

ЦАГДААГИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗАР
МЭДЭЭЛЭЛ, ДҮН ШИНЖИЛГЭЭ, ШУУРХАЙ УДИРДЛАГЫН АЛБА

ЦАГДААГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ХЭМЖЭЭНД 2022 ОНД БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ

Улаанбаатар хот
2023 он

Бэлтгэсэн: Статистикийн сангийн эрхлэгч, цагдаагийн ахмад С.Энхбаатар
Ахлах мэргэжилтэн, цагдаагийн дэд хурандаа Э.Батгэрэл
Ахлах мэргэжилтэн, цагдаагийн дэд хурандаа Г.Амаржаргал
Ахлах мэргэжилтэн, цагдаагийн хошууч Ч.Баатарсүрэн
Ахлах мэргэжилтэн, цагдаагийн хошууч Д.Гэрэлцэцэг
Ахлах мэргэжилтэн, цагдаагийн хошууч Г.Уянга
Мэргэжилтэн, цагдаагийн ахлах дэслэгч Б.Тамир

Хянасан: Мэдээлэл, дүн шинжилгээ, шуурхай удирдлагын албаны дарга,
цагдаагийн хурандаа П.Батбаатар
Статистик, мэдээллийн хэлтсийн дарга,
цагдаагийн дэд хурандаа Д.Жанчивдорж

© Зохиогчийн зөвшөөрөлгүй хэвлэн олшруулахыг хориглоно.

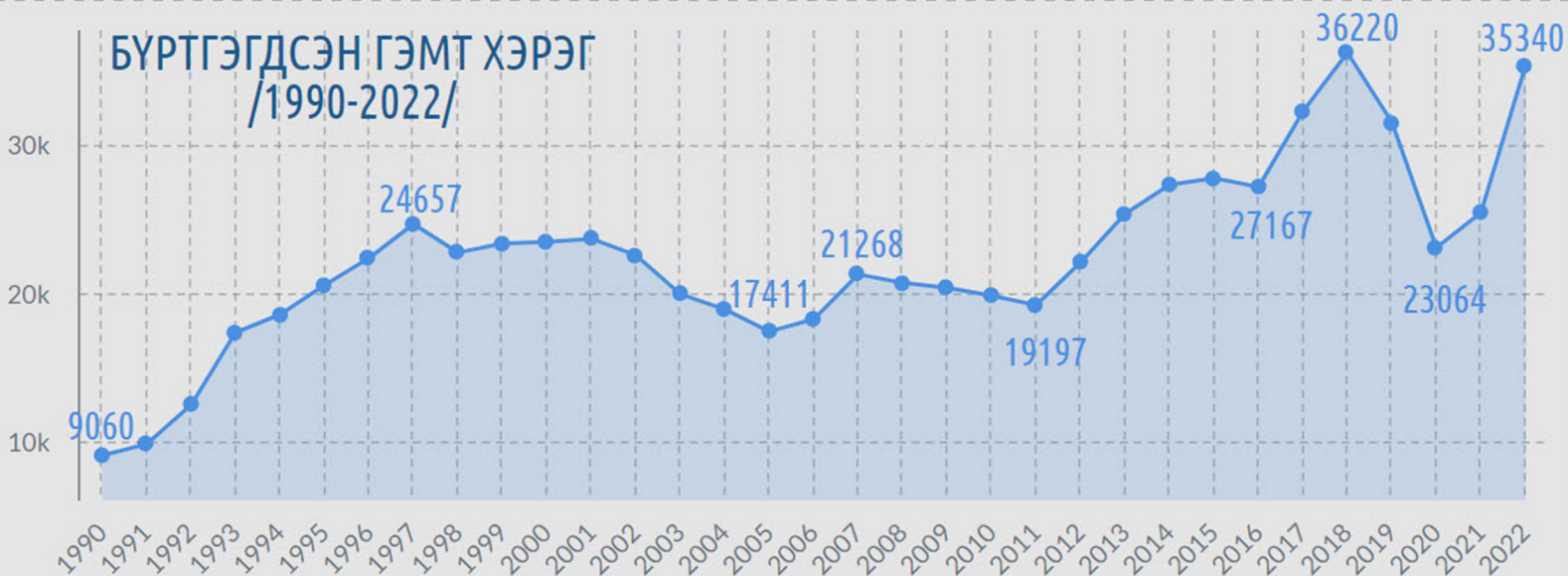
ЦАГДААГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ХЭМЖЭЭНД БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ (2022)

НИЙТ 35340 +39.0%

+47.0% 24310 НИЙСЛЭЛД

ОРОН НУТАГТ 11019 +24.1%

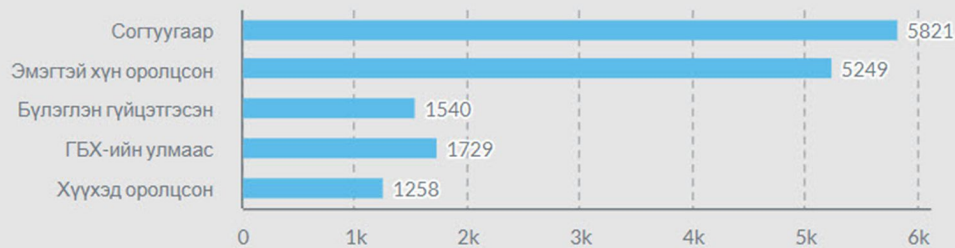

АНГИЛАЛ

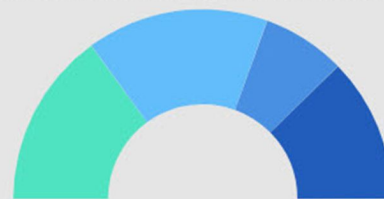

- Өмчлөх эрхийн эсрэг (60.82%)
- Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг (26.39%)
- Бусад (12.8%)

ГЭМТ ХЭРЭГ ҮЙЛДСЭН БАЙДАЛ

- Хөнгөн (86.67%)
- Хүнд (13.33%)

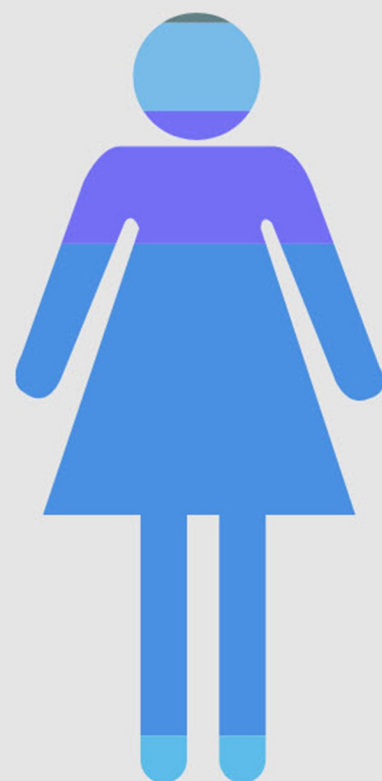
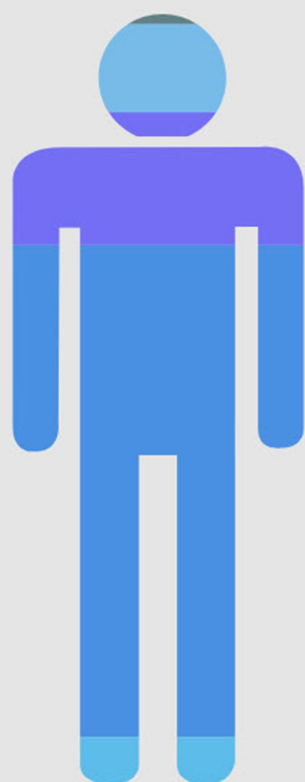
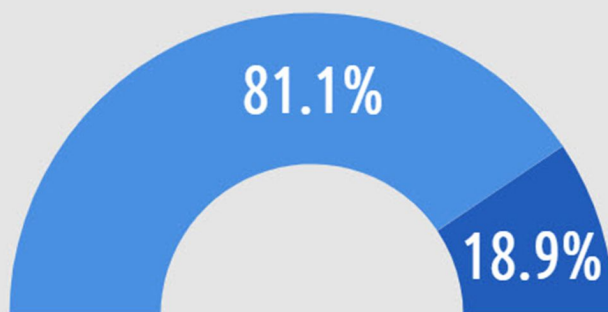
- 06-14 цагт (30.01%)
- 14-19 цагт (31.1%)

ГЭМТ ХЭРЭГТ ХОЛБОГДОГЧ

НИЙТ 23665 +30.9%

ЭРЭГТЭЙ
19195 +26.7%

ЭМЭГТЭЙ
+52.7% 4470

Нас	Эрэгтэй	Эмэгтэй
60+	250	51
45-59	2155	457
35-44	3599	763
18-34	12027	2823
0-17	1164	376

АЖИЛГҮЙ

13553 +32.4%

СОГТУУГААР

6427 +20.6%

МАНСУУРСАН

232 +34.9%

ЯЛ ШИЙТГЭГДЭЖ
БАЙСАН

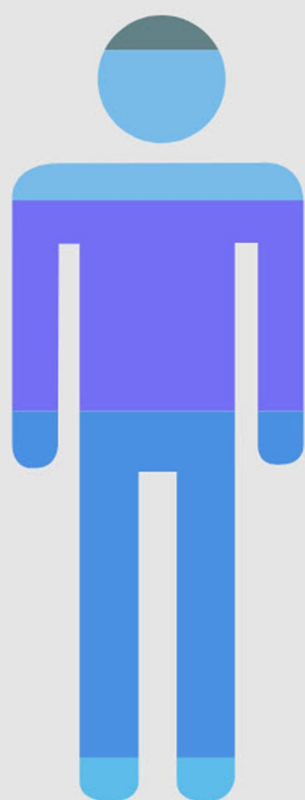
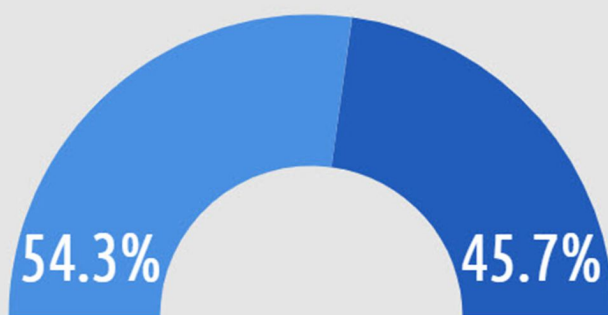
3147 +20.3%

ГЭМТ ХЭРГИЙН УЛМААС УЧИРСАН ХОХИРОЛ

НИЙТ 35220 +40.9%

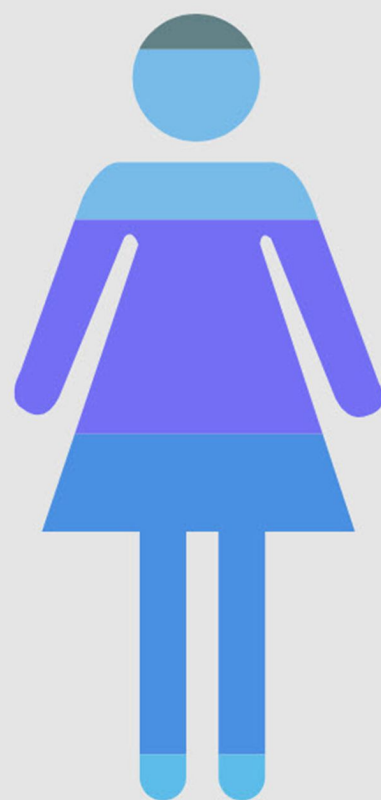
ЭРЭГТЭЙ
19121 +39.4%

ЭМЭГТЭЙ
+42.8% 16099

845	60+	729
3654	45-59	3481
5124	35-44	4389
8426	18-34	6558
1072	0-17	942

нас

ХҮҮХЭД

2014 +47.5%

НАС БАРСАН ХҮН

766 +12.2%

ГЭМТЭСЭН ХҮН

10310 +24.2%

УЧИРСАН ХОХИРОЛ

347900.1 сая төгрөг

НӨХӨН ТӨЛҮҮЛСЭН

52.7% +5.1%

ГАРЧИГ

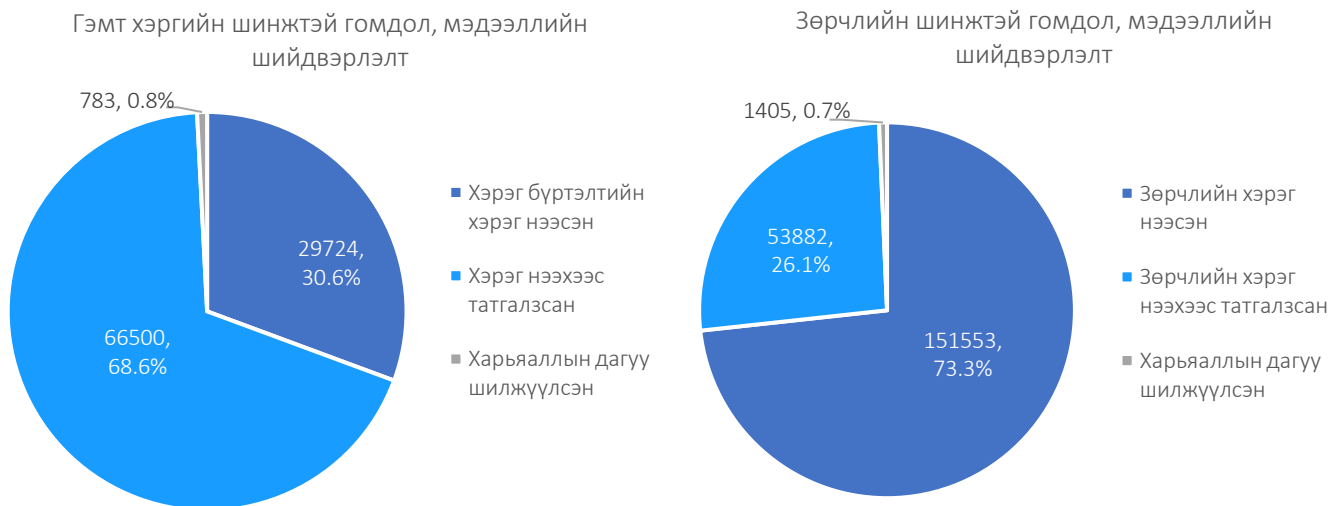
ГАРЧИГ	3
НЭГ. ЦАГДААГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ХЭМЖЭЭНД БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ	4
ХОЁР. НИЙСЛЭЛ, ДҮҮРГҮҮДЭД БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ	13
ГУРАВ. ОРОН НУТАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧИЛ	62
ДӨРӨВ. ТОДОРХОЙ ТӨРЛИЙН ГЭМТ ХЭРЭГ	172
4.1 Хүнийг алах гэмт хэрэг	172
4.2 Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	175
4.3 Хүчиндэх гэмт хэрэг	178
4.4 Хулгайлах гэмт хэрэг	181
4.5 Хувийн өмчийг хулгайлах гэмт хэрэг	184
4.6 Халаасны хулгайн гэмт хэрэг	187
4.7 Мал хулгайлах гэмт хэрэг	190
4.8 Дээрэмдэх гэмт хэрэг	193
4.9 Залилах гэмт хэрэг	196
4.10 Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисыг хууль бусаар ашиглах гэмт хэрэг	199
4.11 Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	201
4.12 Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих гэмт хэрэг	204
4.13 Цахим орчинд үйлдэгдсэн гэмт хэрэг	207
4.14 Алдаатай гүйлгээ, андуурагдсан илгээмж, гээгдэл эд хөрөнгө, алдуул мал завших гэмт хэрэг	211
ТАВ. ГЭМТ ХЭРГИЙН ОНЦЛОГ, НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ	214
5.1 Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэг	214
5.2 Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас үйлдэгдсэн гэмт хэрэг, зөрчил	217
5.3 Гэр, орон сууцанд үйлдэгдсэн гэмт хэрэг	221
5.4 Олон нийтийн газарт үйлдэгдсэн гэмт хэрэг	225
5.5 Гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэрэг	228
ЗУРГАА. ГЭМТ ХЭРЭГТ ХОЛБОГДСОН ХҮНИЙ ОНЦЛОГ	232
6.1 Эмэгтэй хүн үйлдсэн гэмт хэрэг	232
6.2 Насанд хүрээгүй хүмүүсээс үйлдэгдсэн гэмт хэрэг	235
6.3 Гадаадын иргэнээс үйлдэгдсэн гэмт хэрэг, зөрчил	238

НЭГ. ЦАГДААГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ХЭМЖЭЭНД БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Хүлээн авч шалгасан гомдол, мэдээлэл.

Цагдаагийн байгууллага 2022 онд иргэн, аж ахуйн нэгжээс 657.650 дуудлага мэдээлэл хүлээн авч хуульд заасан журмын дагуу шалгаж шийдвэрлэсэн. Гэмт хэрэг, зөрчлийн шинжтэй 309.572 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгасан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 42.351 буюу 15.8 хувиар өсч, гэмт хэргийн шинжтэй 97.007 /31.3%/, зөрчлийн шинжтэй 206.840 /66.8%/ гомдол мэдээллийг шийдвэрлэсэн байна.

2022 онд 5725 гомдол, мэдээлэл буюу нийт хүлээн авсан гомдол, мэдээллийн 1.9 хувь нь шийдвэрлэгдээгүй байна.

Хоёр. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

2.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

-Цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд нийт 35340, Улаанбаатар хотод 24310 /68.8%/, орон нутагт 11019 /31.1%/, бусад газар /хилийн чанадад/ үйлдэгдсэн 11 /0.1%/ гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад:

- Улсын хэмжээнд нийт 9911 хэрэг буюу 39.0%,
- Нийслэлийн хэмжээнд 7776 хэрэг буюу 47.0%,
- Орон нутгийн хэмжээнд 2139 хэрэг буюу 24.1%-аар тус тус өсч,
- Бусад газар /хилийн чанадад/-т 4 хэрэг буюу 26.7%-аар буурсан байна.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 30628 буюу 86.7 хувь нь хөнгөн, 4712 буюу 13.3 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн гэмт хэрэг 38.6 хувиар, хүнд гэмт хэрэг 41.2 хувиар тус тус өссөн байна.

УЛСЫН ХЭМЖЭЭНД

35340 +39.0%

НИЙСЛЭЛИЙН ХЭМЖЭЭНД

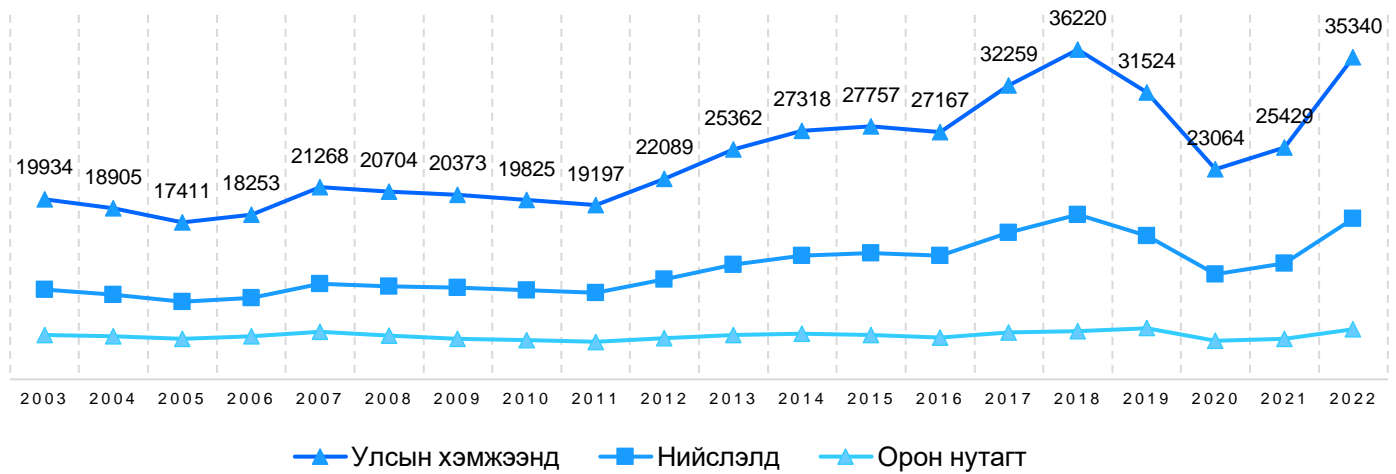
24310 +47.0%

ОРОН НУТГИЙН ХЭМЖЭЭНД

11019 +24.1%

Сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

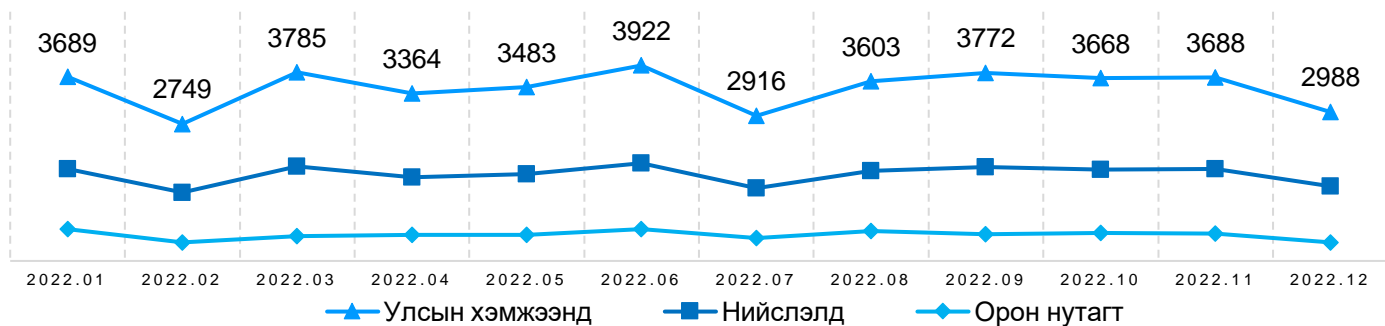
2.2. 2022 онд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Орон нутагт бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 843 буюу 7.7 хувийг Хөвсгөл аймагт, 775 буюу 7.0 хувийг Сэлэнгэ аймагт, 754 буюу 6.8 хувь нь Төв аймагт, нийслэлийн хэмжээнд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 6293 буюу 25.9 хувийг Баянзүрх дүүрэгт, 4523 буюу 18.6 хувийг Баянгол дүүрэгт, 3626 буюу 14.9 хувийг Сүхбаатар дүүрэгт тус тус бүртгэгдсэн нь хамгийн их байна.

2.3. Сүүлийн 12 сард бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /тухайн сар/.

2.4. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	448	532	18.8	1.5
	Үүнээс: Хүнийг алах	194	199	2.6	0.6
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	7637	9325	22.1	26.4
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	118	98	-16.9	0.3
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	540	678	25.6	1.9
	Үүнээс: Хүчиндэх	439	550	25.3	1.6
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	210	238	13.3	0.7
5	Хүний хувийн, улс төрийн эрх, эрх чөлөөний эсрэг гэмт хэрэг	2	4	2.0 дах	0.0
6	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	28	35	25.0	0.1
7	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	31	54	74.2	0.2
8	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	13632	21493	57.7	60.8
	Үүнээс: Хулгайлах	4579	6077	32.7	17.2
	Дээрэмдэх	366	485	32.5	1.4
	Залилах	6558	11839	80.5	33.5
	Малын хулгай	743	778	4.7	2.2
9	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	158	162	2.5	0.5
10	Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	2	-	-	0.0
11	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг	756	359	-52.5	1.0
12	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	52	94	80.8	0.3
13	Авлигын гэмт хэрэг	15	13	-13.3	0.0
14	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	232	296	27.6	0.8
15	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	601	559	-7.0	1.6
16	Соёлын өвийн эсрэг гэмт хэрэг	8	9	12.5	0.0
17	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	151	259	71.5	0.7
18	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	915	1220	33.3	3.5
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	912	1214	33.1	3.4
19	Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	11	10	-9.1	0.0
20	Хүн төрөлхтний аюулгүй байдал, энх тайвны эсрэг гэмт хэрэг	-	-	-	-

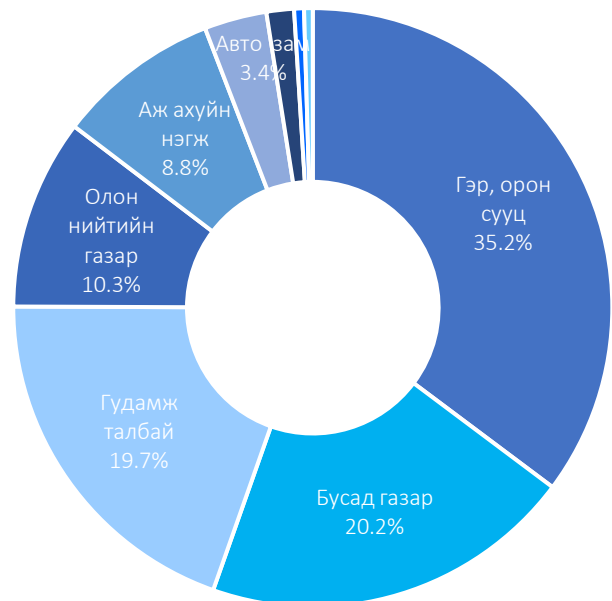
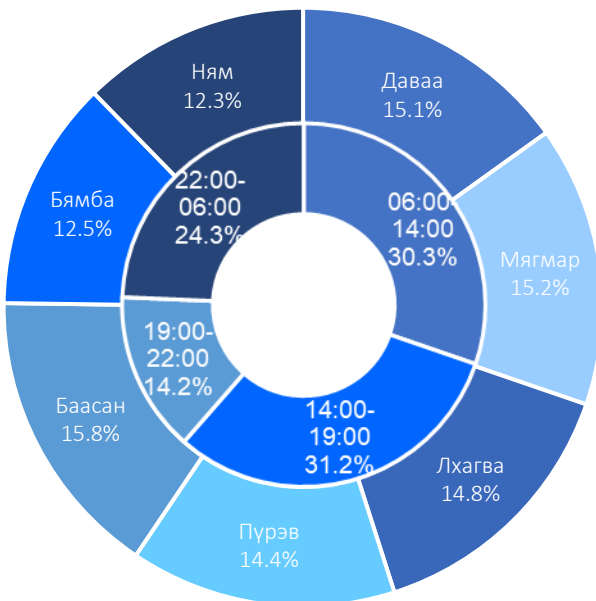
2.5. Гэмт хэргийн бүтцэд хамгийн өндөр хувь эзэлж буй гэмт хэргийн төрөл.

- Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг (60.82%)
- Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг (26.39%)
- Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг (3.45%)
- Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг (1.92%)
- Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг (1.51%)
- Бусад (5.92%)

Өмчлөх эрхийн эсрэг, Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 87.2 хувийг эзэлж байна.

2.6. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Үзүүлэлт	2021 он	2022 он	Зөрүү		Нийт гэмт хэрэгт ээлэх хувь
			Тоо	Хувь	
Цаг					
06:00-14:00	7361	10696	3335	45.3	30.3
14:00-19:00	7691	11023	3332	43.3	31.2
19:00-22:00	3759	5029	1270	33.8	14.2
22:00-06:00	6618	8592	1974	29.8	24.3
Гараг					
Даваа	3833	5335	1502	39.2	15.1
Мягмар	3879	5360	1481	38.2	15.2
Лхагва	3881	5231	1350	34.8	14.8
Пүрэв	3814	5079	1265	33.2	14.4
Баасан	3771	5577	1806	47.9	15.8
Бямба	3137	4407	1270	40.5	12.5
Ням	3114	4351	1237	39.7	12.3
Газар					
Гэр, орон сууц	9940	12449	2509	25.2	35.2
Бусад газар	5440	7129	1689	31.0	20.2
Гудамж талбай	4757	6949	2192	46.1	19.7
Олон нийтийн газар	2021	3634	1613	79.8	10.3
Аж ахуйн нэгж	1858	3109	1251	67.3	8.8
Авто зам	909	1192	283	31.1	3.4
Төрийн байгууллага	230	525	295	2.3 дах	1.5
Төрийн бус байгууллага	160	188	28	17.5	0.5
Нийтийн тээвэр	114	165	51	44.7	0.5

Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 11023 буюу 31.2 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 10696 буюу 30.3 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 5577 буюу 15.8 хувь нь баасан, 5360 буюу 15.2 хувь нь мягмар гарагт, 12449 буюу 35.2 хувь нь гэр, орон сууцанд, 6949 буюу 19.7 хувь нь гудамж, талбайд тус тус бүртгэгдсэн байгаа нь хамгийн их байна.

Өмнөх оны мөн үеийнхээс 14:00-19:00 цагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг 43.3 хувиар, 06:00-14:00 цагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг 45.3 хувиар, баасан гарагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг 47.9 хувиар, мягмар гарагт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг 38.2 хувиар, гэр, орон сууцанд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг 25.2 хувиар, гудамж, талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэрэг 46.1 хувиар тус тус өссөн байна.

2.7. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн байдал.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 5821 буюу 16.5 хувь нь согтуугаар, 5249 буюу 14.9 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 1540 буюу 4.4 хувь нь бүлэглэн, 1258 буюу 3.6 хувь нь хүүхэд оролцож, 1729 буюу 4.9 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

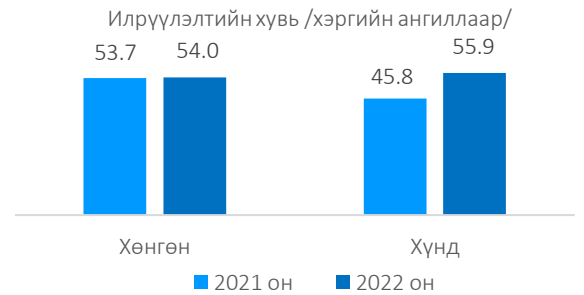
Гурав. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

3.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

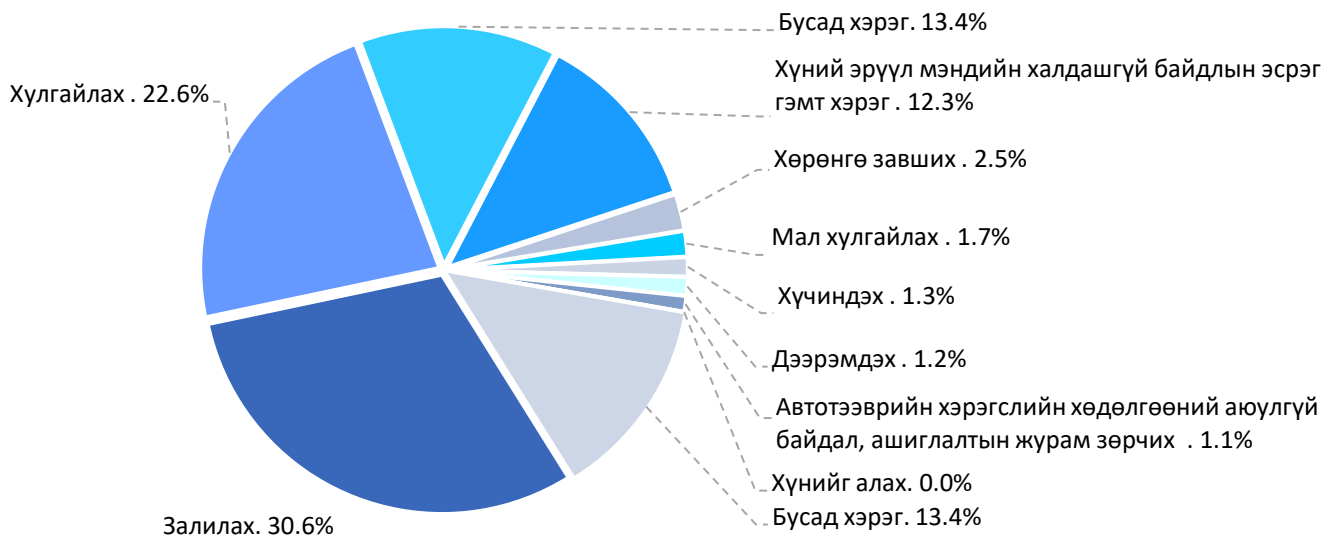
Улсын хэмжээнд 54.2 хувь, нийслэлд 52.0 хувь, орон нутагт 60.5 хувь байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхээс улсын хэмжээнд 1.5, нийслэлд 1.7, орон нутагт 1.6 нэгжээр тус тус өссөн.

3.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 29900 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 10595 хэрэг буюу 54.9, үүнээс 16209 хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 6036 буюу 59.3 хувиар тус тус өссөн.

3.3. Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татах тогтоол үйлдэгдээгүй 13691 гэмт хэрэг.

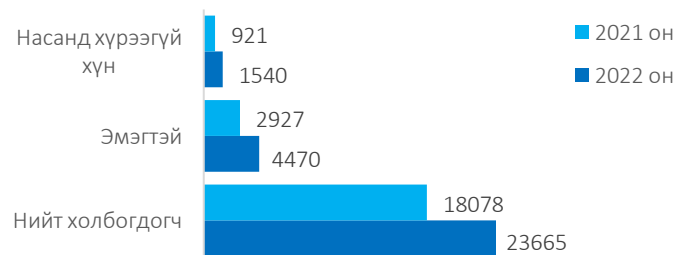

Дөрөв. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

4.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

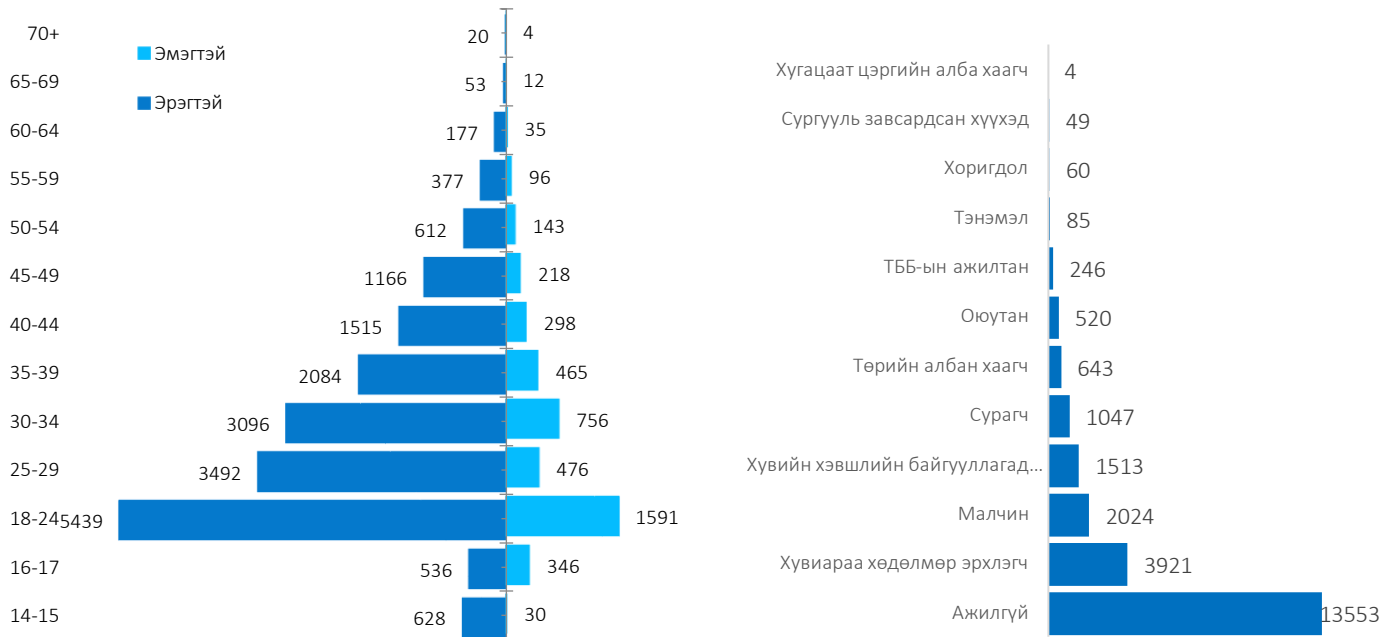
Нийт 23665 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 5587 буюу 30.9 хувиар өссөн.

Холбогдогчдын 4470 буюу 18.9 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 1543 буюу 52.7 хувиар, 1540 буюу 6.5 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 619 буюу 67.2 хувиар тус тус өссөн байна.

4.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс.

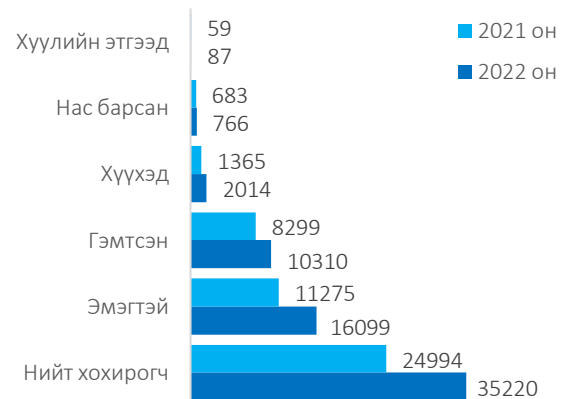

Нийт гэмт хэрэгт холбогдогчдын 26.9 хувь нь 18-24 насны, 16.8 хувь нь 25-29 насны залуучууд байгаа бол 57.3 хувь нь ажилгүй, 3921 буюу 16.6 хувь нь хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч байна. Гадаадын 53 иргэн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үеэс 34 буюу 2.8 дахин өссөн байна.

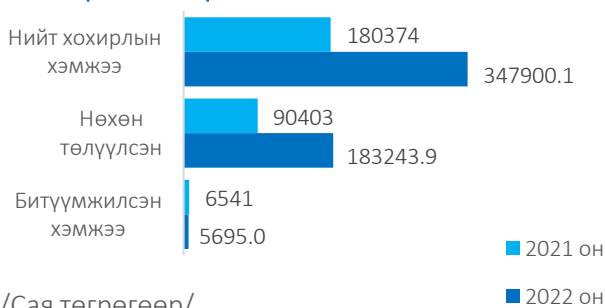
Тав. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирлын хэмжээ.

5.1. Хохирсон хүн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 35220 хүн, 87 хуулийн этгээд хохирч, үүнээс 766 хүн нас барж, 10310 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт хохирогч 10226 буюу 40.9, гэмтсэн хүн 2011 буюу 24.2, нас барсан хүн 83 буюу 12.2 хувиар тус тус өссөн байна.

5.2. Учирсан хохирол.

/Сая төгрөгөөр/

Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 347900.1 сая төгрөгийн хохирлын 183243.9 сая төгрөг буюу 52.7 хувийг нөхөн төлүүлж, 5695.0 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс хохирлын хэмжээ 167526.2 сая төгрөг буюу 92.9 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 92841.1 сая төгрөг буюу 2.0 дахин тус тус өсч, битүүмжилсэн хөрөнгө 846.2 сая төгрөг буюу 12.9 хувиар буурсан байна.

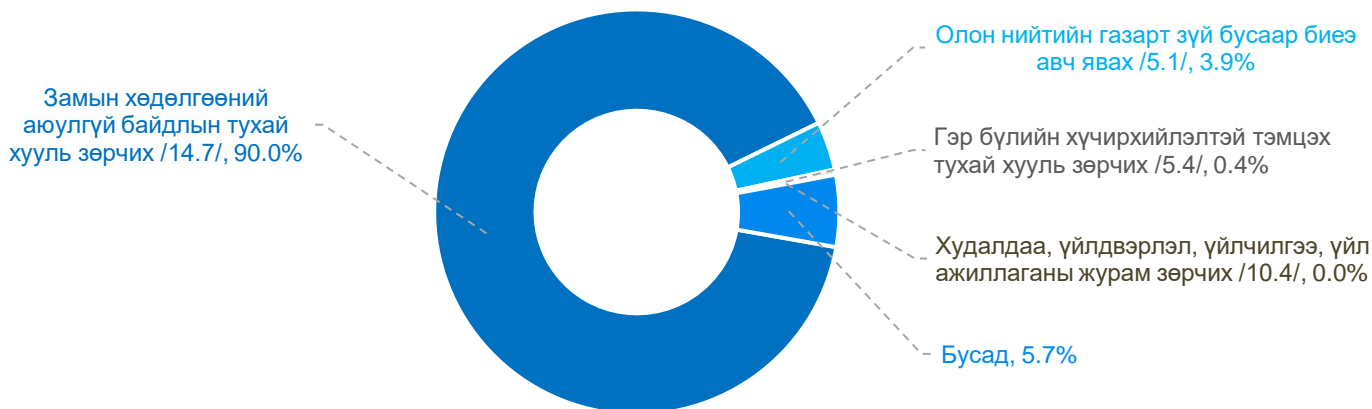

Зургаа. Зөрчил.

6.1. Нийт бүртгэгдсэн зөрчил.

Цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд нийт 2.704.791 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 630.379 буюу 30.4 хувиар, 2.701.773 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 631.823 буюу 30.5 хувиар тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна.

6.2 Бүртгэгдсэн зөрчлийн ангилал.

6.3. Шийдвэрлэлт.

Зөрчил гаргасан 2.561.390 иргэн, 75.401 хуулийн этгээдийг 92.0 тэрбум төгрөгөөр торгох, 18.931 хүнийг баривчлах, 46.051 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл тус тус ногдуулсан байна.

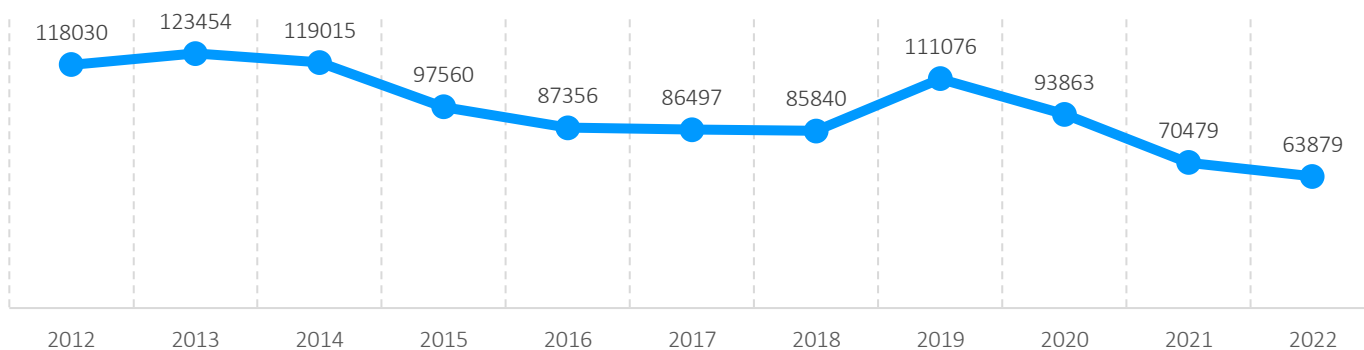
Торгосон хүн	2021 он	2022 он	Зөрүү
	1.960.507	2.561.390	+30.6%
Хуулийн этгээд	60.708	75.401	+24.2%
Торгуулийн хэмжээ /сая төгрөг/	75021.7	92019.9	+22.7%
Баривчлуулсан	15.277	18.931	+23.9%
Торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хассан	33.458	46.051	+37.6%

6.4. Сogгууруулах ундаа хэрэглэсэн үедээ гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдсон этгээдийг эрүүлжүүлэх үйл ажиллагаа.

63879 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 6600 буюу 9.4 хувиар буурсан. Эрүүлжүүлэгдсэн хүний 51597 буюу 80.8 хувь нь Улаанбаатар хотод, 12282 буюу 19.2 хувь нь орон нутагт эрүүлжүүлэгдсэн байна.

6.5. Сүүлийн 10 жилд эрүүлжүүлэгдсэн хүний тоо.

Нийт эрүүлжүүлэгдсэн хүний 58180 буюу 91.1 хувь нь эрэгтэй, 5699 буюу 8.9 хувь нь эмэгтэй, 112 буюу 0.2 хувь нь 18 хүртэлх насны хүмүүс байна.

Архины албадан эмчилгээнд 440 хүн, сайн дурын эмчилгээнд 937 хүнийг хамруулсан байна.

---oooOooo---

ХОЁР. НИЙСЛЭЛ, ДҮҮРГҮҮДЭД БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

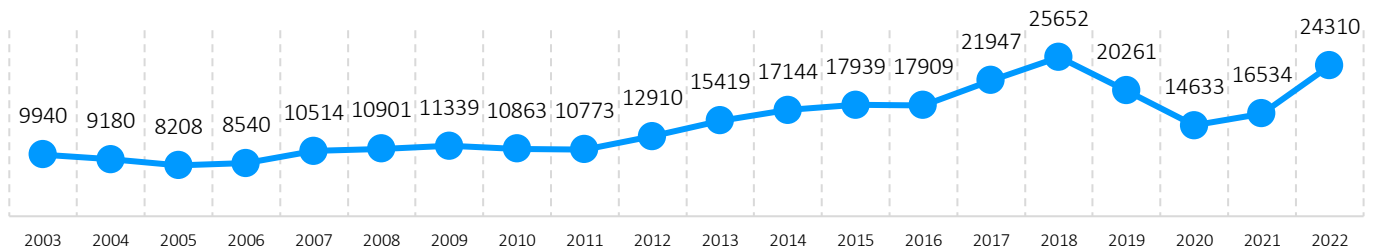
Нийслэлийн хэмжээнд 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 220663 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 73631 буюу 33.4 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 147032 буюу 66.6 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл 35252 буюу 19.0 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 24838 буюу 50.9 хувиар, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 10414 буюу 7.6 хувиар тус тус өссөн.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 17132 буюу 23.3 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 52921 буюу 71.9 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 462 буюу 0.6 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 100433 буюу 68.3 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 45296 буюу 30.8 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 235 буюу 0.2 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 24.310 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 7776 буюу 47.0 хувиар өсч, улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 69.0 хувийг эзэлж байна. Сүүлийн 10 жилийн дунджаар жилд 19.174, сард 1597, хоногт 53, цагт 2 гэмт хэрэг үйлдэгдсэн байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, сүүлийн 20 жилээр:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

Д/д	Дүүрэг	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь
1	Баянгол	2758	4523	1765	64.0
2	Баянзүрх	4217	6293	2076	49.2
3	Сүхбаатар	2285	3626	1341	58.7
4	Сонгинохайрхан	2903	3290	387	13.3
5	Хан-Уул	2045	3179	1134	55.5
6	Чингэлтэй	1864	2848	984	52.8
7	Багануур	163	201	38	23.3
8	Багахангай	20	21	1	5.0
9	Налайх	279	329	50	17.9

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 21726 буюу 89.4 хувь нь хөнгөн, 2584 буюу 10.6 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн гэмт хэрэг 47.2 хувиар, хүнд гэмт хэрэг 45.9 хувиар тус тус өссөн байна.

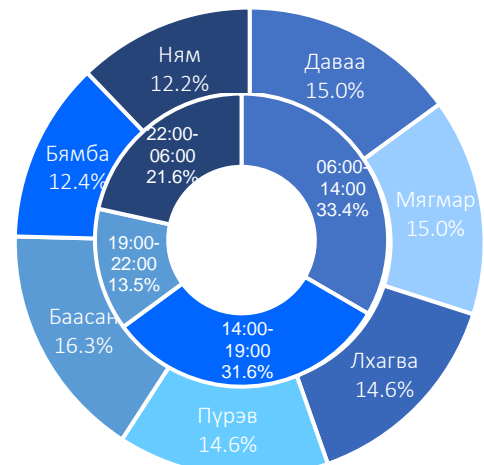
1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	272	315	15.8	1.3
	Үүнээс: Хүнийг алах	109	103	-5.5	0.4
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	4551	5787	27.2	23.8
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	49	40	-18.4	0.2
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	269	344	27.9	1.4
	Үүнээс: Хүчиндэх	225	285	26.7	1.2
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	139	193	38.8	0.8
5	Хүний хувийн, улс төрийн эрх, эрх чөлөөний эсрэг гэмт хэрэг	-	3		0.0
6	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	20	26	30.0	0.1
7	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	27	46	70.4	0.2
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	9785	16087	64.4	66.2
8	Үүнээс: Хулгайлах	3283	4179	27.3	17.2
	Дээрэмдэх	305	396	29.8	1.6
	Залилах	5240	9810	87.2	40.4
	Мал хулгайлах	43	36	-16.3	0.1
9	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	130	131	0.8	0.5
10	Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	2	-		0.0
11	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	534	297	-44.4	1.2
12	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	34	58	70.6	0.2
13	Авлигын эсрэг гэмт хэрэг	1	-		0.0
14	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	136	145	6.6	0.6
15	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	52	45	-13.5	0.2
16	Соёлын өвийн эсрэг гэмт хэрэг	4	5	25.0	0.0
17	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	133	231	73.7	1.0
	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	443	595	34.3	2.4
18	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	442	593	34.2	2.4
	Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	2	2	0.0	0

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

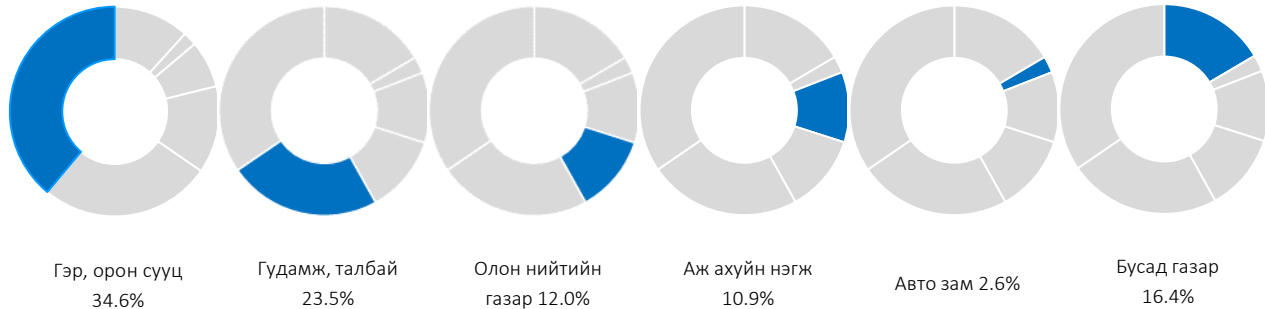
Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 3643 буюу 15.0 хувь нь даваа гарагт, 3640 буюу 15.0 хувь нь мягмар гарагт, 3559 буюу 14.6 хувь нь лхагва гарагт, 3538 буюу 14.6 хувь нь пүрэв гарагт, 3951 буюу 16.3 хувь нь баасан гарагт, 3024 буюу 12.4 хувь нь бямба гарагт, 2955 буюу 12.2 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 8113 буюу 33.4 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 7670 буюу 31.6 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 3285 буюу 13.5 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 5242 буюу 21.6 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл нийт гэмт хэргийн 8401 буюу 34.6 хувь нь гэр орон сууцанд, 5718 буюу 23.5 хувь нь гудамж талбайд, 2913 буюу 12.0 хувь нь олон нийтийн газарт, 146 буюу 0.6

хувь нь нийтийн тээвэрт, 379 буюу 1.6 хувь нь төрийн байгууллагад, 123 буюу 0.5 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 2638 буюу 10.9 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 622 буюу 2.6 хувь нь авто замд, 3370 буюу 13.9 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 2675 буюу 11.0 хувь нь согтуугаар, 4048 буюу 16.6 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 827 буюу 3.4 хувь нь бүлэглэн, 858 буюу 3.5 хувь нь хүүхэд оролцож, 882 буюу 3.6 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

Д/д	Дүүрэг	Согтуугаар	Хүүхэд оролцож	Эмэгтэй хүн оролцож	Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас	Бүлэглэн үйлдсэн	Галт зэвсгээр үйлдсэн
1	Баянгол	262	112	902	79	139	
2	Баянзүрх	742	321	1054	235	162	
3	Сүхбаатар	323	100	762	94	195	1
4	Сонгинохайрхан	489	116	383	216	109	
5	Хан-Уул	317	112	441	100	115	2
6	Чингэлтэй	370	81	417	98	95	
7	Багануур	87	5	20	21	4	
8	Багахангай	11		2	5	1	
9	Налайх	74	11	67	34	7	1
	Нийт	2675	858	4048	882	827	4

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

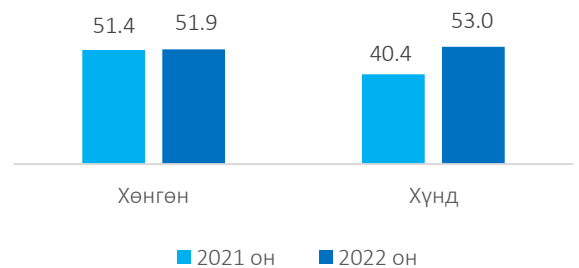
Нийслэлийн хэмжээнд бүртгэгдсэн хэргийн 10020 буюу 41.2 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 52.0 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 1.7 нэгжээр өссөн.

Улсын гэмт хэргийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 2.2 нэгжээр бага байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 21959 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 8196 хэрэг буюу 59.6 хувиар, үүнээс 11413 гэмт хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 4496 буюу 65.0 хувиар тус тус өссөн байна.

Илрүүлэлтийн хувь /хэргийн ангиллаар/

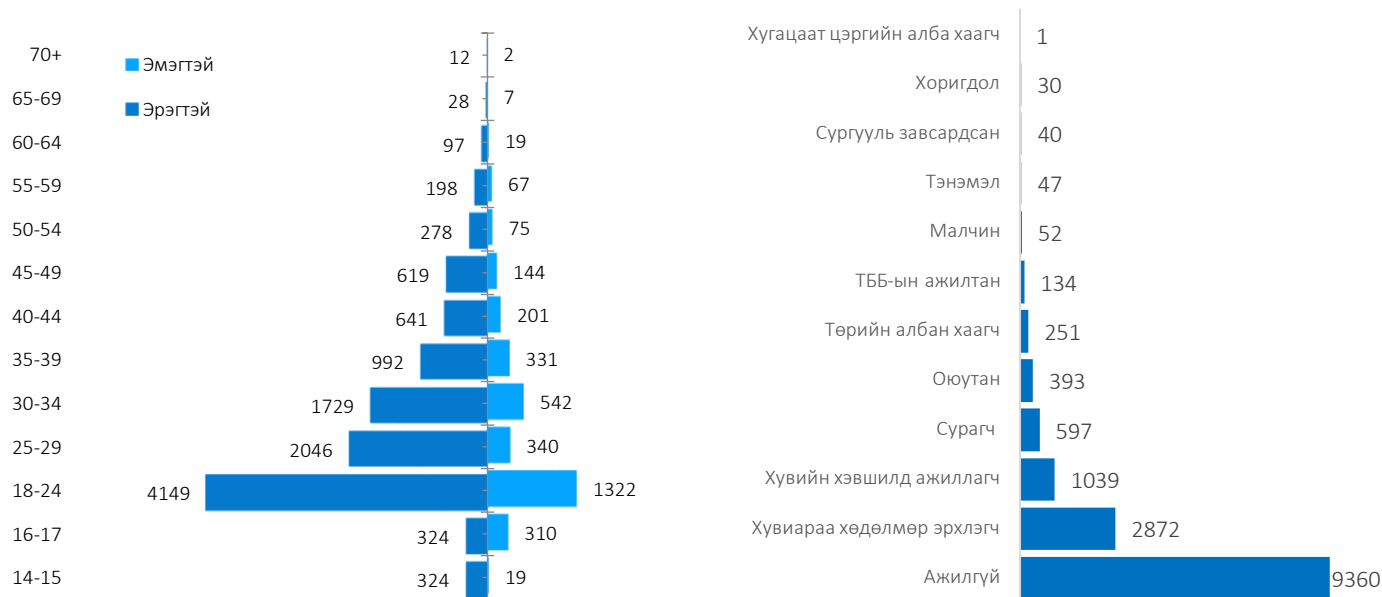

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 14816 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 4248 буюу 40.2 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 3379 буюу 22.8 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 56.4 хувиар, 977 буюу 6.6 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 64.5 хувиар, 11437 буюу 77.2 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь 36.0 хувиар тус тус өссөн байна.

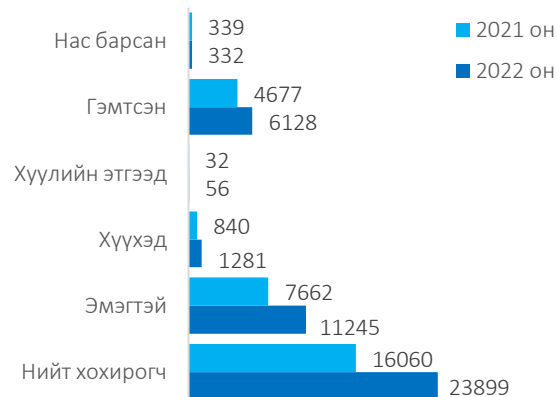
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

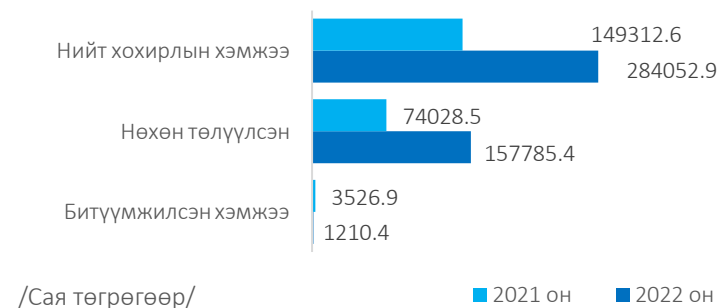
Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон иргэн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн үлмаас 23899 иргэн, 56 хуулийн этгээд хохирч, үүнээс 332 хүн нас барж, 6128 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 7839 буюу 48.8 хувиар, хохирсон хуулийн этгээд 24 буюу 75.0 хувиар, гэмтсэн хүн 1451 буюу 31.0 хувиар тус тус өсч, нас барсан хүн 7 буюу 2.1 хувиар буурсан байна.

4.2. Учирсан хохирол.

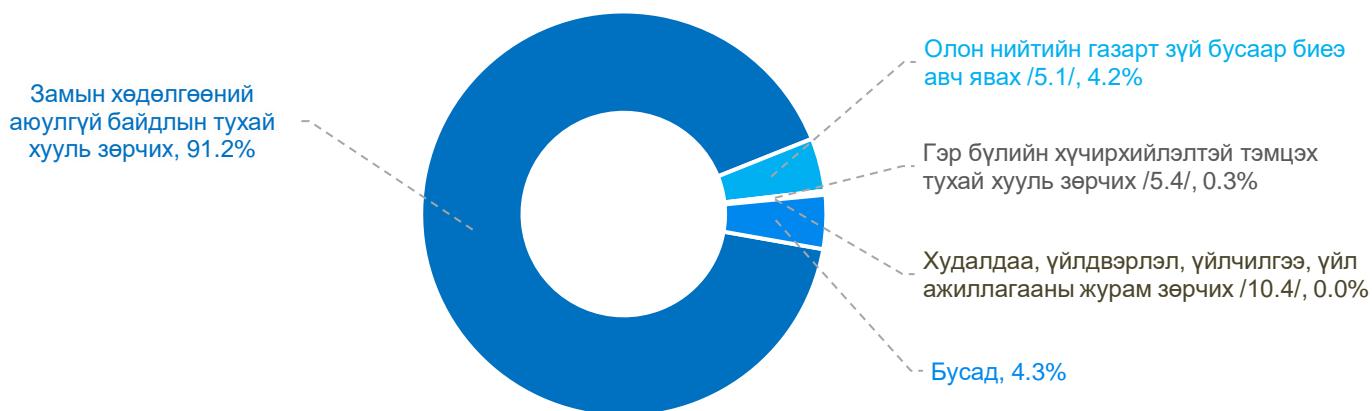
Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 284052.9 сая төгрөгийн хохирлын 55.5 хувийг нөхөн төлүүлж, 1210.4 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 134740.3 сая төгрөг буюу 90.2 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 83756.9 буюу 2.1 дахин тус тус өсч, битүүмжилсэн хөрөнгө 2316.5 сая төгрөг буюу 65.7 хувиар буурсан байна.

Тав. Зөрчил.

Нийслэлийн хэмжээнд нийт 2.075.830 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 473.217 буюу 29.5 хувиар өсч, 2.074.051 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 474.226 буюу 29.6 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 1.892.361 буюу 91.2 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 87.451 буюу 4.2 хувийг олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах, 5941 буюу 0.3 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 855 буюу 0.0 хувийг худалдаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, үйл ажиллагааны журам зөрчих, 89.222 буюу 4.3 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 1.962.561 иргэн, 75.143 хуулийн этгээдийг 65290.2 сая төгрөгөөр торгох, 9165 хүнийг баривчлуулах, 27182 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл ногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс торгуулсан иргэн 447558 буюу 29.5 хувиар, баривчлуулсан иргэн 1931 буюу 26.7 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хассан иргэн 10147 буюу 59.6 хувиар тус тус өссөн байна.

2022 онд Нийслэлийн хэмжээнд нийт 51.597 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 3405 буюу 6.2 хувиар бүүрсан байна.

---oooOooo---

2.1. БАЯНГОЛ ДҮҮРЭГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

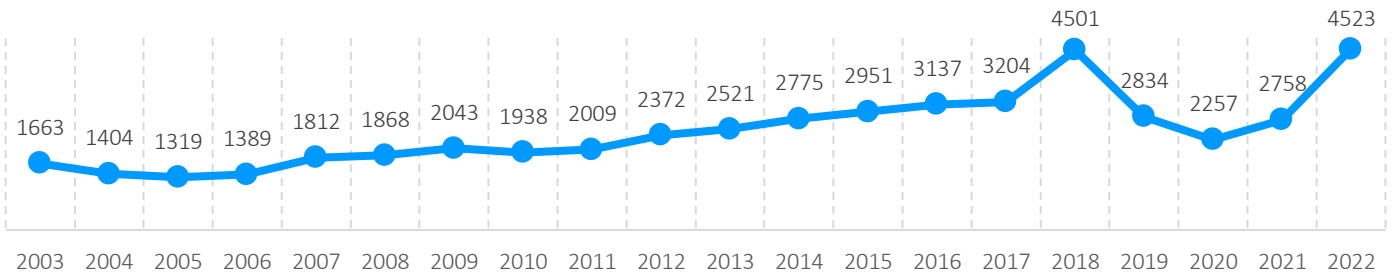
Нийслэлийн Баянгол дүүргийн цагдаагийн газар нь 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 34996 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 13282 буюу 38.0 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 21714 буюу 62.0 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл 5748 буюу 19.7, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 1120 буюу 5.4 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 4628 буюу 53.5 хувиар тус тус өссөн.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 2820 буюу 21.2 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 9809 буюу 73.9 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 62 буюу 0.5 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 14130 буюу 65.1 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 7370 буюу 33.9 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 49 буюу 0.2 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 4523 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1765 буюу 64.0 хувиар өсч, нийслэлд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 18.6 хувийг эзэлж байна.

Тус дүүрэгт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /хороодоор/.

Д/д	Хороо	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Д/д	Хороо	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь					Тоо	Хувь
1	1-р хороо	90	162	72	80	14	14-р хороо	69	213	144	3.1 дах
2	2-р хороо	212	325	113	53.3	15	15-р хороо	49	129	80	2.6 дах
3	3-р хороо	233	276	43	18.5	16	16-р хороо	95	199	104	2.1 дах
4	4-р хороо	133	376	243	2.8 дах	17	17-р хороо	131	224	93	71
5	5-р хороо	157	218	61	38.9	18	18-р хороо	92	196	104	2.1 дах
6	6-р хороо	141	173	32	22.7	19	19-р хороо	49	142	93	2.9 дах
7	7-р хороо	168	451	283	2.7 дах	20	20-р хороо	386	324	-62	-16.1
8	8-р хороо	117	142	25	21.4	21	21-р хороо	50	50	0	0
9	9-р хороо	46	97	51	2.1 дах	22	22-р хороо	57	98	41	71.9
10	10-р хороо	42	62	20	47.6	23	23-р хороо	29	43	14	48.3
11	11-р хороо	95	174	79	83.2	24	24-р хороо	48	77	29	60.4
12	12-р хороо	73	168	95	2.3 дах	25	25-р хороо	59	67	8	13.6
13	13-р хороо	137	121	-16	-11.7	26	26-р хороо	16	16	16	

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 4277 буюу 94.5 хувь нь хөнгөн, 246 буюу 5.5 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн хэрэг 63.9, хүнд хэрэг 64.0 хувиар тус тус өссөн байна.

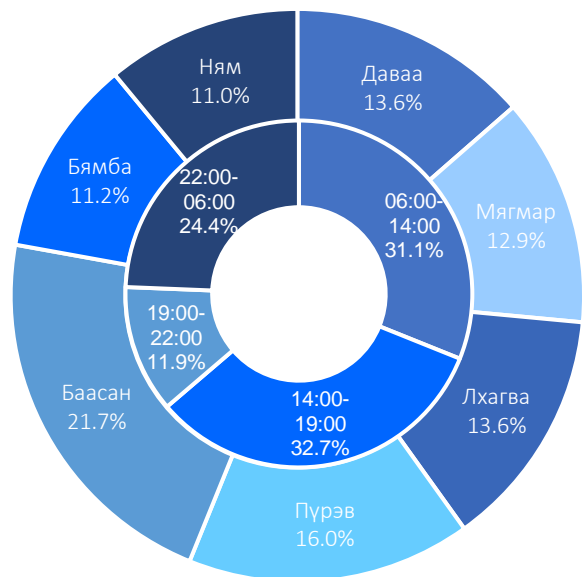
1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

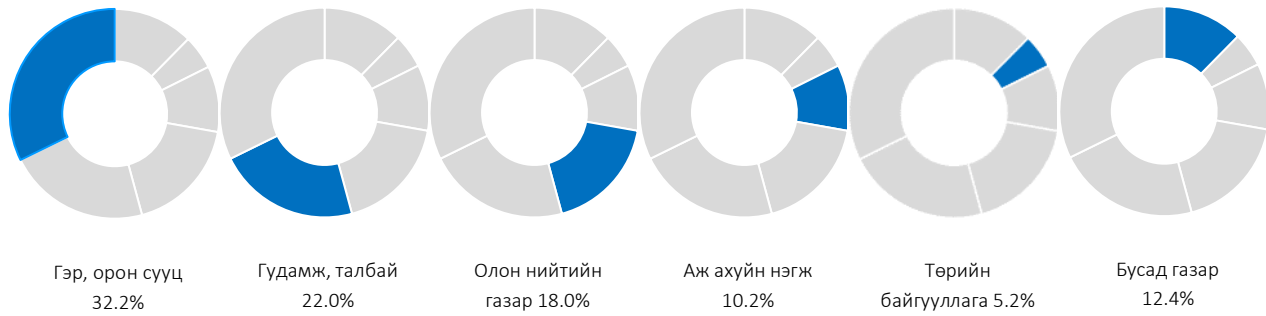
Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	29	46	58.6	1
	Үүнээс: Хүнийг алах	9	14	55.6	0.3
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	546	775	41.9	17.1
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	5	2	-60	0
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	28	54	92.9	1.2
	Үүнээс: Хүчиндэх	23	42	82.6	0.9
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	8	15	87.5	0.3
5	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	4	10	2.5 дах	0.2
6	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	4	3	-25	0.1
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	1937	3410	76	75.4
7	Хулгайлах	479	775	61.8	17.1
	Дээрэмдэх	65	88	35.4	1.9
	Залилах	1238	2212	78.7	48.9
8	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	15	18	20	0.4
9	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	90	54	-40	1.2
10	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	7	7	-	0.2
11	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	17	13	-23.5	0.3
12	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	1			
13	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	20	38	90	0.8
14	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	52	80	53.8	1.8
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	52	80	53.8	1.8

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 614 буюу 13.6 хувь нь даваа гарагт, 584 буюу 12.9 хувь нь мягмар гарагт, 616 буюу 13.6 хувь нь лхагва гарагт, 725 буюу 16.0 хувь нь пүрэв гарагт, 982 буюу 21.7 хувь нь баасан гарагт, 505 буюу 11.2 хувь нь бямба гарагт, 497 буюу 11.0 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 1406 буюу 31.1 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 1477 буюу 32.7 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 538 буюу 11.9 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 1102 буюу 24.4 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 1459 буюу 32.2 хувь нь гэр орон сууцанд, 993 буюу 22.0 хувь нь гудамж талбайд, 814 буюу 18.0 хувь нь олон нийтийн газарт, 22 буюу 0.5 хувь нь нийтийн тээвэрт, 237 буюу 5.2 хувь нь төрийн байгууллагад, 32 буюу 0.7 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 460 буюу 10.2 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 85 буюу 1.9 хувь нь авто замд, 421 буюу 9.3 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

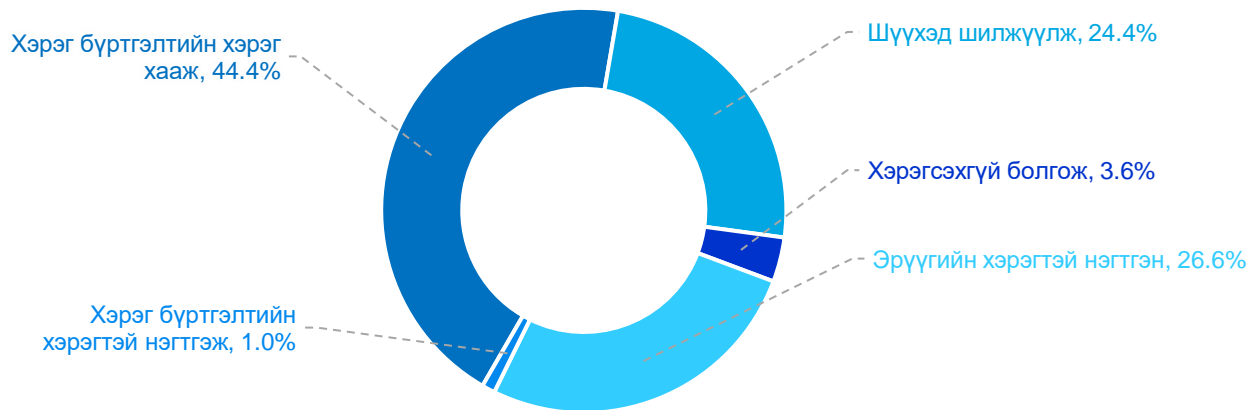
1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 262 буюу 5.7 хувь нь согтуугаар, 902 буюу 19.9 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 139 буюу 3.0 хувь нь бүлэглэн, 112 буюу 2.4 хувь нь хүүхэд оролцож, 79 буюу 1.7 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 7011 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 320 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 7331 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 1824 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 5294 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны түдгэлзүүлснээс сэргээсэн 4, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 209 хэрэг байна. Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 4694 буюу 64.0 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 2083 буюу 44.3 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 1147 буюу 24.4 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 167 буюу 3.5 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,
- 1248 буюу 26.5 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,
- 49 буюу 1.0 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 85.0 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 88.5 хувийг шийдвэрлэж 132 хүнд холбогдох 2686 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

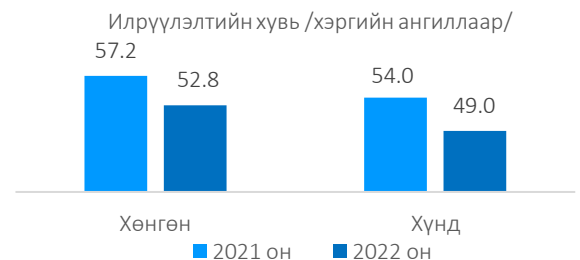

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Нийслэлийн Баянгол дүүрэгт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 1284 буюу 28.3 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 52.6 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс -4.4 нэгжээр буурсан.

Нийслэлийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 0.6 нэгжээр их байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

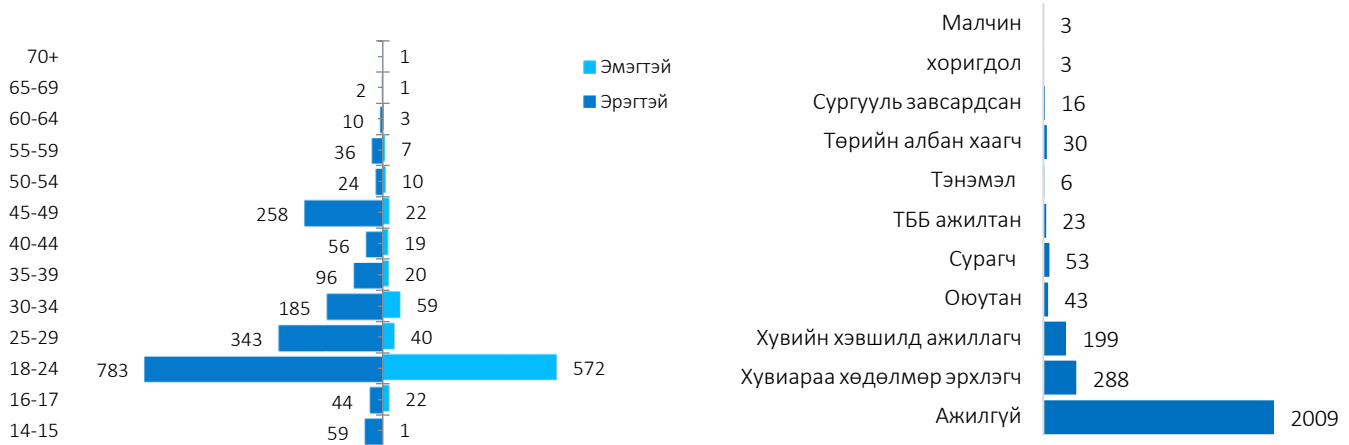
Хэрэг бүртгэлтийн 4339 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 1957 хэрэг буюу 82.2 хувиар, 2284 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 926 буюу 68.2 хувиар тус тус өссөн байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 2673 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 42.1 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 1896 буюу 70.9 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 34.6 хувиар, 777 буюу 29.1 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь 64.6 хувиар, 126 буюу 4.7 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 2.2 дахин тус тус өссөн байна.

3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

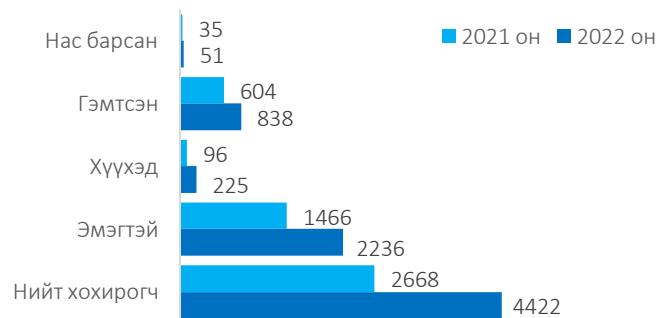
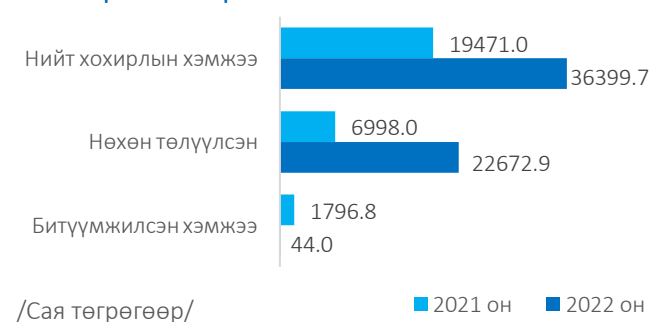

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон иргэн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 4422 иргэн, 3 хуулийн этгээд хохирч, 51 хүн нас барж, 838 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 1754 буюу 65.7 хувиар, нас барсан хүн 16 буюу 45.7 хувиар, гэмтсэн хүн 234 буюу 38.7 хувиар тус тус өссөн.

4.2. Учирсан хохирол.

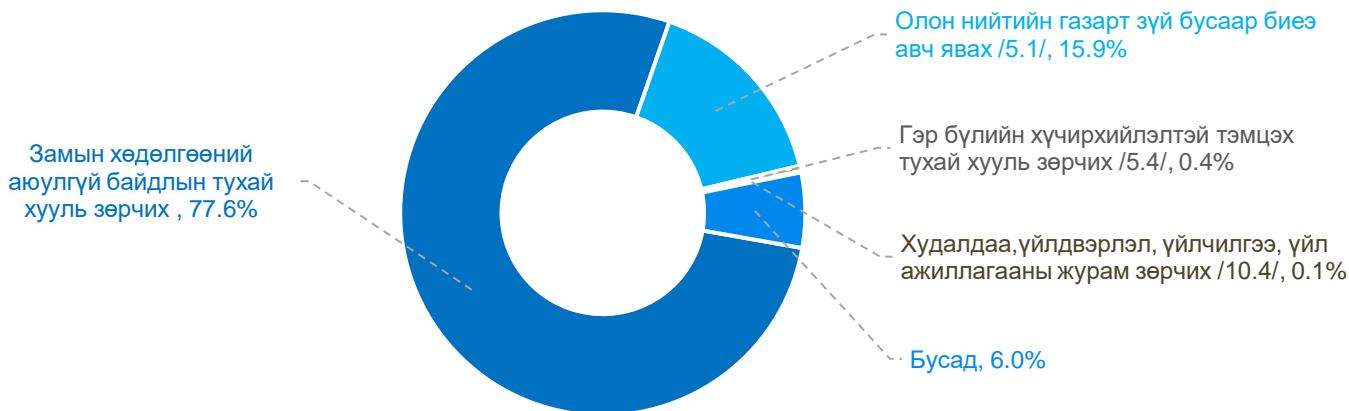
Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 36399.7 сая төгрөгийн хохирлын 22672.9 сая төгрөг буюу 62.3 хувийг нөхөн төлүүлж, 44.0 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 16928.7 сая төгрөг буюу 86.9 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 15674.9 сая төгрөг буюу 3.2 дахин өсч, битүүмжилсэн хөрөнгө 1752.8 сая төгрөг буюу 97.6 хувиар буурсан байна.

Тав. Зөрчил.

Нийслэлийн Баянгол дүүргийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 127200 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 21101 буюу 19.9 хувиар, 127040 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 21304 буюу 20.1 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 98658 буюу 77.6 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих 20254 буюу 15.9 хувийг олон нийтийн газар биеэ зүй бусаар авч явах, 548 буюу 0.4 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 122 буюу 0.1 хувийг худалдаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, үйл ажиллагааны журам зөрчих, 7618 буюу 6.0 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 122112 иргэн, 454 хуулийн этгээдийг 4542045.5 мянган төгрөгөөр торгож, 854 хүнийг баривчлуулах, 3620 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл ногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс иргэнийг торгосон шийтгэл 20477 буюу 20.1 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 1183 буюу 48.5 хувиар тус тус өсч, баривчилсан шийтгэл 13 буюу 1.5 хувиар бүүрсан байна.

2022 онд Баянгол дүүрэгт нийт 6697 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 810 буюу 13.7 хувиар өссөн байна.

---oooOooo---

2.2. БАЯНЗҮРХ ДҮҮРЭГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

Нийслэлийн Баянзүрх дүүргийн цагдаагийн газар нь 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 53340 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 19760 буюу 37.0 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 33580 буюу 63.0 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл 19760 буюу 37.0 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 7153 буюу 56.7 хувиар тус тус өсч, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл буюу 2.7 хувиар буурсан байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 4442 буюу 22.5 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 14451 буюу 73.1 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 92 буюу 0.5 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 22832 буюу 68.0 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 10472 буюу 31.2 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 17 буюу 0.1 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 6293 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2076 буюу 49.2 хувиар өсч, нийслэлд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 25.9 хувийг эзэлж байна.

Тус дүүрэгт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /хороодоор/.

Д/д	Хороо	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Д/д	Хороо	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь					Тоо	Хувь
1	1-р хороо	173	343	170	98.3	22	22-р хороо	139	149	10	7.2
2	2-р хороо	343	336	-7	-2	23	23-р хороо	116	232	116	2.0 дах
3	3-р хороо	123	200	77	62.6	24	24-р хороо	47	47	0	0
4	4-р хороо	271	269	-2	-0.7	25	25-р хороо	129	143	14	10.9
5	5-р хороо	227	252	25	11	26	26-р хороо	185	294	109	58.9
6	6-р хороо	171	210	39	22.8	27	27-р хороо	122	393	271	3.2 дах
7	7-р хороо	132	211	79	59.8	28	28-р хороо	105	296	191	2.8 дах
8	8-р хороо	256	455	199	77.7	29	29-р хороо		9	-	-
9	9-р хороо	115	174	59	51.3	30	30-р хороо		18	-	-
10	10-р хороо	109	166	57	52.3	31	31-р хороо		16	-	-
11	11-р хороо	136	210	74	54.4	32	32-р хороо		7	-	-
12	12-р хороо	117	197	80	68.4	33	33-р хороо		2	-	-
13	13-р хороо	100	185	85	85	34	34-р хороо		7	-	-
14	14-р хороо	349	345	-4	-1.1	35	36-р хороо		16	-	-
15	15-р хороо	107	93	-14	-13.1	36	37-р хороо		2	-	-
16	16-р хороо	149	268	119	79.9	37	38-р хороо		7	-	-
17	17-р хороо	57	92	35	61.4	38	39-р хороо		9	-	-
18	18-р хороо	119	174	55	46.2	39	40-р хороо		4	-	-
19	19-р хороо	88	104	16	18.2	40	41-р хороо		7	-	-
20	20-р хороо	109	181	72	66.1	41	42-р хороо		24	-	-
21	21-р хороо	123	132	9	7.3	42	43-р хороо		14	-	-

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 5479 буюу 87.1 хувь нь хөнгөн, 814 буюу 12.9 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн хэрэг 46.6, хүнд хэрэг 69.6 хувиар тус тус өссөн байна.

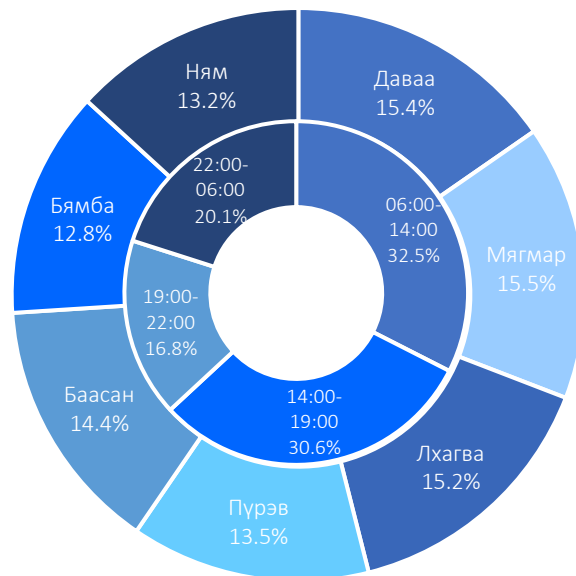
1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг Үүнээс: Хүнийг алах	95 27	105 30	10.5 11.1	1.7 0.5
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	1221 8	1503 13	23.1 62.5	23.9 0.2
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг Үүнээс: Хүчиндэх	77 68	95 75	23.4 10.3	1.5 1.2
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	33	65	97.0	1.0
5	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	7	1	-85.7	0.0
6	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	8	12	50.0	0.2
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	2408	4133	71.6	65.7
7	Үүнээс: Хулгайлах	840	981	16.8	15.6
	Дээрэмдэх	77	110	42.9	1.7
	Залилах	1286	2613	2.0 дах	41.5
8	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	28	40	42.9	0.6
9	Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	1	-	-	-
10	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	166	85	-48.8	1.4
11	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	11	14	27.3	0.2
12	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	37	32	-13.5	0.5
13	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	17	7	-58.8	0.1
14	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	11	82	7.5 дах	1.3
	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	96	119	24.0	1.9
15	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	95	119	25.3	1.9
16	Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	1	-	-	0.0

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

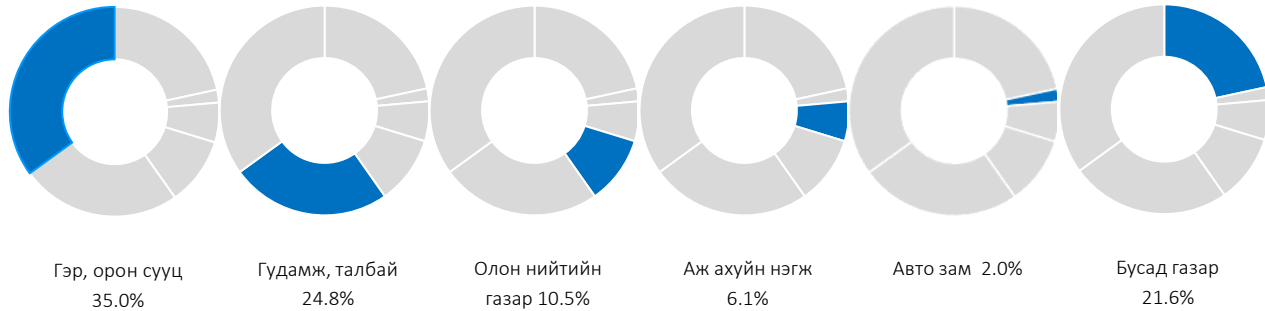
Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 966 буюу 15.4 хувь нь даваа гарагт, 976 буюу 15.5 хувь нь мягмар гарагт, 956 буюу 15.2 хувь нь лхагва гарагт, 850 буюу 13.5 хувь нь пүрэв гарагт, 908 буюу 14.4 хувь нь баасан гарагт, 807 буюу 12.8 хувь нь бямба гарагт, 830 буюу 13.2 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 2045 буюу 32.5 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 1926 буюу 30.6 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 1059 буюу 16.8 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 1263 буюу 20.1 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 2202 буюу 35.0 хувь нь гэр орон сууцанд, 1558 буюу 24.8 хувь нь гудамж талбайд, 662 буюу 10.5 хувь нь олон нийтийн газарт, 49 буюу 0.8 хувь нь нийтийн тээвэрт, 37 буюу 0.6 хувь

нь төрийн байгууллагад, 24 буюу 0.4 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 386 буюу 6.1 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 125 буюу 2.0 хувь нь авто замд, 1250 буюу 19.9 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

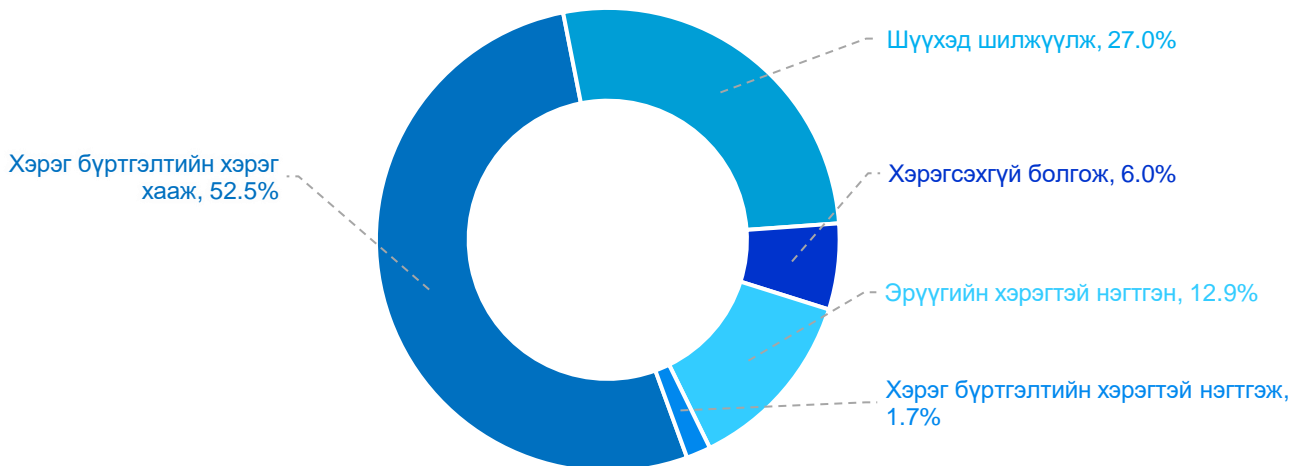
Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 742 буюу 11.7 хувь нь согтуугаар, 1054 буюу 16.7 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 162 буюу 2.6 хувь нь бүлэглэн, 321 буюу 5.1 хувь нь хүүхэд оролцож, 235 буюу 3.7 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 12674 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 1028 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 13702 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 4703 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 8254 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 745 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 9113 буюу 66.5 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 4781 буюу 52.4 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 2457 буюу 27.0 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 546 буюу 6.0 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,
- 1174 буюу 12.9 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,
- 155 буюу 1.7 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 66.5 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 91.7 хувийг шийдэж, 299 хүнд холбогдох 4697 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

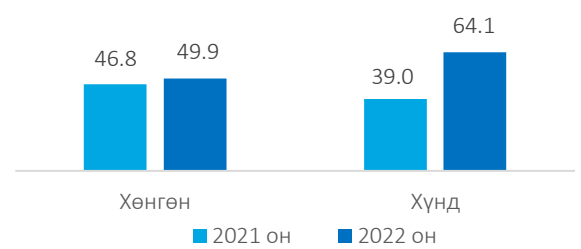
Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Нийслэлийн Баянзүрх дүүрэгт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 2776 буюу 44.1 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 51.6 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 5.5 нэгжээр өссөн.

Нийслэлийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 0.4 хувиар бага байна.

Илрүүлэлтийн хувь /хэргийн ангиллаар/

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 5770 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 2285 хэрэг буюу 65.6 хувиар, 2978 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 1372 буюу 85.4 хувиар тус тус өссөн байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 3668 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 46.3 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 2742 буюу 74.8 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 40.6 хувиар, 926 буюу 25.2 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь 66.2 хувиар, 343 буюу 9.3 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 96.0 хувиар тус тус өссөн байна.

3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

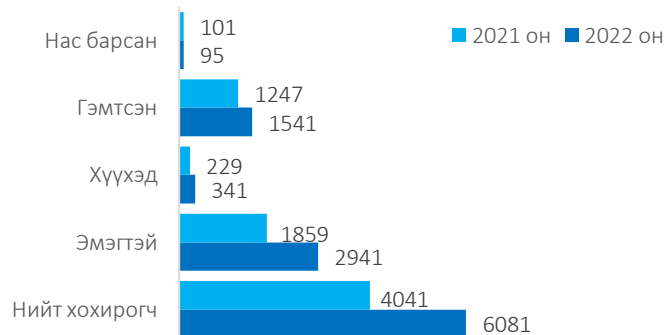

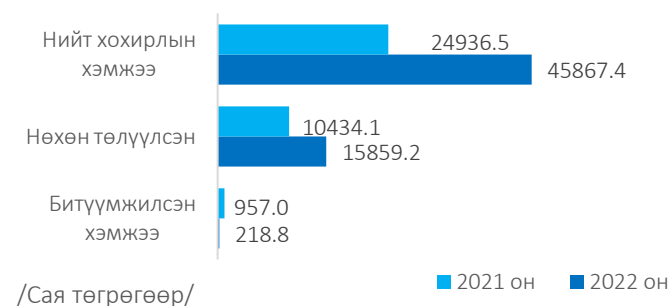
Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон иргэн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 6081 иргэн, 25 хуулийн этгээд хохирч, 95 хүн нас барж, 1541 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 2040 буюу 50.5 хувиар, гэмтсэн хүн 294 буюу 23.6 хувиар тус тус өсч, нас барсан хүн 6 буюу 5.9 хувиар буурсан.

4.2. Учирсан хохирол.

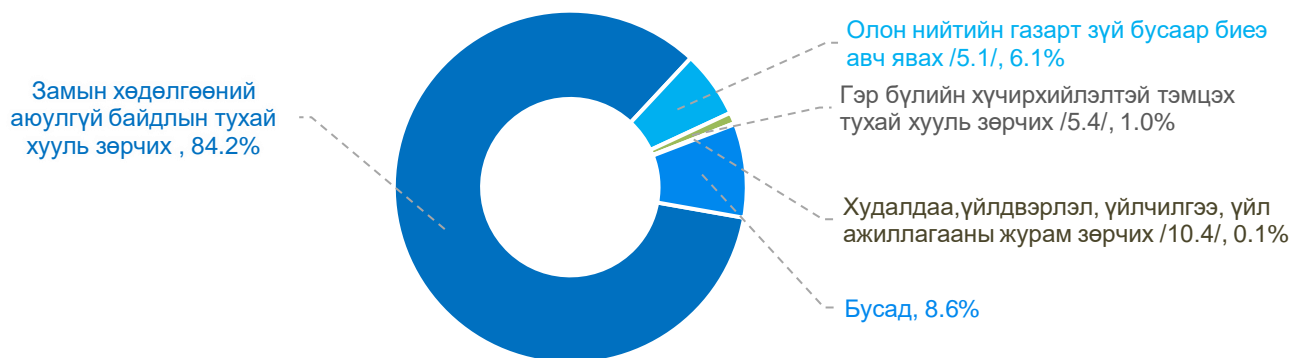

Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 45867.4 сая төгрөгийн хохирлын 15859.2 сая төгрөг буюу 34.6 хувийг нөхөн төлүүлж, 218.8 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 20931.0 сая төгрөг буюу 83.9 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 5425.1 сая төгрөг буюу 52.0 хувиар тус тус өсч, битүүмжилсэн хөрөнгө 738.2 сая төгрөг буюу 77.1 хувиар буурсан байна.

Тав. Зөрчил.

Нийслэлийн Баянзүрх дүүргийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 204450 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 44250 буюу 27.6 хувиар, 204140 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 44586 буюу 27.9 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 172.083 буюу 84.2 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 12534 буюу 6.1 хувийг олон нийтийн газар биеэ зүй бусаар авч явах, 2047 буюу 1.0 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 208 буюу 0.1 хувийг худалдаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, үйл ажиллагааны журам зөрчих, 17578 буюу 8.6 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 192749 иргэн, 2425 хуулийн этгээдийг 7929449.3 мянган төгрөгөөр торгох, 6087 иргэнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах, 2879 хүнийг баривчлуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс торгосон иргэн 41164 буюу 27.2 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 2214 буюу 57.2 хувиар, баривчлуулсан шийтгэл 788 буюу 37.7 хувиар тус тус өссөн байна.

2022 онд Баянзүрх дүүрэгт нийт 6359 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1057 буюу 14.3 хувиар буурсан байна.

2.3. СҮХБААТАР ДҮҮРЭГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

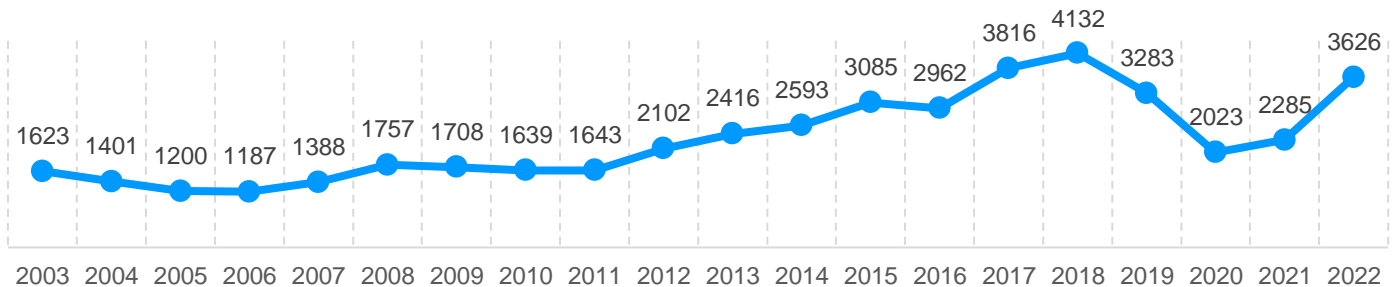
Нийслэлийн Сүхбаатар дүүргийн цагдаагийн газар нь 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 28339 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 10720 буюу 37.8 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 17619 буюу 62.2 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл 4422 буюу 18.5 хувиар, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 249 буюу 1.4 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 4173 буюу 63.7 хувиар тус тус өссөн байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 2401 буюу 22.4 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 7780 буюу 72.6 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 46 буюу 0.4 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 12452 буюу 70.7 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 5034 буюу 28.8 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 19 буюу 0.2 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 3626 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1341 буюу 58.7 хувиар өсч, нийслэлд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 14.9 хувийг эзэлж байна.

Тус дүүрэгт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /хороодоор/.

Д/д	Хороо	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Д/д	Хороо	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь					Тоо	Хувь
1	1-р хороо	590	774	184	31.2	11	11-р хороо	184	438	254	2.4 дах
2	2-р хороо	35	72	37	2.1 дах	12	12-р хороо	75	104	29	38.7
3	3-р хороо	112	202	90	80.4	13	13-р хороо	81	98	17	21
4	4-р хороо	93	94	1	1.1	14	14-р хороо	45	87	42	93.3
5	5-р хороо	43	83	40	93	15	15-р хороо	33	62	29	87.9
6	6-р хороо	130	255	125	96.2	16	16-р хороо	66	90	24	36.4
7	7-р хороо	124	120	-4	-3.2	17	17-р хороо	28	57	29	2.0 дах
8	8-р хороо	247	457	210	85	18	18-р хороо	45	67	22	48.9
9	9-р хороо	139	182	43	30.9	19	19-р хороо	51	95	44	86.3
10	10-р хороо	105	208	103	98.1	20	20-р хороо	59	81	22	37.3

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 3271 буюу 90.2 хувь нь хөнгөн, 355 буюу 9.8 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн хэрэг 58.9, хүнд хэрэг 56.4 хувиар тус тус өссөн байна.

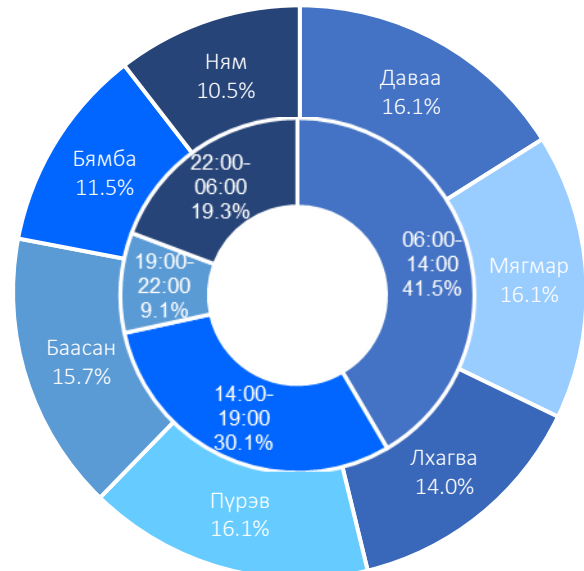
1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	25	19	-24.0	0.5
	Үүнээс: Хүнийг алах	11	8	-27.3	0.2
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	526	743	41.3	20.5
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	5	6	20.0	0.2
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	37	44	18.9	1.2
	Үүнээс: Хүчиндэх	29	35	20.7	1.0
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	44	53	20.5	1.5
3	Хүний хувийн, улс төрийн эрх, эрх чөлөөний эсрэг		1		0.0
4	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	5	8	60.0	0.2
5	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	4	19	4.8 дах	0.5
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	1428	2485	74.0	68.5
6	Үүнээс: Хулгайлах	440	611	38.9	16.9
	Дээрэмдэх	26	50	92.3	1.4
	Залилах	836	1610	92.6	44.4
7	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	19	25	31.6	0.7
8	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	63	52	-17.5	1.4
9	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	10	16	60.0	0.4
10	Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	1			0.0
11	Авлигын эсрэг гэмт хэрэг	1			0.0
12	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	35	41	17.1	1.1
13	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	4	8	2.0 дах	0.2
14	Соёлын өвийн эсрэг гэмт хэрэг	2			
15	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	31	30	-3.2	0.8
16	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	50	82	64.0	2.3
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	50	81	62.0	2.2

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

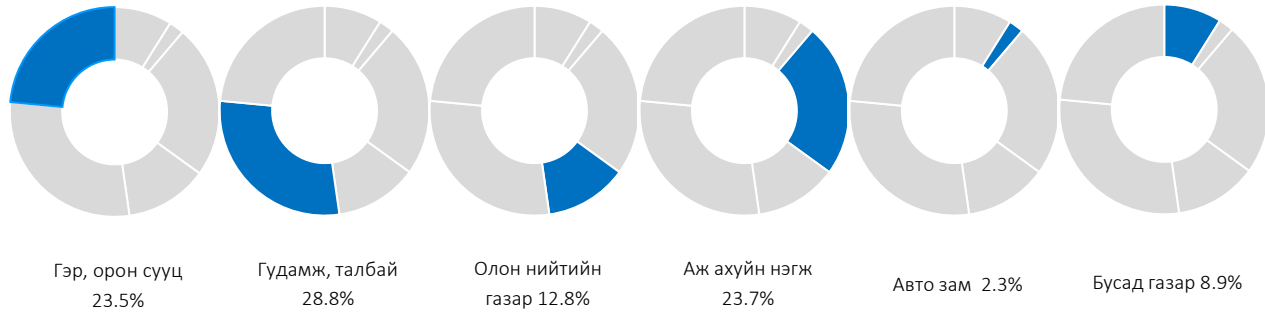
Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 582 буюу 16.1 хувь нь даваа гарагт, 584 буюу 16.1 хувь нь мягмар гарагт, 509 буюу 14.0 хувь нь лхагва гарагт, 583 буюу 16.1 хувь нь пүрэв гарагт, 570 буюу 15.7 хувь нь баасан гарагт, 418 буюу 11.5 хувь нь бямба гарагт, 380 буюу 10.5 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 1506 буюу 41.5 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 1090 буюу 30.1 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 331 буюу 9.1 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 699 буюу 19.3 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 852 буюу 23.5 хувь нь гэр орон сууцанд, 1043 буюу 28.8 хувь нь гудамж талбайд, 463 буюу 12.8 хувь нь олон нийтийн газарт, 6 буюу 0.2 хувь нь нийтийн тээвэрт, 34 буюу 0.9 хувь нь төрийн байгууллагад, 22 буюу 0.6 хувь нь төрийн бус

байгууллагад, 861 буюу 23.7 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 84 буюу 2.3 хувь нь авто замд, 261 буюу 7.2 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

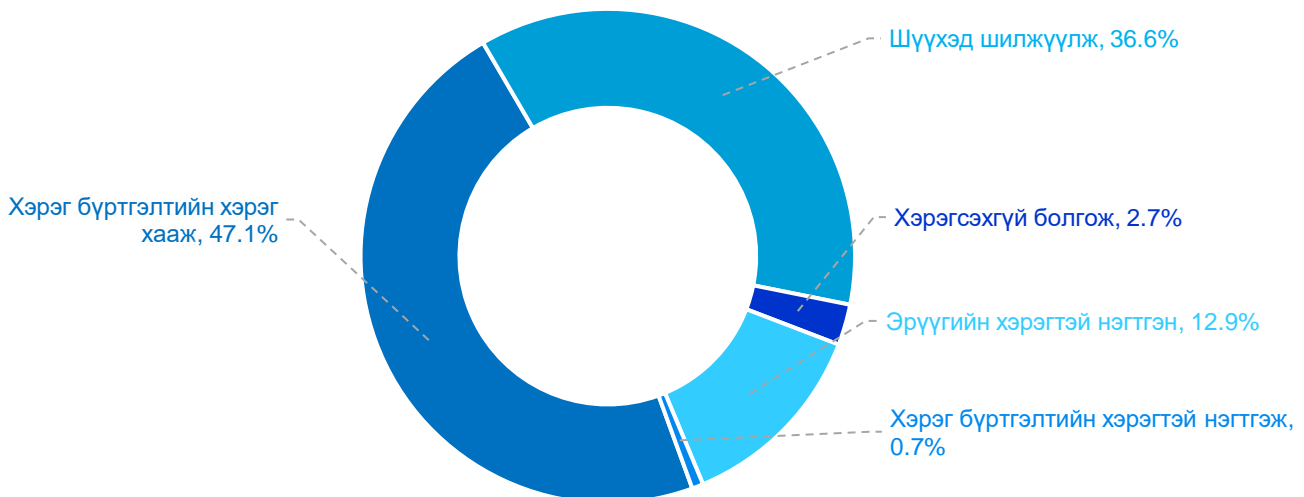
Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 323 буюу 8.9 хувь нь согтуугаар, 762 буюу 21.0 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 195 буюу 5.4 хувь нь бүлэглэн, 100 буюу 2.8 хувь нь хүүхэд оролцож, 94 буюу 2.6 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 5937 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 675 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 6612 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 1775 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 4635 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 202 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 4604 буюу 69.6 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 2170 буюу 47.3 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 1684 буюу 36.6 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 123 буюу 2.7 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,
- 593 буюу 12.9 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,
- 34 буюу 0.7 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргээс хуулийн анхны хугацаанд 83.1 хувийг шийдэж 171 хүнд холбогдох 2074 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

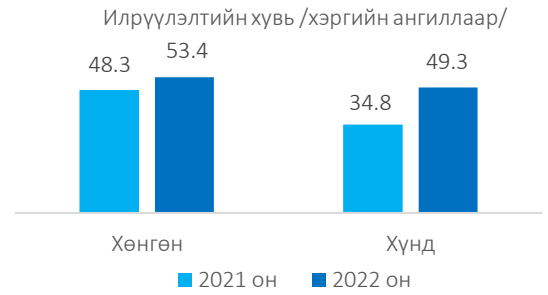

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Нийслэлийн Сүхбаатар дүүрэгт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 1694 буюу 46.7 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 53.0 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 6.1 нэгжээр өссөн.

Нийслэлийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 1.0 хувиар их байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

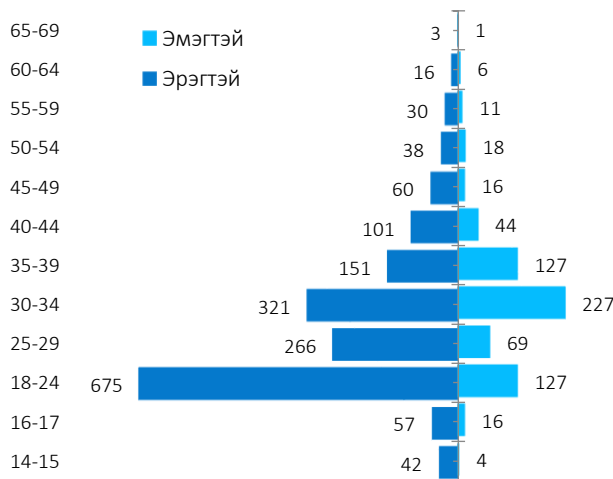
Хэрэг бүртгэлтийн 3034 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 1448 хэрэг буюу 91.3 хувиар, 1609 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 864 буюу 2.2 дахин тус тус өссөн байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 2429 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 47.4 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 1763 буюу 72.6 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 31.8 хувиар, 666 буюу 27.4 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь 2.1 дахин, 119 буюу 4.1 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 21.4 хувиар тус тус өссөн байна.

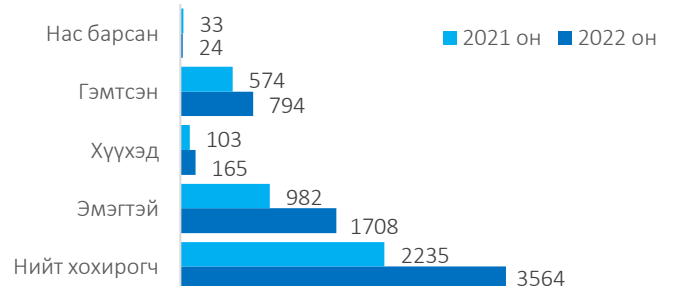
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

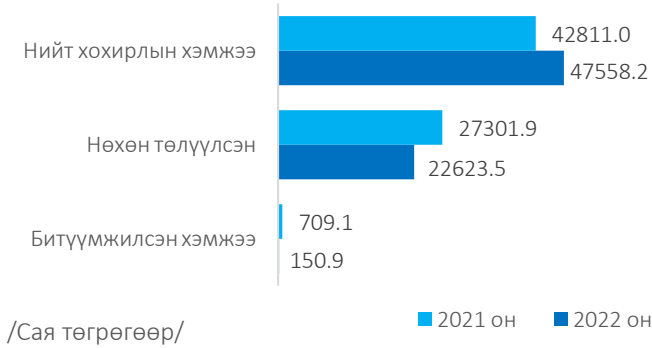
4.1. Хохирсон иргэн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 3564 иргэн, 6 хуулийн этгээд хохирч, 24 хүн нас барж, 794 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 1329 буюу 59.5 хувиар, гэмтсэн хүн 220 буюу 38.3 хувиар тус тус өсч, нас барсан хүн 9 буюу 27.3 хувиар буурсан байна.

4.2. Учирсан хохирол.

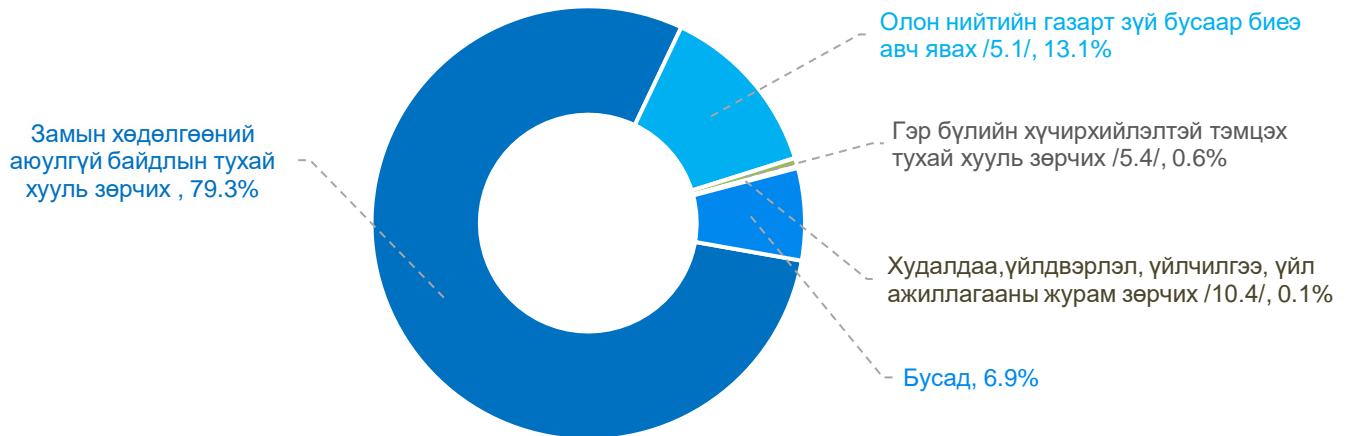

Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 47558.2 сая төгрөгийн хохирлын 22623.5 сая төгрөг буюу 47.6 хувийг нөхөн төлүүлж, 150.9 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 4747.2 сая төгрөг буюу 11.1 хувиар өсч, битүүмжилсэн хөрөнгө 558.2 сая төгрөг буюу 78.7 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 4678.4 сая төгрөг буюу 17.1 хувиар тус тус буурсан байна.

Тав. Зөрчил.

Нийслэлийн Сүхбаатар дүүргийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 76522 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 24727 буюу 47.7 хувиар, 76385 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 24785 буюу 48.0 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 60665 буюу 79.3 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 10014 буюу 13.1 хувийг олон нийтийн газар биеэ зүй бусаар авч явах, 473 буюу 0.6 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 108 буюу 0.1 хувийг худалдаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, үйл ажиллагааны журам зөрчих, 5262 буюу 6.9 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 69822 иргэн, 1689 хуулийн этгээдийг 3643655.0 мянган төгрөгөөр торгох, 4006 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хассаж, 868 хүнийг баривчлуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс торгосон иргэн 22034 буюу 46.1 хувиар, баривчлуулсан шийтгэл 89 буюу 11.4 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 1563 буюу 64.0 хувиар тус тус өссөн байна.

--oooOooo--

2.4. СОНГИНОХАЙРХАН ДҮҮРЭГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

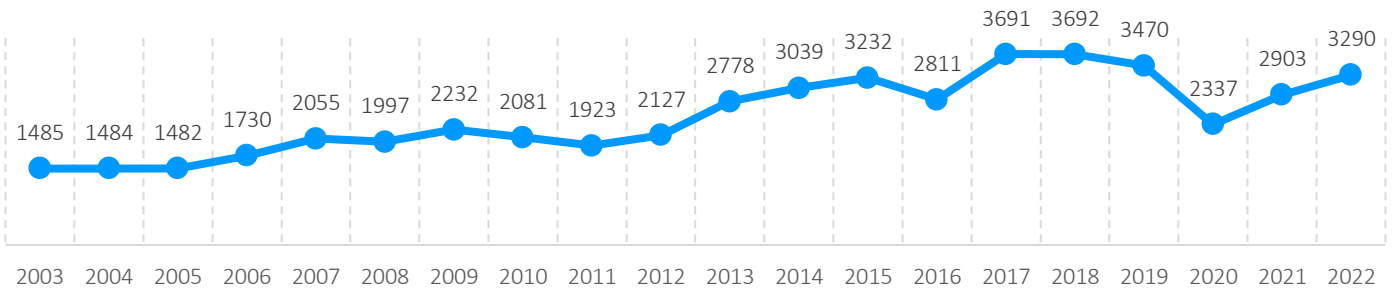
Нийслэлийн Сонгинохайрхан дүүргийн цагдаагийн газар нь 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 46714 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 12630 буюу 27.0 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 34084 буюу 73.0 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл 9023 буюу 23.9, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 5854 буюу 20.7, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 3169 буюу 33.5 хувиар тус тус өссөн.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 2631 буюу 20.8 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 9361 буюу 74.1 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 116 буюу 0.9 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 21142 буюу 62.0 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 12686 буюу 37.2 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 45 буюу 0.1 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 3290 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 387 буюу 13.3 хувиар өсч, нийслэлд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 13.5 хувийг эзэлж байна.

Тус дүүрэгт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /хороодоор/.

Д/д	Хороо	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Д/д	Хороо	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь					Тоо	Хувь
1	01-р хороо	73	73	0	0	23	23-р хороо	41	51	10	24.4
2	02-р хороо	85	74	-11	-12.9	24	24-р хороо	93	84	-9	-9.7
3	03-р хороо	58	56	-2	-3.4	25	25-р хороо	62	74	12	19.4
4	04-р хороо	66	55	-11	-16.7	26	26-р хороо	86	85	-1	-1.2
5	05-р хороо	54	69	15	27.8	27	27-р хороо	70	111	41	58.6
6	06-р хороо	96	166	70	72.9	28	28-р хороо	37	57	20	54.1
7	07-р хороо	66	88	22	33.3	29	29-р хороо	123	158	35	28.5
8	08-р хороо	53	77	24	45.3	30	30-р хороо	39	40	1	2.6
9	09-р хороо	62	70	8	12.9	31	31-р хороо	44	55	11	25
10	10-р хороо	57	72	15	26.3	32	32-р хороо	135	135	0	0
11	11-р хороо	57	69	12	21.1	33	33-р хороо	103	119	16	15.5
12	12-р хороо	65	91	26	40	34	34-р хороо	68	66	-2	-2.9
13	13-р хороо	51	74	23	45.1	35	35-р хороо	32	19	-13	-40.6
14	14-р хороо	59	86	27	45.8	36	36-р хороо	71	63	-8	-11.3
15	15-р хороо	53	78	25	47.2	37	37-р хороо	65	72	7	10.8
16	16-р хороо	45	85	40	88.9	38	38-р хороо	37	32	-5	-13.5
17	17-р хороо	54	52	-2	-3.7	39	39-р хороо	22	27	5	22.7

18	18-р хороо	100	81	-19	-19	40	40-р хороо	61	72	11	18
19	19-р хороо	116	134	18	15.5	41	41-р хороо	64	43	-21	-32.8
20	20-р хороо	121	128	7	5.8	42	42-р хороо	37	38	1	2.7
21	21-р хороо	96	89	-7	-7.3	43	43-р хороо	28	30	2	7.1
22	22-р хороо	98	92	-6	-6.1						

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

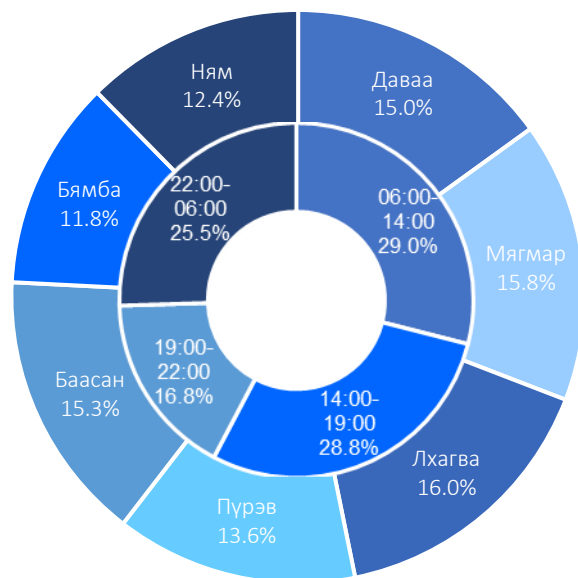
Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 2824 буюу 85.8 хувь нь хөнгөн, 466 буюу 14.2 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн хэрэг 17.1 өссөн бол хүнд гэмт хэрэг нь 5.3 хувиар буурсан.

1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	49	45	-8.2	1.4
	Үүнээс: Хүнийг алах	25	21	-16	0.6
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	1053	1189	12.9	36.1
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	14	5	-64.3	0.2
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	67	70	4.5	2.1
	Үүнээс: Хүчиндэх	60	64	6.7	1.9
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	12	14	16.7	0.4
5	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	1	4	4.0 дах	0.1
6	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	4	7	75	0.2
7	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	1479	1758	18.9	53.4
	Үүнээс: Хулгайлах	681	736	8.1	22.4
	Дээрэмдэх	93	83	-10.8	2.5
	Залилах	526	721	37.1	21.9
8	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	30	10	-66.7	0.3
9	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	64	27	-57.8	0.8
10	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	2	3	50	0.1
12	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	6	1	-83.3	0
13	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	17	11	-35.3	0.3
15	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	10	17	70	0.5
16	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	109	134	22.9	4.1
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	109	134	22.9	4.1

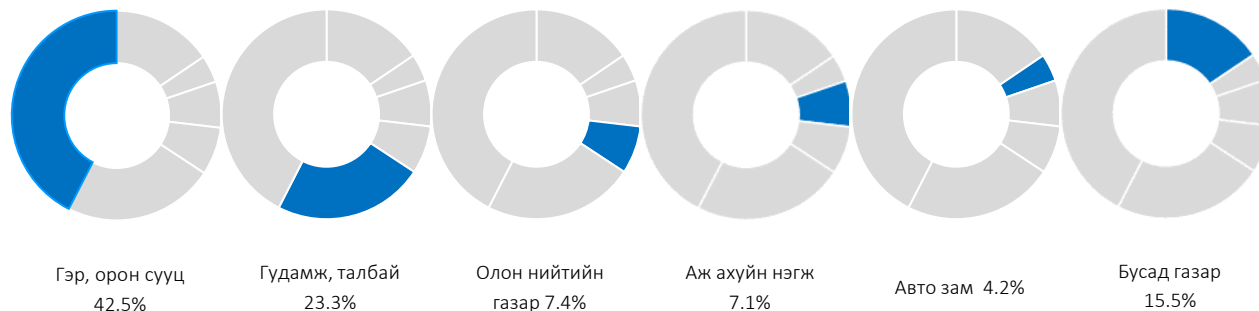
1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 495 буюу 15.0 хувь нь даваа гарагт, 520 буюу 15.8 хувь нь мягмар гарагт, 525 буюу 16.0 хувь нь лхагва гарагт, 449 буюу 13.6 хувь нь пүрэв гарагт, 505 буюу 15.3 хувь нь баасан гарагт, 389 буюу 11.8 хувь нь бямба гарагт, 407 буюу 12.4 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 946 буюу 28.8 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 953 буюу 29.0 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 553 буюу 16.8 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 838 буюу 25.5 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 1397 буюу 42.5 хувь нь гэр орон сууцанд, 766 буюу 23.3 хувь нь гудамж талбайд, 243 буюу 7.4 хувь нь олон нийтийн газарт, 13 буюу 0.4 хувь нь төрийн байгууллагад, 6 буюу 0.2 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 234 буюу 7.1 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 139 буюу 4.2 хувь нь авто замд, нийтийн тээвэрт 38 буюу 1.2 хувь нь нийтийн тээвэрт, 454 буюу 13.8 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

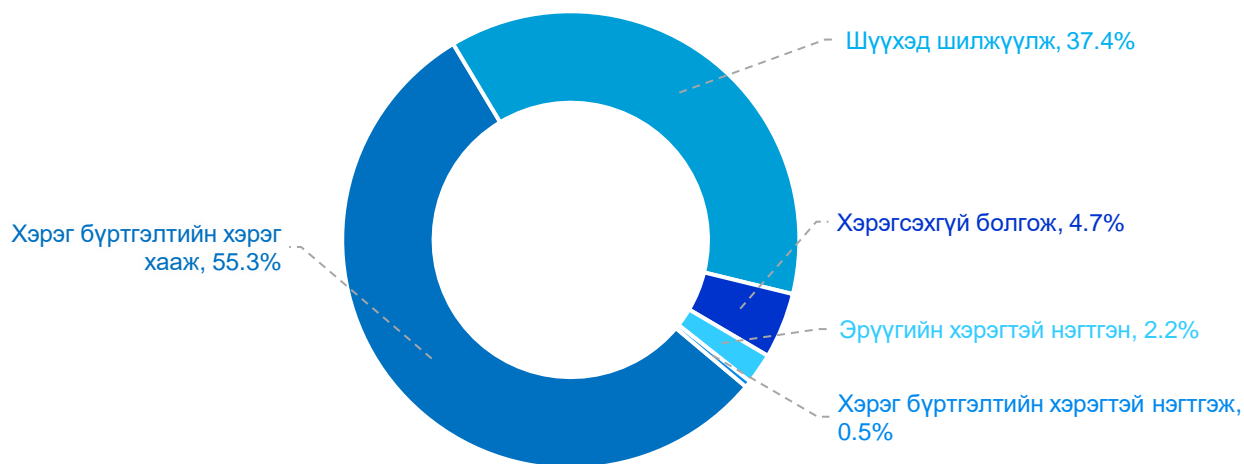
Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 489 буюу 14.9 хувь нь согтуугаар, 383 буюу 11.7 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 109 буюу 3.3 хувь нь бүлэглэн, 116 буюу 3.5 хувь нь хүүхэд оролцож, 216 буюу 6.6 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 6653 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 561 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 7214 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 2244 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 4622 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны түдгэлзүүлснээс сэргээсэн 2, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 346 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 4766 буюу 66.1 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 2635 буюу 55.3 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 1783 буюу 37.4 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 222 буюу 4.7 хувийг хэрэгсэхгүй болгожss,
- 104 буюу 2.2 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,
- 22 буюу 0.4 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 66.1 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 96.0 хувийг шийдэж, 2493 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

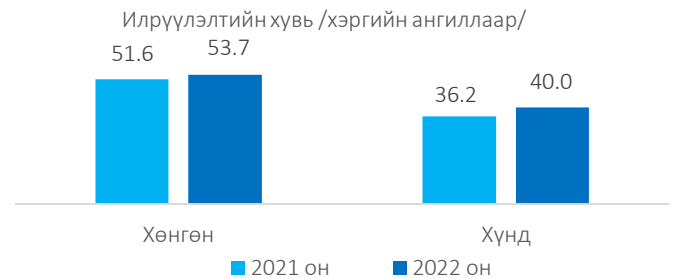

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Сонгинохайрхан дүүргийн цагдаагийн газарт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 1237 буюу 37.5 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 51.8 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 2.9 нэгжээр өссөн.

Нийслэлийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 0.2 нэгжээр бага байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

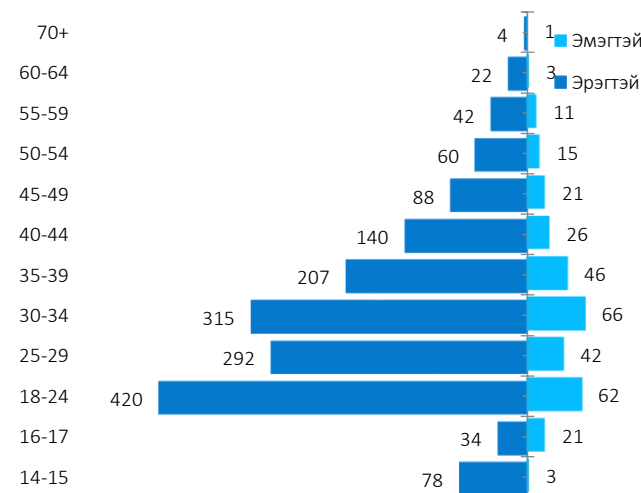
Хэрэг бүртгэлтийн 2908 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 330 хэрэг буюу 12.8 хувиар, 1507 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 245 буюу 19.4 хувиар тус тус өссөн байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 2021 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 20.4 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 1704 буюу 84.3 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 20.8 хувиар, 317 буюу 15.7 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь 18.3 хувиар, 136 буюу 6.7 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 74.4 хувиар тус тус өссөн байна.

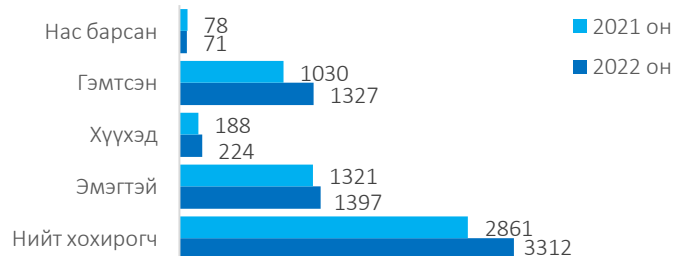
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

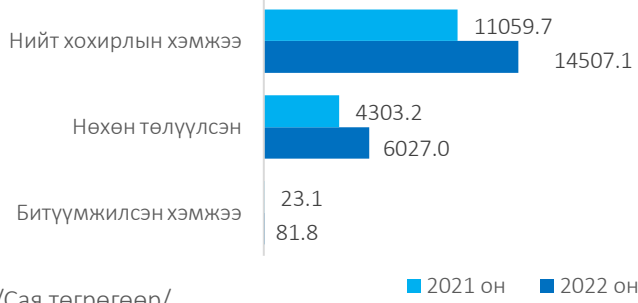
4.1. Хохирсон иргэн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 3312 иргэн, 1 хуулийн этгээд хохирч, 71 хүн нас барж, 1327 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 451 буюу 15.8 хувиар, гэмтсэн хүн 297 буюу 28.8 хувиар тус тус өсч, нас барсан хүн 7 буюу 9.0 хувиар буурсан.

4.2. Учирсан хохирол.

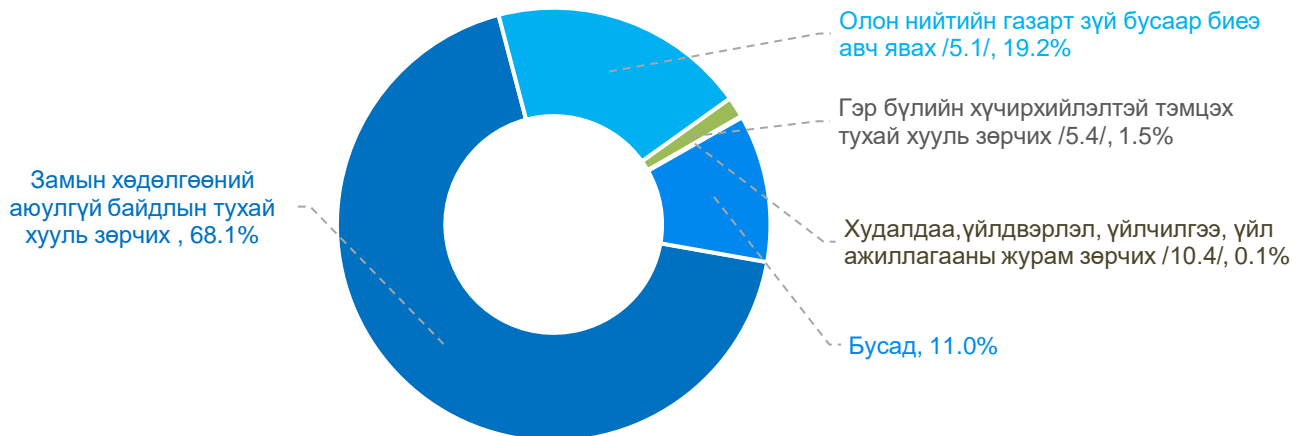
Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 14507.1 сая төгрөгийн хохирлын 6027.0 сая төгрөг буюу 41.5 хувийг нөхөн төлүүлж, 81.8 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 3447.4 сая төгрөг буюу 31.2 хувиар, битүүмжилсэн хөрөнгө 58.7 сая төгрөг буюу 3.5 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 1723.8 сая төгрөг буюу 40.1 хувиар тус тус өссөн байна.

/Сая төгрөгөөр/

Тав. Зөрчил.

Нийслэлийн Сонгинохайрхан дүүргийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 92865 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 30847 буюу 49.7 хувиар, 92642 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 31064 буюу 50.4 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 63267 буюу 68.1 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 17847 буюу 19.2 хувийг олон нийтийн газар биеэ зүй бусаар авч явах, 1438 буюу 1.5 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 94 буюу 0.1 хувийг худалдаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, үйл ажиллагааны журам зөрчих, 10219 буюу 11.0 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 86114 иргэн, 436 хуулийн этгээдийг 4463506.7 мянган төгрөгөөр торгох, 4033 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасаж, 2059 хүнийг баривчлуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс торгосон иргэн 28308 буюу 49.0 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 2003 буюу 98.7 хувиар, баривчлуулсан шийтгэл 542 буюу 35.7 хувиар тус тус өссөн байна.

2022 онд Сонгинохайрхан дүүргийн цагдаагийн газар нийт 9687 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 108 буюу 1.1 хувиар өссөн байна.

---oooOooo---

2.5. ХАН-УУЛ ДҮҮРЭГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

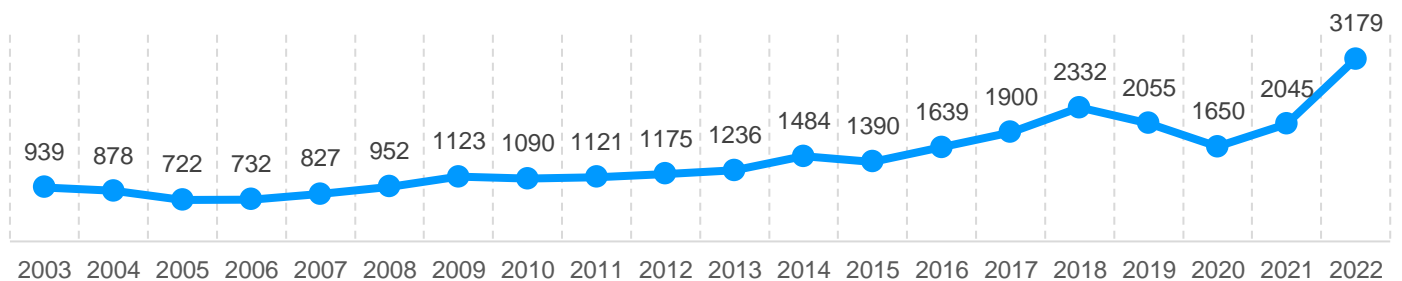
Нийслэлийн Хан-Уул дүүргийн цагдаагийн газар нь 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 27001 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 8021 буюу 29.7 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 18980 буюу 70.3 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл 4322 буюу 19.1 хувиар, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 1204 буюу 6.8 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 3118 буюу 63.6 хувиар тус тус өссөн байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 2026 буюу 25.3 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 5599 буюу 69.8 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 70 буюу 0.9 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 13997 буюу 73.7 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 4833 буюу 25.5 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 17 буюу 0.1 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 3179 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1134 буюу 55.5 хувиар өсч, нийслэлд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 13.1 хувийг эзэлж байна.

Тус дүүрэгт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /хороодоор/.

Д/д	Хороо	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Д/д	Хороо	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь					Тоо	Хувь
1	1-р хороо	74	157	83	2.1 дах	14	14-р хороо	41	79	38	92.7
2	2-р хороо	118	141	23	19.5	15	15-р хороо	229	453	224	97.8
3	3-р хороо	191	272	81	42.4	16	16-р хороо	103	139	36	35
4	4-р хороо	245	330	85	34.7	17	17-р хороо	106	133	27	25.5
5	5-р хороо	32	38	6	18.7	18	18-р хороо	58	106	48	82.8
6	6-р хороо	44	54	10	22.7	19	19-р хороо	90	141	51	56.7
7	7-р хороо	27	38	11	40.7	20	20-р хороо	132	245	113	85.6
8	8-р хороо	65	102	37	56.9	21	21-р хороо	69	138	69	2.0 дах
9	9-р хороо	37	46	9	24.3	22	22-р хороо	-	1	-	-
10	10-р хороо	62	89	27	43.5	23	23-р хороо	-	4	-	-
11	11-р хороо	246	363	117	47.6	24	24-р хороо	-	4	-	-
12	12-р хороо	46	68	22	47.8	25	25-р хороо	-	1	-	-
13	13-р хороо	30	36	6	20	26	26-р хороо	-	1	-	-

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 2798 буюу 88.0 хувь нь хөнгөн, 381 буюу 12.0 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн хэрэг 50.3, хүнд хэрэг 2.1 дахин тус тус өссөн байна.

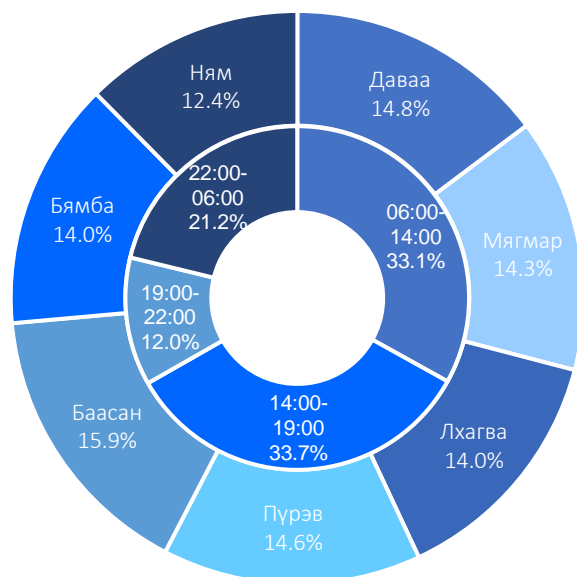
1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	36	62	72.2	2.0
	Үүнээс: Хүнийг алах	12	15	25.0	0.5
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	453	700	54.5	22.0
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	3	4	33.3	0.1
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	27	41	19.7	1.3
	Үүнээс: Хүчиндэх	19	36	89.5	1.1
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	23	24	4.3	0.8
	Хүний хувийн, улс төрийн эрх, эрх чөлөөний эсрэг		2	-	-
5	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	1	3	3.0 дах	0.1
6	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	5	3	-40.0	0.1
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	1279	2102	64.3	66.1
7	Үүнээс: Хулгайлах	493	588	19.3	18.5
	Дээрэмдэх	22	18	-18.2	0.6
	Залилах	604	1174	94.4	36.9
8	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	13	17	30.8	0.5
9	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	57	39	-31.6	1.2
10	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	1	7	7.0 дах	0.2
12	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	21	21	0.0	0.7
13	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	1	8	8.0 дах	0.3
15	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	52	49	-5.8	1.5
16	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	75	100	33.3	3.1
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	75	100	33.3	3.1
17	Цэргийн албаны эсрэг	1	1	0.0	0.0

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

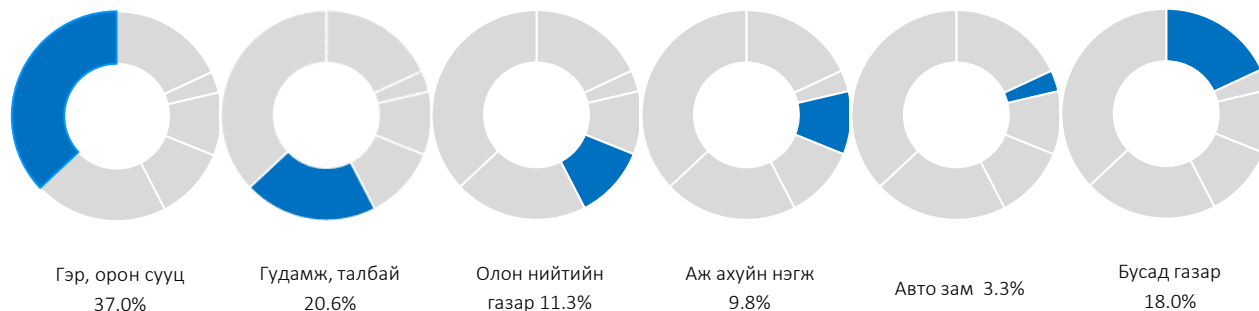
Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 469 буюу 14.8 хувь нь даваа гарагт, 455 буюу 14.3 хувь нь мягмар гарагт, 444 буюу 14.0 хувь нь лхагва гарагт, 464 буюу 14.6 хувь нь пүрэв гарагт, 507 буюу 15.9 хувь нь баасан гарагт, 446 буюу 14.0 хувь нь бямба гарагт, 394 буюу 12.4 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 1051 буюу 33.1 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 1071 буюу 33.7 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 383 буюу 12.0 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 674 буюу 21.2 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 1176 буюу 37.0 хувь нь гэр орон сууцанд, 655 буюу 20.6 хувь нь гудамж талбайд, 359 буюу 11.3 хувь нь олон нийтийн газарт, 14 буюу 0.4 хувь нь нийтийн тээвэрт, 25 буюу 0.8 хувь нь төрийн байгууллагад, 17 буюу 0.5 хувь нь төрийн бус

байгууллагад, 310 буюу 9.8 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 104 буюу 3.3 хувь нь авто замд, 519 буюу 16.3 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 317 буюу 10.0 хувь нь согтуугаар, 441 буюу 13.9 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 115 буюу 3.6 хувь нь бүлэглэн, 112 буюу 3.5 хувь нь хүүхэд оролцож, 100 буюу 3.1 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

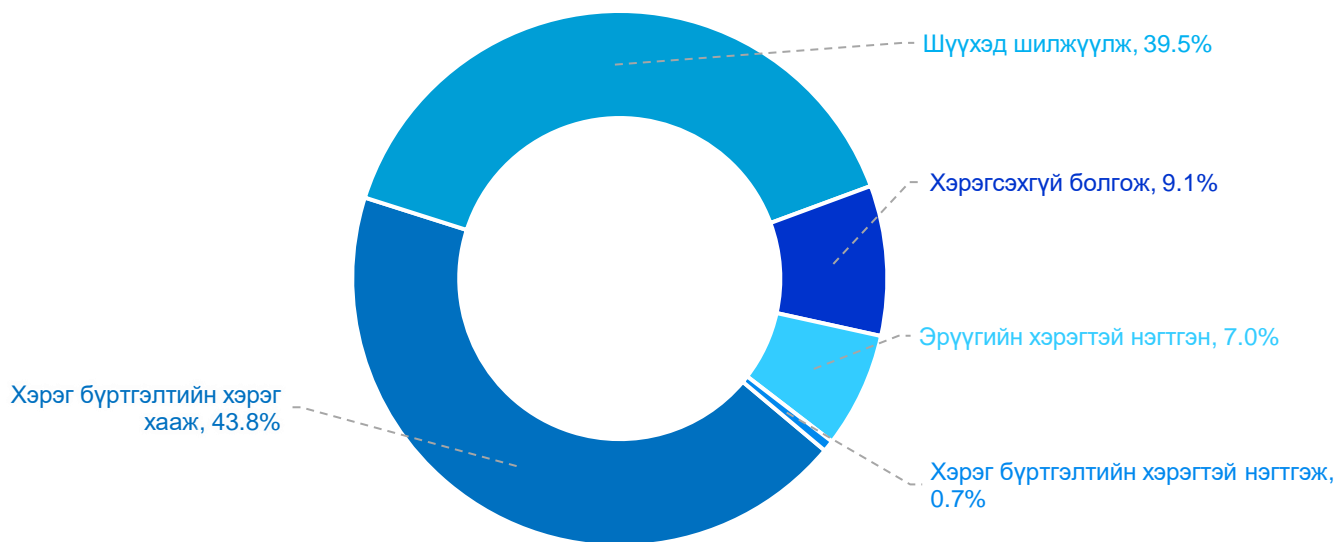
1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 5389 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 359 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 5748 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 1715 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 3827 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 206 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 3065 буюу 53.3 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 1342 буюу 43.8 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 1210 буюу 39.5 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 278 буюу 9.1 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,
- 214 буюу 7.0 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,
- 21 буюу 0.6 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж,

нийт шалгасан хэргээс хуулийн анхны хугацаанд 2956 буюу 96.4 хувийг шийдэж 133 хүнд холбогдох 2748 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

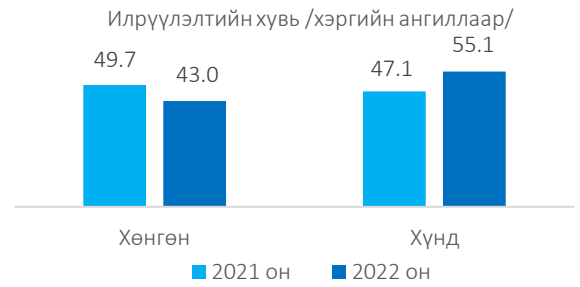

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Нийслэлийн Хан-Уул дүүрэгт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 1308 буюу 41.4 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 44.3 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 5.2 нэгжээр буурсан.

Нийслэлийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 7.7 хувиар бага байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

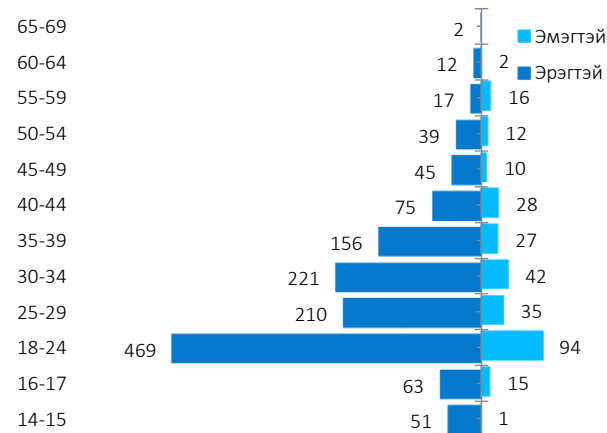
Хэрэг бүртгэлтийн 3090 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 1206 хэрэг буюу 64.0 хувиар, 1370 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 437 буюу 46.8 хувиар тус тус өссөн байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 1644 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 31.4 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 1362 буюу 82.8 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 33.0 хувиар, 282 буюу 17.2 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь 24.2 хувиар тус тус өссөн байна. 112 буюу 3.5 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2.3 хувиар буурсан байна.

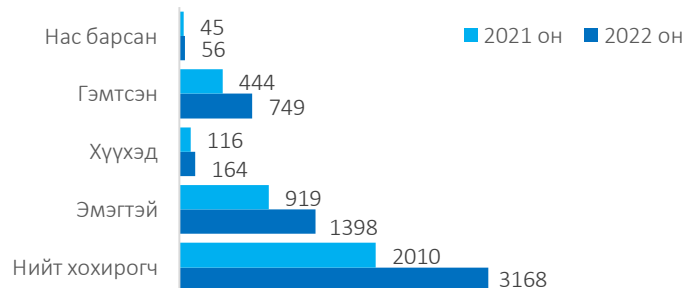
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

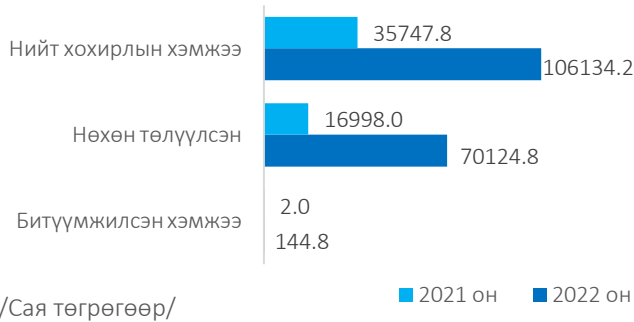
4.1. Хохирсон иргэн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 3168 иргэн, 14 хуулийн этгээд хохирч, 56 хүн нас барж, 749 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 1158 буюу 57.6 хувиар, нас барсан хүн 11 буюу 24.4 хувиар, гэмтсэн хүн 305 буюу 68.7 хувиар тус тус өссөн байна.

4.2. Учирсан хохирол.

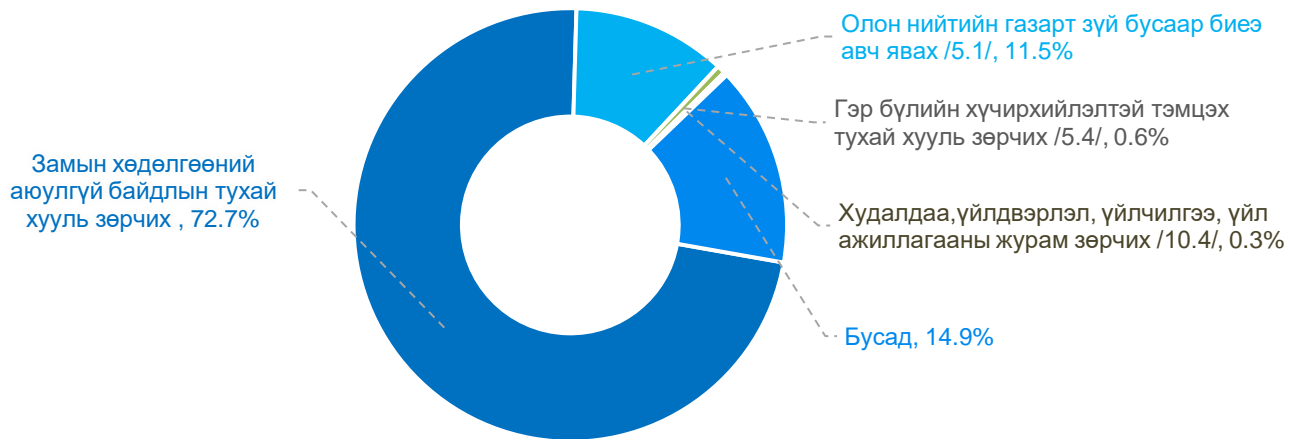

Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 106134.2 сая төгрөгийн хохирлын 70124.8 сая төгрөг буюу 66.1 хувийг нөхөн төлүүлж, 144.8 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 70386.4 сая төгрөг буюу 3.0 дахин, битүүмжилсэн хөрөнгө 142.8 сая төгрөг буюу 72.4 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 53126.8 сая төгрөг буюу 4.1 дахин тус тус өссөн байна.

Тав. Зөрчил.

Нийслэлийн Хан-Уул дүүргийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 93026 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 15626 буюу 20.2 хувиар, 92424 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 15644 буюу 20.4 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 67609 буюу 72.7 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 10688 буюу 11.5 хувийг олон нийтийн газар биеэ зүй бусаар авч явах, 584 буюу 0.6 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 249 буюу 0.3 хувийг худалдаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, үйл ажиллагааны журам зөрчих, 13896 буюу 14.9 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 87616 иргэн, 289 хуулийн этгээдийг 4189073.7 мянган төгрөгөөр торгох, 989 хүнийг баривчлах, 3530 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл ногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс торгосон иргэн 14155 буюу 19.3 хувиар, баривчилсан шийтгэл 59 буюу 6.3 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 1497 буюу 73.6 хувиар тус тус өссөн байна.

2022 онд Хан-Уул дүүрэгт нийт 4738 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1641 буюу 25.7 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

**2.6. ЧИНГЭЛТЭЙ ДҮҮРЭГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ,
ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.**

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

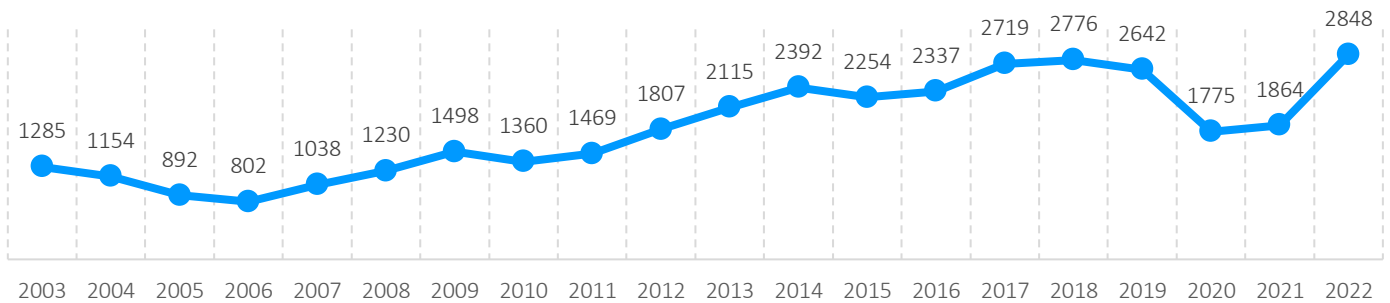
Нийслэлийн Чингэлтэй дүүргийн цагдаагийн газар нь 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 25037 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 7933 буюу 31.7 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 17104 буюу 68.3 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл 5267 буюу 26.6 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 2341 буюу 41.9 хувиар, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 2926 буюу 20.6 хувиар тус тус өссөн байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 2175 буюу 27.4 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 5338 буюу 67.3 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 64 буюу 0.8 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 12668 буюу 74.1 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 4313 буюу 24.6 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 78 буюу 0.5 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 2848 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 984 буюу 52.8 хувиар өсч, нийслэлд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 11.7 хувийг эзэлж байна.

Тус дүүрэгт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /хороодоор/.

Д/д	Хороо	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Д/д	Хороо	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь					Тоо	Хувь
1	1-р хороо	129	261	132	2.0 дах	11	11-р хороо	113	148	35	31
2	2-р хороо	106	176	70	66	12	12-р хороо	166	211	45	27.1
3	3-р хороо	129	264	135	2.0 дах	13	13-р хороо	69	120	51	73.9
4	4-р хороо	111	187	76	68.5	14	14-р хороо	98	99	1	1
5	5-р хороо	169	277	108	63.9	15	15-р хороо	97	93	-4	-4.1
6	6-р хороо	73	136	63	86.3	16	16-р хороо	62	96	34	54.8
7	7-р хороо	74	100	26	35.1	17	17-р хороо	69	113	44	63.8
8	8-р хороо	32	55	23	71.9	18	18-р хороо	60	140	80	2.3 дах
9	9-р хороо	52	72	20	38.5	19	19-р хороо	166	182	16	9.6
10	10-р хороо	89	118	29	32.6						

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 2606 буюу 91.5 хувь нь хөнгөн, 242 буюу 8.5 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн хэрэг 54.9, хүнд хэрэг 33.0 хувиар тус тус өссөн байна.

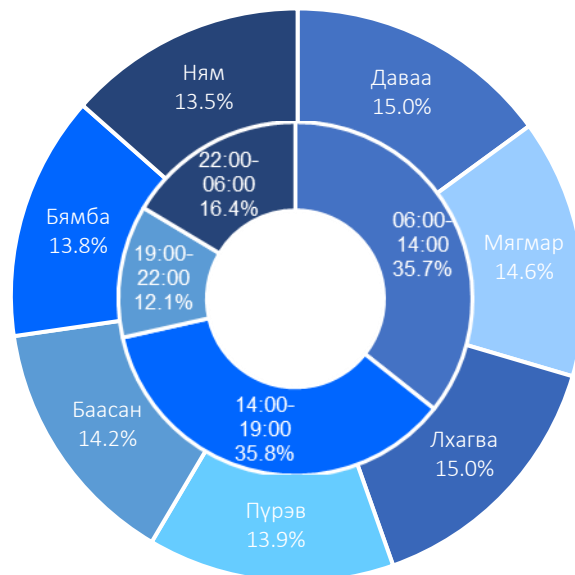
1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

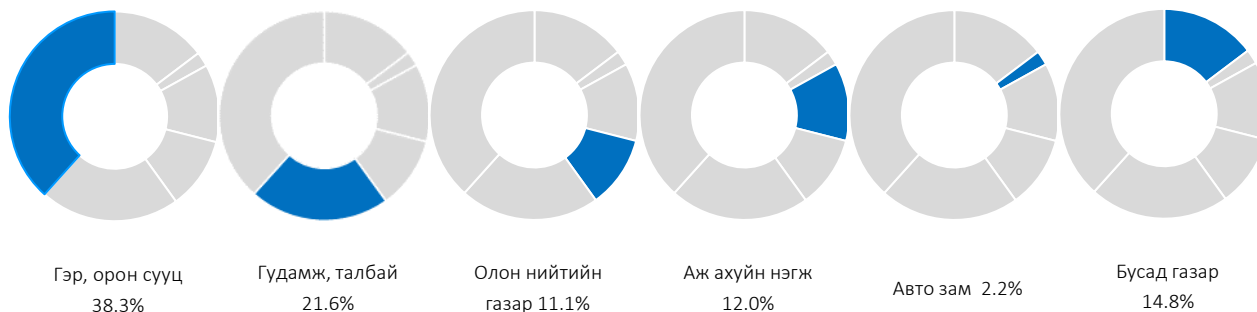
Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	24	28	16.7	1.0
	Үүнээс: Хүнийг алах	16	9	-43.7	0.3
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	496	634	27.8	22.3
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	2	5	2.5 дах	0.2
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	20	31	55.0	1.1
	Үүнээс: Хүчиндэх	17	24	41.2	0.8
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	15	21	40.0	0.7
5	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	2	-	-	-
6	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	1	2	2.0 дах	0.1
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	1119	1963	75.4	68.9
7	Хулгайлах	304	393	29.3	13.8
	Дээрэмдэх	19	39	2.1 дах	1.4
	Залилах	700	1382	97.4	48.5
8	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	23	20	-13.04	0.7
9	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	83	35	-57.8	1.2
10	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	3	11	3.7 дах	0.4
12	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	17	26	52.9	0.9
13	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	6	6	-	0.2
14	Соёлын өвийн эсрэг гэмт хэрэг	2	5	2.5 дах	0.2
15	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	6	7	16.7	0.2
	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	47	59	25.5	2.1
16	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	47	59	25.5	2.1

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 426 буюу 15.0 хувь нь даваа гарагт, 416 буюу 14.6 хувь нь мягмар гарагт, 428 буюу 15.0 хувь нь лхагва гарагт, 396 буюу 13.9 хувь нь пүрэв гарагт, 405 буюу 14.2 хувь нь баасан гарагт, 393 буюу 13.8 хувь нь бямба гарагт, 384 буюу 13.5 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 1016 буюу 35.7 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 1020 буюу 35.8 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 345 буюу 12.1 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 467 буюу 16.4 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 1092 буюу 38.3 хувь нь гэр орон сууцанд, 615 буюу 21.6 хувь нь гудамж талбайд, 316 буюу 11.1 хувь нь олон нийтийн газарт, 15 буюу 0.5 хувь нь нийтийн тээвэрт, 27 буюу 0.9 хувь нь төрийн байгууллагад, 19 буюу 0.7 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 342 буюу 12.0 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 64 буюу 2.2 хувь нь авто замд, 358 буюу 12.6 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 370 буюу 13.0 хувь нь согтуугаар, 417 буюу 14.6 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 95 буюу 3.3 хувь нь бүлэглэн, 81 буюу 2.8 хувь нь хүүхэд оролцож, 98 буюу 3.4 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 4660 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 500 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 5160 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 1551 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 3494 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны түдгэлзүүлснээс сэргээсэн 16, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 99 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 3695 буюу 71.6 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 1429 буюу 38.7 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,

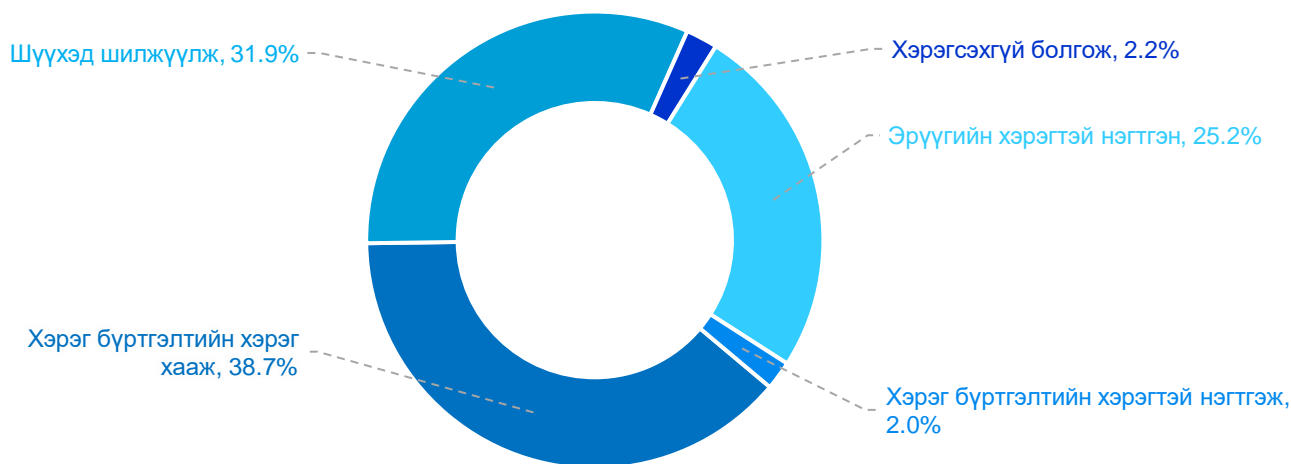
- 1177 буюу 31.8 хувийг шүүхэд шилжүүлж,

- 83 буюу 2.2 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,

- 931 буюу 25.2 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,

- 75 буюу 2.0 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 71.6 хувь, хуулийн

анхны хугацаанд 92.0 хувийг шийдэж 97 хүнд холбогдох 1497 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

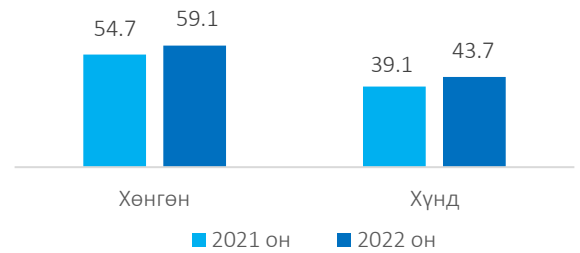

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Нийслэлийн Чингэлтэй дүүрэгт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 1457 буюу 51.1 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 57.9 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 4.6 нэгжээр өссөн. Нийслэлийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 5.9 нэгжээр их байна.

Илрүүлэлтийн хувь /хэргийн ангиллаар/

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

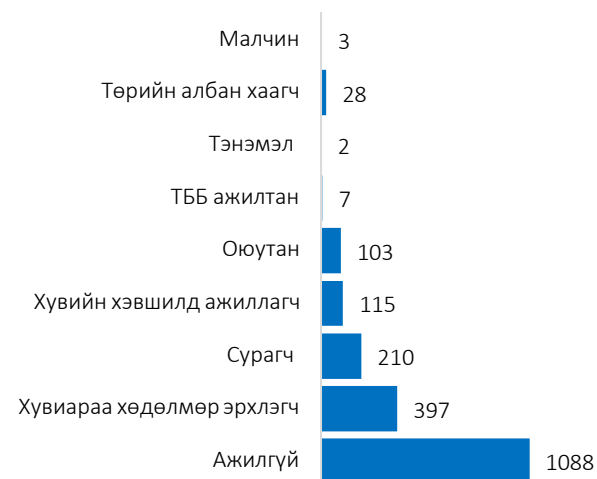
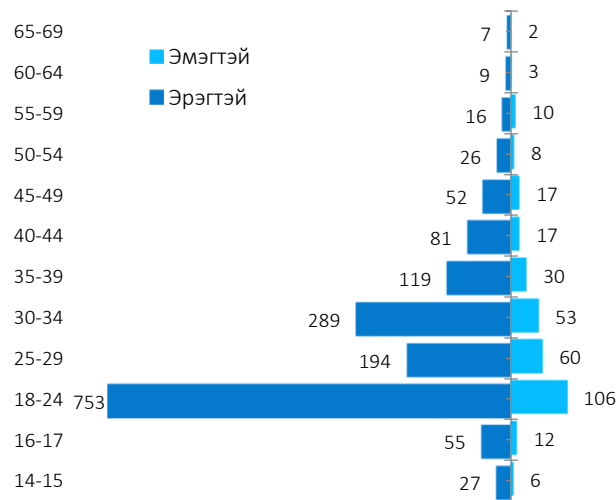
Хэрэг бүртгэлтийн 2449 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 868 хэрэг буюу 54.9 хувиар, 1419 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 576 буюу 68.3 хувиар тус тус өссөн байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 1953 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 59.8 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 1629 буюу 83.4 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 69.5 хувиар, 324 буюу 16.6 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь 24.1 хувиар, 100 буюу 5.1 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 2.3 дахин тус тус өссөн байна.

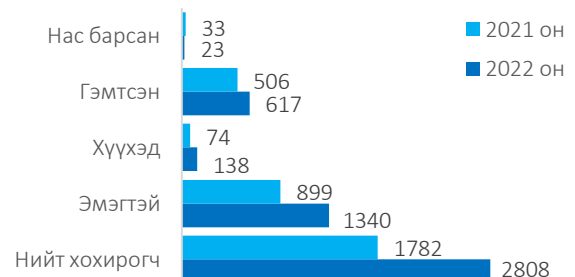
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

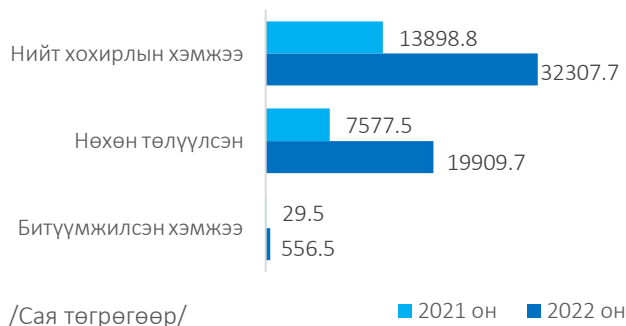
4.1. Хохирсон иргэн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 2808 иргэн, 5 хуулийн этгээд, 23 хүн нас барж, 617 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 1026 буюу 57.6 хувиар, гэмтсэн хүн 111 буюу 21.9 хувиар эмэгтэй хүн тус тус өсч, нас барсан хүн 10 буюу 30.3 хувиар буурсан.

4.2. Учирсан хохирол.

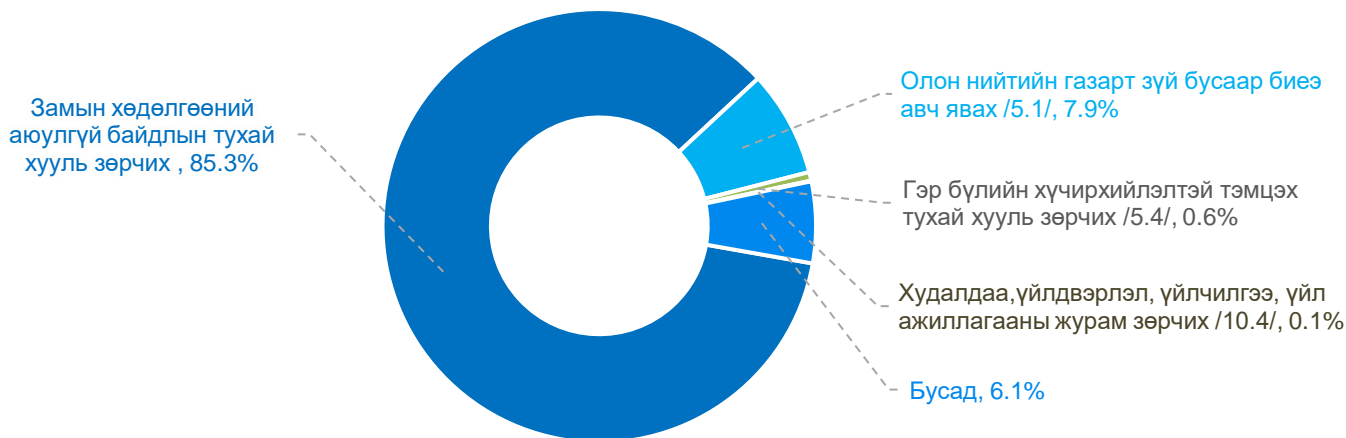

Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 32307.7 сая төгрөгийн хохирлын 19909.7 сая төгрөг буюу 61.6 хувийг нөхөн төлүүлж, 556.5 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 18408.9 сая төгрөг буюу 2.3 дахин, битүүмжилсэн хөрөнгө 527.0 сая төгрөг буюу 18.6 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 4678.4 сая төгрөг буюу 2.6 дахин тус тус өссөн байна.

Тав. Зөрчил.

Нийслэлийн Чингэлтэй дүүргийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 101312 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 36209 буюу 55.6 хувиар, 101025 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 36241 буюу 55.9 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 86429 буюу 85.3 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 8025 буюу 7.9 хувийг олон нийтийн газар биеэ зүй бусаар авч явах, 650 буюу 0.6 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 55 буюу 0.1 хувийг худалдаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, үйл ажиллагааны журам зөрчих, 6153 буюу 6.1 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 94288 иргэн, 1154 хуулийн этгээдийг 4113635.8 мянган төгрөгөөр торгох, 1158 хүнийг баривчлуулах, 4425 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл ногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс торгосон иргэн 33204 буюу 54.4 хувиар, баривчилсан шийтгэл 543 буюу 88.3 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 2144 буюу 94.0 хувиар тус тус өссөн байна.

---oooOooo---

2.7. БАГАНУУР ДҮҮРЭГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

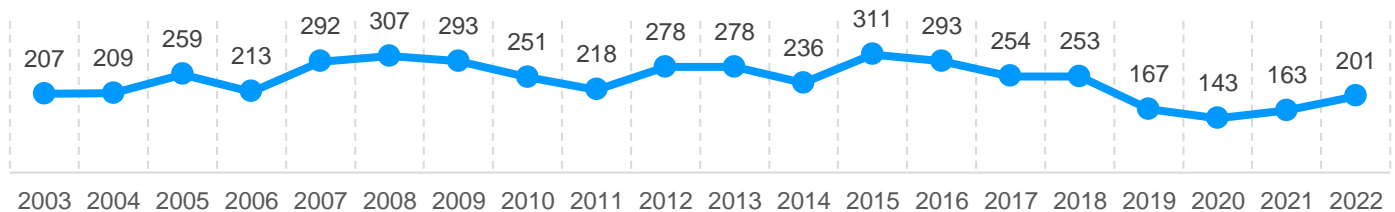
Нийслэлийн Багануур дүүргийн цагдаагийн хэлтэс нь 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 1942 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 531 буюу 27.3 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 1411 буюу 72.7 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл 199 буюу 11.4 хувиар, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 73 буюу 5.5 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 126 буюу 31.1 хувиар тус тус өссөн байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 251 буюу 47.3 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 245 буюу 46.1 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 3 буюу 0.6 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 1196 буюу 84.8 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 192 буюу 13.6 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 6 буюу 0.4 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 201 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 38 буюу 23.3 хувиар өсч, нийслэлд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 0.8 хувийг эзэлж байна.

Тус дүүрэгт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /хороодоор/.

Д/д	Хороо	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь
1	1-р хороо	34	87	53	2.6 дах
2	2-р хороо	10	9	-1	-10.0
3	3-р хороо	39	35	-4	-10.3
4	4-р хороо	35	37	2	5.7
5	5-р хороо	45	33	-12	-26.7

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 159 буюу 79.1 хувь нь хөнгөн, 42 буюу 20.9 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн хэрэг 8.2 хувиар, хүнд хэрэг 2.6 дахин тус тус өссөн байна.

1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	-	2	-	1.0
	Үүнээс: Хүнийг алах	-	2	-	1.0
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	87	94	8.0	46.8

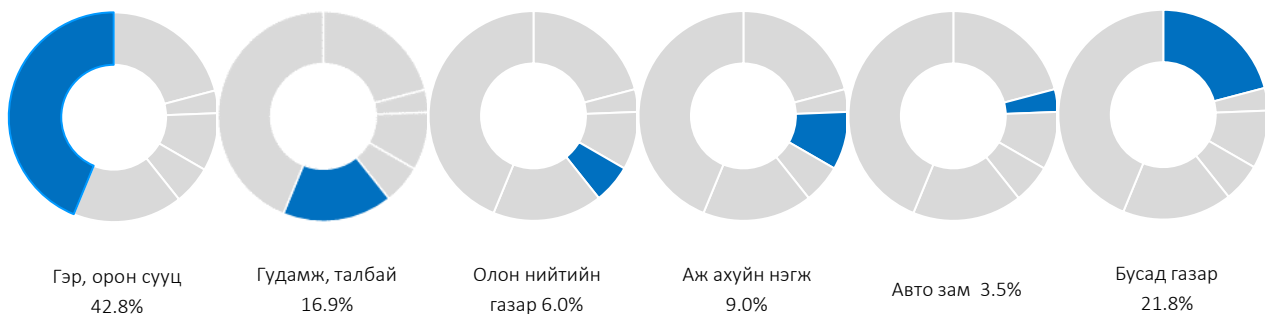
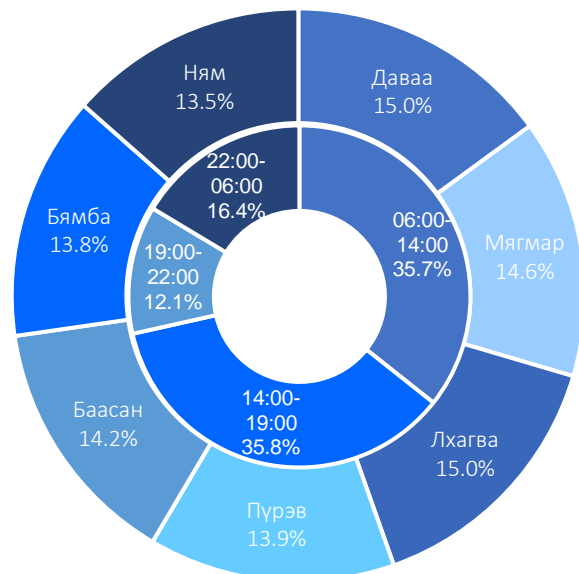

	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	1	-	-	-
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	5	5	-	2.5
	Үүнээс: Хүчиндэх	3	5	66.7	2.5
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	1	-	-	-
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	55	83	50.9	41.3
5	Үүнээс: Хулгайлах	17	38	2.2 дах	18.9
	Дээрэмдэх	1	3	3 дах	1.5
	Залилах	23	29	26.1	14.4
6	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	1	-	-	-
7	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	6	-	-	-
8	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	2	8	4 дах	4.0
9	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	1	-	-	-
10	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	2	1	-50.0	0.5
	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	3	8	2.6 дах	4.0
11	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	3	8	2.6 дах	4.0

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 33 буюу 16.4 хувь нь даваа гарагт, 36 буюу 17.9 хувь нь мягмар гарагт, 35 буюу 17.5 хувь нь лхагва гарагт, 24 буюу 11.9 хувь нь пүрэв гарагт, 26 буюу 12.9 хувь нь баасан гарагт, 26 буюу 12.9 хувь нь бямба гарагт, 21 буюу 10.5 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 52 буюу 25.9 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 43 буюу 21.4 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 27 буюу 13.4 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 79 буюу 39.3 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 86 буюу 42.8 хувь нь гэр орон сууцанд, 34 буюу 16.9 хувь нь гудамж талбайд, 12 буюу 6.0 хувь нь олон нийтийн газарт, 2 буюу 1.0 хувь нь төрийн байгууллагад, 1 буюу 0.5 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 18 буюу 9.0 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 7 буюу 3.5 хувь нь авто замд, 41 буюу 20.3 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

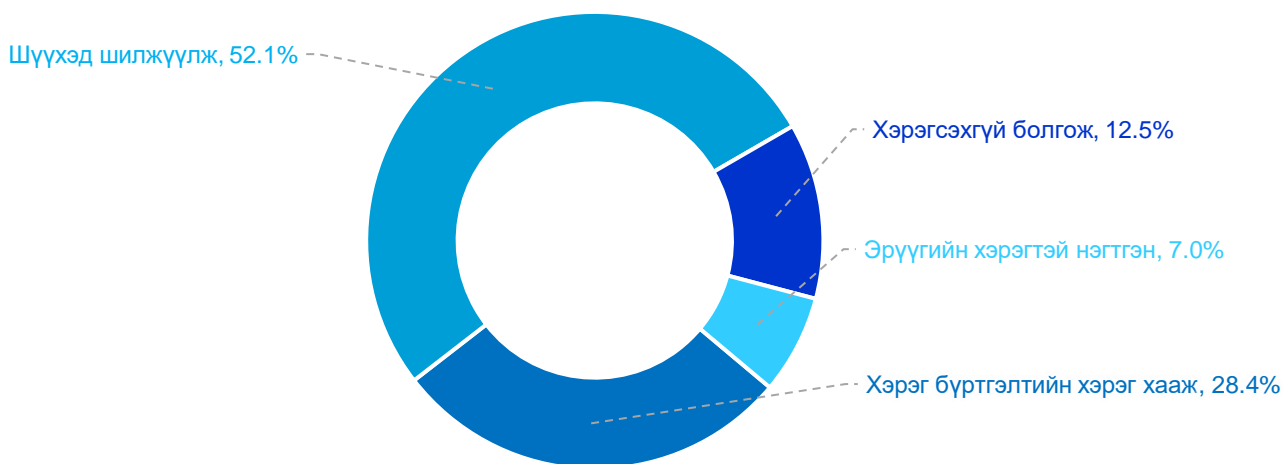
1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 87 буюу 43.3 хувь нь согтуугаар, 20 буюу 10.0 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 4 буюу 2.0 хувь нь бүлэглэн, 5 буюу 2.5 хувь нь хүүхэд оролцож, 21 буюу 10.4 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 260 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 83 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 343 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 66 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 274 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 2, урьд оны түдгэлзүүлснээс сэргээсэн 1 хэрэг байна. Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 257 буюу 74.9 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 73 буюу 28.4 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 134 буюу 52.1 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 32 буюу 12.5 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,
- 18 буюу 7.0 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэж нийт шалгасан хэргээс хуулийн анхны хугацаанд 240 буюу 93.4 хувийг шийдэж 8 хүнд холбогдох 92 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

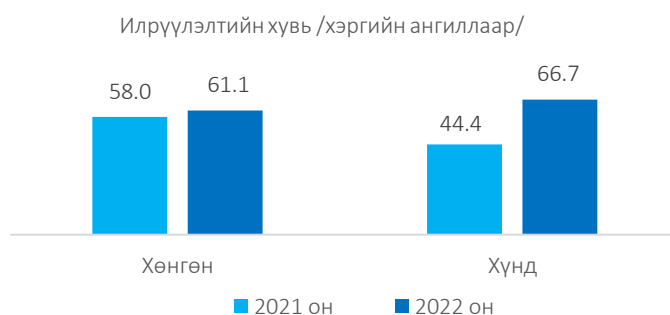

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Нийслэлийн Багануур дүүрэгт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 62 буюу 30.8 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 62.4 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 5.5 хувиар өссөн.

Нийслэлийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 10.4 нэгжээр их байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 149 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 40 хэрэг буюу 36.7 хувиар, 93 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 31 буюу 50.0 хувиар тус тус өссөн байна.

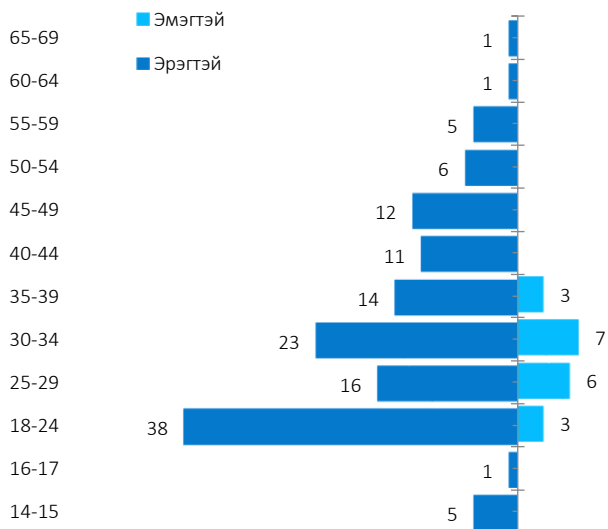
Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 152 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 22.6 хувиар өссөн.

Холбогдогчдын 133 буюу 87.5 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 30.4 хувиар өсч, 19 буюу 12.5 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь 13.6 хувиар буурсан байна. 6 буюу 3.9 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 6 дахин өссөн байна.

3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

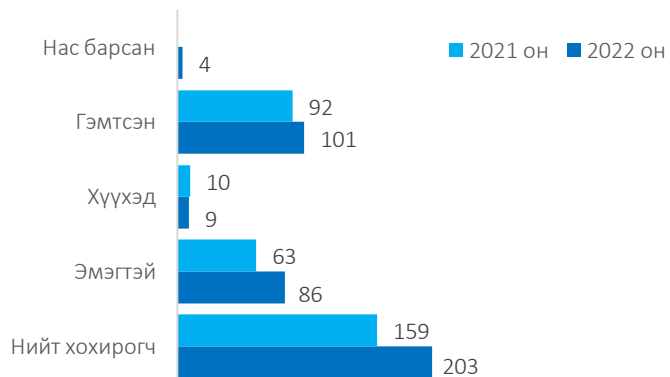
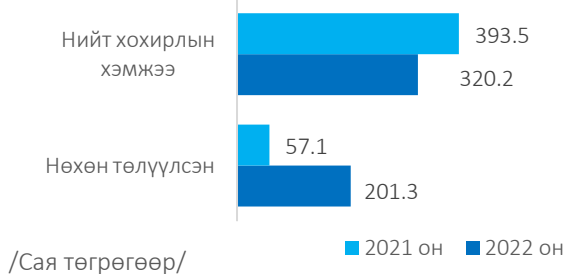

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон иргэн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 203 иргэн, 2 хуулийн этгээд хохирч, 4 хүн нас барж, 101 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 44 буюу 27.7 хувиар, нас барсан хүн 4 буюу 2.0 дахин, гэмтсэн хүн 9 буюу 9.8 хувиар тус тус өссөн байна.

4.2. Учирсан хохирол.

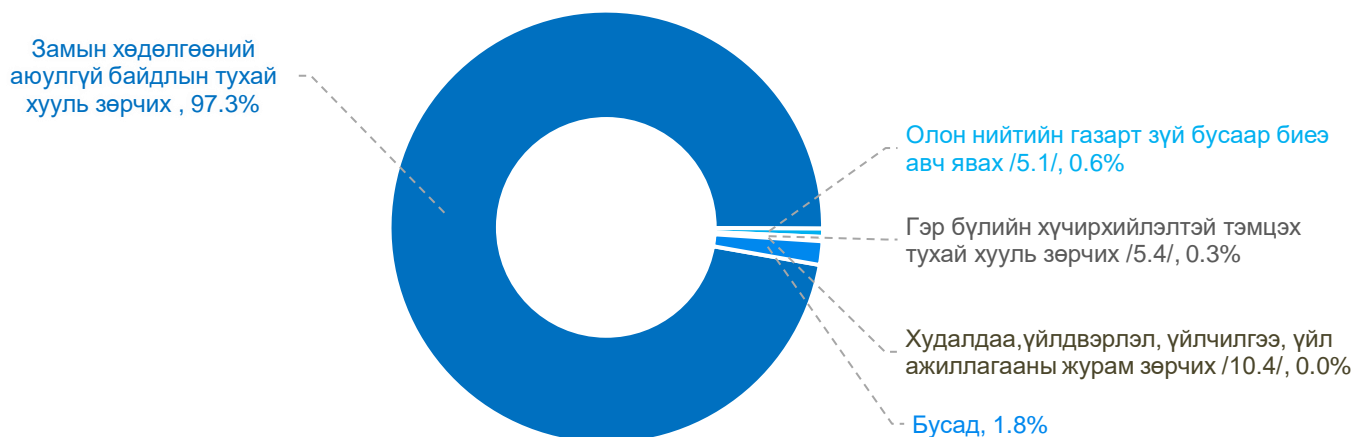
Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 320.2 сая төгрөгийн хохирлын 201.3 сая төгрөг буюу 62.9 хувийг нөхөн төлүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 73.4 сая төгрөг буюу 18.6 хувиар буурч, нөхөн төлүүлсэн хохирол 144.2 сая төгрөг буюу 3.5 дахин өссөн байна.

Тав. Зөрчил.

Нийслэлийн Багануур дүүргийн цагдаагийн хэлтсийн хэмжээнд нийт 37680 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 10526 буюу 38.8 хувиар, 37710 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 10524 буюу 38.7 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 36667 буюу 97.3 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 231 буюу 0.6 хувийг олон нийтийн газар биеэ зүй бусаар авч явах, 119 буюу 0.3 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 1 зөрчлийг худалдаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, үйл ажиллагааны журам зөрчих, 662 буюу 1.8 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 37118 иргэн, 6 хуулийн этгээдийг 1234836.5 мянган төгрөгөөр торгох, 204 хүнийг баривчлах 382 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл ногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс иргэнийг торгосон шийтгэл 10534 буюу 39.6 хувиар, баривчилсан шийтгэл 41 буюу 25.2 хувиар тус тус өсч, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 59 буюу 12.8 хувиар буурсан байна.

2022 онд Багануур дүүрэгт нийт 621 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 116 буюу 23.0 хувиар өссөн байна.

---oooOooo--

2.8. БАГАХАНГАЙ ДҮҮРЭГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

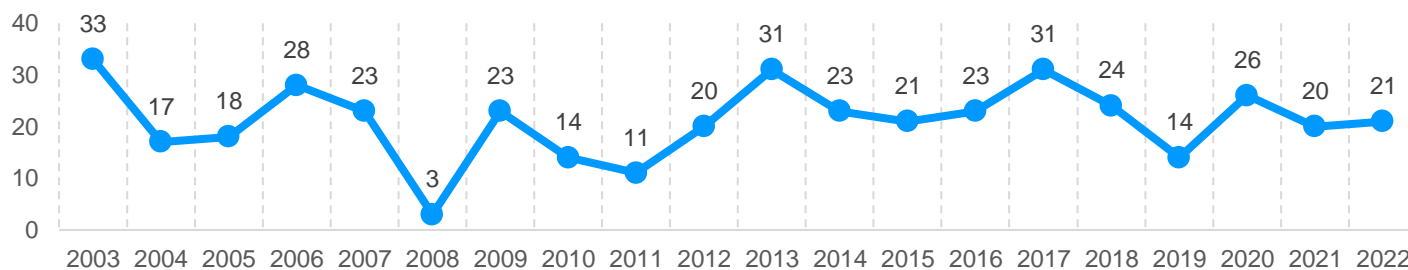
Нийслэлийн Багахангай дүүргийн цагдаагийн хэлтэс нь 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 281 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 57 буюу 20.3 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 224 буюу 79.7 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл 99 буюу 26.1, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 79 буюу 26.1 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 20 буюу 26.0 хувиар тус тус буурсан.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 31 буюу 54.4 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 23 буюу 40.4 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 1 буюу 1.8 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 187 буюу 83.5 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 36 буюу 16.1 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 21 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1 буюу 5.0 хувиар өсч, нийслэлд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 0.1 хувийг эзэлж байна.

Тус дүүрэгт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /хороодоор/.

Д/д	Хороо	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь
1	1-р хороо	15	9	-6	-40.0
2	2-р хороо	9	12	3	33.3

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 20 буюу 95.2 хувь нь хөнгөн, 1 буюу 4.8 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн хэрэг 11.1 хувиар өсч, хүнд хэрэг 50.0 хувиар буурсан байна.

1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	14	11	-21.4	52.4
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	1			0.0
2	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	1			0.0
	Үүнээс: Хүчиндэх	1			0.0

3	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг Үүнээс: Хулгайлах Залилах	5	6	20.0	28.6
		4	5	25.0	23.8
		1			0.0
4	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг		1		4.8
5	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг		1		4.8
6	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих		2		9.5
			2		9.5
			2		9.5

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 2 буюу 9.5 хувь нь даваа гарагт, 5 буюу 23.8 хувь нь мягмар гарагт, 5 буюу 23.8 хувь нь лхагва гарагт, 2 буюу 9.5 хувь нь пүрэв гарагт, 5 буюу 23.8 хувь нь баасан гарагт, 1 буюу 4.8 хувь нь бямба гарагт, 1 буюу 4.8 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 6 буюу 28.6 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 5 буюу 23.8 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 5 буюу 23.8 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 5 буюу 23.8 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 8 буюу 38.1 хувь нь гэр орон сууцанд, 5 буюу 23.8 хувь нь гудамж талбайд, 1 буюу 4.8 хувь нь олон нийтийн газарт, 1 буюу 4.8 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 2 буюу 9.5 хувь нь авто замд, 4 буюу 19.0 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 11 буюу 52.4 хувь нь согтуугаар, 1 буюу 4.8 хувь нь мансуурсан үед үйлдэгдсэн, 2 буюу 9.5 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 1 буюу 4.8 хувь нь бүлэглэн, 5 буюу 23.8 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

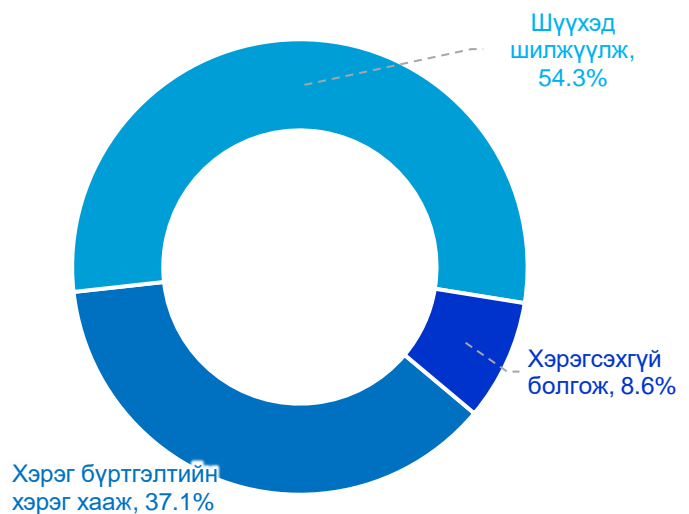
2022 онд 21 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 21 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 42 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 13 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 29 энэ оны дугаартай хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 35 буюу 83.3 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

-13 буюу 37.1 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,

-19 буюу 54.2 хувийг шүүхэд шилжүүлж,

-3 буюу 8.7 хувийг хэрэгсэхгүй болгож, нийт шалгасан хэргийн 83.3 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 91.4 хувийг шийдэж, 7 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

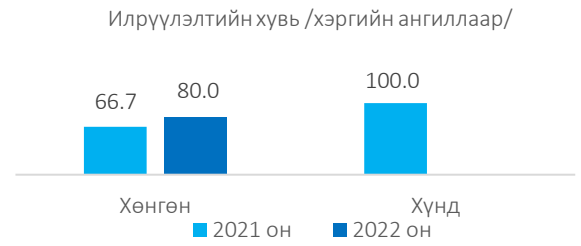

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Нийслэлийн Багахангай дүүрэгт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 7 буюу 33.3 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 80.0 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 5.0 нэгжээр өссөн. Нийслэлийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 28.0 нэгжээр их байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 5 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 1 хэрэг буюу 25.0 хувиар, 4 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 1 буюу 33.3 хувиар тус тус өссөн байна.

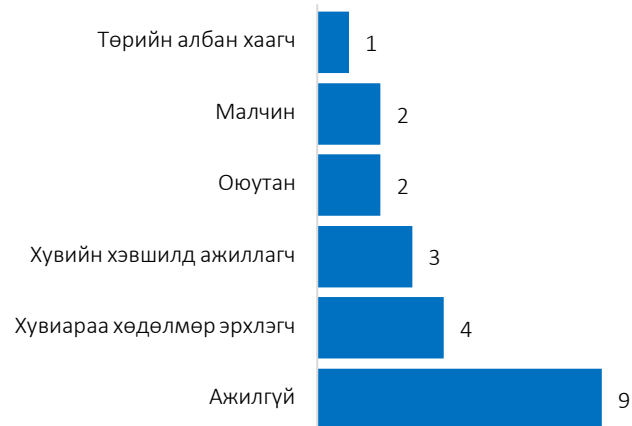
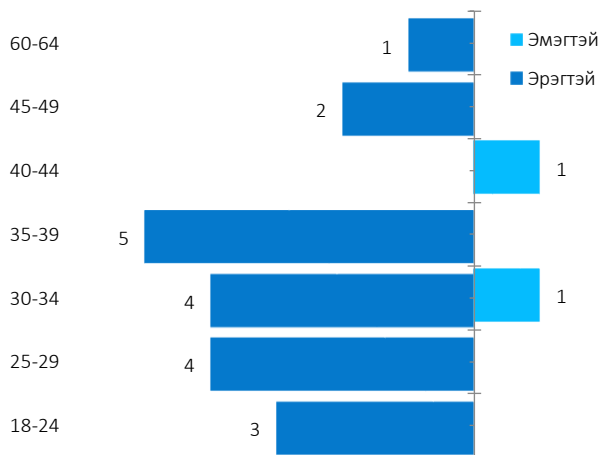
Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 21 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад ижил түвшинд байна.

Холбогдогчдын 19 буюу 90.4 хувь нь эрэгтэй, 2 буюу 9.6 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь ижил түвшинд байна.

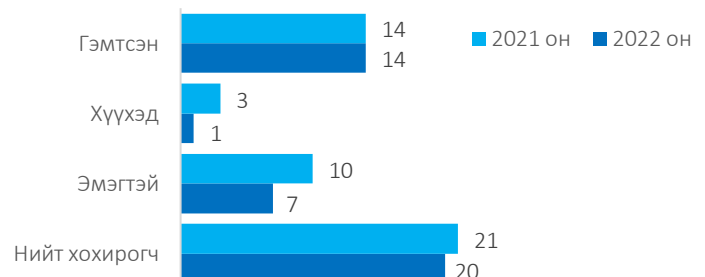
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

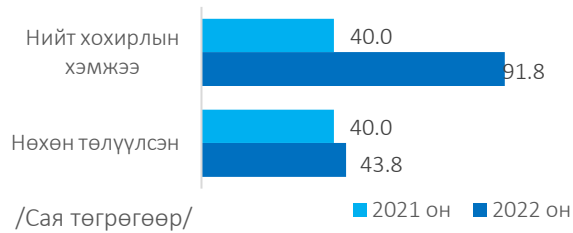
4.1. Хохирсон иргэн.

Гэмт хэргийн улмаас 20 иргэн хохирч, 14 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 1 буюу 4.8 хувиар буурч, гэмтсэн хүн ижил түвшинд байна.

4.2. Учирсан хохирол.

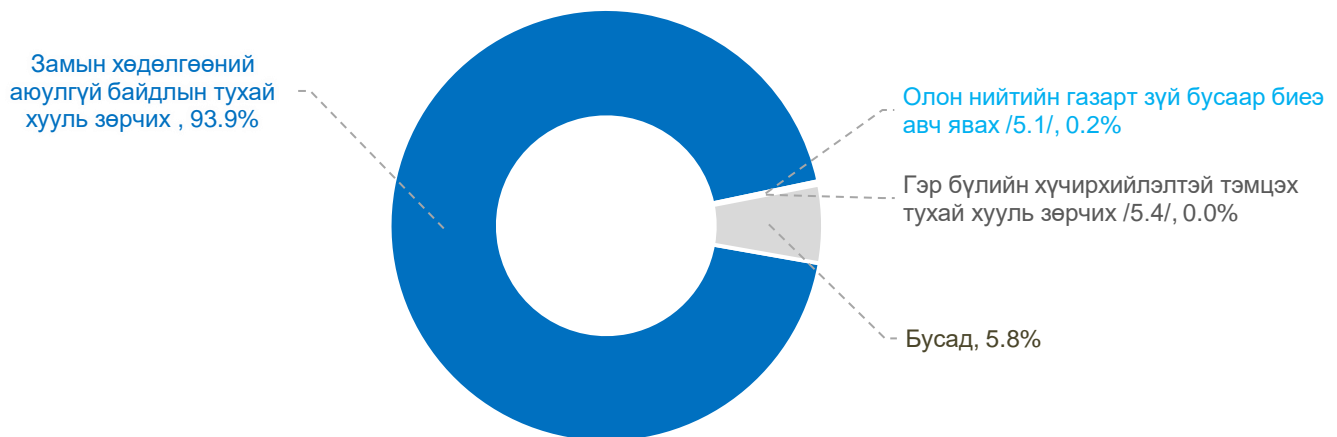

Иргэнд учирсан 91.8 сая төгрөгийн хохирлын 43.8 сая төгрөг буюу 47.7 хувийг нөхөн төлүүлсэн нь нөхөн төлүүлсэн хохирол 3.8 сая төгрөг буюу 9.6 хувиар, нийт учирсан хохирол 51.8 сая төгрөг буюу 2.3 дахин өссөн байна.

Тав. Зөрчил.

Нийслэлийн Багахангай дүүргийн цагдаагийн хэлтсийн хэмжээнд нийт 15810 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 4190 буюу 36.1 хувиар, 15804 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 4176 буюу 35.9 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 14849 буюу 93.9 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 35 буюу 0.2 хувийг олон нийтийн газар биеэ зүй бусаар авч явах, 6 буюу 0.09 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 920 буюу 5.8 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 15669 иргэн, 3 хуулийн этгээдийг 613409.0 мянган төгрөгөөр торгож, 49 хүнийг баривчлуулж, 83 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хассан нь өмнөх оны мөн үеэс торгосон иргэн 4168 буюу 36.2 хувиар, баривчлуулсан хүн 9 буюу 22.5 хувиар тус тус өсч, торгож тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 4 буюу 4.6 хувиар буурсан байна.

2022 онд Багахангай дүүрэгт нийт 103 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 72 буюу 41.1 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

2.9. НАЛАЙХ ДҮҮРЭГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

Нийслэлийн Налайх дүүргийн цагдаагийн хэлтэс нь 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 3013 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 697 буюу 23.1 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 2316 буюу 76.9 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл 118 буюу 4.1, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 150 буюу 27.4 хувиар тус тус өсч, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 32 буюу 1.4 хувиар буурсан.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 355 буюу 50.9 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 315 буюу 45.2 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 8 буюу 1.1 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 1829 буюу 79.0 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 460 буюу 19.9 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 4 буюу 0.2 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 329 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 50 буюу 17.9 хувиар өсч, нийслэлд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 1.4 хувийг эзэлж байна.

Тус дүүрэгт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /хороодоор/.

Д/д	Хороо	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь
1	1-р хороо	54	64	10	18.5
2	2-р хороо	35	51	16	45.7
3	3-р хороо	30	33	3	10.0
4	4-р хороо	31	28	-3	-9.7
5	5-р хороо	22	48	26	2.1 дах
6	6-р хороо	58	41	-17	-29.3
7	7-р хороо	29	27	-2	-6.9
8	8-р хороо	20	37	17	85

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 292 буюу 88.7 хувь нь хөнгөн, 37 буюу 11.3 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн хэрэг 21.2 хувь өсч, хүнд хэрэг 2.6 хувиар буурсан байна.

1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	14	8	-42.9	2.4
	Үүнээс: Хүнийг алах	9	4	-55.6	1.2
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	155	138	-11.0	41.9

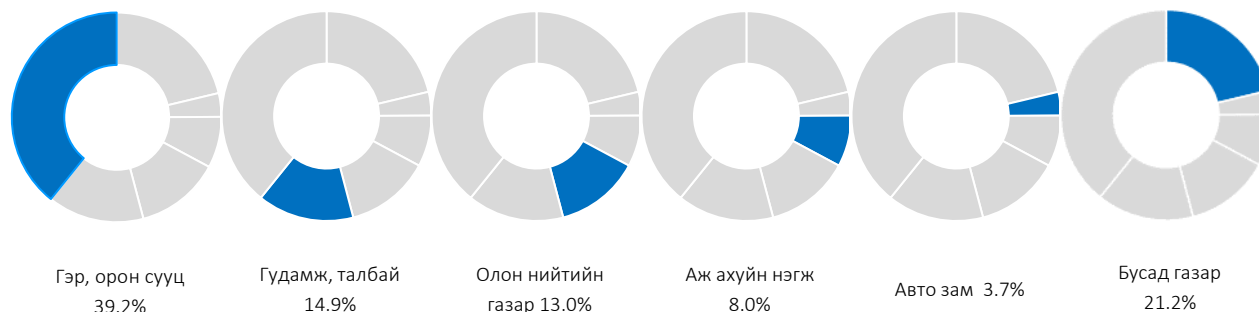
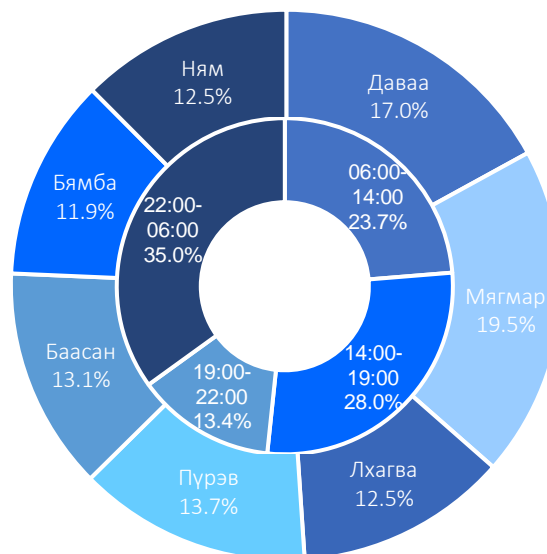

	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	10	5	-50.0	1.5
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	7	4	-42.9	1.2
	Үүнээс: Хүчиндэх	5	4	-20.0	1.2
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	3	1	-66.7	0.3
5	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	1			
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	75	147	96.0	44.7
	Үүнээс: Хулгайлах	25	52	15.8	1.1
	Дээрэмдэх	2	5	1.5	0.1
6	Залилах	26	69	21.0	1.5
	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	1	1	0.0	0.3
8	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	5	4	4.0	1.2
9	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	1	2	2.0 дах	0.6
10	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	5	5	0.0	1.5
11	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	1	7	7.0 дах	2.1
12	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	11	11	0.0	3.3
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	11	10	-9.1	3.0
13	Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг		1		0.3

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 56 буюу 17.0 хувь нь даваа гарагт, 64 буюу 19.5 хувь нь мягмар гарагт, 41 буюу 12.4 хувь нь лхагва гарагт, 45 буюу 13.7 хувь нь пүрэв гарагт, 43 буюу 13.1 хувь нь баасан гарагт, 39 буюу 11.9 хувь нь бямба гарагт, 41 буюу 12.4 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 78 буюу 23.7 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 92 буюу 27.9 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 44 буюу 13.3 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 115 буюу 35.1 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 129 буюу 39.2 хувь нь гэр орон сууцанд, 49 буюу 14.9 хувь нь гудамж талбайд, 43 буюу 13.0 хувь нь олон нийтийн газарт, 2 буюу 0.6 хувь нь нийтийн тээвэрт, 4 буюу 1.2 хувь нь төрийн байгууллагад, 2 буюу 0.6 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 26 буюу 8.0 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 12 буюу 3.7 хувь нь авто замд, 62 буюу 18.8 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

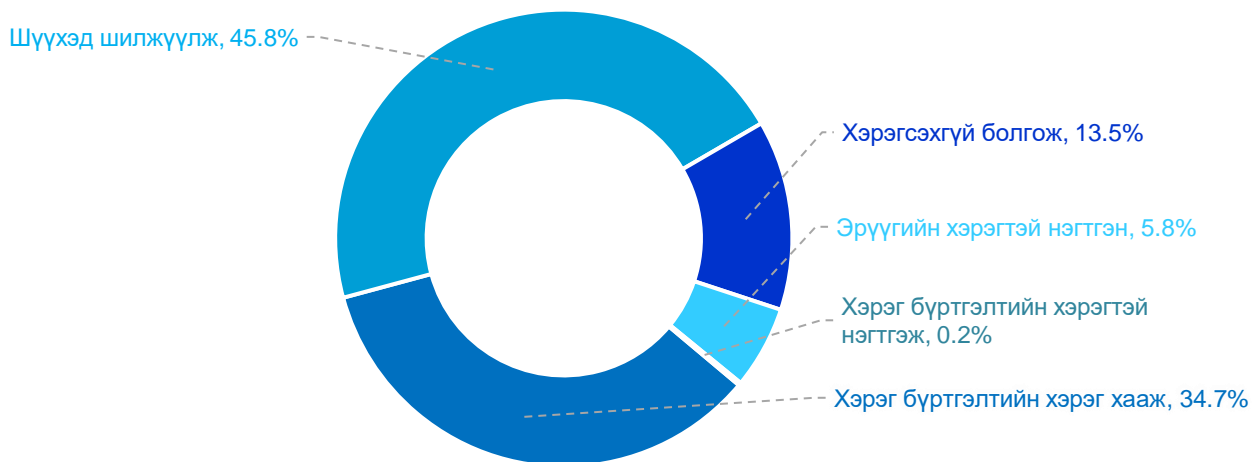
Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 74 буюу 22.5 хувь нь согтуугаар, 67 буюу 20.3 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 7 буюу 2.1 хувь нь бүлэглэн, 11 буюу 3.3 хувь нь хүүхэд оролцож, 34 буюу 10.3 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 604 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 191 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 795 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 277 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 485 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 33 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 513 буюу 64.5 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 178 буюу 34.7 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 235 буюу 45.8 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 69 буюу 13.5 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,
- 30 буюу 5.9 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,
- 1 буюу 0.1 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 64.5 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 99.2 хувийг шийдэж, 49 хүнд холбогдох 283 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

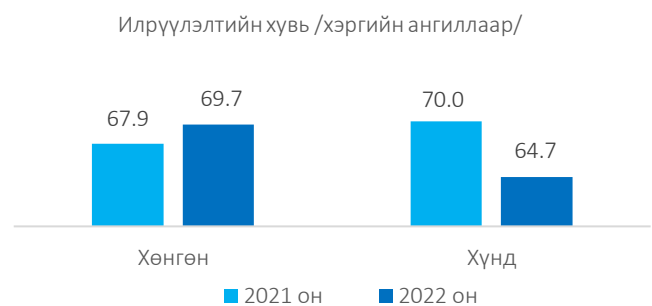

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Нийслэлийн Налайх дүүрэгт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 195 буюу 59.2 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 69.3 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 1.1 нэгжээр өссөн.

Нийслэлийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 17.3 нэгжээр их байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 215 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 61 хэрэг буюу 39.6 хувиар, 149 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 44 буюу 41.9 хувиар тус тус өссөн байна.

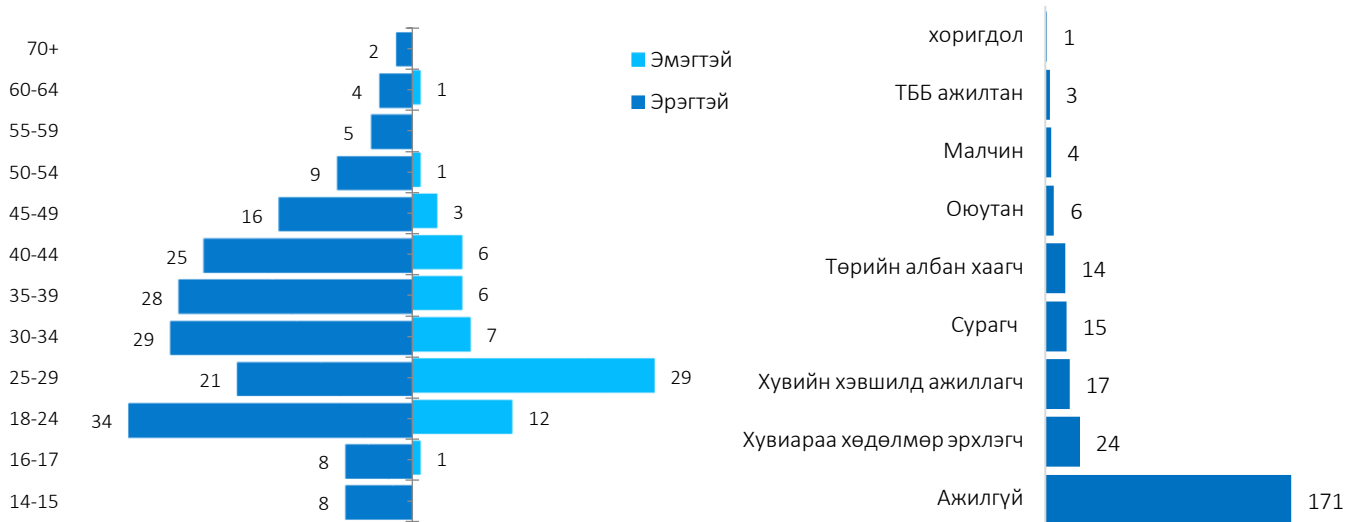

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 255 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 8.5 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 189 буюу 74.1 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2.6 хувиар буурч, 66 буюу 25.9 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь 61.0 хувиар, 17 буюу 6.7 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 2.1 дахин тус тус өссөн байна.

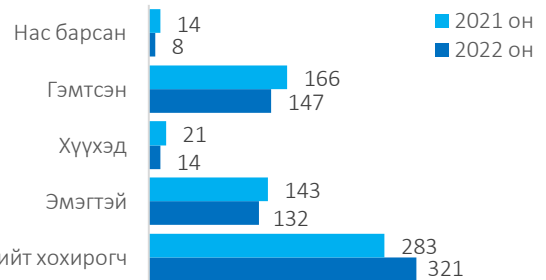
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

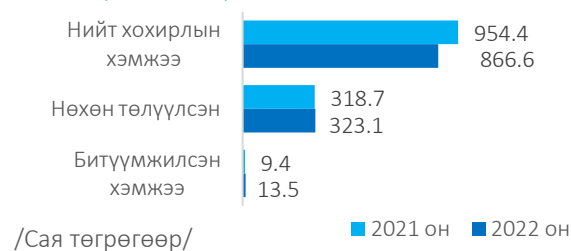
Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон иргэн.

Гэмт хэргийн улмаас 321 иргэн, 8 хүн нас барж, 147 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 38 буюу 13.4 хувиар өсч, нас барсан хүн 6 буюу 42.9 хувиар, гэмтсэн хүн 19 буюу 11.4 хувиар тус тус буурсан.

4.2. Учирсан хохирол.

Иргэнд учирсан 866.6 сая төгрөгийн хохирлын 323.1 сая төгрөг буюу 37.3 хувийг нөхөн төлүүлж, 13.5 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 87.8 сая төгрөг буюу 9.1 хувиар буурч, нөхөн төлүүлсэн хохирол 4.4 сая төгрөг буюу 1.4 хувиар, битүүмжилсэн хөрөнгө 4.1 сая төгрөг буюу

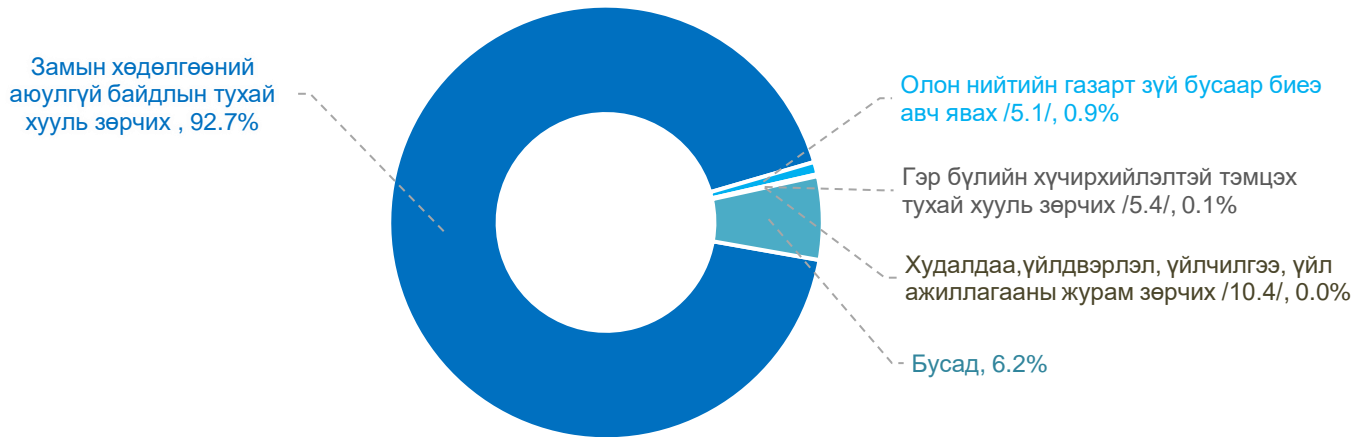
43.9 хувиар тус тус өссөн байна.

Тав. Зөрчил.

Нийслэлийн Налайх дүүргийн цагдаагийн хэлтсийн хэмжээнд нийт 50.545 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 14636 буюу 40.8 хувиар, 50.495 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 14731 буюу 41.2 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 46866 буюу 92.7 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 467 буюу 0.9 хувийг олон нийтийн газар биеэ зүй бусаар авч явах, 74 буюу 0.1 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 3138 буюу 6.2 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 49551 иргэнийг 1725390.0 мянган төгрөгөөр торгож, 68 хүнийг баривчлуулж, 876 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хассан нь өмнөх оны мөн үеэс торгосон иргэн 14507 буюу 41.4 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хассан хүн 287 буюу 48.7 хувиар тус тус өсч, баривчлуулсан шийтгэл 59 буюу 46.5 хувиар буурсан байна.

2022 онд Налайх дүүрэгт нийт 1674 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 564 буюу 25.2 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

ГУРАВ. ОРОН НУТАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

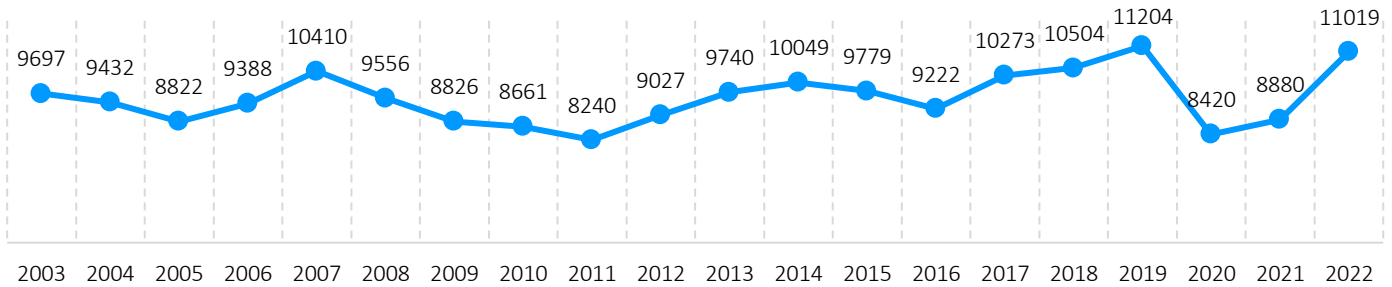
Орон нутгийн цагдаагийн байгууллагуудад 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 83.199 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 23.699 буюу 28.5 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 59.500 буюу 71.5 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл 787 буюу 10.5, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 3897 буюу 19.7, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 3982 буюу 7.2 хувиар тус тус өссөн.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 10776 буюу 45.5 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 11796 буюу 49.8 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 219 буюу 0.9 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 49901 буюу 83.9 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 8399 буюу 14.1 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 724 буюу 1.2 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

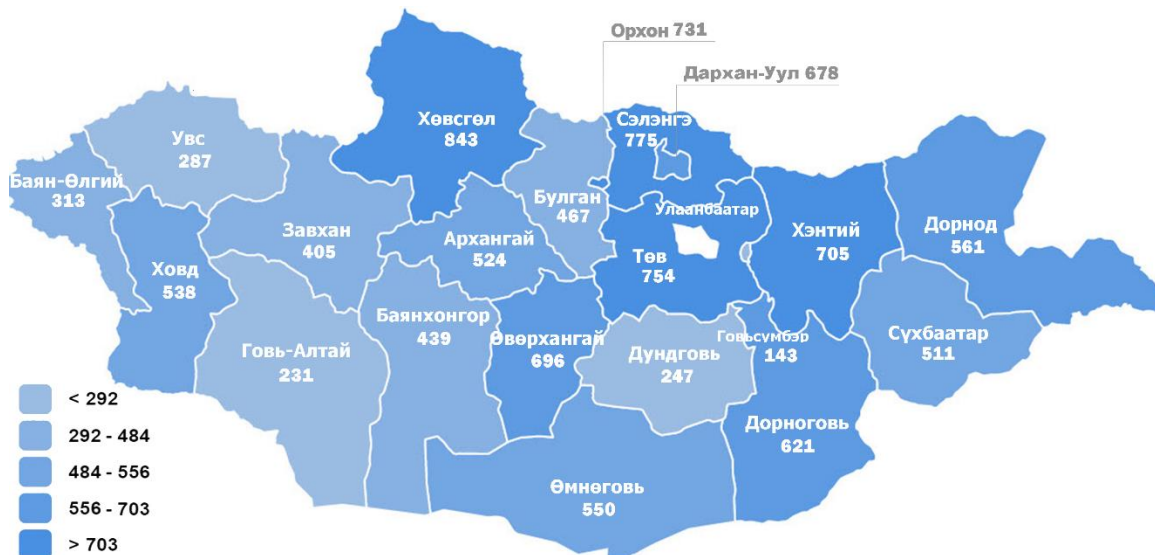
1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 11019 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2139 буюу 24.1 хувиар өсч, улсын хэмжээнд бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 31.2 хувийг эзэлж байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, сүүлийн 20 жилээр:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /аймгаар/.

Д/д	Аймаг	2022 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Д/д	Аймаг	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь					Тоо	Хувь
1	Архангай	412	524	112	27.2	12	Орхон	504	731	227	45.0
2	Баян-Өлгий	187	313	126	67.4	13	Өвөрхангай	458	696	238	52.0
3	Баянхонгор	428	439	11	2.6	14	Өмнөговь	453	550	97	21.4
4	Булган	388	467	79	20.4	15	Сүхбаатар	344	511	167	48.5
5	Говь-Алтай	231	231	0	0.0	16	Сэлэнгэ	637	775	138	21.7
6	Говьсүмбэр	135	143	8	5.9	17	Төв	611	754	143	23.4
7	Дархан-Уул	543	678	135	24.9	18	Увс	239	287	48	20.1
8	Дорноговь	490	621	131	26.7	19	Ховд	416	538	122	29.3
9	Дорнод	536	561	25	4.7	20	Хөвсгөл	716	843	127	17.7
10	Дундговь	245	247	2	0.8	21	Хэнтий	540	705	165	30.6
11	Завхан	367	405	38	10.4						

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 8893 буюу 80.7 хувь нь хөнгөн, 2126 буюу 19.3 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн гэмт хэрэг 21.6 хувиар, хүнд гэмт хэрэг 35.8 хувиар тус тус өссөн байна.

1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	176	217	23.3	2.0
	Үүнээс: Хүнийг алах	85	96	12.9	0.9
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	3085	3534	14.6	32.1
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	69	58	-15.9	0.5
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	271	333	22.9	3.0
	Үүнээс: Хүчиндэх	214	264	23.4	2.4
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	71	45	-36.6	0.4
5	Хүний хувийн, улс төрийн эрх, эрх чөлөөний эсрэг гэмт хэрэг	2	1	-50.0	0.0
6	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	8	9	12.5	0.1
7	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	4	8	2.0 дах	0.1
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	3834	5401	40.9	49.0
	Хулгайлах	1296	1898	46.5	17.2
8	Үүнээс	61	89	45.9	0.8
	Дээрэмдэх	1306	2026	55.1	18.4
	Залилах	701	742	5.8	6.7
9	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	28	30	7.1	0.3
10	Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	-	-	-	-
11	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	222	62	-72.1	0.6
12	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	18	36	2.0 дах	0.3
13	Авлигын эсрэг гэмт хэрэг	14	13	-7.1	0.1
14	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	95	151	58.9	1.4
15	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	549	514	-6.4	4.7
16	Соёлын өвийн эсрэг гэмт хэрэг	4	4	0.0	0.0
17	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	18	28	55.6	0.3
18	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	472	625	32.4	5.7

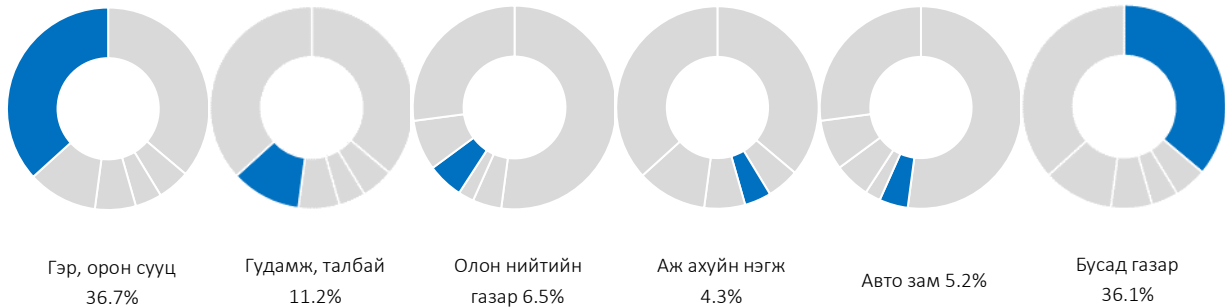
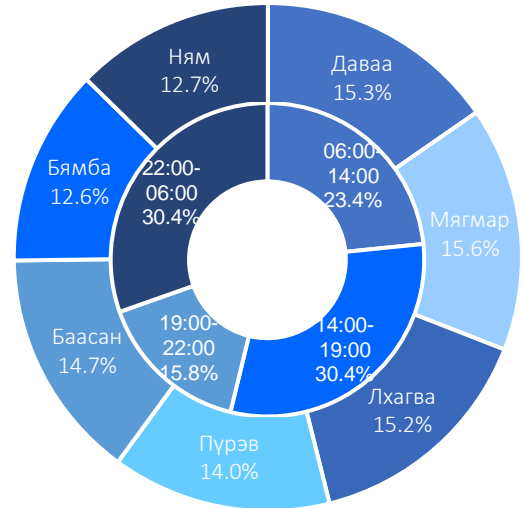

Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	470	621	32.1	5.6
19 Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	9	8	-11.1	0.1

1.7. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 1691 буюу 15.3 хувь нь даваа гарагт, 1717 буюу 15.6 хувь нь мягмар гарагт, 1671 буюу 15.2 хувь нь лхагва гарагт, 1539 буюу 14.0 хувь нь пүрэв гарагт, 1623 буюу 14.7 хувь нь баасан гарагт, 1383 буюу 12.6 хувь нь бямба гарагт, 1395 буюу 12.7 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 2577 буюу 23.4 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 3351 буюу 30.4 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 1742 буюу 15.8 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 3349 буюу 30.4 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 4047 буюу 36.7 хувь нь гэр орон сууцанд, 1230 буюу 11.2 хувь нь гудамж талбайд, 719 буюу 6.5 хувь нь олон нийтийн газарт, 19 буюу 0.2 хувь нь нийтийн тээвэрт, 146 буюу 1.3 хувь нь төрийн байгууллагад, 64 буюу 0.6 хувь нь төрийн бүс байгууллагад, 470 буюу 4.3 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 570 буюу 5.2 хувь нь авто замд, 3754 буюу 34.1 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.8. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 3146 буюу 28.6 хувь нь согтуугаар, 1199 буюу 10.9 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 711 буюу 6.5 хувь нь бүлэглэн, 400 буюу 3.6 хувь нь хүүхэд оролцож, 847 буюу 7.7 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

Д/д	Аймаг	Согтуугаар	Хүүхэд оролцож	Эмэгтэй хүн оролцож	Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас	Бүлэглэн үйлдсэн	Галт зэвсгээр үйлдсэн
1	Архангай	102	22	53	27	39	2
2	Баян-Өлгий	41	15	37	12	25	3
3	Баянхонгор	122	37	36	41	53	
4	Булган	104	25	36	37	20	1
5	Говь-Алтай	60	9	32	10	29	3
6	Говьсүмбэр	49	8	18	17	7	
7	Дархан-Уул	239	30	121	77	38	
8	Дорноговь	172	16	113	48	32	1
9	Дорнод	163	24	52	30	31	1
10	Дундговь	96	11	22	23	16	1
11	Завхан	112	6	36	35	29	1
12	Орхон	221	33	76	31	42	
13	Өвөрхангай	208	16	83	82	40	2

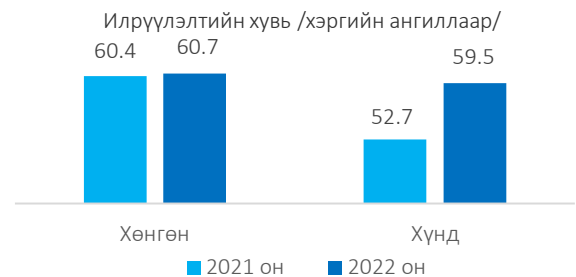
14	Өмнөговь	158	14	49	28	19	4
15	Сүхбаатар	117	8	41	40	46	
16	Сэлэнгэ	222	37	86	57	41	4
17	Төв	212	10	74	54	29	2
18	Увс	129	15	16	22	27	2
19	Ховд	154	21	80	56	27	8
20	Хөвсгөл	225	27	73	74	47	4
21	Хэнтий	240	16	65	46	74	
Нийт		3146	400	1199	847	711	39

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Орон нутагт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 4733 буюу 42.9 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 60.5 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 1.6 нэгжээр өссөн.

Улсын илрүүлэлттэй харьцуулахад 6.3 нэгжээр их байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 7931 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 2404 хэрэг буюу 43.5 хувиар, үүнээс 4796 гэмт хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 1541 буюу 47.3 хувиар тус тус өссөн байна.

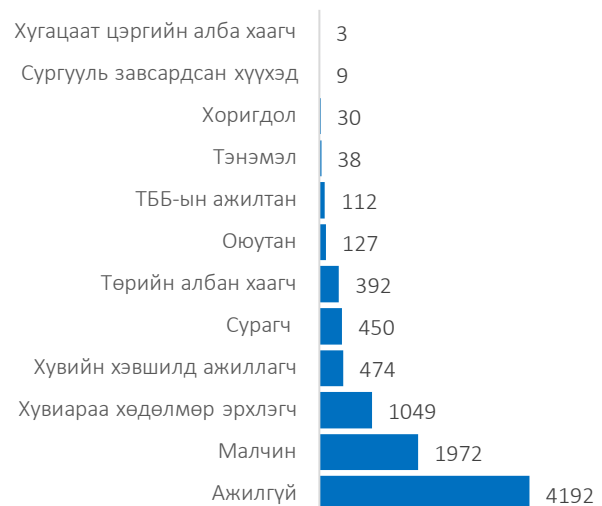
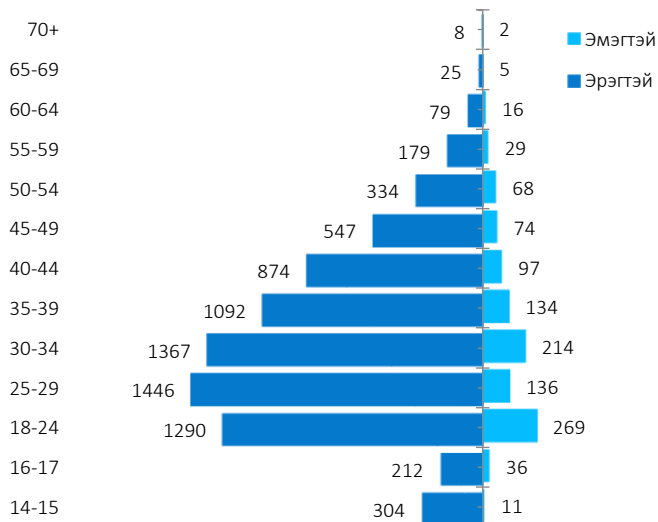
Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Орон нутгийн хэмжээнд бүртгэгдсэн гэмт хэрэгт нийт 8848 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 17.8 хувиар өссөн.

Холбогдогчдын 1091 буюу 12.3 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 42.2 хувиар, 7757 буюу 87.7 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь 15.1 хувиар, 563 буюу 6.4 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 72.2 хувиар тус тус өссөн байна.

3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

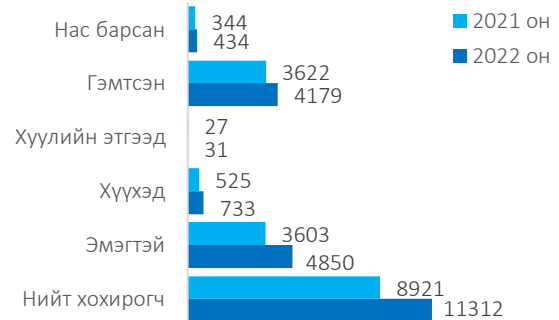

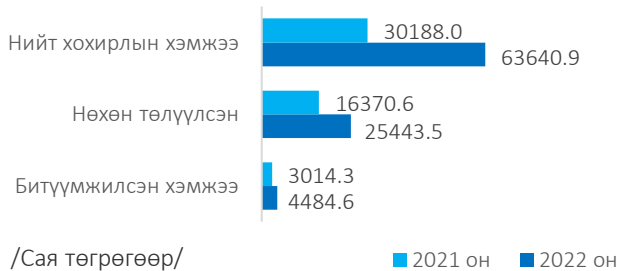
Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон иргэн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 11312 иргэн, 31 хуулийн этгээд хохирч, үүнээс 434 хүн нас барж, 4179 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 2391 буюу 26.8 хувиар, гэмтсэн хүн 557 буюу 15.4 хувиар, нас барсан хүн 90 буюу 26.2 хувиар, хуулийн этгээд 4 буюу 14.8 хувиар тус тус өссөн байна.

4.2. Учирсан хохирол.

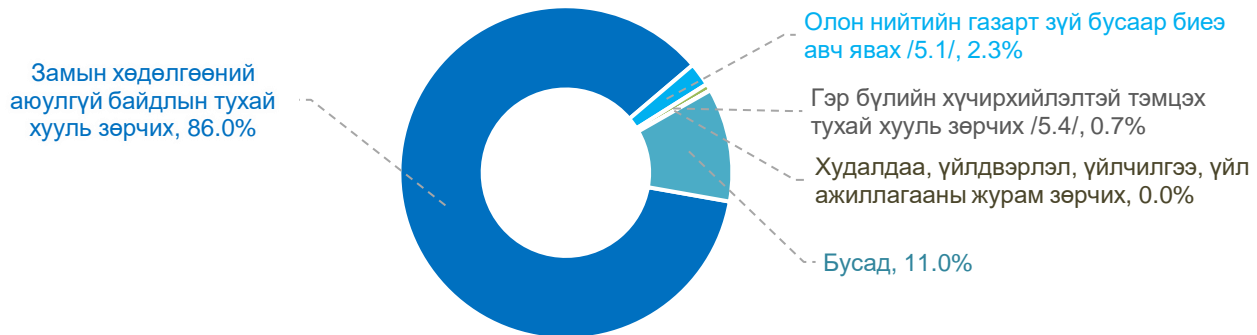

Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 63640.9 сая төгрөгийн хохирлын 25443.5 сая төгрөг буюу 40.0 хувийг нөхөн төлүүлж, 4484.6 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 33452.9 сая төгрөг буюу 2.1 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 9072.9 сая төгрөг буюу 55.4 хувиар, битүүмжилсэн хөрөнгө 1470.3 сая төгрөг буюу 48.8 хувиар тус тус өссөн байна.

Тав. Зөрчил.

Орон нутаг дахь цагдаагийн байгууллагуудын хэмжээнд нийт 628.961 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 157.162 буюу 33.3 хувиар, 627.722 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 157.597 буюу 33.5 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 540.983 буюу 86.0 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 14296 буюу 2.3 хувийг олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах, 4153 буюу 0.7 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 188 буюу 0.0 хувь нь худалдаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, үйл ажиллагааны журам зөрчих, 69341 буюу 11.0 хувь нь бусад төрлийн зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 598.829 иргэн, 258 хуулийн этгээдийг 16732.1 сая төгрөгөөр торгох, 9766 хүнийг баривчлуулах, 18869 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл ногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс иргэнийг торгосон шийтгэл 153325 буюу 34.4 хувиар, баривчилсан шийтгэл 1723 буюу 21.4 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 2446 буюу 14.9 хувиар, торгуулсан хуулийн этгээд 103 буюу 66.4 хувиар тус тус өссөн байна.

2022 онд орон нутгийн хэмжээнд нийт 12282 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 3195 буюу 20.6 хувиар бүүрсан байна.

3.1. АРХАНГАЙ АЙМАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

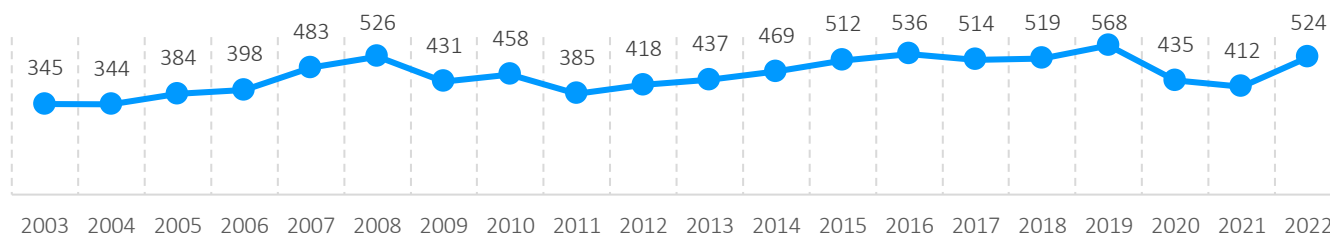
Архангай аймгийн цагдаагийн газар 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 2778 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 1076 буюу 38.7 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 1702 буюу 61.3 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол мэдээлэл 459 буюу 19.8 хувиар, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 218 буюу 14.7 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 241 буюу 28.9 хувиар тус тус өссөн.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 558 буюу 51.9 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 476 буюу 44.2 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 9 буюу 0.8 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 1503 буюу 88.3 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 170 буюу 10.0 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 21 буюу 1.2 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 524 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 112 буюу 27.2 хувиар өсч, орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 4.8 хувийг эзэлж байна.

Тус аймагт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /сумдаар/.

Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь					Тоо	Хувь
1	Батцэнгэл	11	17	6	54.5	11	Хангай	6	12	6	2.0 дах
2	Булган	17	20	3	17.6	12	Хашаат	8	9	1	12.5
3	Жаргалант	7	10	3	42.9	13	Хотонт	21	24	3	14.3
4	Их тамир	33	43	10	30.3	14	Цахир	7	7	0	0.0
5	Өгийнуур	13	19	6	46.2	15	Цэнхэр	34	47	13	38.2
6	Өлзийт	16	29	13	81.3	16	Цэцэрлэг	8	6	-2	-25.0
7	Өндөр улаан	20	18	-2	-10.0	17	Чулуут	6	22	16	3.7 дах
8	Тариат	16	26	10	62.5	18	Эрдэнэбулган	146	154	8	5.5
9	Төвшрүүлэх	20	24	4	20.0	19	Эрдэнэмандал	14	25	11	78.6
10	Хайрхан	9	12	3	33.3						

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 401 буюу 76.5 хувь нь хөнгөн, 123 буюу 23.5 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн гэмт хэрэг 26.1 хувиар, хүнд гэмт хэрэг 30.9 хувиар тус тус өссөн байна.

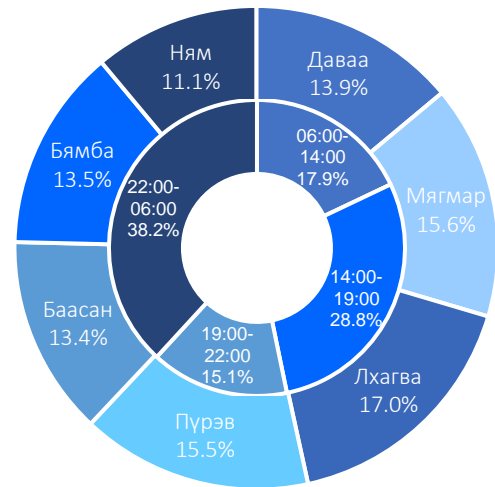

1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

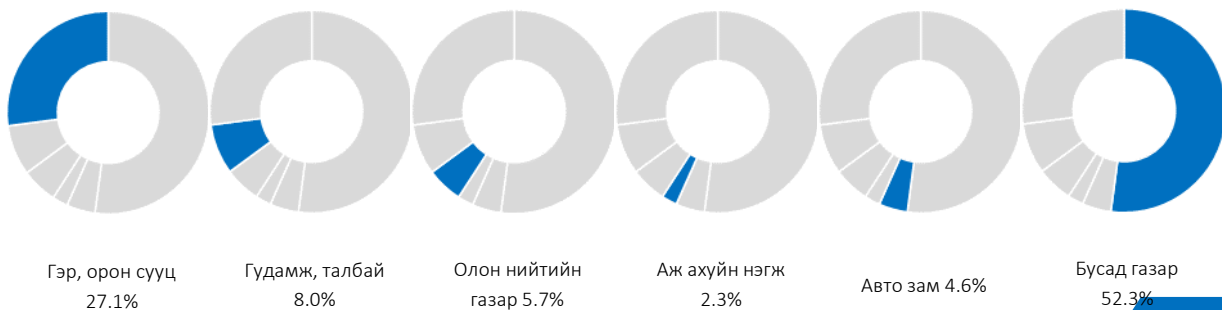
Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	9	9	0.0	1.7
	Үүнээс: Хүнийг алах	5	4	-20.0	0.8
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	124	147	18.5	28.1
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	4	4	0.0	0.8
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	9	13	44.4	2.5
	Үүнээс: Хүчиндэх	8	12	50.0	2.3
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	4	1	-75.0	0.2
5	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	2			0.0
6	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	1	1	0.0	0.2
7	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	170	241	41.8	46.0
	Хулгайлах	64	88	37.5	16.8
	Дээрэмдэх		1		0.2
	Залилах	35	58	65.7	11.1
	Мал хулгайлах	65	74	13.8	14.1
8	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	4			0.0
9	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	5	5	0.0	1.0
10	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг	6			0.0
11	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	2	6	3.0 дах	1.1
12	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг	45	74	64.4	14.1
13	Соёлын өвийн эсрэг гэмт хэрэг		1		0.2
14	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	5	1	-80.0	0.2
15	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	26	25	-3.8	4.8
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	26	25	-3.8	4.8

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 73 буюу 13.9 хувь нь даваа гарагт, 82 буюу 15.6 хувь нь мягмар гарагт, 89 буюу 17.0 хувь нь лхагва гарагт, 81 буюу 15.5 хувь нь пүрэв гарагт, 70 буюу 13.4 хувь нь баасан гарагт, 71 буюу 13.5 хувь нь бямба гарагт, 58 буюу 11.1 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 94 буюу 17.9 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 151 буюу 28.8 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 79 буюу 15.1 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 200 буюу 38.2 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 142 буюу 27.1 хувь нь гэр орон сууцанд, 42 буюу 8.0 хувь нь гудамж талбайд, 30 буюу 5.7 хувь нь олон нийтийн газарт, 5 буюу 1.0 хувь нь төрийн байгууллагад, 1 буюу 0.2 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 13 буюу 2.5 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 24 буюу 4.6 хувь нь авто замд, 267 буюу 51.0 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 102 буюу 19.5 хувь нь согтуугаар, 2 буюу 0.4 хувь нь галт зэвсгээр, 53 буюу 10.1 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 39 буюу 7.4 хувь нь бүлэглэн, 22 буюу 4.2 хувь нь хүүхэд оролцож, 27 буюу 5.2 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 688 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 201 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 889 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 323 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 562 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 4 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 550 буюу 61.9 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

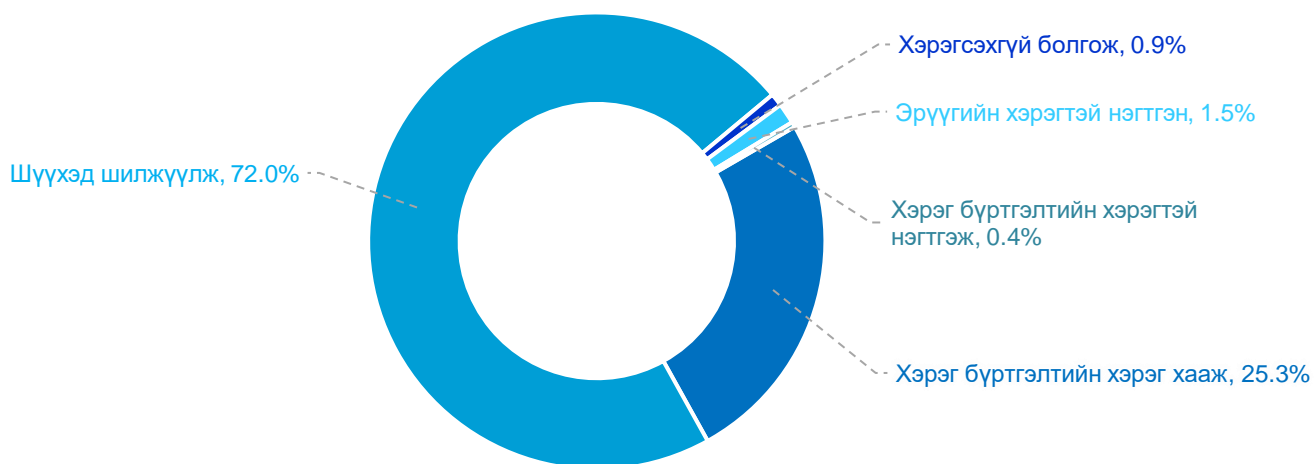
-139 буюу 25.3 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж, 550

-396 буюу 72.0 хувийг шүүхэд шилжүүлж,

-5 буюу 1.0 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,

-8 буюу 1.5 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,

-2 буюу 0.2 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 61.9 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 98.4 хувийг шийдэж, 347 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

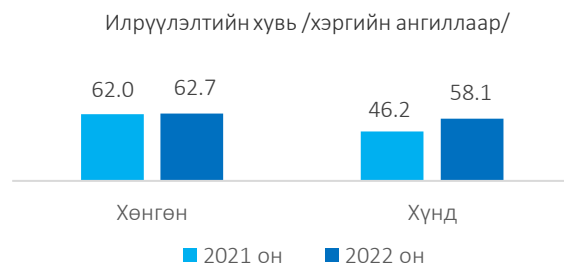

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Архангай аймагт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 249 буюу 47.5 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 61.3 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 3.8 нэгжээр өссөн.

Орон нутгийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 0.8 нэгжээр их байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 333 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 105 хэрэг буюу 46.1 хувиар, үүнээс 204 гэмт хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 73 буюу 55.7 хувиар тус тус өссөн байна.

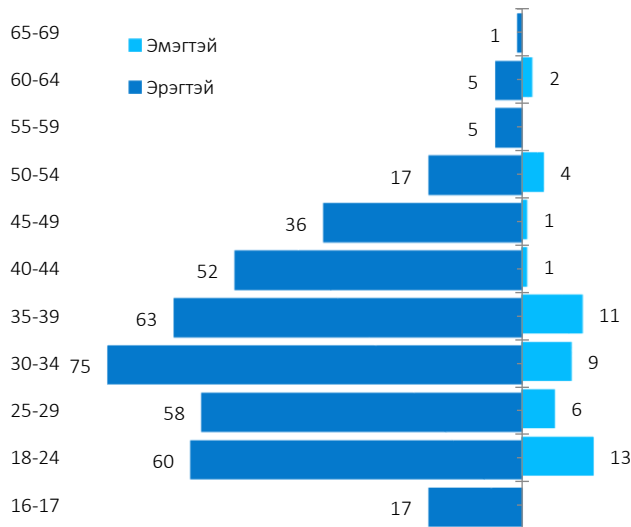

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 467 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 108 буюу 30.1 хувиар өссөн байна. Холбогдогчдын 47 буюу 10.1 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 67.9 хувиар, 420 буюу 89.9 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь 26.9 хувиар, 48 буюу 10.3 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 3.2 дахин тус тус өссөн байна.

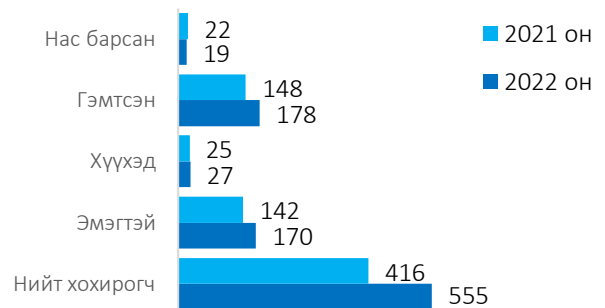
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

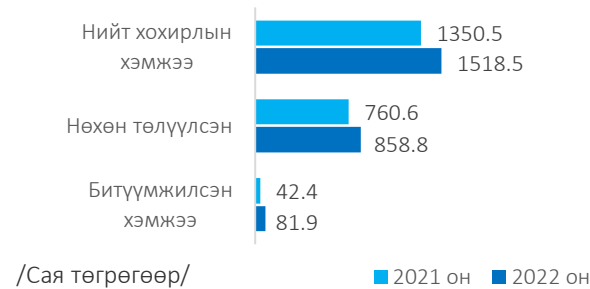
Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон хүн.

Гэмт хэргийн улмаас 555 иргэн хохирч, үүнээс 19 хүн нас барж, 178 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 139 буюу 33.4 хувиар, гэмтсэн хүн 30 буюу 20.3 хувиар тус тус өсч, нас барсан хүн 3 буюу 13.6 хувиар буурсан байна.

4.2. Учирсан хохирол.

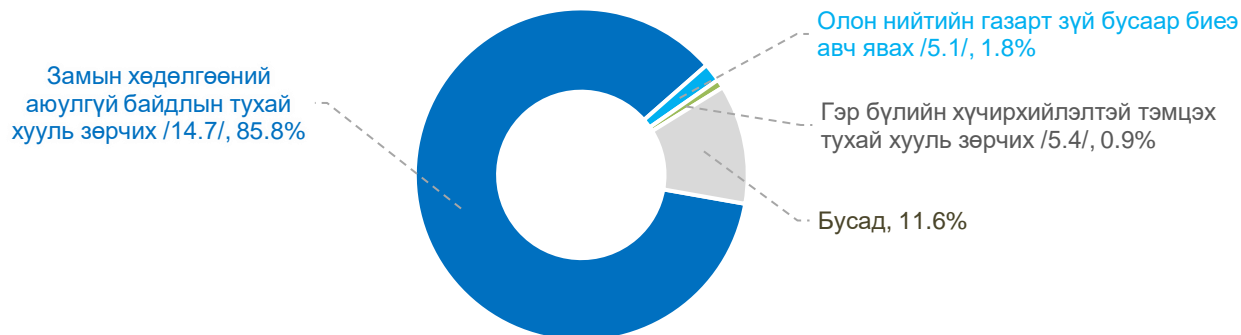
Иргэнд учирсан 1518.5 сая төгрөгийн хохирлын 858.8 сая төгрөг буюу 56.6 хувийг нөхөн төлүүлж, 81.9 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 168.0 сая төгрөг буюу 12.4 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 98.2 сая төгрөг буюу 12.9 хувиар, битүүмжилсэн хөрөнгө 39.5 сая төгрөг буюу 93.2 хувиар тус тус өссөн байна.

Тав. Зөрчил.

Архангай аймгийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 26830 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 7385 буюу 38.0 хувиар, 26795 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 7408 буюу 38.2 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 23012 буюу 85.8 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 478 буюу 1.8 хувийг олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах, 15 буюу 0.1 хувийг худалдаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, үйл ажиллагааны журам зөрчих, 250 буюу 0.9 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 3075 буюу 11.6 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 25617 иргэнийг 1097926.4 мянган төгрөгөөр торгох, 533 хүнийг баривчлуулж, 645 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл оногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс иргэнийг торгосон шийтгэл 7137 буюу 38.6 хувиар, баривчлуулах шийтгэл 134 буюу 33.6 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 138 буюу 27.2 хувиар тус тус өссөн байна.

2022 онд Архангай аймагт нийт 327 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 59 буюу 22.0 хувиар өссөн байна.

---oooOooo---

3.2. БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

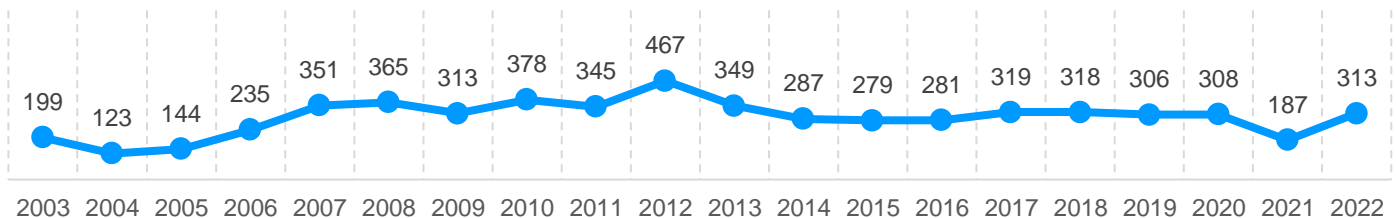
Баян-Өлгий аймгийн цагдаагийн газар нь 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 3407 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 774 буюу 22.7 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 2633 буюу 77.3 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл 480 буюу 16.4, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 318 буюу 13.7, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 162 буюу 26.5 хувиар тус тус өссөн.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 311 буюу 40.2 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 424 буюу 54.8 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 6 буюу 0.8 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 2218 буюу 84.2 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 385 буюу 14.6 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 10 буюу 0.4 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 313 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 126 буюу 67.4 хувиар өсч, орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 2.8 хувийг эзэлж байна.

Тус аймагт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /сумдаар/.

Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь
1	Алтай сум	7	13	6	86.0
2	Алтанцөгц сум	1	7	6	7.0 дах
3	Баяннуур сум	7	15	8	2.1 дах
4	Булган сум	7	7	0	0.0
5	Буянт сум	6	13	7	2.2 дах
6	Цэнгэл сум	14	16	2	14.0
7	Бугат сум	9	11	2	22.0
8	Дэлүүн сум	4	11	7	2.8
9	Ногооннуур сум	16	19	3	19.0
10	Өлгий сум	95	165	70	74.0
11	Сагсай сум	7	10	3	43.0
12	Толбо сум	6	9	3	50.0
13	Улаанхус сум	8	17	9	2.1 дах

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 261 буюу 83.4 хувь нь хөнгөн, 52 буюу 16.6 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн гэмт хэрэг 93.3 хувиар өссөн, хүнд гэмт хэрэг өмнөх оны мөн үетэй ижил түвшинд байна.

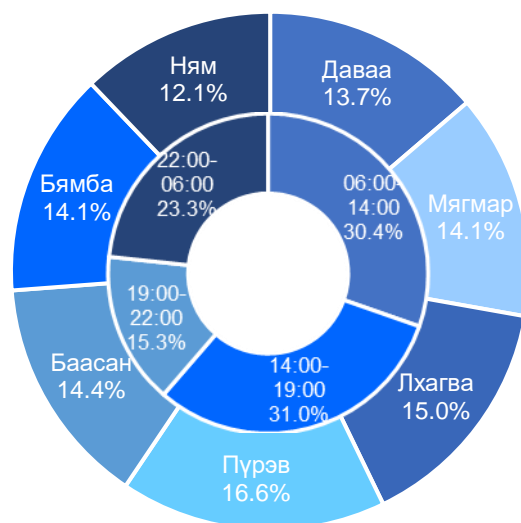
1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

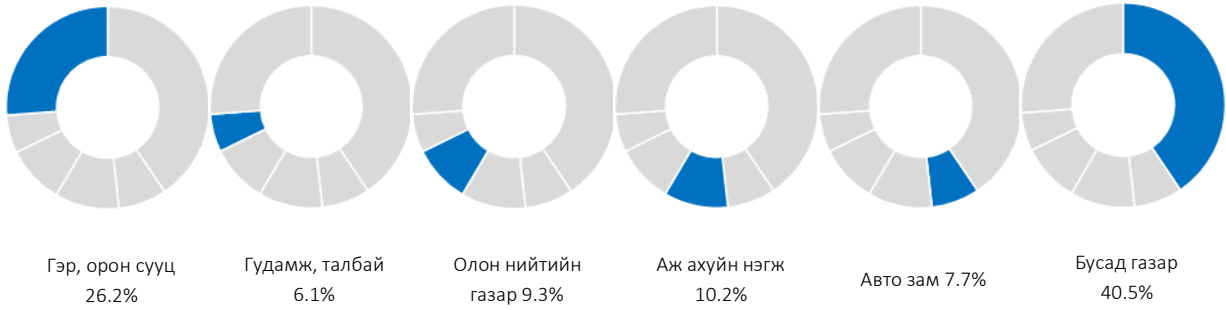
Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	3	1	-66.7	0.3
	Үүнээс: Хүнийг алах	2			
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	54	88	63.0	28.1
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	1	1	0.0	0.3
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	5	6	20.0	1.9
	Үүнээс: Хүчиндэх	4	2	-50.0	0.6
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг		1		0.3
5	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг		2		0.6
6	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг		2		0.6
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	93	152	63.4	48.6
7	Үүнээс Хулгайлах	26	61	2.3 дах	19.5
	Дээрэмдэх	3	3	0.0	1.0
	Залилах	22	55	2.5 дах	17.6
	Мал хулгайлах	21	19	-9.5	6.1
8	Эдийн засгийн гэмт хэрэг		4		1.3
9	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	1			
10	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг		1		0.3
12	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	10	19	90.0	6.1
13	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг	5	10	2.0 дах	3.2
15	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг		3		1.0
16	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	16	24	50.0	7.7
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	16	24	50.0	7.7

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 43 буюу 13.7 хувь нь даваа гарагт, 44 буюу 14.1 хувь нь мягмар гарагт, 47 буюу 15.0 хувь нь лхагва гарагт, 52 буюу 16.6 хувь нь пүрэв гарагт, 45 буюу 14.4 хувь нь баасан гарагт, 44 буюу 14.1 хувь нь бямба гарагт, 38 буюу 12.1 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 95 буюу 30.4 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 97 буюу 31.0 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 48 буюу 15.3 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 73 буюу 23.3 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 82 буюу 26.2 хувь нь гэр орон сууцанд, 19 буюу 6.1 хувь нь гудамж талбайд, 29 буюу 9.3 хувь нь олон нийтийн газарт, 14 буюу 4.5 хувь нь төрийн байгууллагад, 8 буюу 2.6 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 32 буюу 10.2 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 24 буюу 7.7 хувь нь авто замд, 101 буюу 32.3 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

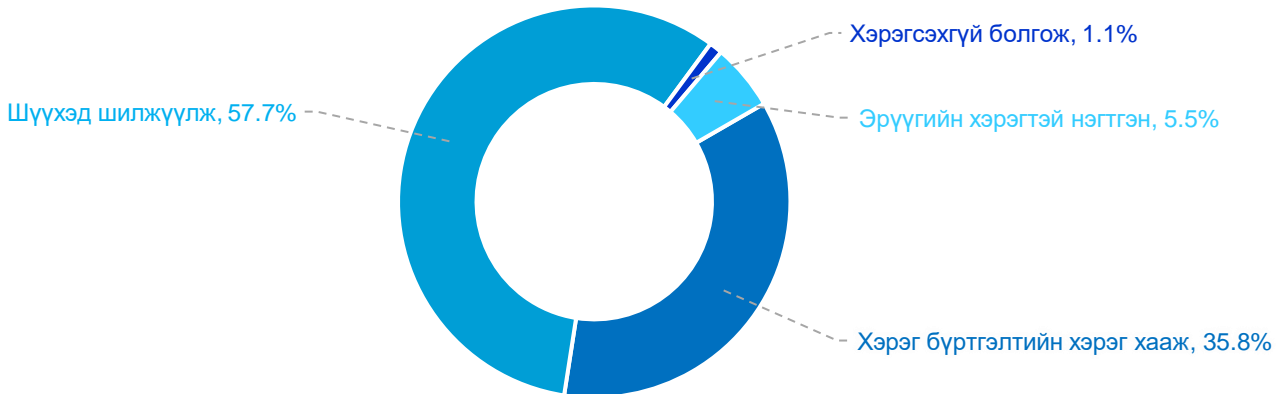
Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 41 буюу 13.1 хувь нь согтуугаар, 37 буюу 11.8 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 25 буюу 8.0 хувь нь бүлэглэн, 15 буюу 4.8 хувь нь хүүхэд оролцож, 12 буюу 3.8 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 460 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 39 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 499 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 83 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 402 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 14 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 366 буюу 73.3 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 131 буюу 35.8 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 211 буюу 57.7 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 4 буюу 1.0 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,
- 20 буюу 5.5 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн, нийт шалгасан хэргийн 320 буюу 87.4 хувийг хуулийн анхны хугацаанд шийдэж 20 хүнд холбогдох 133 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

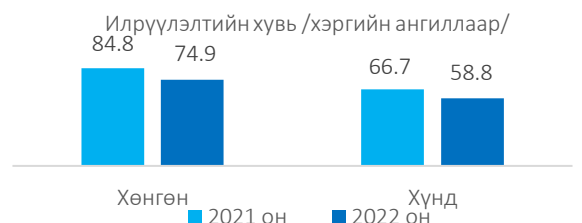

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Баян-Өлгий аймгийн Цагдаагийн газарт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 134 буюу 42.8 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 71.9 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 7.2 нэгжээр буурсан.

Орон нутгийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 11.4 нэгжээр их байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 278 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 144 хэрэг буюу 2.1 дахин, 200 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 94 буюу 88.7 хувиар тус тус өссөн байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 269 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 43.1 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 237 буюу 88.1 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 35.4 хувиар, 32 буюу 11.9 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2.5 дахин, 21 буюу 8.0 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 75.0 хувиар тус тус өссөн байна.

3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс.

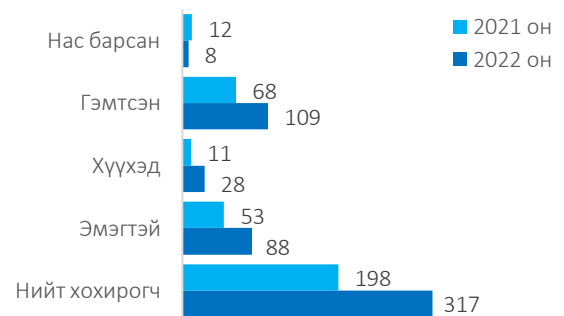
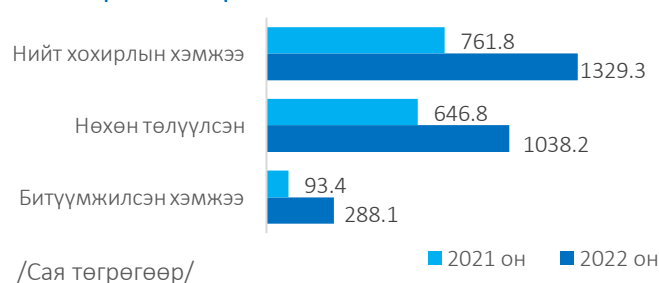

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон иргэн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 317 иргэн, 3 хуулийн этгээд хохирч, 8 хүн нас барж, 109 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 119 буюу 60.1 хувиар, гэмтсэн хүн 41 буюу 60.2 хувиар тус тус өсч, нас барсан хүн 4 буюу 33.3 хувиар буурсан өссөн.

4.2. Учирсан хохирол.

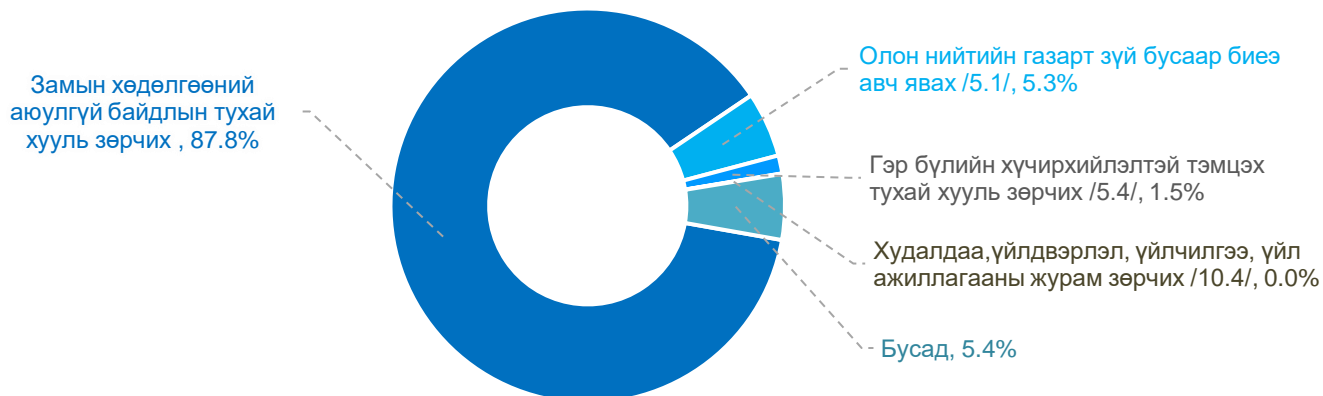
Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 1329.3 сая төгрөгийн хохирлын 1038.2 сая төгрөг буюу 78.1 хувийг нөхөн төлүүлж, 288.1 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 567.5 сая төгрөг буюу 74.5 хувиар, битүүмжилсэн хөрөнгө 194.7 сая төгрөг буюу 3.1 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 391.4 сая төгрөг буюу 60.5 хувиар тус тус өссөн байна.

Тав. Зөрчил.

Баян-Өлгий аймгийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 21043 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 2728 буюу 14.9 хувиар, 21053 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 2708 буюу 14.8 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 18513 буюу 87.8 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 1105 буюу 5.3 хувийг олон нийтийн газарт зүй бусаар авч явах, 306 буюу 1.5 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 9 буюу 0.02 хувийг худалдаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, үйл ажиллагааны журам зөрчих, 1110 буюу 5.4 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 19933 иргэн, 71 хуулийн этгээдийг 852546.7 мянган төгрөгөөр торгох, 599 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасаж, 450 хүнийг баривчлуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс торгосон иргэн 2318 буюу 13.2 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хассан хүн 132 буюу 28.3 хувиар, баривчлуулсан шийтгэл 187 буюу 71.1 хувиар тус тус өссөн байна.

2022 онд Баян-Өлгий аймагт нийт 511 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 450 буюу 46.8 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

3.3. БАЯНХОНГОР АЙМАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

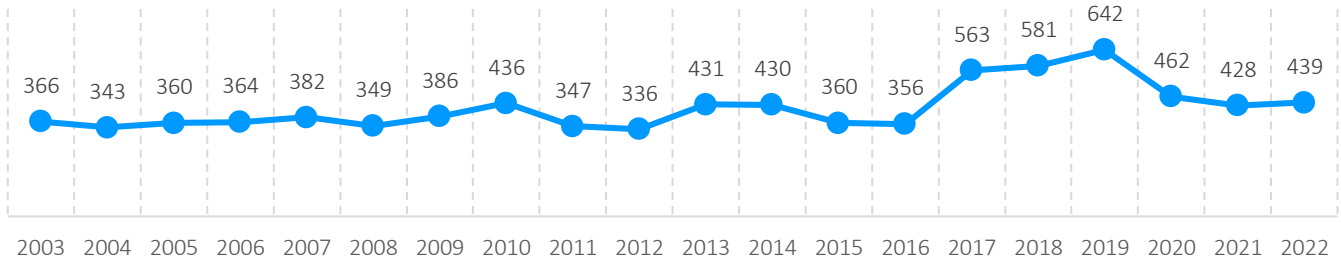
Баянхонгор аймгийн цагдаагийн газар 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 5263 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 1273 буюу 24.2 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 3990 буюу 75.8 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол мэдээлэл 747 буюу 16.5 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 207 буюу 19.4 хувиар, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 540 буюу 15.7 хувиар тус тус өссөн.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 285 буюу 22.4 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 940 буюу 73.8 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 10 буюу 0.8 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 2798 буюу 70.1 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 1053 буюу 26.4 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 104 буюу 2.6 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 439 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 11 буюу 2.6 хувиар, орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 4.0 хувийг эзэлж байна.

Тус аймагт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /сумдаар/.

Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь					Тоо	Хувь
1	Баацагаан сум	23	11	-12	-52.2	11	Бууцагаан сум	14	12	-2	-14.3
2	Баян овоо сум	17	25	8	47.1	12	Галуут сум	13	22	9	69.2
3	Баянбулаг сум		3	3		13	Гурванбулаг сум	10	4	-6	-60.0
4	Баянговь сум	4	7	3	75.0	14	Жаргалант сум	13	9	-4	-30.8
5	Баянлиг сум	12	3	-9	-75.0	15	Жинст сум	8	9	1	12.5
6	Баян-өндөр сум	8	6	-2	-25.0	16	Заг сум	7	3	-4	-57.1
7	Баянхонгор сум	239	263	24	10.0	17	Өлзийт сум	9	14	5	55.6
8	Баянцагаан сум	6	6	0	0.0	18	Хүрээмарал сум	1	3	2	2.0 дах
9	Богд сум	5	14	9	2.8 дах	19	Шинэжинст сум	1	3	2	2.0 дах
10	Бөмбөгөр сум	28	15	-13	-46.4	20	Эрдэнэцогт сум	10	7	-3	-30.0

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 366 буюу 83.4 хувь нь хөнгөн, 73 буюу 16.6 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн гэмт хэрэг 4.0 хувиар өсч, хүнд гэмт хэрэг 3.9 хувиар буурсан байна.

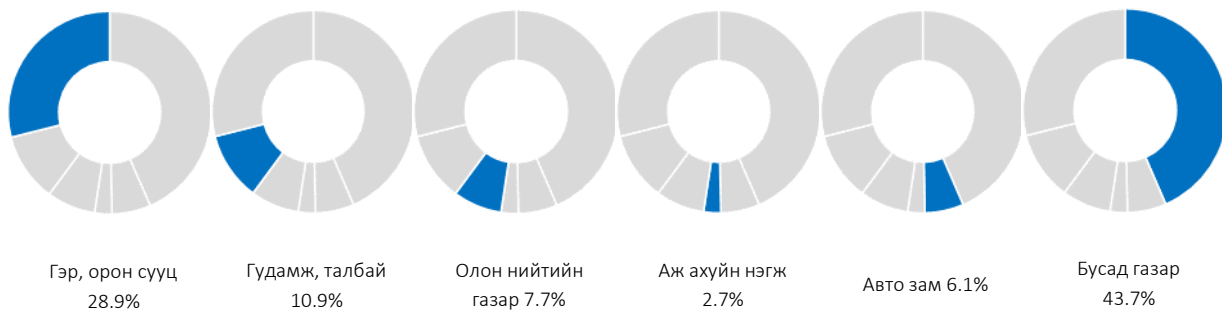
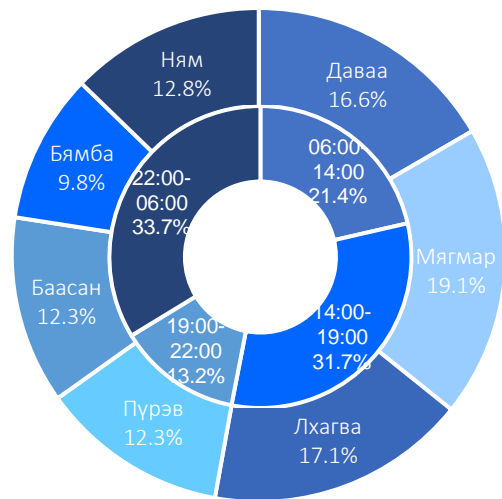
1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	6	8	33.3	1.8
	Үүнээс: Хүнийг алах	3	4	33.3	0.9
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	179	146	-18.4	33.3
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	-	2		0.5
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	21	13	-38.1	3.0
	Үүнээс: Хүчиндэх	16	11	-31.3	2.5
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	2	1	-50.0	0.2
5	Хүний хувийн, улс төрийн эрх, эрх чөлөөний эсрэг гэмт хэрэг				0.0
6	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	1	1	0.0	0.2
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	145	218	50.3	49.7
7	Үүнээс				
	Хулгайлах	67	78	16.4	17.8
	Дээрэмдэх	4	2	-50.0	0.5
	Залилах	38	83	2.2 дах	18.9
	Мал хулгайлах	21	33	57.1	7.5
8	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	1			0.0
9	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	2	1	-50.0	0.2
10	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг	17	2	-88.2	0.5
11	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	7	7	0.0	1.6
12	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг	27	15	-44.4	3.4
13	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	19	27	42.1	6.2
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	19	27	42.1	6.2
14	Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	1			0.0

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 73 буюу 16.6 хувь нь даваа гарагт, 84 буюу 19.1 хувь нь мягмар гарагт, 75 буюу 17.1 хувь нь лхагва гарагт, 54 буюу 12.3 хувь нь пүрэв гарагт, 54 буюу 12.3 хувь нь баасан гарагт, 43 буюу 9.8 хувь нь бямба гарагт, 56 буюу 12.7 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 94 буюу 21.4 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 139 буюу 31.7 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 58 буюу 13.2 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 148 буюу 33.7 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 127 буюу 28.9 хувь нь гэр орон сууцанд, 48 буюу 10.9 хувь нь гудамж талбайд, 34 буюу 7.7 хувь нь олон нийтийн газарт, 12 буюу 2.7 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 27 буюу 6.1 хувь нь авто замд, 182 буюу 41.4 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

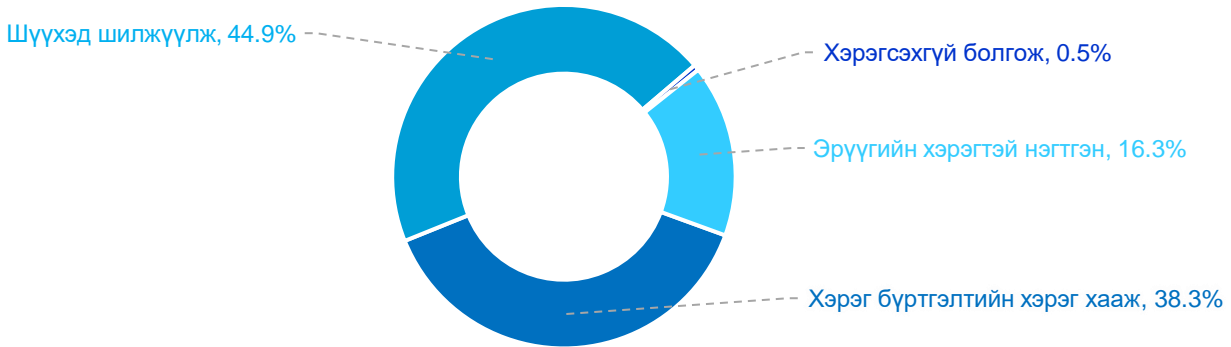
Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 122 буюу 27.8 хувь нь согтуугаар, 36 буюу 8.2 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 53 буюу 12.1 хувь нь бүлэглэн, 37 буюу 8.4 хувь нь хүүхэд оролцож, 41 буюу 9.3 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 544 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 200 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 744 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 191 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 547 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 4, урьд оны түдгэлзүүлсэнээс сэргээсэн 2 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 571 буюу 76.7 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 217 буюу 38.0 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 254 буюу 44.5 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 3 буюу 0.5 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,
- 92 буюу 16.1 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,
- 5 буюу 0.9 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 76.7 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 68.5 хувийг шийдэж, 174 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

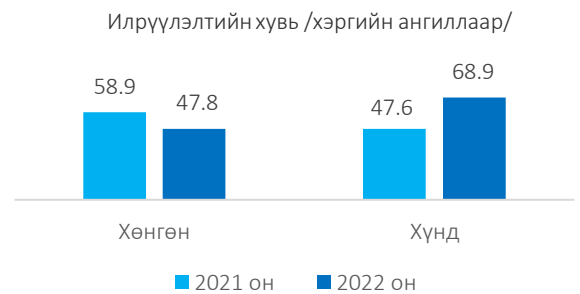

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Баянхонгор аймагт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 159 буюу 36.2 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 51.6 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 5.1 нэгжээр буурсан.

Орон нутгийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 8.9 нэгжээр бага байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 254 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 44 хэрэг буюу 21.0 хувиар, үүнээс 131 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 12 буюу 10.1 хувиар тус тус өссөн байна.

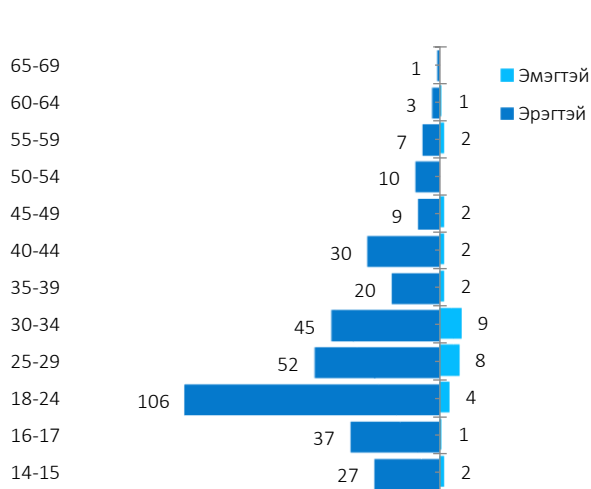
Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 380 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2.8 хувиар буурсан. Холбогдогчдын 33 буюу 8.7 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 26.7 хувиар буурч, 347 буюу 91.3 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь 0.3 хувиар, 67 буюу 17.6 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 2.5 дахин тус тус өссөн байна.

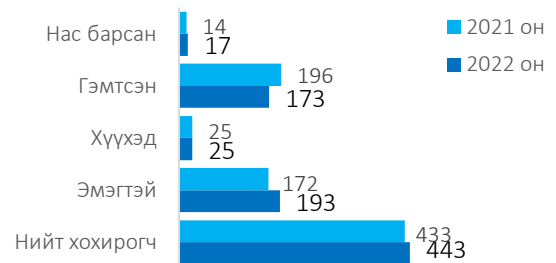
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

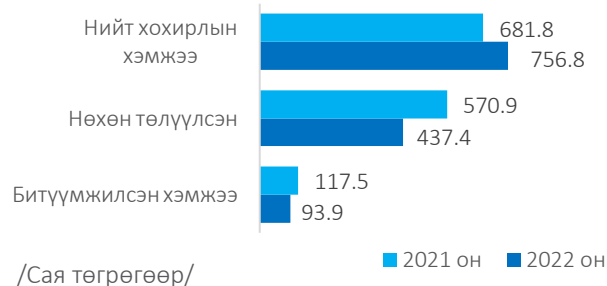
Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон хүн.

Гэмт хэргийн улмаас 443 иргэн хохирч, үүнээс 17 хүн нас барж, 173 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 10 буюу 2.3 хувиар, нас барсан хүн 3 буюу 21.4 хувиар тус тус өсч, гэмтсэн хүн 23 буюу 11.7 хувиар буурсан байна.

4.2. Учирсан хохирол.

Иргэнд учирсан 2010.0 сая төгрөгийн хохирлын 442.0 сая төгрөг буюу 22.0 хувийг нөхөн төлүүлж, 75.0 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 1010.2 сая төгрөг буюу 2.0 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 3.9 сая төгрөг буюу 0.9 хувиар тус тус өсч, битүүмжилсэн хөрөнгө 84.6 сая төгрөг буюу 53.0 хувиар буурсан байна.

Тав. Зөрчил.

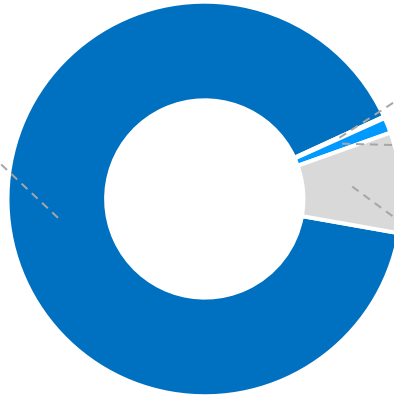
Баянхонгор аймгийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 22348 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 4626 буюу 26.1 хувиар, 22263 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 4676 буюу 26.6 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 20194 буюу 90.4 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 29 буюу 0.1 хувийг олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах, 283 буюу 1.3 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 1841 буюу 8.2 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 20730 иргэн, 4 хуулийн этгээдийг 1050062.8 мянган төгрөгөөр торгох, 667 хүнийг баривчлуулах, 862 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл ногдуулсан нь өмнөх оны мөн

Замын хөдөлгөөний
аюулгүй байдлын тухай
хууль зөрчих /14.7/, 90.4%

Олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ
авч явах /5.1/, 0.1%

Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх
тухай хууль зөрчих /5.4/, 1.3%

Бусад, 8.2%

үеэс иргэнийг торгосон шийтгэл 4592 буюу 28.5 хувиар, баривчлуулсан шийтгэл 105 буюу 18.7 хувиар тус тус өсч, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 25 буюу 2.8 хувиар буурсан.

2022 онд Баянхонгор аймагт нийт 555 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 289 буюу 34.2 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

3.4. БУЛГАН АЙМАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

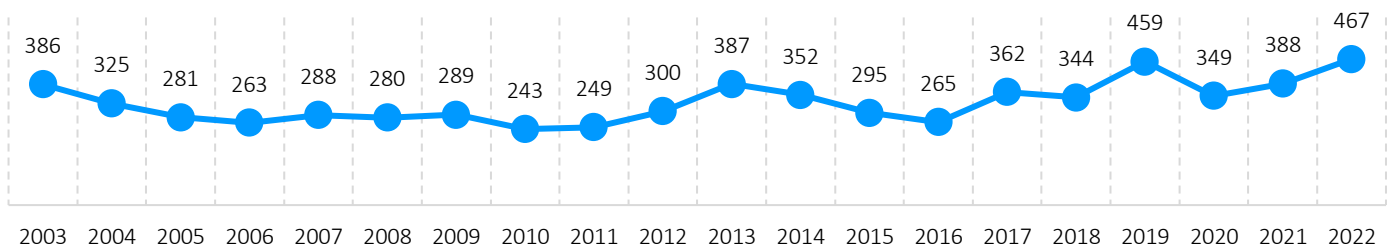
Булган аймгийн цагдаагийн газар 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 3359 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 840 буюу 25.0 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 2519 буюу 75.0 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл 28 буюу 0.8 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 165 буюу 24.4 хувиар тус тус өсч, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 137 буюу 5.2 хувиар буурсан байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 487 буюу 58.0 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 314 буюу 37.4 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 6 буюу 0.7 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 2280 буюу 90.5 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 198 буюу 7.9 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 24 буюу 1.0 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 467 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 79 буюу 20.4 хувиар өсч, орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 4.2 хувийг эзэлж байна.

Тус аймагт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /сумдаар/.

Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь
1	Баян-Агт сум	15	17	2	13.3
2	Баяннуур сум	9	12	3	33.3
3	Бугат сум	25	28	3	12.0
4	Булган сум	68	127	59	86.8
5	Бүрэг хангай сум	33	36	3	9.1
6	Гурванбулаг сум	24	19	-5	-20.8
7	Дашинчилэн сум	18	16	-2	-11.1
8	Могод сум	11	15	4	36.4
9	Орхон сум	53	41	-12	-22.6
10	Рашаант сум	9	22	13	2.5 дах
11	Сайхан сум	14	22	8	57.1
12	Сэлэнгэ сум	26	18	-8	-30.8
13	Тэшиг сум	9	8	-1	-11.1
14	Хангал сум	25	36	11	44.0
15	Хишигөндөр сум	22	19	-3	-13.6
16	Хутаг-Өндөр сум	27	31	4	14.8

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 359 буюу 76.9 хувь нь хөнгөн, 108 буюу 23.1 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн гэмт хэрэг 15.1 хувиар, хүнд гэмт хэрэг 42.1 хувиар тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна.

1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

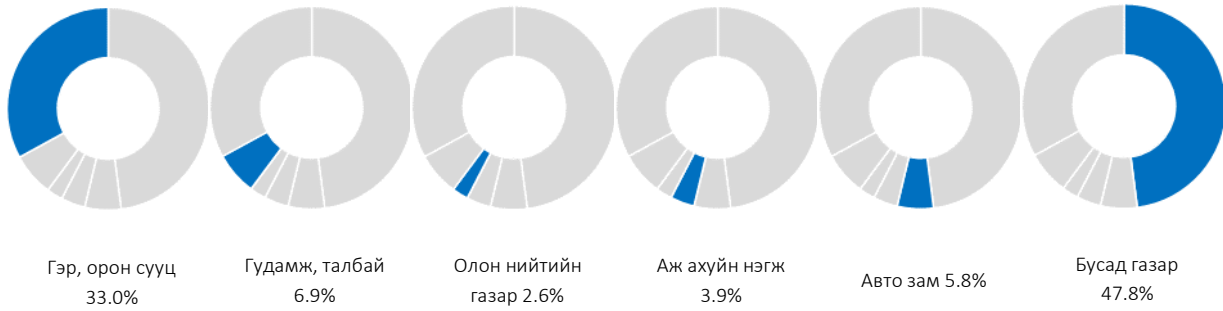
Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт ээлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	15	13	-13.3	2.8
	Үүнээс: Хүнийг алах	11	6	-45.5	1.3
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	107	127	18.7	27.2
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх		2		0.4
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	19	29	52.6	6.2
	Үүнээс: Хүчиндэх	14	18	28.6	3.9
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	3	3	0.0	0.6
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	136	211	55.1	45.2
5	Үүнээс: Хулгайлах	49	86	75.5	18.4
	Дээрэмдэх		1		0.2
	Залилах	23	60	2.6 дах	12.8
	Мал хулгайлах	40	46	15.0	9.9
6	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	3	1	-66.7	0.2
7	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	4	5	25.0	1.1
8	Авлигын эсрэг гэмт хэрэг	1	3	3.0 дах	0.6
9	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	2	3	50.0	0.6
10	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	73	43	-41.1	9.2
11	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	1			
	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	24	29	20.8	6.2
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	24	29	20.8	6.2

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 67 буюу 14.3 хувь нь даваа гарагт, 76 буюу 16.3 хувь нь мягмар гарагт, 68 буюу 14.6 хувь нь лхагва гарагт, 67 буюу 14.3 хувь нь пүрэв гарагт, 66 буюу 14.1 хувь нь баасан гарагт, 63 буюу 13.5 хувь нь бямба гарагт, 60 буюу 12.8 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 89 буюу 19.1 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 162 буюу 34.7 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 71 буюу 15.2 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 145 буюу 31.0 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 154 буюу 33.0 хувь нь гэр орон сууцанд, 32 буюу 6.9 хувь нь гудамж талбайд, 12 буюу 2.6 хувь нь олон нийтийн газарт, 8 буюу 1.7 хувь нь төрийн байгууллагад, 2 буюу 0.4 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 18 буюу 3.9 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 27 буюу 5.8 хувь нь авто замд, 214 буюу 45.8 хувь нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 104 буюу 22.3 хувь нь согтуугаар, 25 буюу 5.4 хувь нь хүүхэд оролцож, 36 буюу 7.7 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 37 буюу 7.9 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас, 20 буюу 4.3 хувь нь бүлэглэн, 1 буюу 0.2 хувийг галт зэвсгээр үйлдэгдсэн байна.

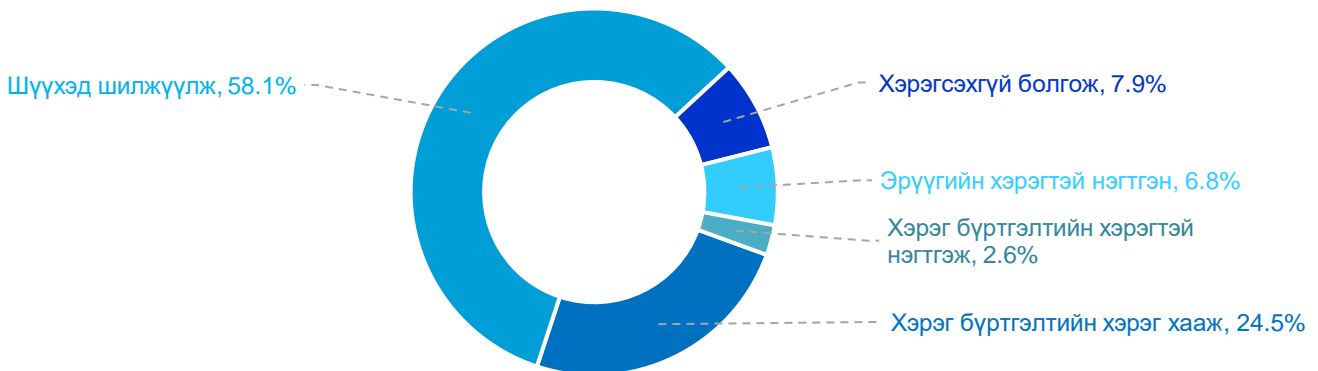
1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 665 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 131 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 796 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 269 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 527 энэ оны дугаартай хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 453 буюу 56.9 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 111 буюу 24.5 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 263 буюу 58.1 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 36 буюу 7.9 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,
- 31 буюу 6.8 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,

-12 буюу 2.7 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 56.9 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 94.9 хувийг шийдэж, 357 гэмт хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Булган аймагт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 147 буюу 31.5 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 55.3 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 0.7 нэгжээр өссөн.

Орон нутгийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 5.2 нэгжээр бага байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 369 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 140 хэрэг буюу 61.1 хувиар, үүнээс 204 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 79 буюу 63.2 хувиар тус тус өссөн байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 323 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 6.1 хувиар буурсан. Холбогдогчдын 32 буюу 9.9 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 5.9 хувиар, 291 буюу 90.1 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь 6.1 хувиар, 25 буюу 7.7 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 3.8 хувиар тус тус буурсан байна.

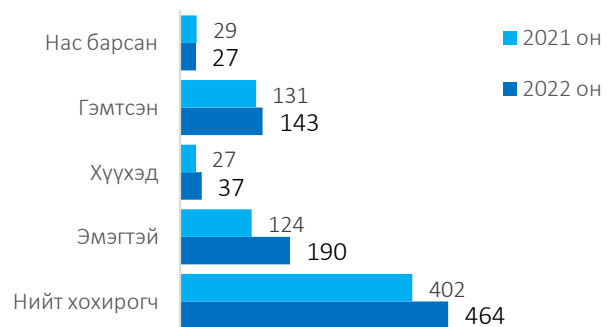
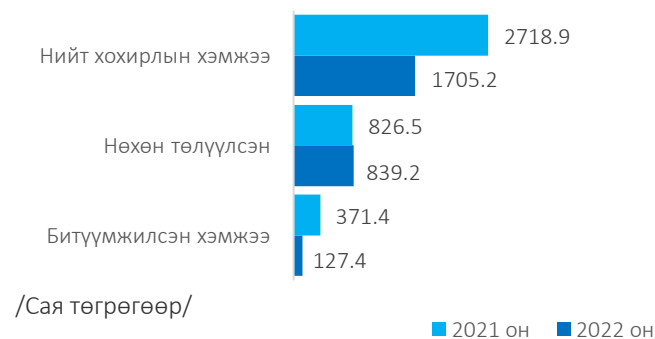
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон иргэн.

Гэмт хэргийн улмаас 464 иргэн хохирч, үүнээс 27 хүн нас барж, 143 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 62 буюу 15.4, гэмтсэн хүн 12 буюу 9.2 хувиар тус тус өсч, нас барсан хүн 2 буюу 6.9 хувиар буурсан байна.

4.2. Учирсан хохирол.

Иргэдэд учирсан 1705.2 сая төгрөгийн хохирлын 839.2 сая төгрөг буюу 49.2 хувийг нөхөн төлүүлж, 127.4 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 1013.8 сая төгрөг буюу 37.3

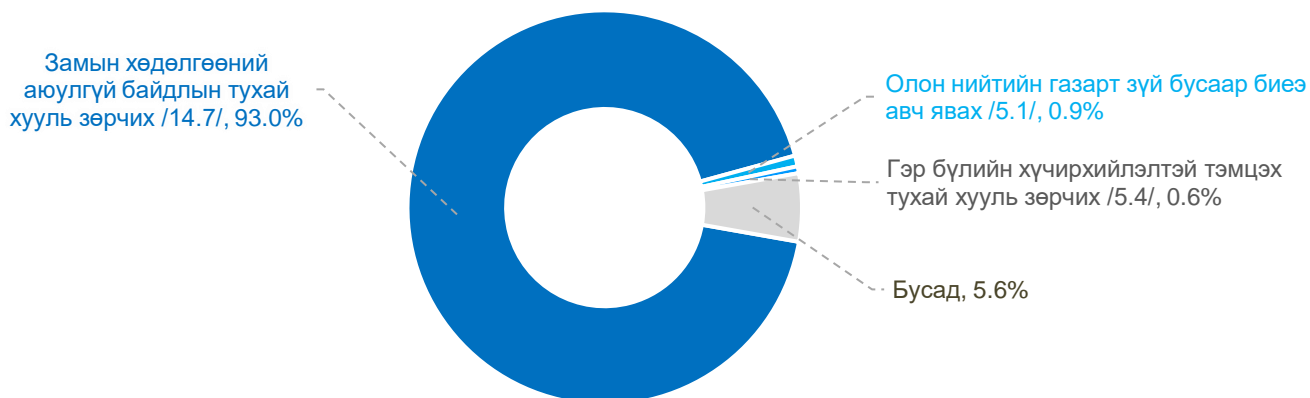

хувиар, битүүмжилсэн хөрөнгө 244.1 сая төгрөг буюу 65.7 хувиар тус тус буурч, нөхөн төлүүлсэн хохирол 12.7 сая төгрөг буюу 1.5 хувиар өссөн байна.

Тав. Зөрчил.

Булган аймгийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 35850 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 15553 буюу 76.6, 22263 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 2000 буюу 9.9 хувиар тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 33331 буюу 93.0 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 318 буюу 0.9 хувийг олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах, 2 буюу 0.0 хувийг худалдаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, үйл ажиллагааны журам зөрчих, 201 буюу 0.6 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 1998 буюу 5.6 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 34734 иргэн, 3 хуулийн этгээдийг 1497177.2 мянган төгрөгөөр торгох, 433 хүнийг баривчлуулах, 659 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл ногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс иргэнийг торгосон шийтгэл 15472 буюу 80.3 хувиар, баривчлуулсан шийтгэл 37 буюу 9.3 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 55 буюу 9.1 хувиар тус тус өссөн.

2022 онд Булган аймагт нийт 501 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 286 буюу 36.3 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

3.5 ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

Говь-Алтай аймгийн цагдаагийн газар нь 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 2375 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 517 буюу 21.8 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 1858 буюу 78.2 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл байна.

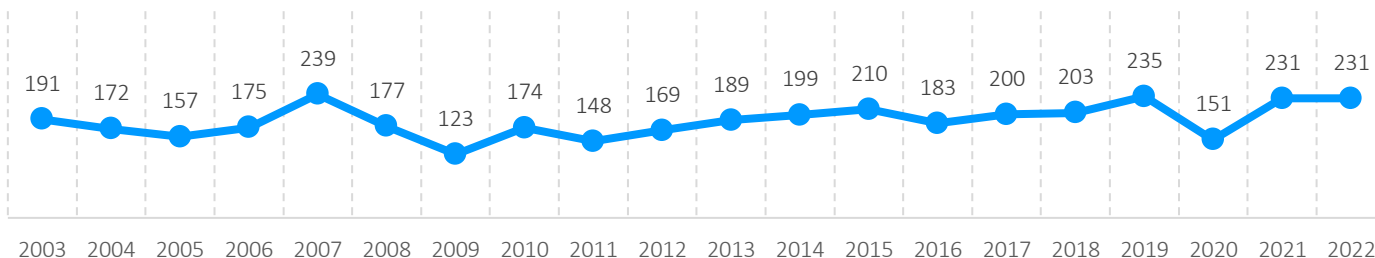
Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл 364 буюу 18.1, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 372 буюу 25.0 хувиар тус тус өсч, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 8 буюу 1.5 хувиар буурсан байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 167 буюу 32.3 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 331 буюу 64.0 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 12 буюу 2.3 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 1610 буюу 86.7 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 187 буюу 10.1 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 58 буюу 3.1 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 231 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеийн түвшинд, орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 2.1 хувийг эзэлж байна.

Тус аймагт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /сумдаар/.

Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь					Тоо	Хувь
1	Алтай	12	8	-4	-33.3	10	Тонхил	4	5	1	25
2	Баян-Уул	6	5	-1	-16.7	11	Төгрөг	3	5	2	66.7
3	Бигэр	6	5	-1	-16.7	12	Халиун	9	12	3	33.3
4	Бугат	6	5	-1	-16.7	13	Хөхморьт	4	3	-1	-25
5	Дарви	1	7	6	7.0 дах	14	Цогт	10	13	3	30
6	Дэлгэр	9	6	-3	-33.3	15	Цээл	6	5	-1	-16.7
7	Есөнбулаг	118	105	-13	-11	16	Чандмань	4	11	7	2.8 дах
8	Жаргалан	6	7	1	16.7	17	Шарга	9	7	-2	-22.2
9	Тайшир	4	17	13	4.3 дах	18	Эрдэнэ	14	5	-9	-64.3

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 188 буюу 81.4 хувь нь хөнгөн, 43 буюу 18.6 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн хэрэг 1.1 хувиар өсч, хүнд хэрэг 4.4 хувиар буурсан байна.

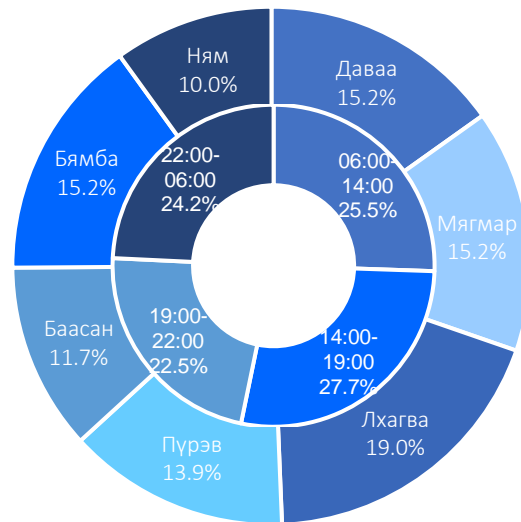
1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

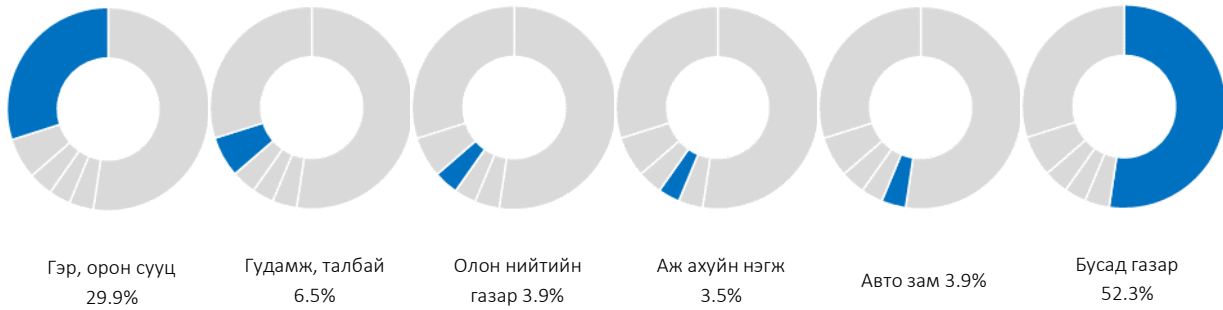
Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	6	4	-33.3	1.7
	Үүнээс: Хүнийг алах	4	2	-50	0.9
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	76	70	-50	30.3
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	1			0.0
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	7	7		3.0
	Үүнээс: Хүчиндэх	7	4		1.7
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	1			0.0
5	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	104	120	15.4	51.9
	Үүнээс: Хулгайлах	40	31	-22.5	13.4
	Дээрэмдэх		1		0.4
	Залилах	49	47	-4.1	20.3
6	Эдийн засгийн гэмт хэрэг		1		0.4
7	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	9	1	-88.9	0.4
8	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг		2		0.9
9	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг		1		0.4
10	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	12	11	-8.3	4.8
11	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг		1		0.4
12	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	15	13	-13.3	5.6
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	14	13	-7.1	5.6
13	Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	1			

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 35 буюу 15.2 хувь нь даваа гарагт, 35 буюу 15.2 хувь нь мягмар гарагт, 44 буюу 19.0 хувь нь лхагва гарагт, 32 буюу 13.9 хувь нь пүрэв гарагт, 27 буюу 11.7 хувь нь баасан гарагт, 35 буюу 15.2 хувь нь бямба гарагт, 23 буюу 10.0 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 59 буюу 25.5 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 64 буюу 27.7 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 52 буюу 22.5 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 56 буюу 24.2 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 69 буюу 29.9 хувь нь гэр орон сууцанд, 15 буюу 6.5 хувь нь гудамж талбайд, 9 буюу 3.9 хувь нь олон нийтийн газарт, 5 буюу 2.2 хувь нь төрийн байгууллагад, 8 буюу 3.5 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 9 буюу 3.9 хувь нь авто замд, 116 буюу 50.2 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

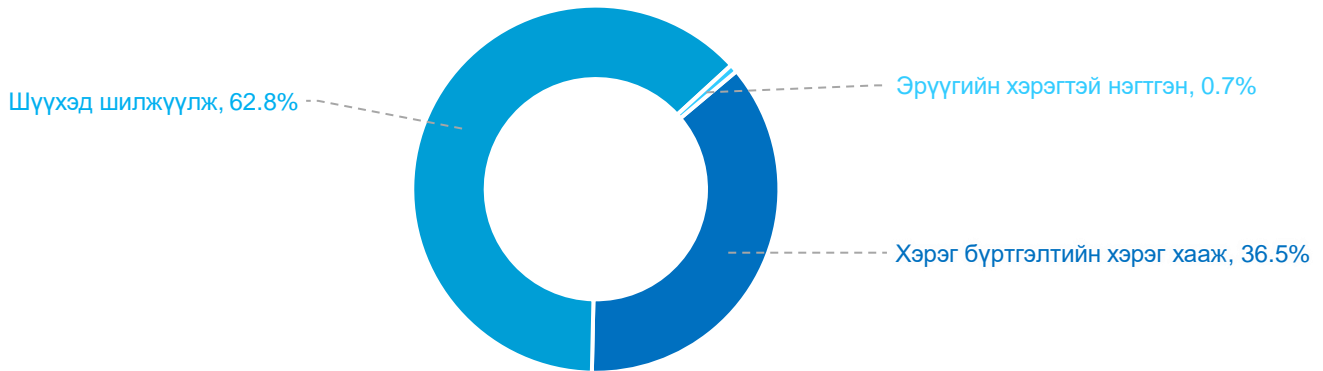
Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 60 буюу 26.0 хувь нь согтуугаар, 32 буюу 13.9 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 29 буюу 12.9 хувь нь бүлэглэн, 32 буюу 13.9 хувь нь хүүхэд оролцож, 10 буюу 4.3 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 338 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 80 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 418 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 115 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 286 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 17 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 290 буюу 69.4 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 105 буюу 36.2 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 181 буюу 62.4 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 2 буюу 0.7 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,
- 2 буюу 0.7 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 69.4 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 97.6 хувийг шийдэж, 129 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

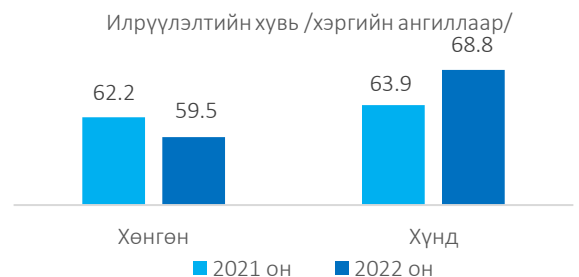

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Говь-Алтай аймагт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 114 буюу 49.4 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 63.2 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 0.6 нэгжээр өссөн.

Орон нутгийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 2.7 нэгжээр их байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

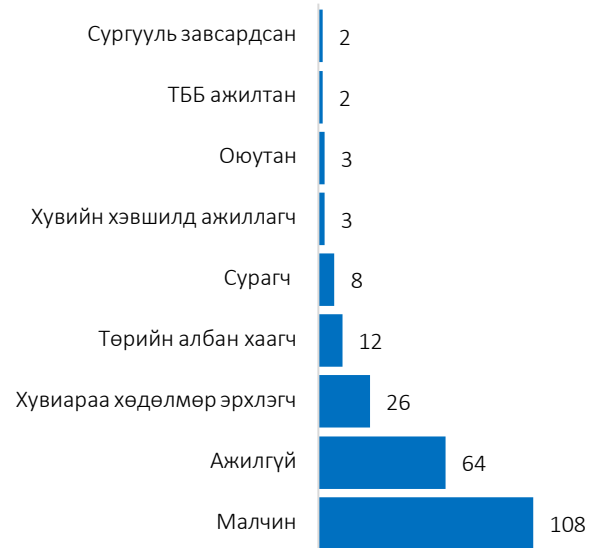
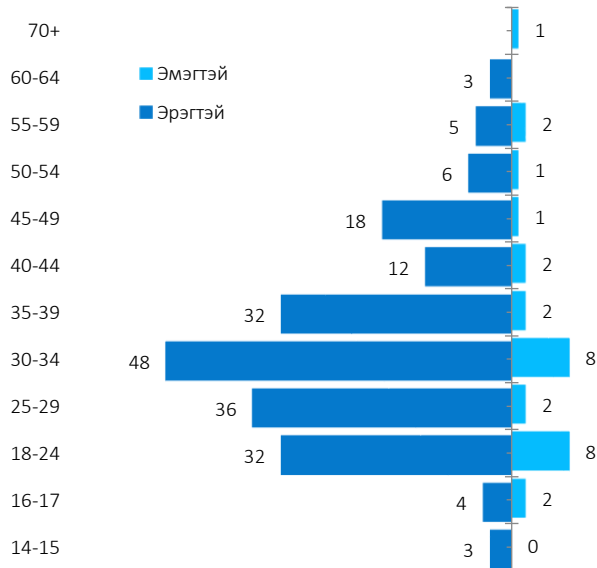
Хэрэг бүртгэлтийн 152 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 3 хэрэг буюу 1.6 хувиар, 96 гэмт хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 1 буюу 1.0 хувиар тус тус буурсан байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 228 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 7.5 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 199 буюу 87.3 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 3.1 хувиар, 29 буюу 12.7 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь 52.6 хувиар тус тус өсч, 9 буюу 3.9 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь урд оны мөн үеийн түвшин байна.

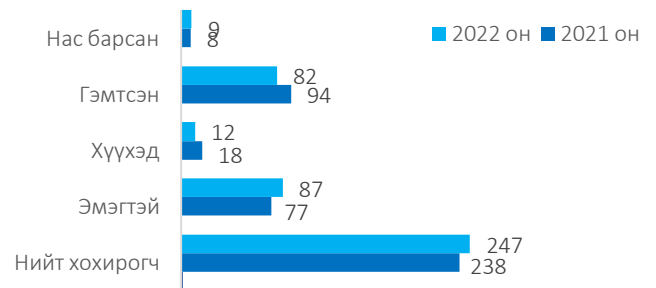
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

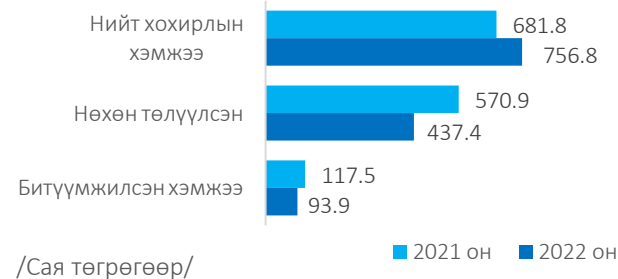
Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон иргэн.

Гэмт хэргийн улмаас 247 иргэн хохирч, 9 хүн нас барж, 82 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 9 буюу 3.8 хувиар өсч, нас барсан хүн 1 буюу 12.5 хувиар өсч, гэмтсэн хүн 12 буюу 12.8 хувиар буурсан.

4.2. Учирсан хохирол.

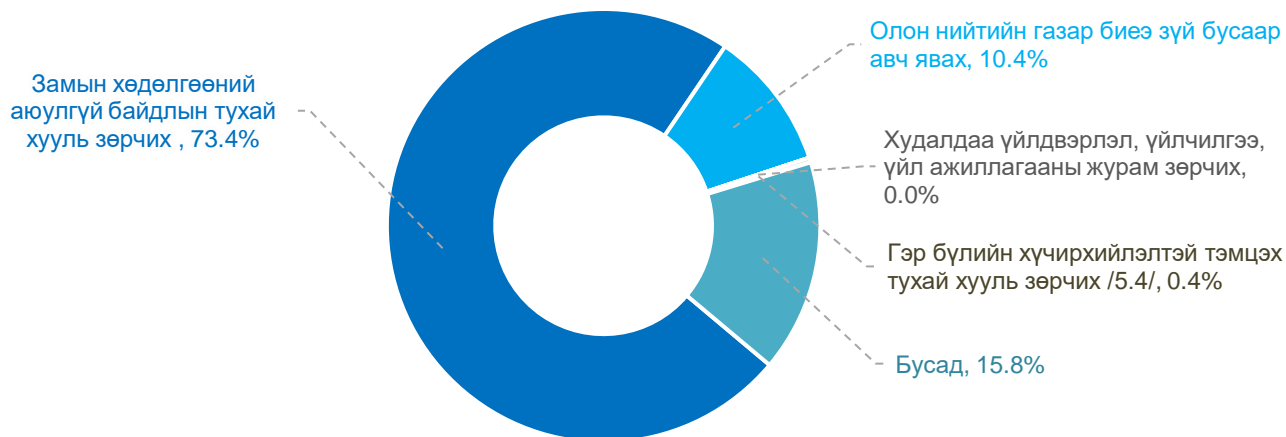
Иргэнд учирсан 681.8 сая төгрөгийн хохирлын 437.4 сая төгрөг буюу 57.8 хувийг нөхөн төлүүлж, 93.9 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 75.0 сая төгрөг буюу 11.0 хувиар өсч, битүүмжилсэн хөрөнгө 23.6 сая төгрөг буюу 20.1 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 133.6 сая төгрөг буюу 23.4 хувиар тус тус буурсан байна.

Тав. Зөрчил.

Говь-Алтай аймгийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 22013 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 6384 буюу 40.8 хувиар, 21983 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 6420 буюу 41.3 хувиар өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 16150 буюу 73.4 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 1 буюу 0.03 хувийг худалдаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, үйл ажиллагааны журам зөрчих, 2297 буюу 10.4 хувийг олон нийтийн газар биеэ зүй бусаар авч явах, 78 буюу 0.4 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 3487 буюу 15.8 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 20924 иргэн, 9 хуулийн этгээдийг 868641.7 мянган төгрөгөөр торгох, 352 хүнийг баривчлуулж, 698 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хассан нь өмнөх оны мөн үеэс торгосон иргэн 6065 буюу 40.8 хувиар, баривчлуулсан шийтгэл 119 буюу 51.1 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 242 буюу 53.1 хувиар тус тус өссөн байна.

2022 онд Говь-Алтай аймагт 303 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 105 буюу 25.7 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

3.6. ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

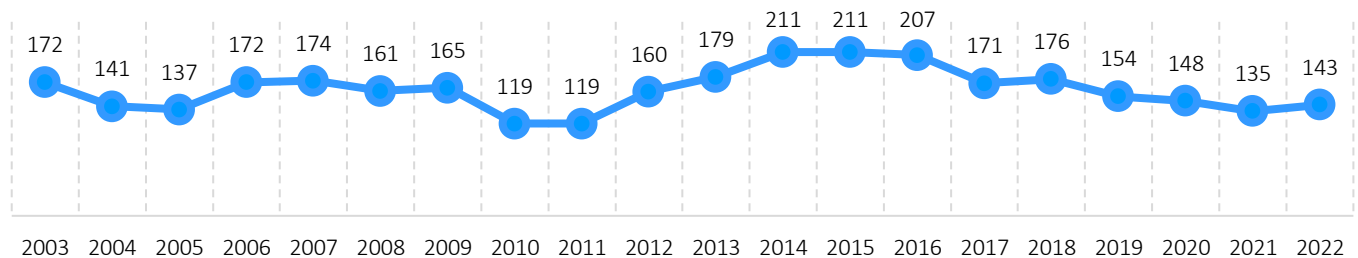
Говьсүмбэр аймгийн цагдаагийн хэлтэс 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 1221 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 301 буюу 24.7 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 920 буюу 75.3 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл 183 буюу 13.0 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 1 буюу 0.3 хувиар, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 182 буюу 16.5 хувиар тус тус буурсан.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 147 буюу 48.8 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 136 буюу 45.2 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 4 буюу 1.3 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 857 буюу 93.2 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 52 буюу 5.7 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 5 буюу 0.5 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 143 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 8 буюу 5.9 хувиар өсч, орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 1.3 хувийг эзэлж байна.

Тус аймагт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /сумдаар/.

Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь
1	Баянтал	6	17	11	2.8 дах
2	Сүмбэр	123	107	-16	-13.0
3	Шивээговь	6	19	13	3.1 дах

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 121 буюу 84.6 хувь нь хөнгөн, 22 буюу 15.4 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн гэмт хэрэг 4.3 хувь, хүнд гэмт хэрэг 15.8 хувь тус тус өссөн байна.

1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	2	2	0.0	1.4
	Үүнээс: Хүнийг алах	2	2	0.0	1.4
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	71	66	-7.0	46.2

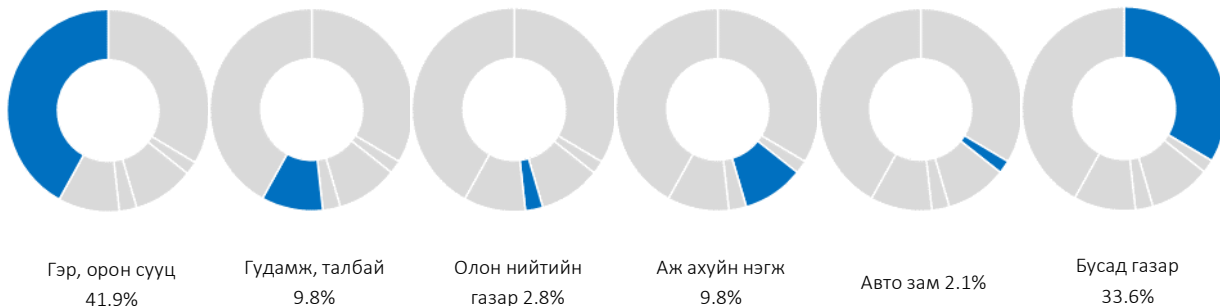

	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх		2		1.4
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	4	5	25.0	3.5
	Үүнээс: Хүчиндэх	3	1	-66.7	0.7
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	1			0.0
5	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	2			0.0
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	43	59	37.2	41.3
	Хулгайлах	20	16	-20.0	11.2
	Залилах	15	24	60.0	16.8
	Дээрэмдэх	1			0.0
6	Мал хулгайлах	3	9	3.0 дах	6.3
	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	5			0.0
8	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг		7		4.9
9	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	1	1	0.0	0.7
10	Соёлын өвийн эсрэг гэмт хэрэг	1			0.0
11	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	5	3	-40.0	2.1
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	5	3	-40.0	2.1

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 20 буюу 14.0 хувь нь даваа гарагт, 23 буюу 16.1 хувь нь мягмар гарагт, 27 буюу 18.9 хувь нь лхагва гарагт, 16 буюу 11.2 хувь нь пүрэв гарагт, 16 буюу 11.2 хувь нь баасан гарагт, 24 буюу 16.8 хувь нь бямба гарагт, 17 буюу 11.9 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 40 буюу 28.0 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 51 буюу 35.7 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 21 буюу 14.7 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 31 буюу 21.7 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 60 буюу 41.9 хувь нь гэр орон сууцанд, 14 буюу 9.8 хувь нь гудамж талбайд, 4 буюу 2.8 хувь нь олон нийтийн газарт, 14 буюу 9.8 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 3 буюу 2.1 хувь нь авто замд, 48 буюу 33.6 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 49 буюу 34.3 хувь нь согтуугаар, 18 буюу 12.6 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 7 буюу 4.9 хувь нь бүлэглэн, 8 буюу 5.6 хувь нь хүүхэд оролцож, 17 буюу 11.9 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 238 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 36 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 274 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 76 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 190 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 8 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 195 буюу 71.2 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

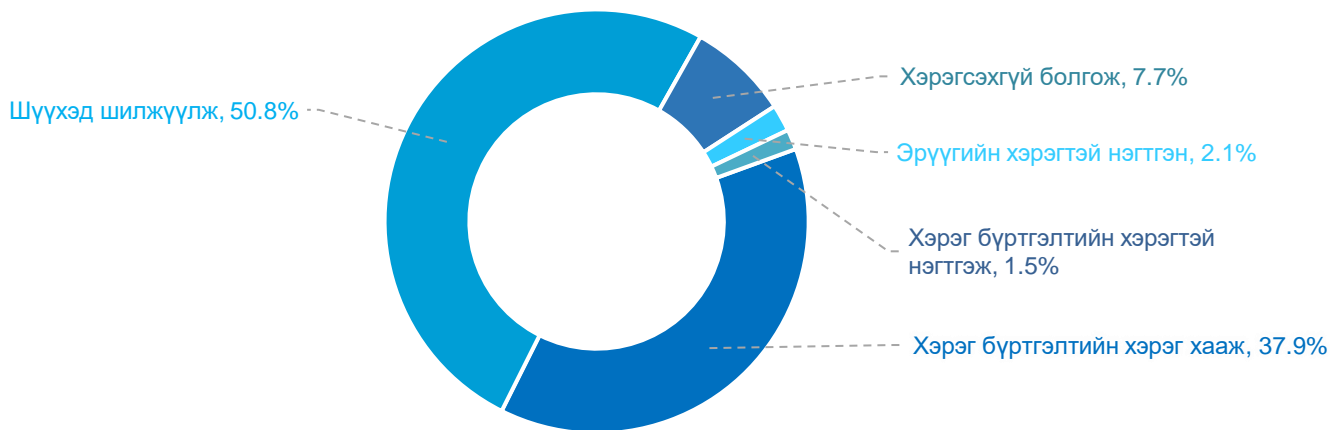
-74 буюу 38.0 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,

-99 буюу 50.7 хувийг шүүхэд шилжүүлж,

-15 буюу 7.7 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,

-4 буюу 2.1 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,

-3 буюу 1.5 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 71.2 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 89.7 хувийг шийдэж, 79 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

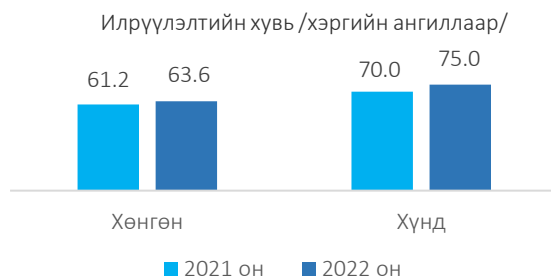

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Говьсүмбэр аймагт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 61 буюу 42.6 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 65.5 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 3.2 нэгжээр өссөн.

Орон нутгийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 5.0 нэгжээр их байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 119 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 42 хэрэг буюу 54.5 хувиар, үүнээс 78 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 30 буюу 62.5 хувиар тус тус өссөн байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

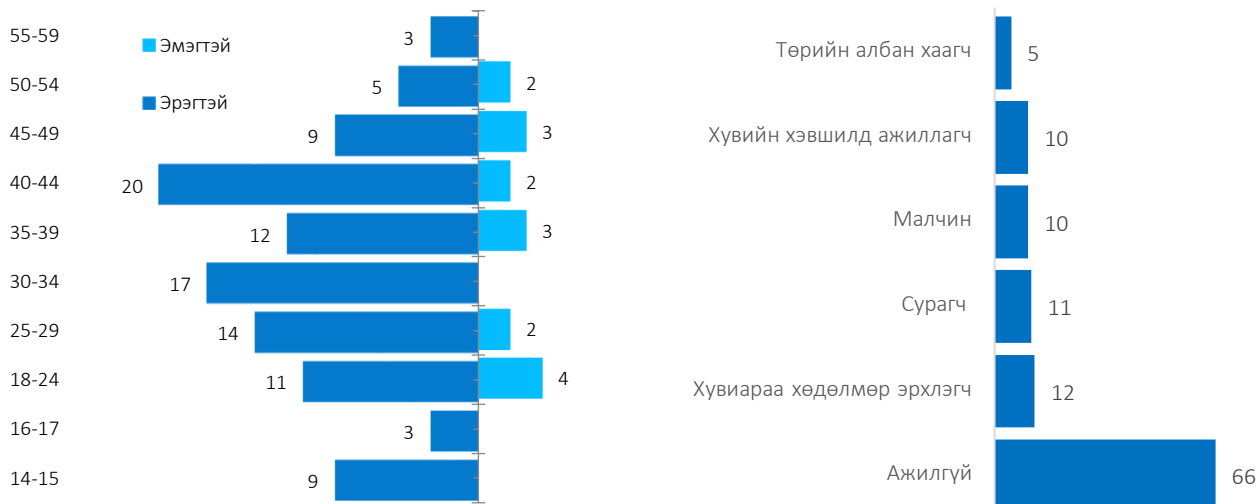
3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 119 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 5.3 хувиар өссөн.

Холбогдогчдын 16 буюу 13.4 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 27.3 хувиар бүүрч, 103 буюу 86.6 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь 13.2 хувиар, 12 буюу 10.1 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 12.0 дахин тус тус өссөн байна.

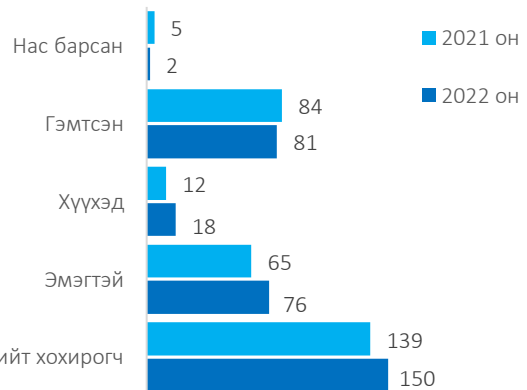
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

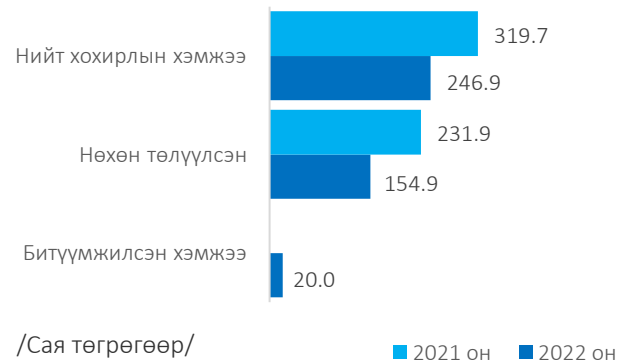
Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон иргэн.

Гэмт хэргийн улмаас 150 иргэн хохирч, үүнээс 2 хүн нас барж, 81 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 11 буюу 7.9 хувиар өсч, нас барсан хүн 3 буюу 60.0 хувь, гэмтсэн хүн 3 буюу 3.6 хувиар тус тус буурсан байна.

4.2. Учирсан хохирол.

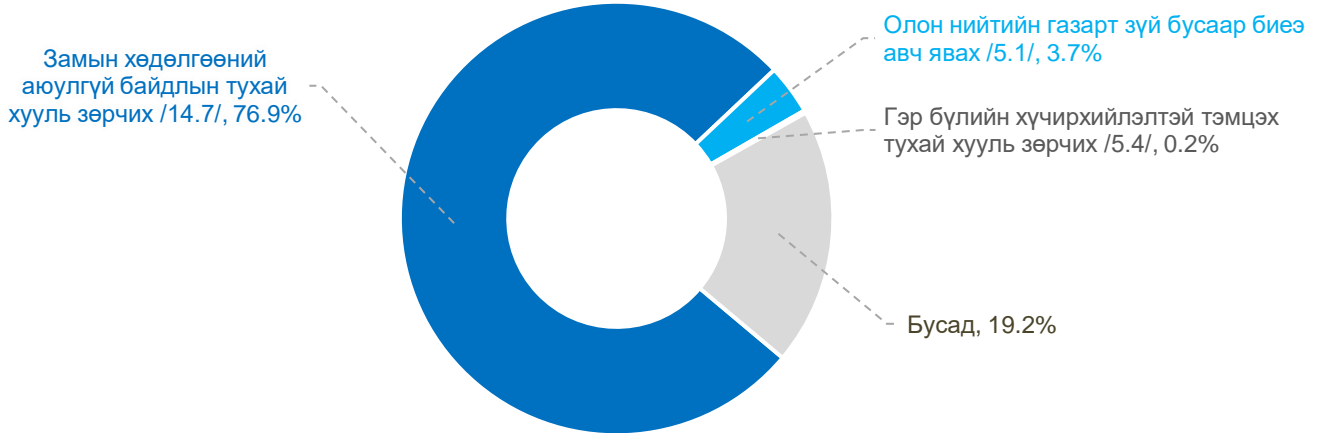

Иргэдэд учирсан 246.9 сая төгрөгийн хохирлын 154.9 сая төгрөг буюу 62.8 хувийг нөхөн төлүүлж, 20.0 сая төгрөгний хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 72.8 сая төгрөг буюу 22.8 хувь, нөхөн төлүүлсэн хохирол 77.0 сая төгрөг буюу 33.2 хувиар тус тус буурсан байна.

Тав. Зөрчил.

Говьсүмбэр аймгийн цагдаагийн хэлтсийн хэмжээнд нийт 22477 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 630 буюу 2.7 хувиар, 22471 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 604 буюу 2.6 хувиар тус тус буурсан байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 17275 буюу 76.9 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 837 буюу 3.7 хувийг олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах, 44 буюу 0.2 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 4324 буюу 19.2 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 21863 иргэн, 2 хуулийн этгээдийг 822943.1 мянган төгрөгөөр торгох, 202 хүнийг баривчлуулах, 404 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл оногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс иргэнийг торгосон шийтгэл 596 буюу 2.7 хувь, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 21 буюу 4.9 хувиар тус тус буурч, баривчлуулсан шийтгэл 14 буюу 7.4 хувиар өссөн байна.

2022 онд Говьсүмбэр аймагт нийт 528 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 260 буюу 33.0 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

3.7. ДАРХАН-УУЛ АЙМАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

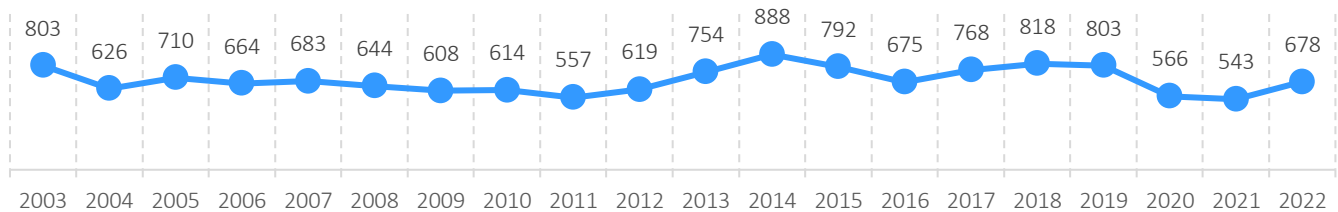
Дархан-Уул аймгийн цагдаагийн газар нь 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 4867 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 1325 буюу 27.2 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 3542 буюу 72.8 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл 375 буюу 8.3 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 262 буюу 24.6 хувиар, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 113 буюу 3.3 хувиар тус тус өссөн байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 633 буюу 47.8 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 609 буюу 46.0 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 6 буюу 0.5 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 3105 буюу 87.7 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 400 буюу 11.3 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 11 буюу 0.3 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 678 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 135 буюу 24.9 хувиар өсч, орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 6.2 хувийг эзэлж байна.

Тус аймагт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /сумдаар/.

Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь
1	Дархан сум	447	581	134	30.0
2	Орхон сум	10	18	8	80.0
3	Хонгор сум	40	38	-2	-5.0
4	Шарын гол сум	46	41	-5	-10.9

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 596 буюу 87.9 хувь нь хөнгөн, 82 буюу 12.1 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн хэрэг 25.2 хувиар, хүнд хэрэг 22.4 хувиар тус тус өссөн байна.

1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	6	9	50.0	1.3
	Үүнээс: Хүнийг алах	5	4	-20.0	0.6
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	197	223	13.2	32.9

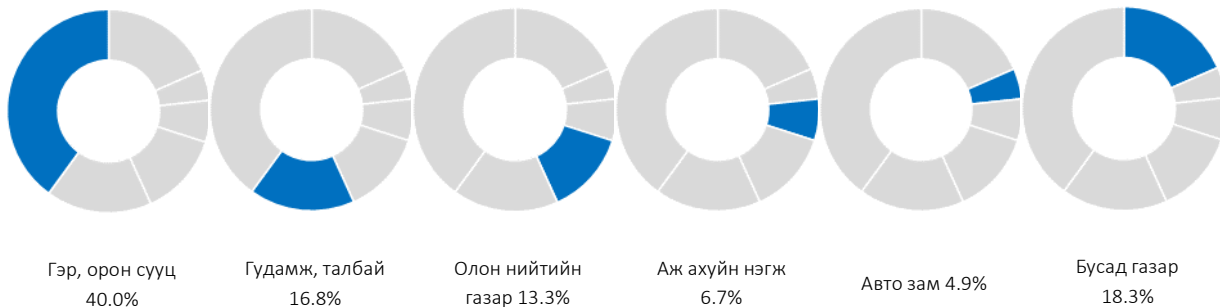
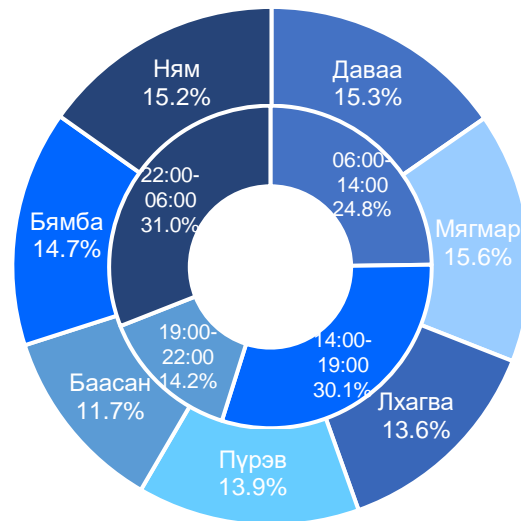

	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	7	5	-28.6	0.7
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	13	13	0.0	1.9
	Үүнээс: Хүчиндэх	12	7	-41.7	1.0
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	3	5	66.7	0.7
5	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	1			0.0
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	260	344	32.3	50.7
6	Үүнээс: Хулгайлах	85	106	24.7	15.6
	Дээрэмдэх	10	11	10.0	1.6
	Залилах	103	170	65.0	25.1
	Малын хулгай	7	2	-71.4	0.3
7	Эдийн засгийн гэмт хэрэг		1		0.1
8	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	30	13	-56.7	1.9
9	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг		1		0.1
10	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	6	11	83.3	1.6
11	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	10	17	70.0	2.5
12	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг		6		0.9
13	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	16	33	2.1 дах	4.9
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	16	33	2.1 дах	4.9
14	Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	1	2	2.0 дах	0.3

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 104 буюу 15.3 хувь нь даваа гарагт, 106 буюу 15.6 хувь нь мягмар гарагт, 92 буюу 13.6 хувь нь лхагва гарагт, 94 буюу 13.9 хувь нь пүрэв гарагт, 79 буюу 11.7 хувь нь баасан гарагт, 100 буюу 14.7 хувь нь бямба гарагт, 103 буюу 15.2 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 168 буюу 24.8 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 204 буюу 30.1 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 96 буюу 14.1 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 210 буюу 31.0 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 271 буюу 40.0 хувь нь гэр орон сууцанд, 114 буюу 16.8 хувь нь гудамж талбайд, 90 буюу 13.3 хувь нь олон нийтийн газарт, 45 буюу 6.7 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 33 буюу 4.9 хувь нь авто замд, 1 буюу 0.1 хувь нь нийтийн тээвэр,т, 7 буюу 1.0 хувь нь төрийн байгууллагад, 3 буюу 0.4 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 114 буюу 16.8 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

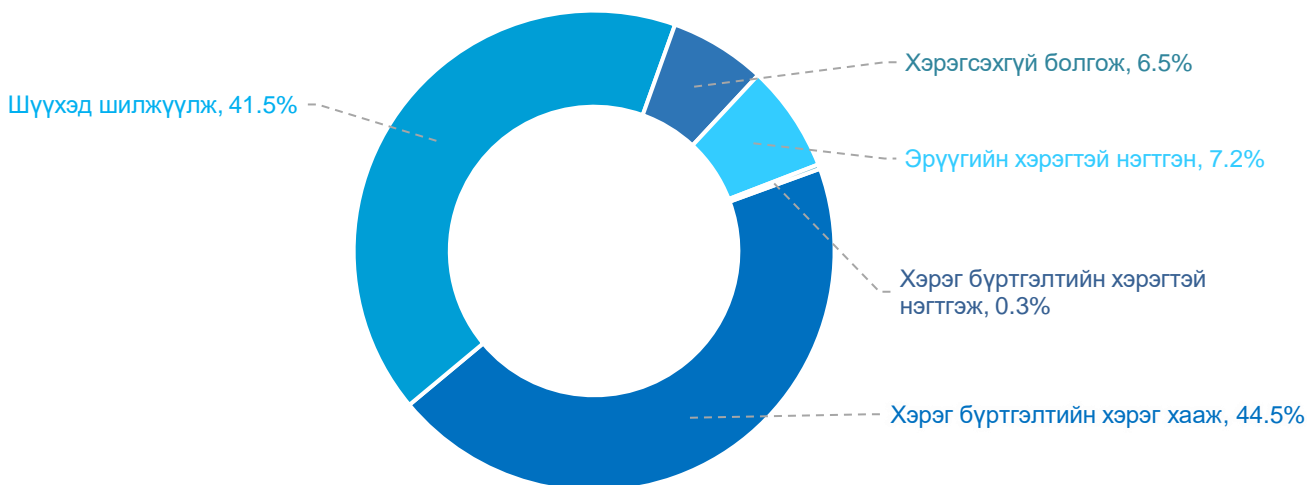
Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 239 буюу 35.3 хувь нь согтуугаар, 121 буюу 17.8 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 38 буюу 5.6 хувь нь бүлэглэн, 30 буюу 4.4 хувь нь хүүхэд оролцож, 77 буюу 11.4 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 970 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 303 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 1273 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 457 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 790 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 26 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 973 буюу 76.4 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 433 буюу 44.5 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 404 буюу 41.5 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 63 буюу 6.5 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,
- 70 буюу 7.2 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,
- 3 буюу 0.3 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 76.4 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 68.2 хувийг шийдсэн байна.

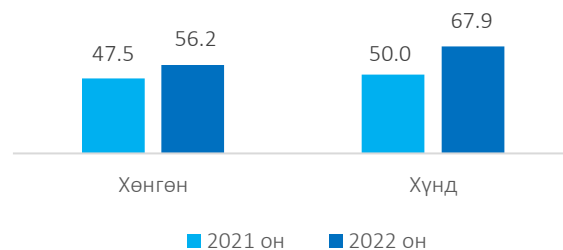
Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Дархан-Уул аймагт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 306 буюу 45.1 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 57.6 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 9.8 нэгжээр өссөн.

Орон нутгийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 2.9 нэгжээр бага байна.

Илрүүлэлтийн хувь /хэргийн ангиллаар/

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 425 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 70 хэрэг буюу 19.7 хувиар, үүнээс 245 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 75 буюу 44.1 хувиар тус тус өссөн байна.

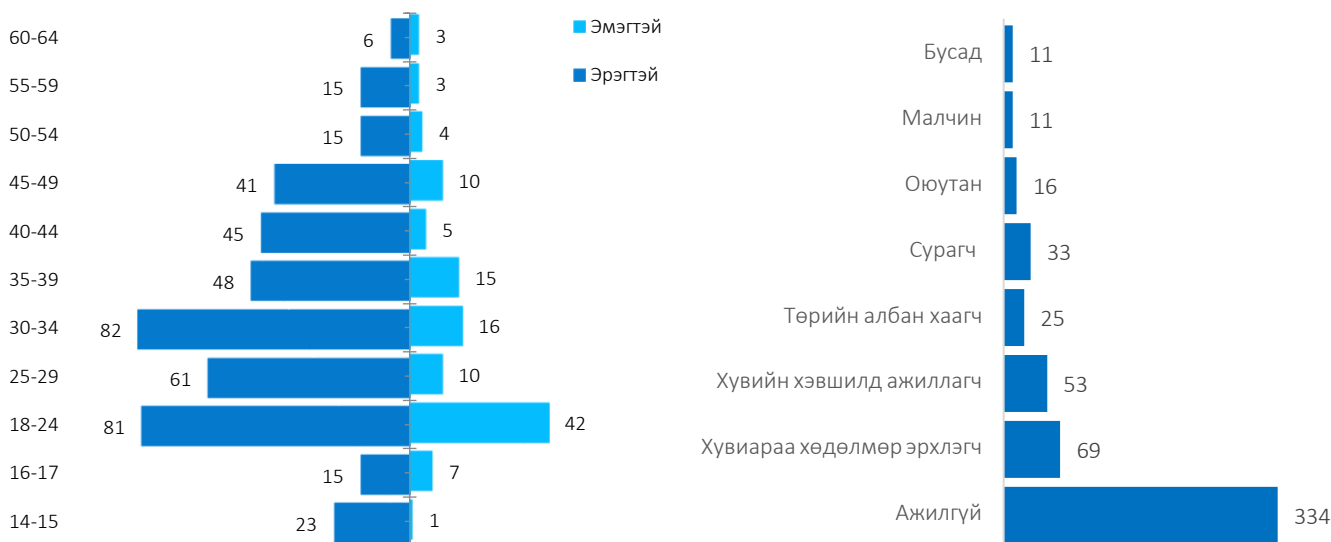
Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 552 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 38.3 хувиар өссөн.

Холбогдогчдын 116 буюу 21.0 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 2.0 дахин, 436 буюу 79.0 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь 27.5 хувиар, 46 буюу 8.3 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 2.1 дахин тус тус өссөн байна.

3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

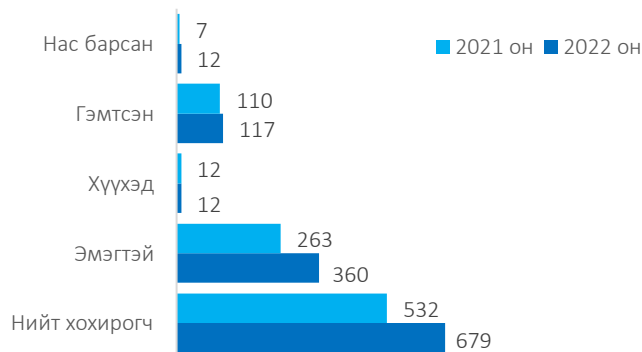
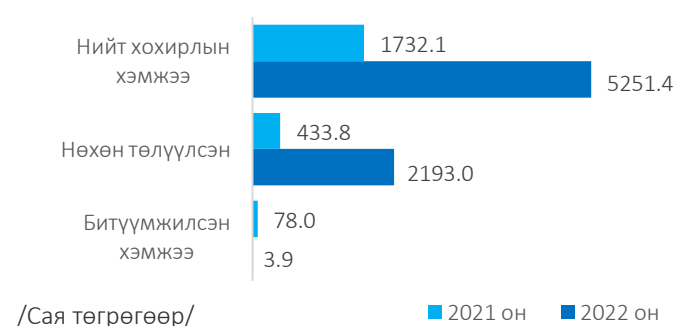

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон иргэн.

Гэмт хэргийн үлмаас 679 иргэн хохирч, үүнээс 18 хүн нас барж, 253 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 147 буюу 27.6 хувь, гэмтсэн хүн 33 буюу 15.0 хувиар, нас барсан хүн 9 буюу 2.0 дахин тус тус өссөн байна.

4.2. Учирсан хохирол.

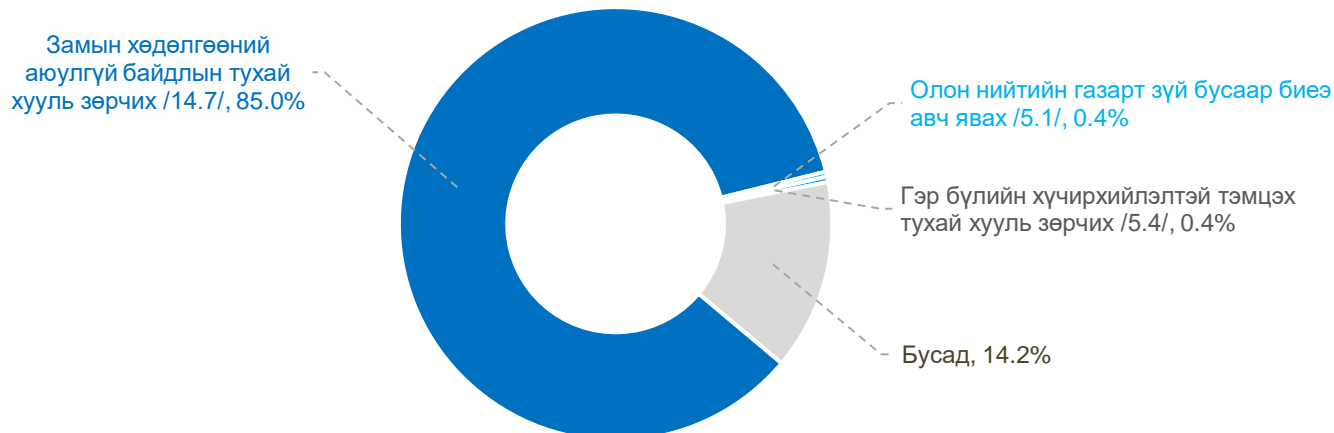
Иргэнд учирсан 5251.4 сая төгрөгийн хохирлын 2193.0 сая төгрөг буюу 41.8 хувийг нөхөн төлүүлж, 3.9 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 3419.4 сая төгрөг буюу 3.0 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 1759.1 сая төгрөг буюу 5.1 дахин тус тус өсч, битүүмжилсэн хөрөнгө 74.1 сая төгрөг буюу 95.0 хувиар буурсан байна.

Тав. Зөрчил.

Дархан-Уул аймгийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 48965 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 19501 буюу 66.2 хувиар, 48989 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 19535 буюу 16.2 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 41626 буюу 85.0 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 183 буюу 0.4 хувийг олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах, 198 буюу 0.4 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 6958 буюу 14.2 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 46857 иргэн, 25 хуулийн этгээдийг 2317174.3 мянган төгрөгөөр торгох, 385 хүнийг баривчлуулах, 1722 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл ногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс иргэнийг торгосон шийтгэл 19218 буюу 69.5 хувиар, баривчлуулсан шийтгэл 86 буюу 28.8 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 226 буюу 15.1 хувиар тус тус өссөн байна.

2022 онд Дархан-Уул аймагт нийт 902 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 605 буюу 40.1 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

3.8. ДОРНОГОВЬ АЙМАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

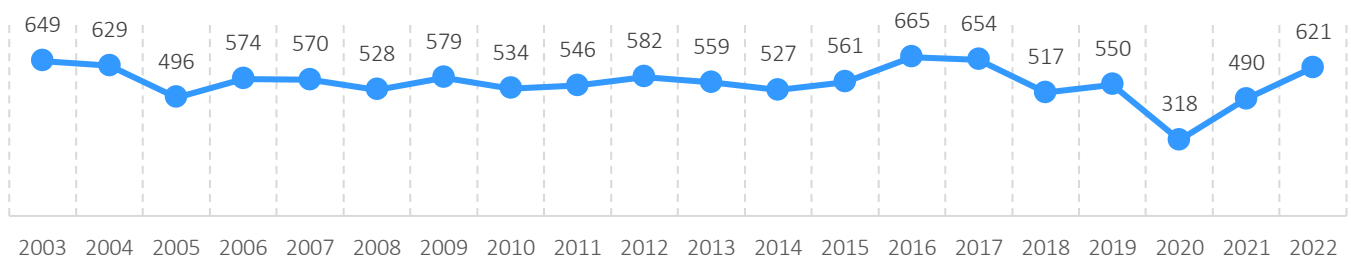
Дорноговь аймгийн цагдаагийн газар 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 4334 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 1376 буюу 31.7 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 2958 буюу 68.3 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол мэдээлэл 1647 буюу 61.3 хувиар, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 1318 буюу 80.4 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 329 буюу 31.4 хувиар тус тус өссөн.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 722 буюу 52.5 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 592 буюу 43.0 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 5 буюу 0.4 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 2838 буюу 95.9 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 99 буюу 3.3 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 2 буюу 0.1 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 621 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 131 буюу 26.7 хувиар өсч, орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 5.6 хувийг эзэлж байна.

Тус аймагт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /сумдаар/.

Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь					Тоо	Хувь
1	Айраг сум	22	26	4	18.2	8	Өргөн	10	23	13	2.3 дах
2	Алтанширээ	10	14	4	40.0	9	Сайншанд	191	294	103	53.9
3	Даланжаргалан	19	19	0	0.0	10	Сайхандулаан	11	12	1	9.1
4	Дэлгэрэх	5	8	3	60.0	11	Улаанбадрах	5	13	8	2.6 дах
5	Замын үүд	135	121	-14	-10.4	12	Хатанбулаг	25	36	11	44.0
6	Иххэт	21	17	-4	-19.0	13	Хөвсгөл	12	15	3	25.0
7	Мандах	14	7	-7	-50.0	14	Эрдэнэ	10	16	6	60.0

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 520 буюу 83.7 хувь нь хөнгөн, 101 буюу 16.3 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн гэмт хэрэг 29.4 хувиар, хүнд гэмт хэрэг 14.8 хувиар тус тус өссөн байна.

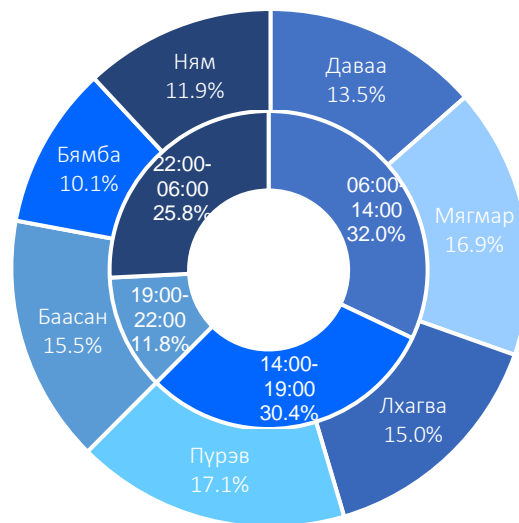
1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

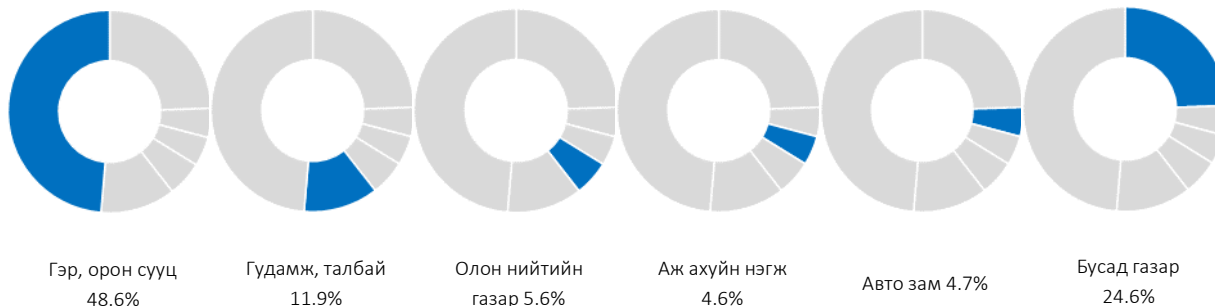
Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	6	10	66.7	1.6
	Үүнээс: Хүнийг алах	5	3	-40.0	0.5
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	154	186	20.8	30.0
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	7	1	-85.7	0.2
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	12	18	50.0	2.9
	Үүнээс: Хүчиндэх	9	12	33.3	1.9
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	6	1	-83.3	0.2
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	243	335	37.9	53.9
5	Хулгайлах	84	98	16.7	15.8
	Дээрэмдэх	7	8	14.3	1.3
	Залилах	99	163	64.6	26.2
	Мал хулгайлах	18	21	16.7	3.4
6	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	6	4	-33.3	0.6
7	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг	9	4	-55.6	0.6
8	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	1	1	0.0	0.2
9	Авлигын эсрэг гэмт хэрэг	5	2	-60.0	0.3
10	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	11	14	27.3	2.3
11	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг	16	13	-18.8	2.1
12	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	2	1	-50.0	0.2
13	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	19	32	68.4	5.2
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	19	31	63.2	5.0

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 84 буюу 13.5 хувь нь даваа гарагт, 105 буюу 16.9 хувь нь мягмар гарагт, 93 буюу 15.0 хувь нь лхагва гарагт, 106 буюу 17.1 хувь нь пүрэв гарагт, 96 буюу 15.5 хувь нь баасан гарагт, 63 буюу 10.1 хувь нь бямба гарагт, 74 буюу 11.9 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 199 буюу 32.0 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 189 буюу 30.4 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 73 буюу 11.8 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 160 буюу 25.8 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 302 буюу 48.6 хувь нь гэр орон сууцанд, 74 буюу 11.9 хувь нь гудамж талбайд, 35 буюу 5.6 хувь нь олон нийтийн газарт, 29 буюу 4.6 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 29 буюу 4.7 хувь нь авто замд, 137 буюу 22.1 хувь нь бусад газарт, 2 буюу 0.3 хувь нь нийтийн тээвэрт, 10 буюу 1.6 хувь нь төрийн байгууллагад, 3 буюу 0.6 хувь нь төрийн бүс байгууллагад тус тус бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

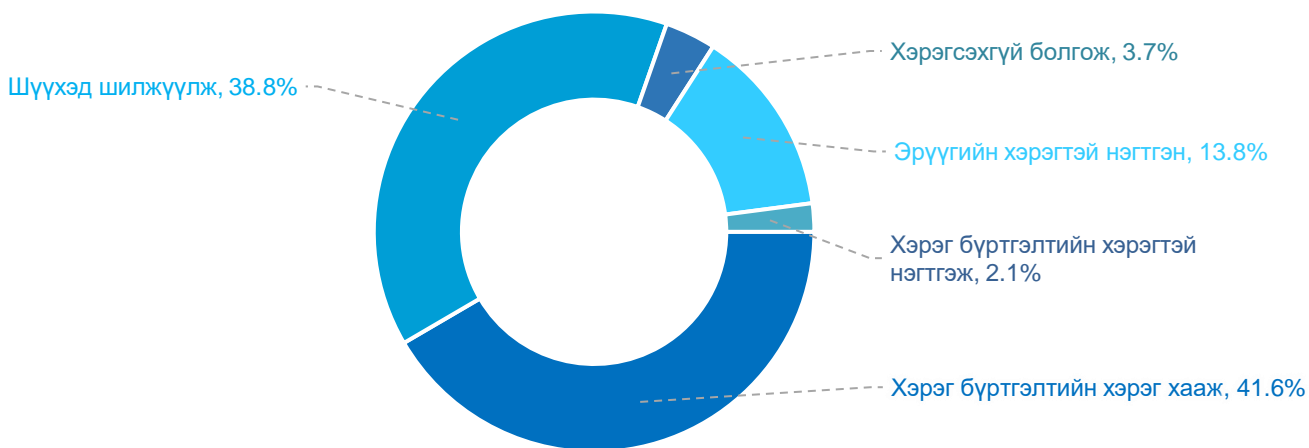
Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 172 буюу 27.7 хувь нь согтуугаар, 113 буюу 18.2 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 32 буюу 5.2 хувь нь бүлэглэн, 16 буюу 2.6 хувь нь хүүхэд оролцож, 48 буюу 7.7 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 998 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 235 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 1233 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 356 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 866 энэ оны дугаартай, 11 нь урьд оны хэрэгсэхгүй болгосноос сэргээсэн хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 962 буюу 78.0 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 400 буюу 41.6 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 373 буюу 38.8 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 36 буюу 3.7 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,
- 133 буюу 13.8 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,
- 20 буюу 2.1 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 78.0 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 66.3 хувийг шийдэж, 276 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

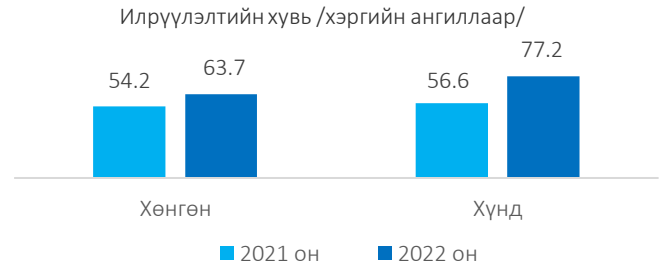
2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Дорноговь аймагт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 310 буюу 49.9 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 66.1 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 11.5 нэгжээр өссөн.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 443 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 79 хэрэг буюу 21.7 хувиар, үүнээс 293 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 94 буюу 47.2 хувиар тус тус өссөн байна.

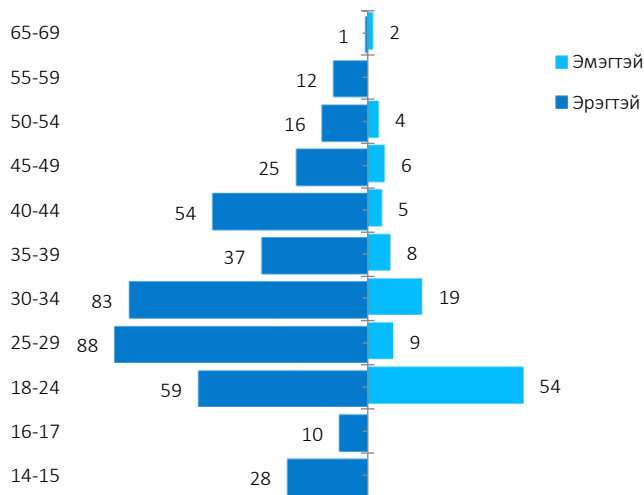

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 521 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 40.1 хувиар өссөн байна. Холбогдогчдын 107 буюу 20.5 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 87.7 хувиар, 414 буюу хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь 31.4 хувиар, 38 буюу 7.3 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 40.7 хувиар тус тус өссөн байна.

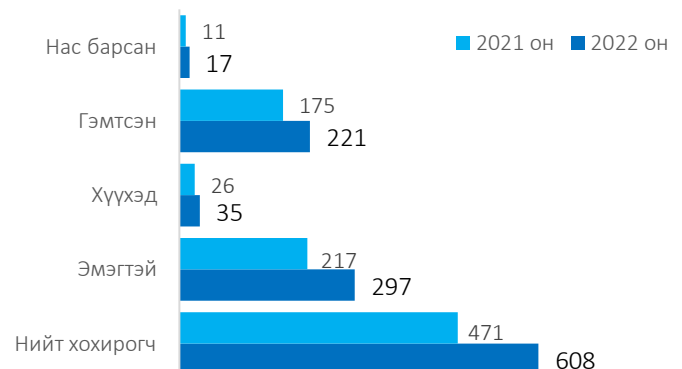
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

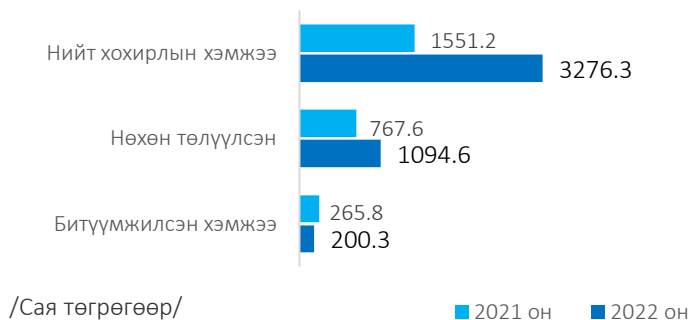
4.1. Хохирсон хүн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 608 иргэн, 11 хуулийн этгээд хохирч, үүнээс 17 хүн нас барж, 221 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 137 буюу 29.1 хувиар, гэмтсэн хүн 46 буюу 26.3 хувиар, нас барсан хүн 6 буюу 54.5 хувиар тус тус өссөн байна.

4.2. Учирсан хохирол.

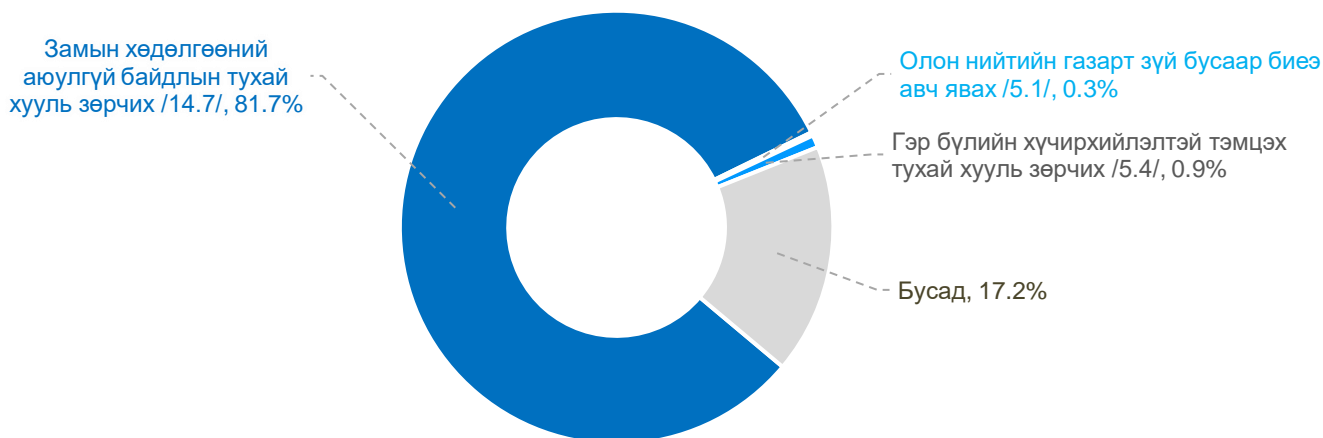

Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 3276.3 сая төгрөгийн хохирлын 1094.6 сая төгрөг буюу 33.4 хувийг нөхөн төлүүлж, 200.3 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 1725.2 сая төгрөг буюу 2.1 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 327.1 сая төгрөг буюу 42.6 хувиар, битүүмжилсэн хөрөнгө 65.6 сая төгрөг 24.7 хувиар тус тус өссөн байна.

Тав. Зөрчил.

Дорноговь аймгийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 25687 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 2604 буюу 11.3 хувиар, 25706 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 2592 буюу 11.2 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 20975 буюу 81.7 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 66 буюу 0.3 хувийг олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах, 237 буюу 0.9 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 4409 буюу 17.2 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 24154 иргэн, 28 хуулийн этгээдийг 1337653.3 мянган төгрөгөөр торгох, 486 хүнийг баривчилах, 1038 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл ногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс иргэнийг торгосон шийтгэл 1887 буюу 8.5 хувиар, баривчилуулсан шийтгэл 241 буюу 98.4 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 451 буюу 76.8 хувиар тус тус өссөн байна.

2022 онд Дорноговь аймагт нийт 688 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 301 буюу 30.4 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

3.9. ДОРНОД АЙМАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

Дорнод аймгийн цагдаагийн газар 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 4884 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 1648 буюу 33.7 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 3236 буюу 66.3 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол мэдээлэл 82 буюу 1.7 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 285 буюу 20.9 хувиар өсч, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 203 буюу 5.9 хувиар буурсан.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 769 буюу 46.7 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 790 буюу 47.9 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 6 буюу 0.4 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 2283 буюу 70.6 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 884 буюу 27.3 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 11 буюу 0.3 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 561 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 25 буюу 4.7 хувиар өсч, орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 5.1 хувийг эзэлж байна.

Тус аймагт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /сумдаар/.

Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь					Тоо	Хувь
1	Баяндун	26	22	-4	-15.4	8	Сэргэлэн	16	14	-2	-12.5
2	Баянтүмэн	16	29	13	81.3	9	Халхгол	15	13	-2	-13.3
3	Баян-Уул	27	26	-1	-3.7	10	Хөлөнбуйр	14	12	-2	-14.3
4	Булган	22	16	-6	-27.3	11	Хэрлэн	308	339	31	10.1
5	Гурван загал	7	10	3	42.9	12	Цагаан-Овоо	12	10	-2	-16.7
6	Дашбалбар	21	20	-1	-4.8	13	Чойбалсан	19	16	-3	-15.8
7	Матад	26	26	0	0	14	Чулуунхороот	7	8	1	14.3

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 449 буюу 80.0 хувь нь хөнгөн, 112 буюу 20.0 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн гэмт хэрэг 7.2 хувиар өсч, хүнд гэмт хэрэг 4.3 хувиар буурсан байна.

1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	13	12	-7.7	2.1
	Үүнээс: Хүнийг алах	7	9	28.6	1.6
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	214	237	10.7	42.2
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	1	3	3.0 дах	0.5
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	18	15	-16.7	2.7

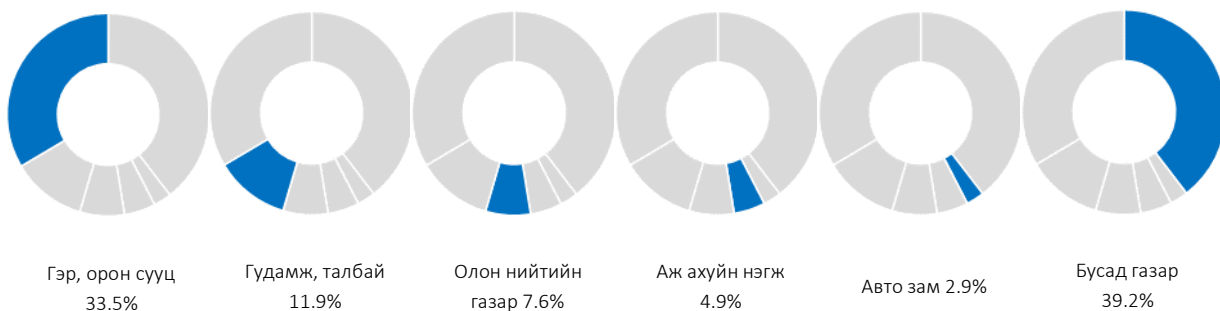

	Үүнээс: Хүчиндэх	14	12	-14.3	2.1
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	7	5	-28.6	0.9
5	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг		1		0.2
6	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг		1		0.2
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	211	232	10.0	41.4
7	Үүнээс: Хулгайлах	70	82	17.1	14.6
	Дээрэмдэх	4	4	0.0	0.7
	Залилах	46	70	52.2	12.5
	Мал хулгайлах	64	39	-39.1	7.0
8	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	-	1	-	0.2
9	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	2	1	-50.0	0.2
9	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг	5	5	-	0.9
10	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	4	5	25.0	0.9
11	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг	32	18	-43.8	3.2
12	Соёлын өвийн эсрэг гэмт хэрэг	2			
13	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг	1	4	4.0 дах	0.7
14	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	27	23	-14.8	4.1
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	27	23	-14.8	4.1
15	Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг		1		0.2

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 85 буюу 15.2 хувь нь даваа гарагт, 82 буюу 14.6 хувь нь мягмар гарагт, 79 буюу 14.1 хувь нь лхагва гарагт, 82 буюу 14.6 хувь нь пүрэв гарагт, 84 буюу 15.0 хувь нь баасан гарагт, 78 буюу 13.9 хувь нь бямба гарагт, 71 буюу 12.7 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 112 буюу 20.0 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 179 буюу 31.9 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 89 буюу 15.9 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 181 буюу 32.3 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 188 буюу 33.5 хувь нь гэр орон сууцанд, 67 буюу 11.9 хувь нь гудамж талбайд, 40 буюу 7.6 хувь нь олон нийтийн газарт, 4 буюу 0.7 хувь нь төрийн байгууллага, 6 буюу 1.1 хувь нь төрийн бус байгууллага, 28 буюу 4.9 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 16 буюу 2.9 хувь нь авто замд, 212 буюу 39.2 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 163 буюу 29.1 хувь нь согтуугаар, 52 буюу 9.2 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 31 буюу 5.5 хувь нь бүлэглэн, 24 буюу 4.3 хувь нь хүүхэд оролцож, 30 буюу 5.3 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

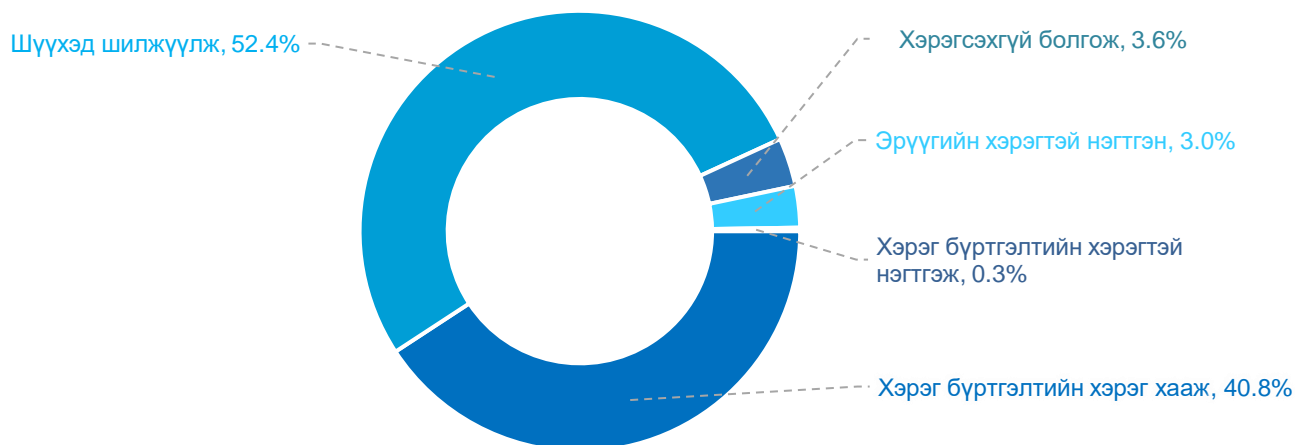
1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 880 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 209 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 1089 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 248 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 801 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 40 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 787 буюу 72.3 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 321 буюу 36.2 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 412 буюу 62.4 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 28 буюу 0.7 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,
- 24 буюу хувийг хэрэгсэхгүй болгож,

-2 буюу 0.7 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 72.3 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 88.7 хувийг шийдэж, 311 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

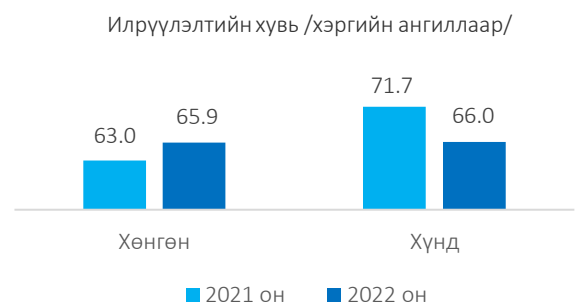

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Дорнод аймагт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 203 буюу 36.1 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 65.9 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 0.4 нэгжээр өссөн.

Орон нутгийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 5.4 нэгжээр их байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 364 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 42 хэрэг буюу 13.0 хувиар, үүнээс 240 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 29 буюу 13.7 хувиар тус тус өссөн байна.

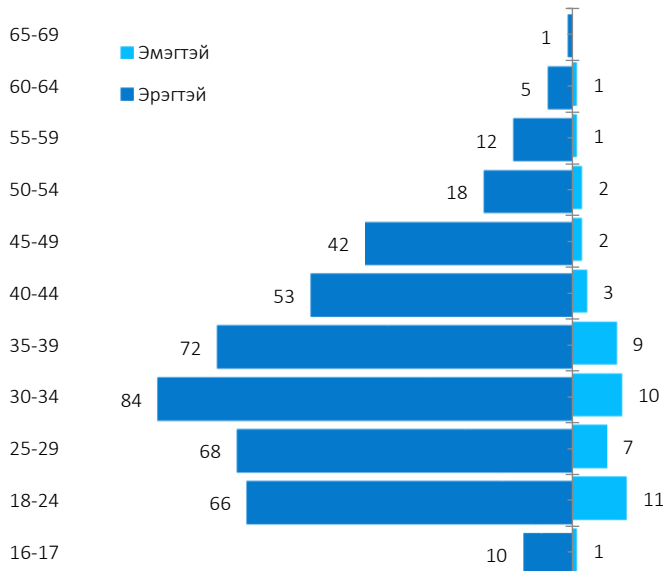
Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 495 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 16.0 буюу 3.3 хувиар өссөн байна.

Холбогдогчдын 48 буюу 9.7 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 14.3 хувиар, 447 буюу 90.3 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь 2.3 хувиар, 28 буюу 5.6 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 5.6 дахин тус тус өссөн байна.

3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

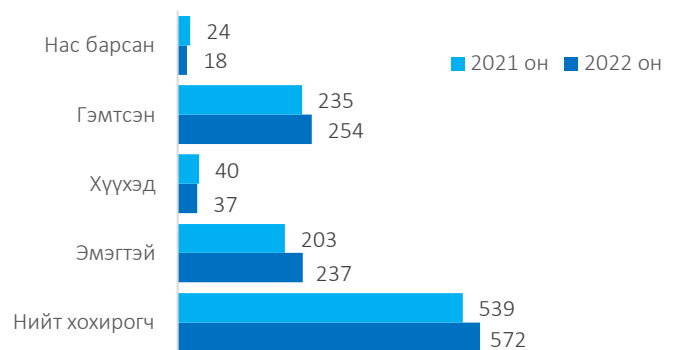

Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон хүн.

Гэмт хэргийн үлмаас 572 иргэн хохирч, үүнээс 18 хүн нас барж, 254 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 33 буюу 6.1 хувиар, гэмтсэн хүн 19 буюу 8.1 хувиар тус тус өсч, нас барсан хүн 6 буюу 25 хувиар буурсан байна.

4.2. Учирсан хохирол.

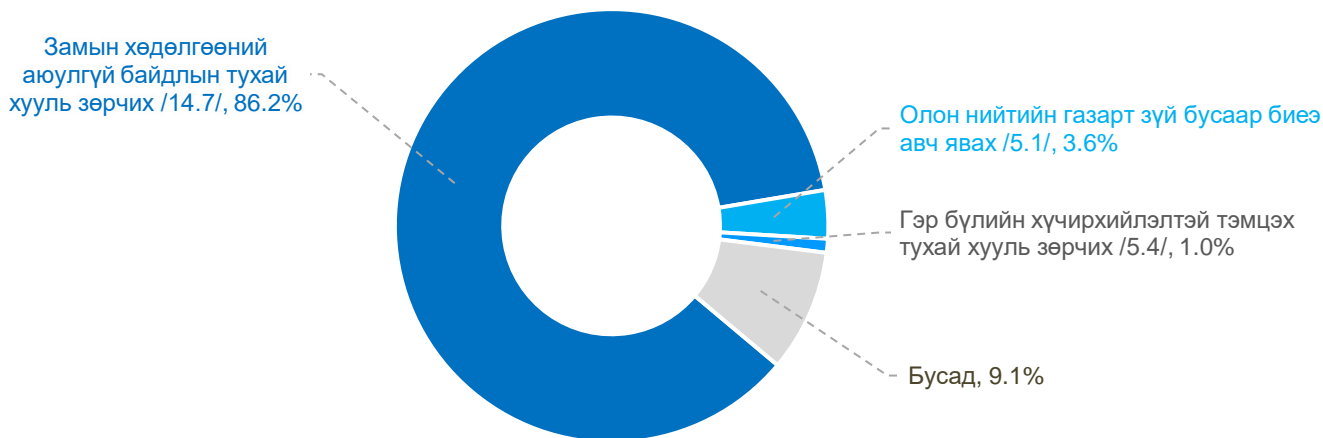
Иргэнд учирсан 2058.7 сая төгрөгийн хохирлын 1089.5 сая төгрөг буюу 52.9 хувийг нөхөн төлүүлж, 158.2 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 91.0 сая төгрөг буюу 4.2 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 133.4 сая төгрөг буюу 10.9 хувиар тус тус буурсан бол битүүмжилсэн хөрөнгө 108.2 сая төгрөг буюу 3.2 дахин өссөн байна.

Тав. Зөрчил.

Дорнод аймгийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 19566 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 2034 буюу 11.6 хувиар, 19405 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 1997 буюу 11.5 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 16872 буюу 86.2 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 706 буюу 3.6 хувийг олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах, 203 буюу 1.0 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 1785 буюу 9.1 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 17833 иргэн, 7 хуулийн этгээдийг 1094289.5 мянган төгрөгөөр торгох, 355 хүнийг баривчилах, 1210 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл оногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс иргэнийг торгосон шийтгэл 1634 буюу 10.1 хувиар, баривчлуулсан шийтгэл 68 буюу 23.7 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 290 буюу 31.5 хувиар тус тус өссөн байна.

2022 онд Дорнод аймагт нийт 2785 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 507 буюу 22.3 хувиар өссөн байна.

---oooOooo---

3.10. ДУНДГОВЬ АЙМАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

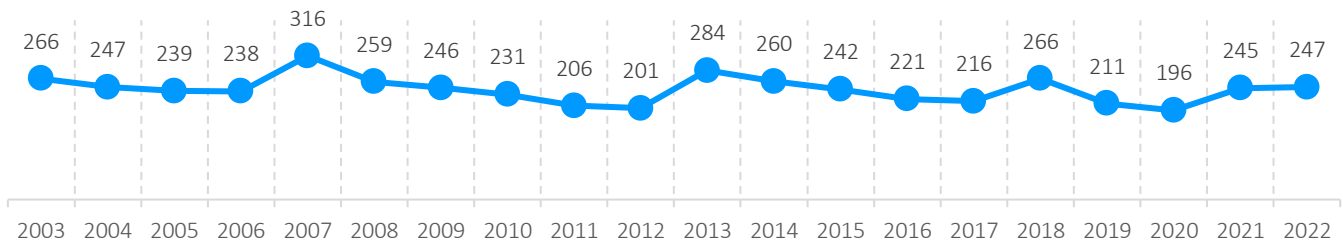
Дундговь аймгийн цагдаагийн газар нь 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 1735 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 587 буюу 33.8 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 1148 буюу 66.2 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл 24 буюу 1.4 хувиар, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 52 буюу 4.3 хувиар тус тус буурч, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 28 буюу 5.0 хувиар өссөн байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 227 буюу 40.4 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 328 буюу 58.5 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 6 буюу 1.1 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 952 буюу 83.5 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 188 буюу 16.5 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 247 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2 буюу 0.8 хувиар өсч, орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 2.2 хувийг эзэлж байна.

Тус аймагт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /сумдаар/.

Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь
1	Адаацаг	17	13	-4	-23.5
2	Баянжаргалан	2	3	1	50.0
3	Говь-Угтаал	1	5	4	5.0 дах
4	Гурвансайхан	5	9	4	80.0
5	Дэлгэрхангай	3	3	0	0.0
6	Дэлгэрцогт	2	9	7	4.5 дах
7	Дэрэн	3	11	8	3.7 дах
8	Луус	5	9	4	80.0
9	Өлзийт	7	16	9	2.3 дах
10	Өндөршил	1	6	5	6.0 дах
11	Сайнцагаан	180	131	-49	-27.2
12	Сайхан-Овоо	1	7	6	7.0 дах
13	Хулд	1	8	7	8.0 дах
14	Цагаандэлгэр	4	4	0	0.0
15	Эрдэнэдалай	13	13	0	0.0

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 188 буюу 76.1 хувь нь хөнгөн, 59 буюу 23.9 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн хэрэг 1.1 хувиар буурч, хүнд хэрэг 7.3 хувиар өссөн байна.

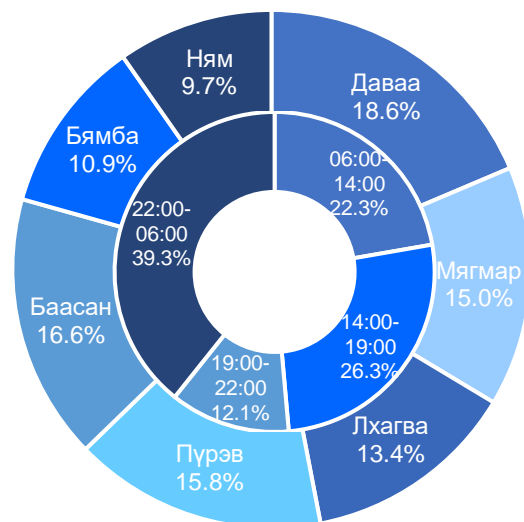
1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

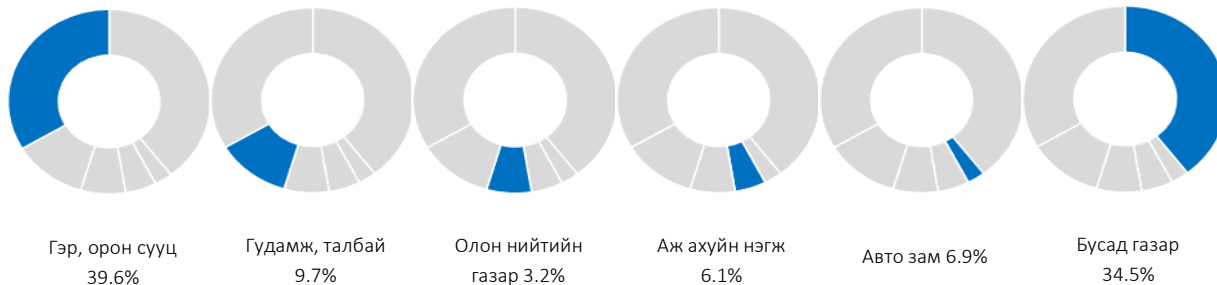
Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	5	9	80.0	3.6
	Үүнээс: Хүнийг алах	3	7	2.3 дах	2.8
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	94	97	3.2	39.3
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	2	2	0.0	0.8
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	8	13	62.5	5.3
	Үүнээс: Хүчиндэх	7	10	42.9	4.0
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	2			0.0
5	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг		1		0.4
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	99	95	-4.0	38.5
6	Үүнээс: Хулгайлах	43	39	-9.3	15.8
	Дээрэмдэх	2	2	0.0	0.8
	Залилах	31	28	-9.7	11.3
	Мал хулгайлах	17	9	-47.1	3.6
7	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	2	3	50.0	1.2
8	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг				0.0
9	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	3	4	33.3	1.6
10	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	11	7	-36.4	2.8
11	Соёлын өвийн эсрэг гэмт хэрэг	1			0.0
12	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	20	18	-10.0	7.3
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	20	18	-10.0	7.3

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 46 буюу 18.6 хувь нь даваа гарагт, 37 буюу 15.0 хувь нь мягмар гарагт, 33 буюу 13.4 хувь нь лхагва гарагт, 39 буюу 15.8 хувь нь пүрэв гарагт, 41 буюу 16.6 хувь нь баасан гарагт, 27 буюу 10.9 хувь нь бямба гарагт, 24 буюу 9.7 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 55 буюу 22.3 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 65 буюу 26.3 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 30 буюу 12.1 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 97 буюу 39.3 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 98 буюу 39.6 хувь нь гэр орон сууцанд, 24 буюу 9.7 хувь нь гудамж талбайд, 8 буюу 3.2 хувь нь олон нийтийн газарт, 15 буюу 6.1 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 17 буюу 6.9 хувь нь авто замд, 85 буюу 34.5 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

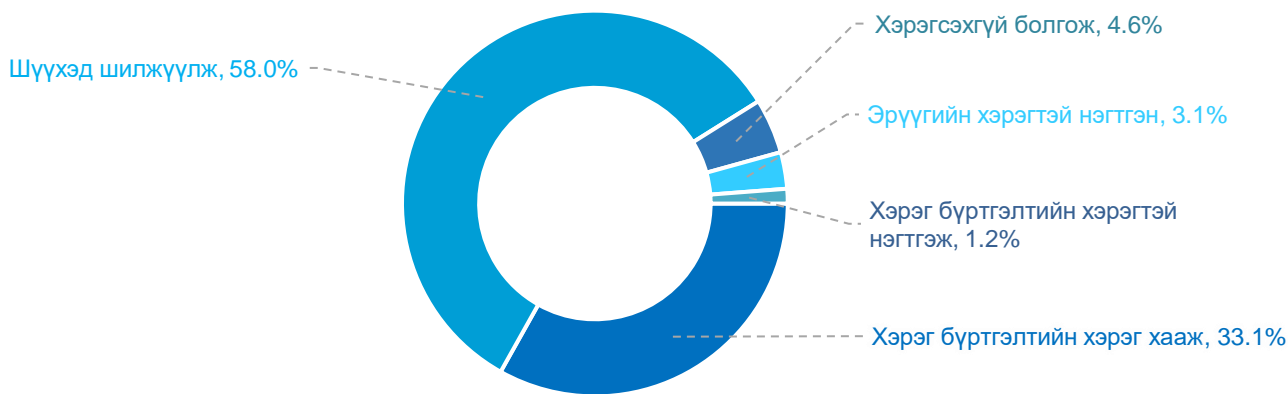
Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 96 буюу 38.9 хувь нь согтуугаар, 22 буюу 8.9 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 16 буюу 6.5 хувь нь бүлэглэн, 11 буюу 4.5 хувь нь хүүхэд оролцож, 23 буюу 9.3 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 391 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 95 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 486 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 173 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 310 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 3 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 326 буюу 67.1 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 108 буюу 33.1 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 189 буюу 58.0 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 15 буюу 4.6 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,
- 10 буюу 3.1 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,
- 4 буюу 1.2 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 67.1 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 68.4 хувийг шийдсэн байна.

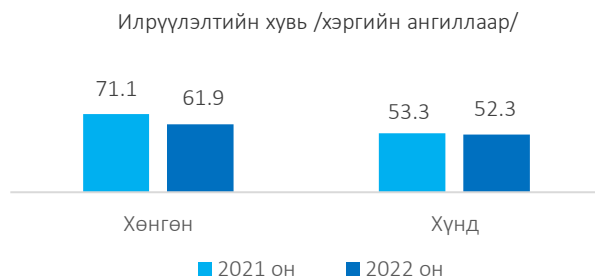

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Дундговь аймагт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 90 буюу 36.4 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 59.4 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 7.4 нэгжээр буурсан.

Орон нутгийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 1.1 нэгжээр бага байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 170 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 17 хэрэг буюу 9.1 хувиар, үүнээс 101 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 24 буюу 19.2 хувиар тус тус буурсан байна.

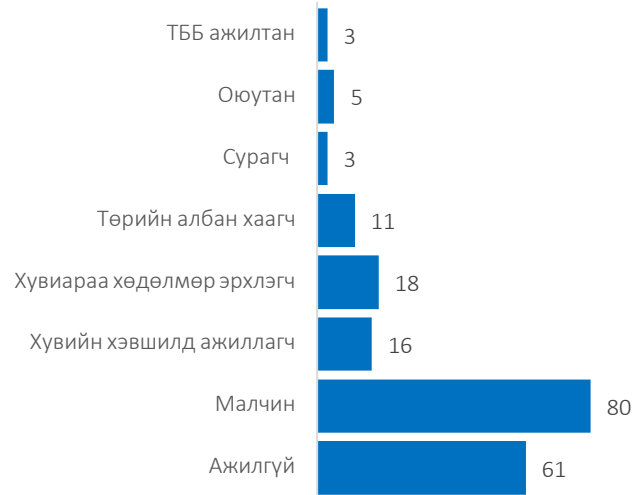
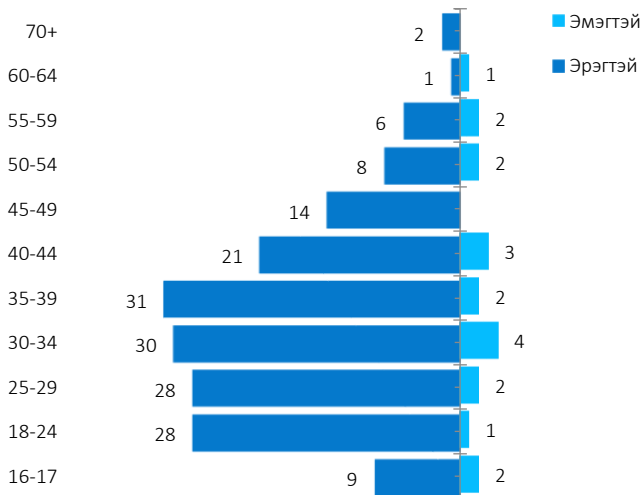
Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 197 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 13.6 хувиар буурсан.

Холбогдогчдын 19 буюу 9.6 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 18.7 хувиар өсч, 178 буюу 90.4 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь 16.0 хувиар, 11 буюу 5.5 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 5.6 хувиар тус тус буурсан байна.

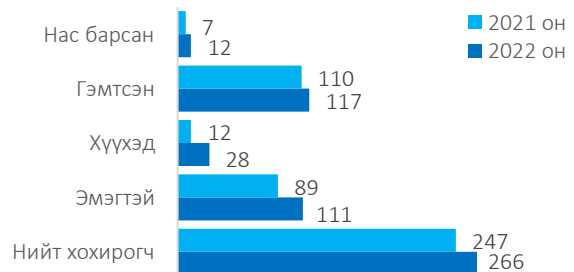
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

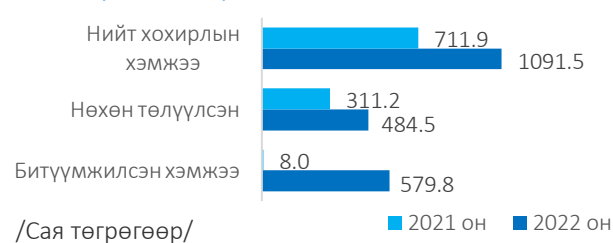
Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон иргэн.

Гэмт хэргийн үлмаас 266 иргэн хохирч, үүнээс 12 хүн нас барж, 117 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 19 буюу 7.7 хувиар, гэмтсэн хүн 7 буюу 6.4 хувиар, нас барсан хүн 5 буюу 71.4 хувиар тус тус өссөн байна.

4.2. Учирсан хохирол.

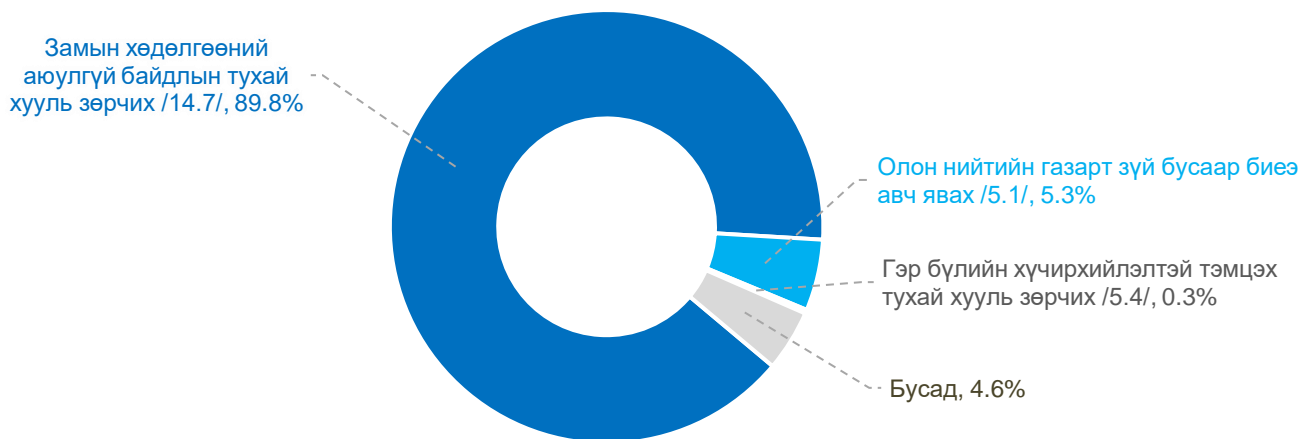
Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 1091.5 сая төгрөгийн хохирлын 484.5 сая төгрөг буюу 44.4 хувийг нөхөн төлүүлж, 579.8 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 379.6 сая төгрөг буюу 53.3 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 173.3 сая төгрөг буюу 55.7 хувиар, битүүмжилсэн хөрөнгө 571.8 төгрөг буюу 72.5 дахин тус тус өссөн байна.

Тав. Зөрчил

Дундговь аймгийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 21018 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 2911 буюу 16.1 хувиар, 21029 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 2931 буюу 16.2 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 18882 буюу 89.8 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 1117 буюу 5.3 хувийг олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах, 60 буюу 0.3 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 959 буюу 4.6 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 20451 иргэн, 4 хуулийн этгээдийг 872375.0 мянган төгрөгөөр торгох, 177 хүнийг баривчлуулах, 397 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл ногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс иргэнийг торгосон шийтгэл 2855 буюу 16.2 хувиар, баривчлуулсан шийтгэл 43 буюу 32.1 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 34 буюу 9.4 хувиар тус тус өссөн байна.

2022 онд Дундговь аймагт нийт 234 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 41 буюу 14.9 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

3.11. ЗАВХАН АЙМАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

Завхан аймгийн цагдаагийн газар нь 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 2332 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 618 буюу 26.5 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 1714 буюу 73.5 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл байна.

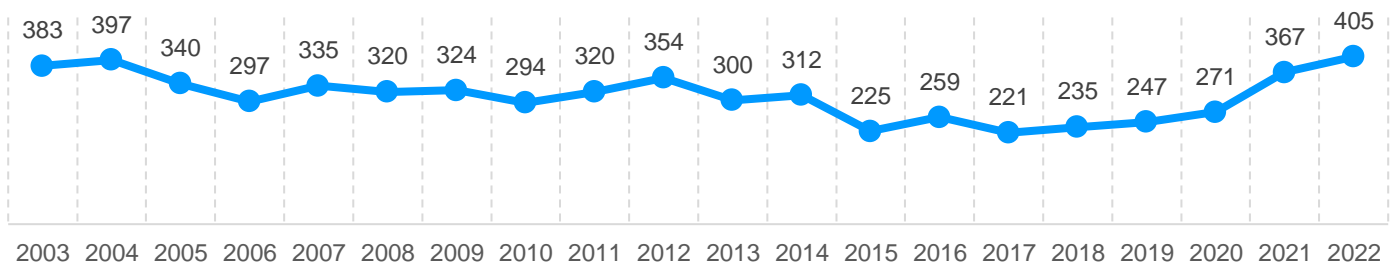
Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл 121 буюу 5.5, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 67 буюу 4.1, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 54 буюу 9.6 хувиар тус тус өссөн байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 422 буюу 68.3 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 164 буюу 26.5 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 2 буюу 0.3 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 1556 буюу 90.8 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 109 буюу 6.4 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 32 буюу 1.9 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 405 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 38 буюу 10.4 хувиар өсч, орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 3.7 хувийг эзэлж байна.

Тус аймагт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /сумдаар/.

Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь					Тоо	Хувь
1	Алдархаан сум	25	31	6	24	13	Тосонцэнгэл сум	32	30	-2	-6.3
2	Асгат сум	5	6	1	20	14	Түдэвтэй сум	29	44	15	51.7
3	Баянтэс сум	6	6	0	0	15	Тэлмэн сум	17	4	-13	-76.5
4	Баянхайрхан сум	7	7	0	0	16	Тэс сум	11	6	-5	-45.5
5	Дөрвөлжин сум	4	5	1	25	17	Улиастай сум	76	84	8	10.5
6	Завхан мандал сум	2	1	-1	-50	18	Ургамал сум	34	67	33	97.1
7	Идэр сум	1	4	3	4.0 дах	19	Цагаанхайрхан сум	8	8	0	0
8	Их уул сум	18	14	-4	-22.2	20	Цагаанчулуут сум	7	7	0	0
9	Нөмрөг сум	17	17	0	0	21	Цэцэн уул сум	8	12	4	50
10	Отгон сум	8	13	5	62.5	22	Шилүүстэй сум	8	2	-6	-75
11	Сантмаргац сум	10	8	-2	-20	23	Эрдэнэхайрхан сум	11	7	-4	-36.4
12	Сонгино сум	11	15	4	36.4	24	Яруу сум	12	7	-5	-41.7

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 317 буюу 78.3 хувь нь хөнгөн, 88 буюу 21.7 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн хэрэг 2.9, хүнд хэрэг 49.2 хувиар тус тус өссөн байна.

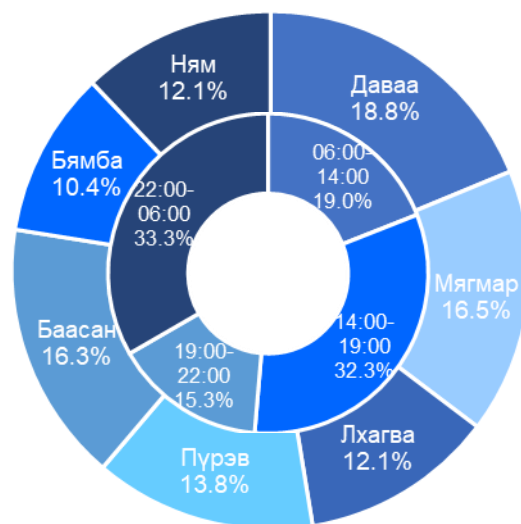
1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	7	8	14.3	2.0
	Үүнээс: Хүнийг алах	2	3	50.0	0.7
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	115	131	13.9	32.3
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	7	6	-14.3	1.5
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	8	17	2.1 дах	4.2
	Үүнээс: Хүчиндэх	4	13	3.3 дах	3.2
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	3	2	-33.3	0.5
5	Хүний хувийн, улс төрийн эрх, эрх чөлөөний эсрэг гэмт хэрэг	1			0.0
6	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг		1		0.2
7	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	153	165	7.8	40.7
	Үүнээс: Хулгайлах	36	55	52.8	13.6
	Дээрэмдэх	1			0.0
	Залилах	39	54	38.5	13.3
8	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	1	1	0.0	0.2
9	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	4			0.0
10	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	1	1	0.0	0.2
11	Авлигын эсрэг гэмт хэрэг	1	1	0.0	0.2
12	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	8	5	-37.5	1.2
13	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	50	47	-6.0	11.6
14	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	15	26	73.3	6.4
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	15	26	73.3	6.4

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 76 буюу 18.8 хувь нь даваа гарагт, 67 буюу 16.5 хувь нь мягмар гарагт, 49 буюу 12.1 хувь нь лхагва гарагт, 56 буюу 13.8 хувь нь пүрэв гарагт, 66 буюу 16.3 хувь нь баасан гарагт, 42 буюу 10.4 хувь нь бямба гарагт, 49 буюу 12.1 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 77 буюу 19.0 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 131 буюу 32.3 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 62 буюу 15.3 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 135 буюу 33.3 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 122 буюу 30.1 хувь нь гэр орон сууцанд, 41 буюу 10.1 хувь нь гудамж талбайд, 22 буюу 5.4 хувь нь олон нийтийн газарт, 6 буюу 1.5 хувь нь төрийн байгууллагад, 4 буюу 1.0 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 5 буюу 1.2 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 26 буюу 6.4 хувь нь авто замд, 179 буюу 44.2 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

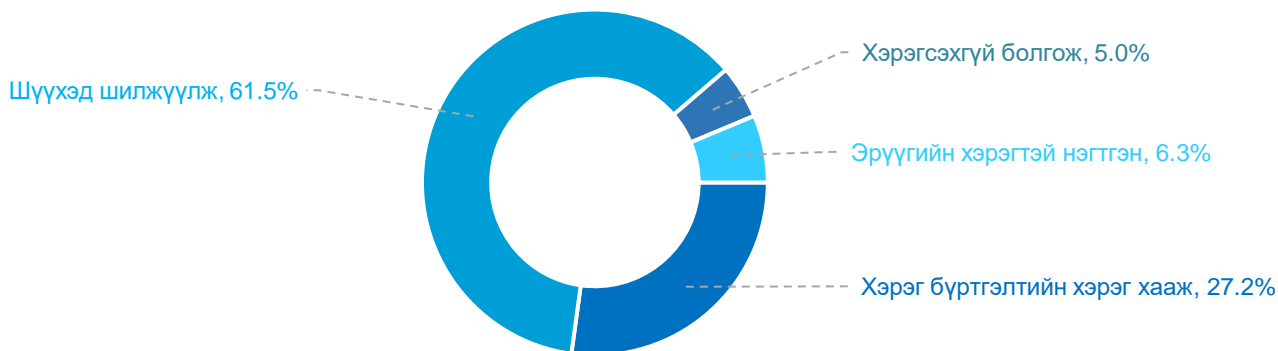
Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 112 буюу 27.7 хувь нь согтуугаар, 36 буюу 8.9 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 29 буюу 7.2 хувь нь бүлэглэн, 6 буюу 1.5 хувь нь хүүхэд оролцож, 35 буюу 8.6 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 479 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 169 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 648 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 166 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 478 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 4 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 460 буюу 71.0 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 125 буюу 27.2 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 283 буюу 61.5 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 23 буюу 5.0 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,
- 29 буюу 6.3 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн, нийт шалгасан хэргийн 86.3 хувийг хуулийн анхны хугацаанд шийдэж, 201 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

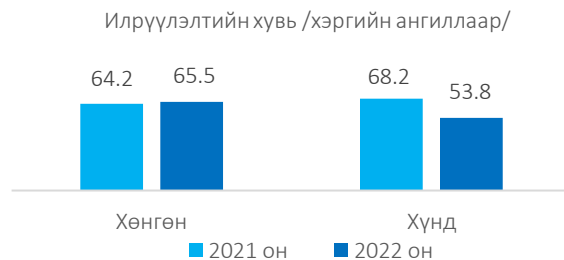

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Завхан аймагт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 201 буюу 49.6 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 62.7 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 2.2 нэгжээр буурсан.

Орон нутгийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 2.2 нэгжээр их байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

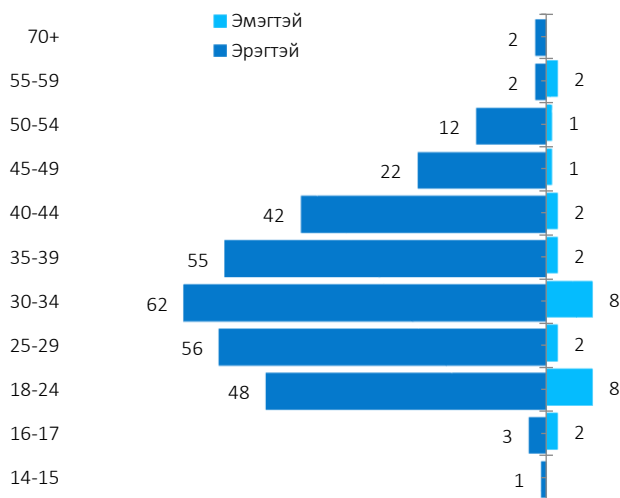
Хэрэг бүртгэлтийн 271 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 23 хэрэг буюу 9.3 хувиар, 170 гэмт хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 9 буюу 5.6 хувиар тус тус өссөн байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 333 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2.1 хувиар буурсан байна. Холбогдогчдын 305 буюу 91.6 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 1.0 хувиар, 28 буюу 8.4 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь 12.5 хувиар, 6 буюу 3.0 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 70.0 хувиар тус тус буурсан байна.

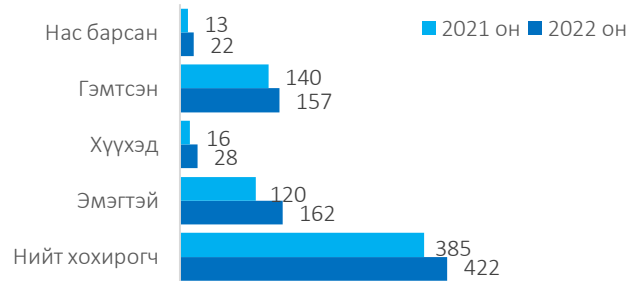
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

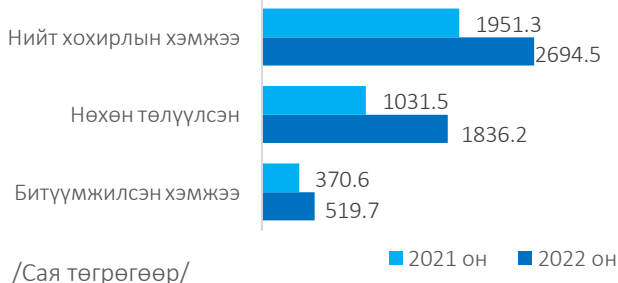
Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон иргэн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 422 иргэн, 1 хуулийн этгээд хохирч, 22 хүн нас барж, 157 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 37 буюу 9.6 хувиар, нас барсан хүн 9 буюу 69.2 хувиар, гэмтсэн хүн 17 буюу 12.1 хувиар тус тус өссөн.

4.2. Учирсан хохирол.

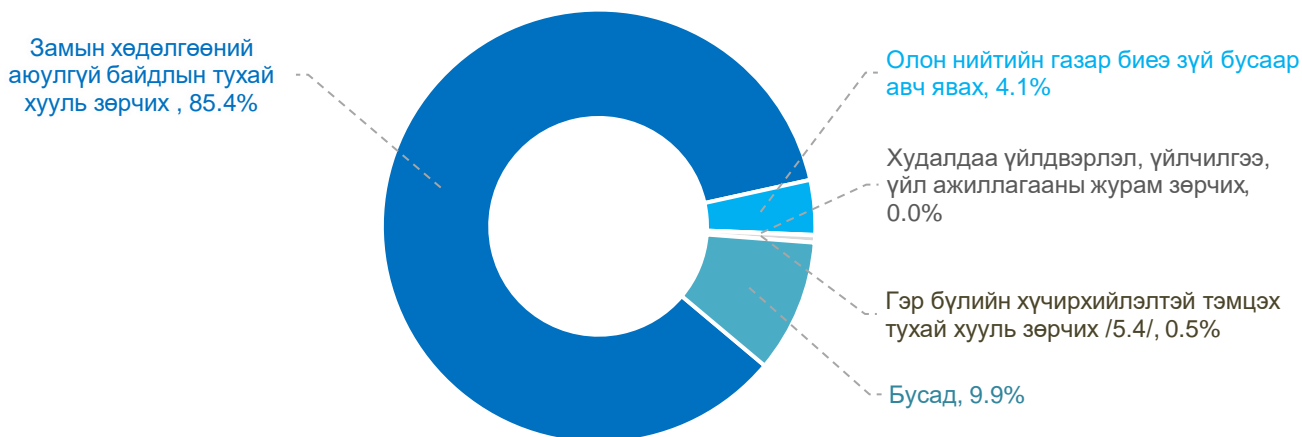
Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 2694.5 сая төгрөгийн хохирлын 1836.2 сая төгрөг буюу 68.1 хувийг нөхөн төлүүлж, 519.7 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 743.2 сая төгрөг буюу 38.1 хувиар, битүүмжилсэн хөрөнгө 149.2 сая төгрөг буюу 40.3 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 804.8 сая төгрөг буюу 78.0 хувиар тус тус өссөн байна.

Тав. Зөрчил

Завхан аймгийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 23475 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 5724 буюу 32.2 хувиар, 23514 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 5784 буюу 32.6 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 20058 буюу 85.4 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 9 буюу 0.03 хувийг худалдаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, үйл ажиллагааны журам зөрчих, 957 буюу 4.1 хувийг олон нийтийн газар зүй биеэ зүй бусаар авч явах, 125 буюу 0.5 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 2326 буюу 9.9 бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 22623 иргэн, 3 хуулийн этгээдийг 885652.8 мянган төгрөгөөр торгох, 514 иргэнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл оногдуулж, 374 хүнийг баривчлуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс торгосон иргэн 5691 буюу 33.6 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 15 буюу 3.0 хувиар, баривчлуулсан шийтгэл 80 буюу 27.2 хувиар тус тус өссөн.

2022 онд Завхан аймагт нийт 223 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 82 буюу 26.9 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

3.12. ОРХОН АЙМАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

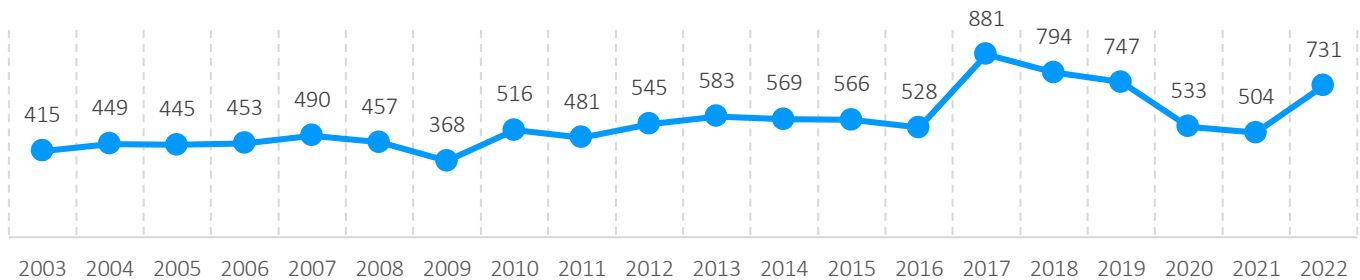
Орхон аймгийн цагдаагийн газар 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 5955 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 1871 буюу 31.4 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 4084 буюу 68.6 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол мэдээлэл 541 буюу 10.0 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 402 буюу 27.4 хувиар, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 139 буюу 3.5 хувиар тус тус өссөн.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 814 буюу 43.5 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 957 буюу 51.1 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 7 буюу 0.4 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 3437 буюу 84.2 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 606 буюу 14.8 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 6 буюу 0.1 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 731 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 227 буюу 45,0 хувиар, орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 6.6 хувийг эзэлж байна.

Тус аймагт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /сумдаар/.

Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь
1	Баян-Өндөр	488	710	222	45.5
2	Жаргалант	16	21	5	31.3

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 592 буюу 81.0 хувь нь хөнгөн, 139 буюу 19.0 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн гэмт хэрэг 40 хувиар, хүнд гэмт хэрэг 71.6 хувиар тус тус өссөн.

1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	12	17	41.7	2.3
	Үүнээс: Хүнийг алах	3	7	2.3 дах	1.0
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	198	246	24.2	33.7

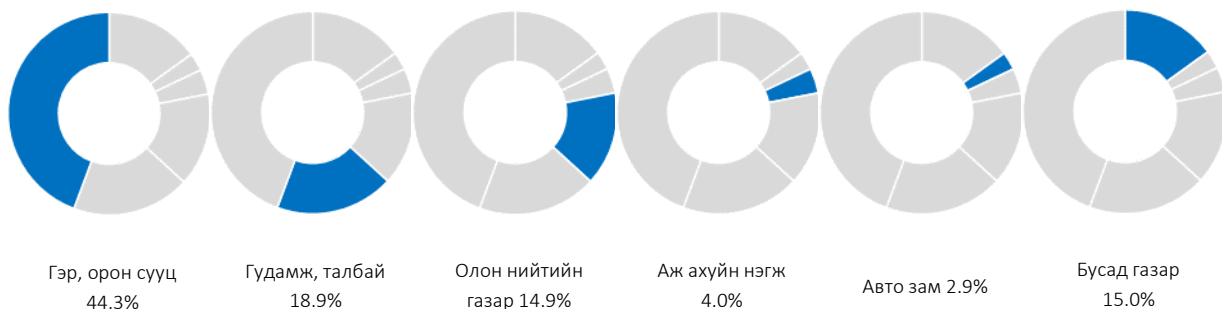
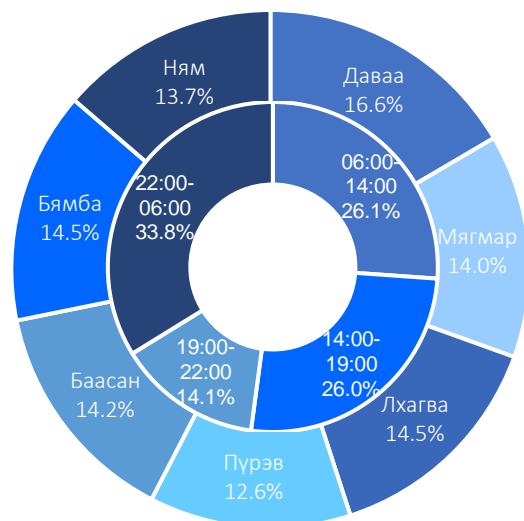

	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	3	2	-33.3	0.3
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	17	16	-5.9	2.2
	Үүнээс: Хүчиндэх	13	13	0.0	1.8
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	-	1	0.0	0.1
5	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг		1	0.0	0.1
6	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	2	-	-	0.0
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	207	402	94.2	55.0
7	Үүнээс: Хулгайлах	78	164	2.1 дах	22.4
	Дээрэмдэх	8	24	3.0 дах	3.3
	Залилах	95	185	94.7	25.3
	Мал хулгайлах	5	1	-80.0	0.1
8	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	1	-	0.0	0.0
9	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	1	1	0.0	0.1
10	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг	34	11	-67.6	1.5
11	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	2	3	50.0	0.4
12	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг	3	12	4.0 дах	1.6
13	Соёлын өвийн эсрэг гэмт хэрэг	-	-	-	0.0
14	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	5	-	-	0.0
15	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	22	21	-4.5	2.9
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	22	21	-4.5	2.9

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 121 буюу 16.6 хувь нь даваа гарагт, 102 буюу 14.0 хувь нь мягмар гарагт, 106 буюу 14.5 хувь нь лхагва гарагт, 92 буюу 12.6 хувь нь пүрэв гарагт, 104 буюу 14.2 хувь нь баасан гарагт, 106 буюу 14.5 хувь нь бямба гарагт, 100 буюу 13.7 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 191 буюу 26.1 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 190 буюу 26.0 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 103 буюу 14.1 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 247 буюу 33.8 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 324 буюу 44.3 хувь нь гэр орон сууцанд, 138 буюу 18.9 хувь нь гудамж талбайд, 109 буюу 14.9 хувь нь олон нийтийн газарт, 29 буюу 4.0 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 21 буюу 2.9 хувь нь авто замд, 106 буюу 14.5 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 221 буюу 30.2 хувь нь согтуугаар, 76 буюу 10.4 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 42 буюу 5.7 хувь нь бүлэглэн, 33 буюу 4.5 хувь нь хүүхэд оролцож, 31 буюу 4.2 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 1309 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 211 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 1520 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 562 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 948 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 10 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 972 буюу 63.9 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

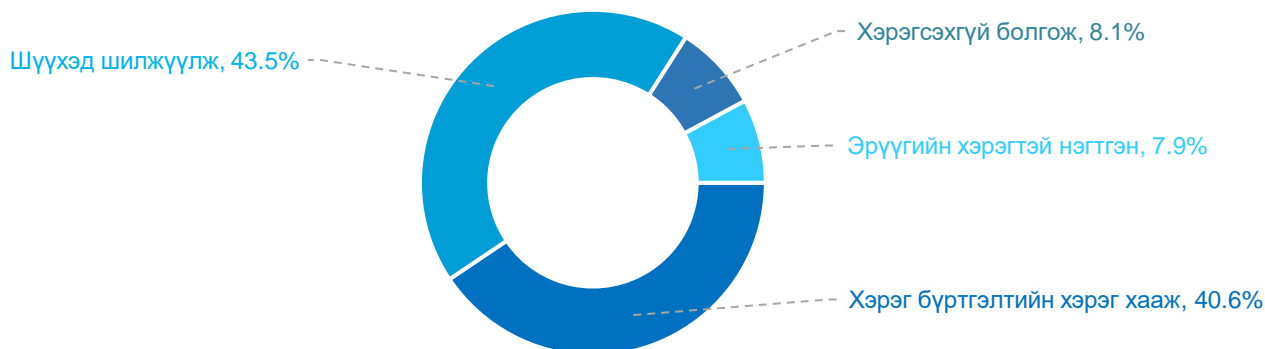
-392 буюу 40.3 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,

-420 буюу 43.2 хувийг шүүхэд шилжүүлж,

-78 буюу 8.0 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,

-76 буюу 7.8 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,

-6 буюу 0.7 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 63.9 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 84.7 хувийг шийдэж, 554 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

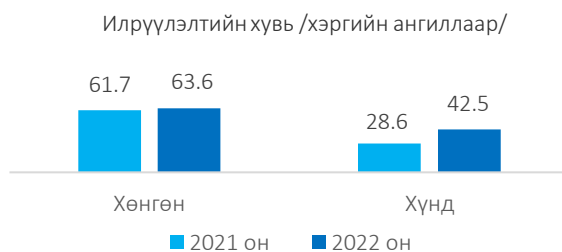

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Орхон аймагт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 266 буюу 36,4 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 59.2 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 4.4 нэгжээр өссөн.

Орон нутгийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 1.3 нэгжээр бага байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 608 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 305 буюу 2.0 дахин, үүнээс 360 гэмт хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 194 буюу 2.2 дахин тус тус өссөн байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

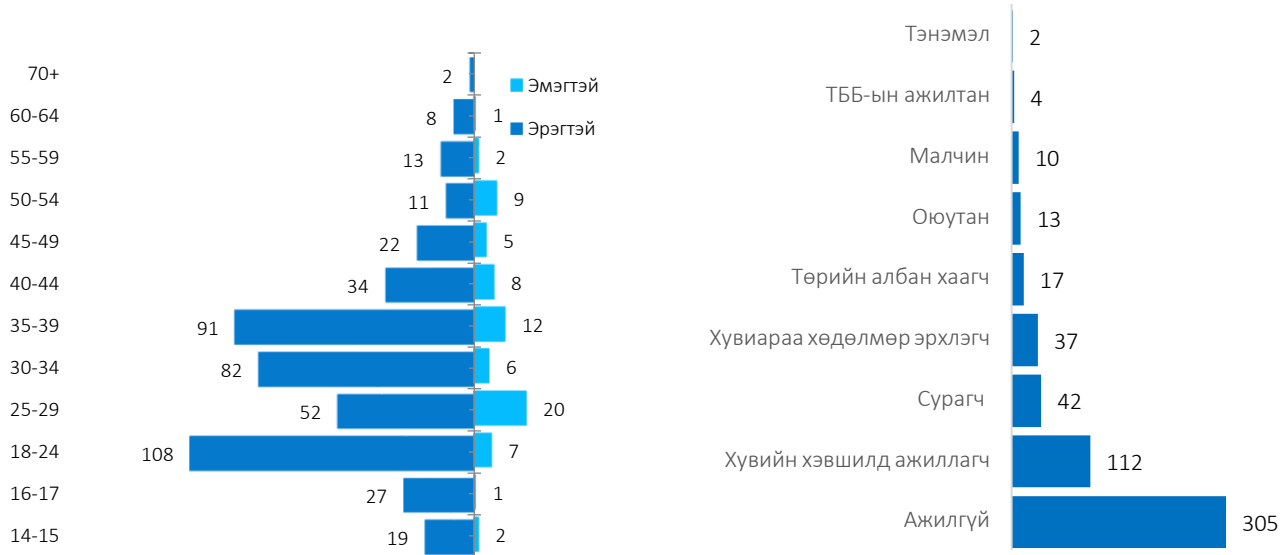
3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 542 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 32.8 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 73 буюу 13.5 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 28.1 хувиар өсч, 469 буюу 86.5 хувь нь эрэгтэй хүн

байгаа нь 33.6 хувиар, 49 буюу 9.0 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2.1 дахин тус тус өссөн байна.

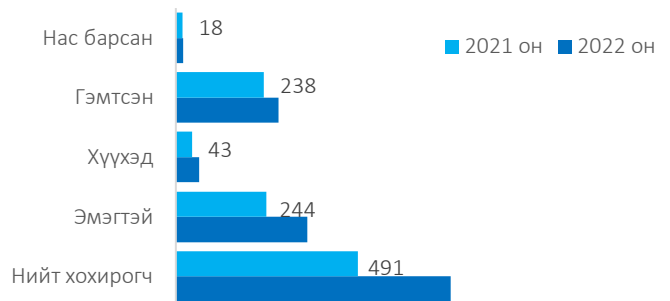
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

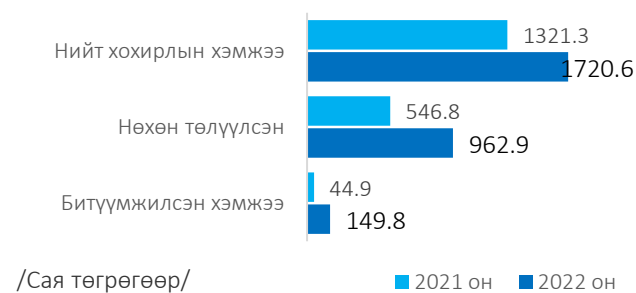
Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон хүн.

Гэмт хэргийн улмаас 741 иргэн хохирч, үүнээс 19 хүн нас барж, 276 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 250 буюу 50.9, гэмтсэн хүн 38 буюу 16.0 хувиар, нас барсан хүн 1 буюу 5.6 хувиар тус тус өссөн байна.

4.2. Учирсан хохирол.

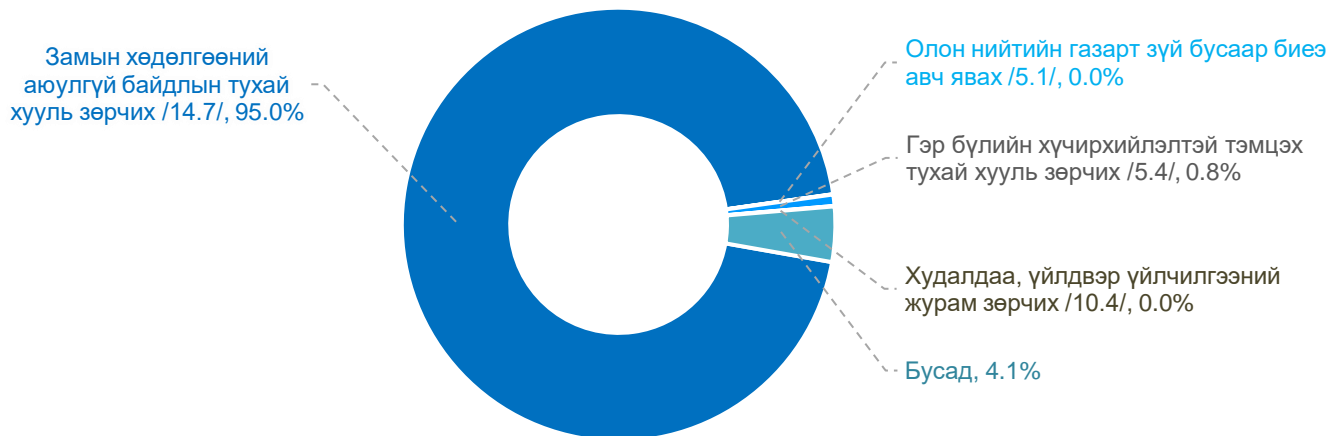
Иргэдэд учирсан 1720.6 сая төгрөгийн хохирлын 962.9 сая төгрөг буюу 56.0 хувийг нөхөн төлүүлж, 149.8 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 399.4 сая төгрөг буюу 30.2 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 416.1 сая төгрөг буюу 76.1 хувиар, битүүмжилсэн хөрөнгө 104.9 сая төгрөг буюу 3.3 дахин тус тус өссөн байна.

Тав. Зөрчил.

Орхон аймгийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 25239 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 5142 буюу 25.6 хувиар, 25216 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 5183 буюу 25.9 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 23973 буюу 95.0 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 6 буюу 0.03 хувийг олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах, 213 буюу 0.8 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 9 буюу 0.03 хувийг худалдаа, үйлдвэр үйлчилгээний журам зөрчих, 1038 буюу 4.1 хувийг бусад зөрчил тус тус эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 22890 иргэн, 18 хуулийн этгээдийг 1560126.0 мянган төгрөгөөр торгох, 687 хүнийг баривчлуулах, 1621 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл оногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс иргэнийг торгосон шийтгэл 4773 буюу 26.3 хувиар, баривчлуулсан шийтгэл 95 буюу 16.0 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 310 буюу 23.6 хувиар тус тус өссөн байна.

2022 онд Орхон аймагт нийт 449 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 269 буюу 37.5 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

3.13. ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

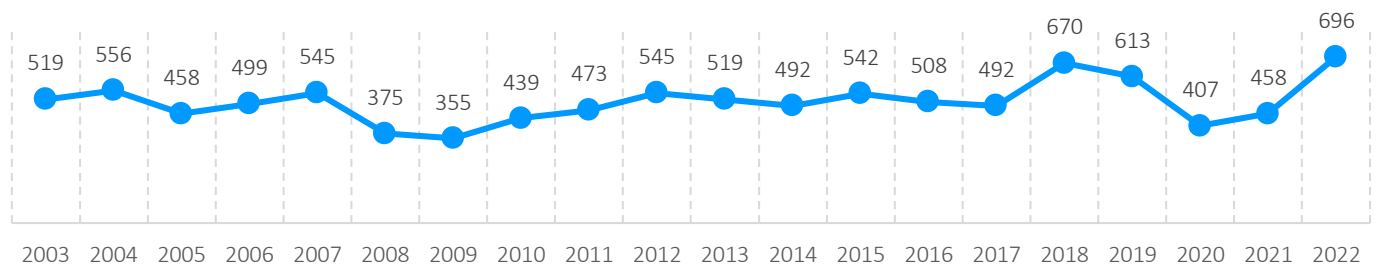
Өвөрхангай аймгийн цагдаагийн газар 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 5998 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 857 буюу 14.3 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 5141 буюу 85.7 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол мэдээлэл 31 буюу 0.5 хувиар, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 257 буюу 4.8 хувиар тус тус буурч, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 226 буюу 35.8 хувиар өссөн байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 594 буюу 69.3 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 198 буюу 23.1 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 11 буюу 1.3 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 4826 буюу 93.9 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 226 буюу 4.4 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 58 буюу 1.1 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 696 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 238 буюу 52.0 хувиар, орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 6.3 хувийг эзэлж байна.

Тус аймагт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /сумдаар/.

Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь					Тоо	Хувь
1	Арвайхээр сум	202	323	121	59.9	11	Нарийн тээл сум	6	9	3	50
2	Баруунбаян-Улаан сум	7	6	-1	-14.3	12	Өлзийт сум	6	7	1	16.7
3	Бат-өлзий сум	34	62	28	82.4	13	Сант сум	6	2	-4	-66.7
4	Баянгол сум	19	6	-13	-68.4	14	Тарагт сум	15	25	10	66.7
5	Баян-өндөр сум	2	5	3	2.5 дах	15	Төгрөг сум		4	4	
6	Богд сум	14	31	17	2.2 дах	16	Уянга сум	23	36	13	56.5
7	Бүрд сум	13	8	-5	-38.5	17	Хайрхандулаан сум	17	12	-5	-29.4
8	Гучин ус сум	4	7	3	75	18	Хархорин сум	61	94	33	54.1
9	Есөнзүйл сум	2	9	7	4.5 дах	19	Хужирт сум	21	40	19	90.5
10	Зүүнбаян-улаан сум	6	10	4	66.7						

1.4 Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 535 буюу 76.9 хувь нь хөнгөн, 161 буюу 23.1 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн гэмт хэрэг 54.6 хувиар, хүнд гэмт хэрэг 43.8 хувиар тус тус өссөн.

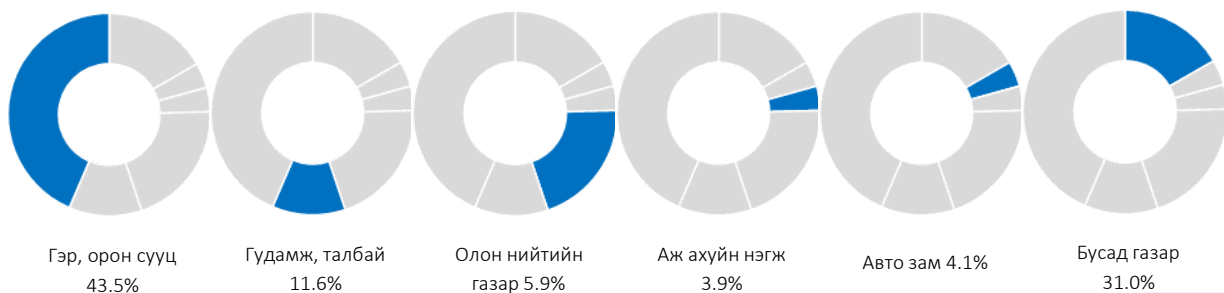
1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	10	14	40.0	2.0
	Үүнээс: Хүнийг алах	2	4	2.0 дах	0.6
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	152	199	30.9	28.6
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	3	8	2.7 дах	1.1
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	30	18	-40.0	2.6
	Үүнээс: Хүчиндэх	21	15	-28.6	2.2
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	1	1	0.0	0.1
7	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг		1		0.1
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	202	379	87.6	54.5
	Хулгайлах	95	196	2.1 дах	28.2
7	Үүнээс				
	Дээрэмдэх	2	4	2.0 дах	0.6
	Залилах	53	108	2.0 дах	15.5
	Мал хулгайлах	29	32	10.3	4.6
9	Эдийн засгийн гэмт хэрэг		3		0.4
9	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг	6			0.0
8	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	1	5	5.0 дах	0.7
9	Авлигын гэмт хэрэг	1			0.0
10	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	4	9	2.3 дах	1.3
11	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг	24	32	33.3	4.6
13	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	1			0.0
	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	26	35	34.6	5.0
14	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	26	35	34.6	5.0

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 90 буюу 12.9 хувь нь даваа гарагт, 96 буюу 13.8 хувь нь мягмар гарагт, 116 буюу 16.7 хувь нь лхагва гарагт, 96 буюу 13.8 хувь нь пүрэв гарагт, 106 буюу 15.2 хувь нь баасан гарагт, 91 буюу 13.1 хувь нь бямба гарагт, 101 буюу 14.5 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 139 буюу 20.0 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 213 буюу 30.6 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 155 буюу 22.3 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 189 буюу 27.1 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 303 буюу 43.5 хувь нь гэр орон сууцанд, 81 буюу 11.6 хувь нь гудамж талбайд, 41 буюу 5.9 хувь нь олон нийтийн газарт, 7 буюу 1.0 хувьд төрийн байгууллагад, 1 буюу 0.1 хувьд төрийн бус байгууллагад, 27 буюу 3.9 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 28 буюу 4.1 хувь нь авто замд, 208 буюу 29.9 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 208 буюу 29.9 хувь нь согтуугаар, 83 буюу 11.8 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 40 буюу 5.7 хувь нь бүлэглэн, 16 буюу 2.3 хувь нь хүүхэд оролцож, 82 буюу 11.8 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 977 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 257 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 1234 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 408 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 817 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 9 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 736 буюу 59.6 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

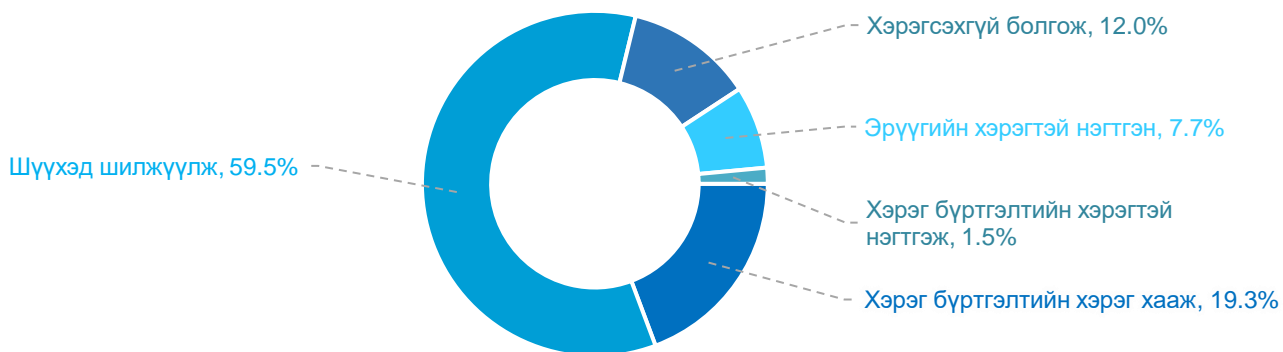
-142 буюу 19.3 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,

-438 буюу 59.1 хувийг шүүхэд шилжүүлж,

-57 буюу 7.7 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,

-88 буюу 12.0 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,

-11 буюу 1.9 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 59.6 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 75.7 хувийг шийдэж, 514 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

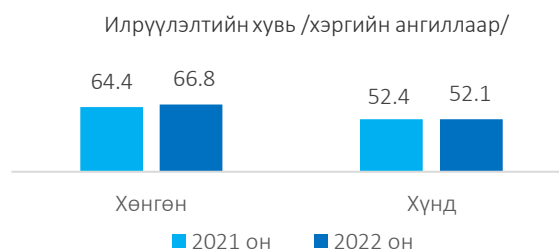

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Өвөрхангай аймагт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 394 буюу 56.6 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 63.5 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 2.2 нэгжээр өссөн.

Орон нутгийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 3.0 нэгжээр их байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 523 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 283 буюу 2.2 дахин, үүнээс 332 гэмт хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 185 буюу 2.2 дахин тус тус өссөн байна.

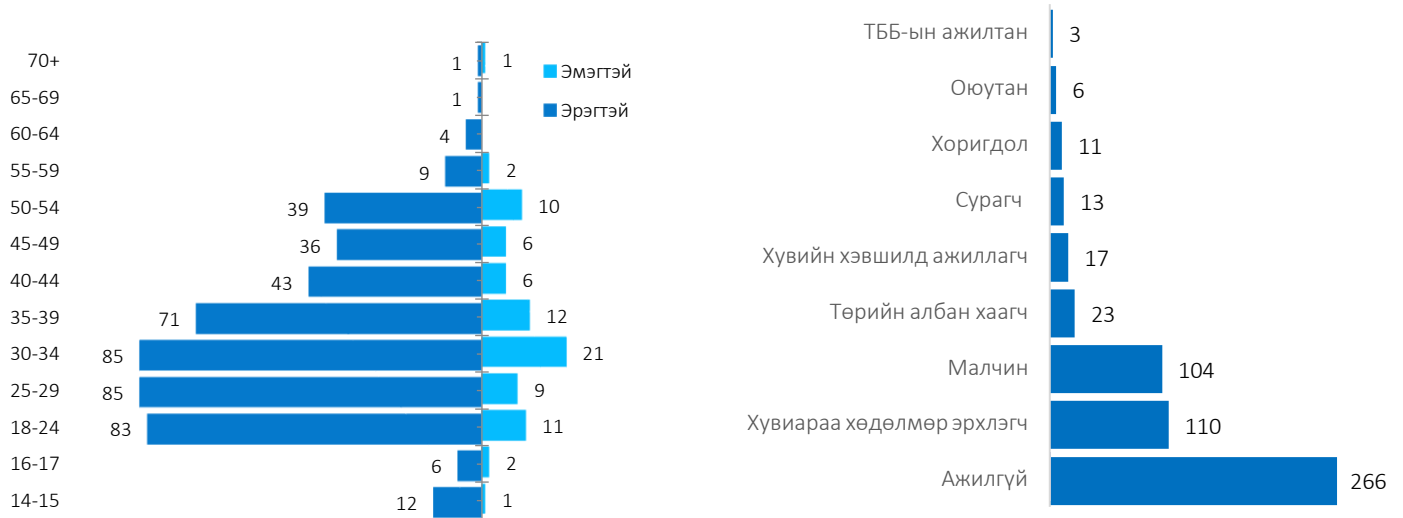
Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 556 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 33.3 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 81 буюу 14.6 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 76.1 хувиар, 475 буюу 85.4 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь 28.0 хувиар, 21 буюу 3.8 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 3.0 дахин тус тус өссөн байна.

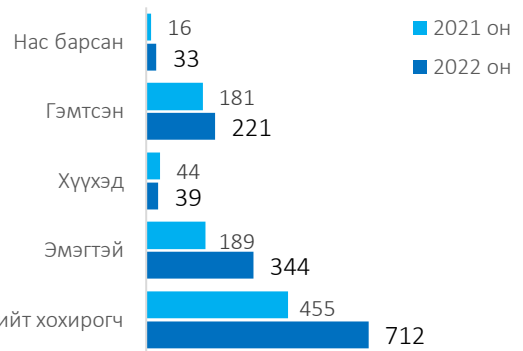
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

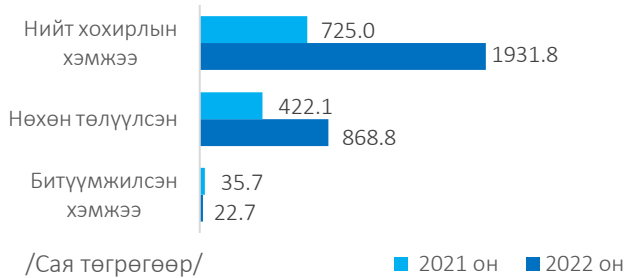
Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон хүн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 712 иргэн, 2 хуулийн этгээд хохирч, үүнээс 33 хүн нас барж, 221 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 257 буюу 56.5 хувиар, гэмтсэн хүн 40 буюу 22.1 хувиар, нас барсан хүн 17 буюу 2.1 дахин тус тус өссөн байна.

4.2. Учирсан хохирол.

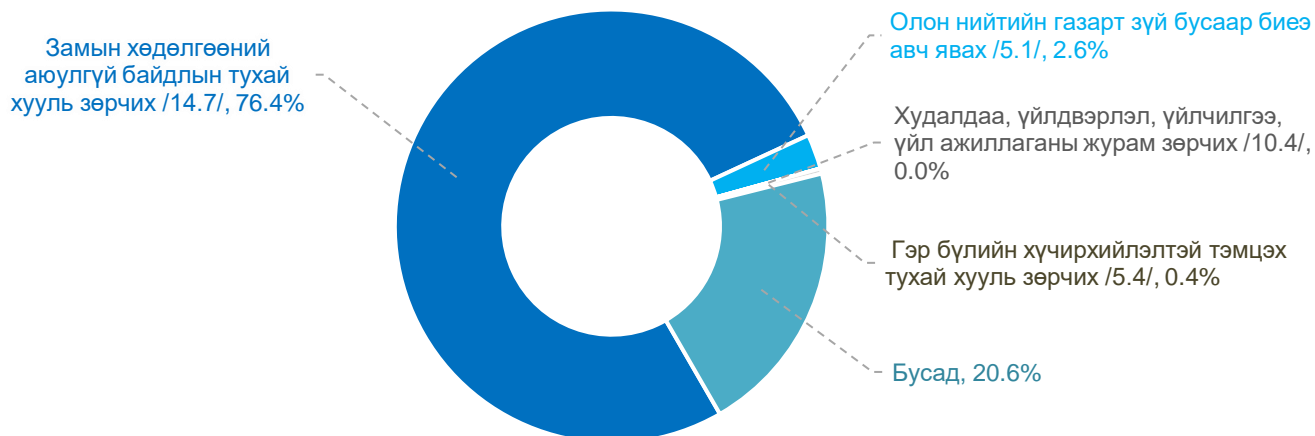
Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 1931.8 сая төгрөгийн хохирлын 868.8 сая төгрөг буюу 45.0 хувийг нөхөн төлүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс хохирлын хэмжээ 1206.8 сая төгрөг буюу 2.7 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 446.7 сая төгрөг буюу 2.1 дахин өсч, битүүмжилсэн хөрөнгө 13.0 сая төгрөг буюу 36.5 хувиар буурсан байна.

Тав. Зөрчил.

Өвөрхангай аймгийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 61123 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 18545 буюу 43.6 хувиар, 60791 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 18621 буюу 44.2 хувиар тус тус өссөн.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 46715 буюу 76.4 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 1588 буюу 2.6 хувийг олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах, 237 буюу 0.4 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 2 буюу 0.01 хувийг, худалдаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, үйл ажиллаганы журам зөрчих, 12581 буюу 20.6 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 58749 иргэнийг 1940330.0 мянган төгрөгөөр торгох, 974 хүнийг баривчилуулж, 1068 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хассан нь өмнөх оны мөн үеэс торгосон иргэн 18665 буюу 46.6 хувиар,

торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хассан хүн 59 буюу 5.8 хувиар тус тус өсч, баривчлуулах шийтгэл 103 буюу 9.6 хувиар буурсан байна.

2022 онд Өвөрхангай аймагт нийт 149 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 33 буюу 18.1 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

3.14. ӨМНӨГОВЬ АЙМАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

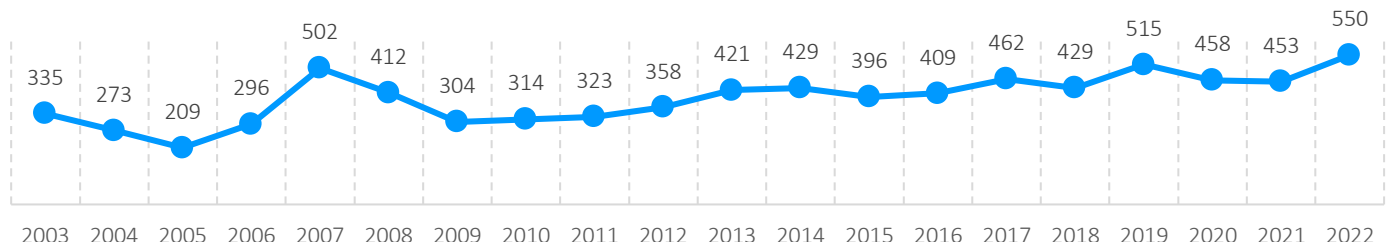
Өмнөговь аймгийн цагдаагийн газар 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 4739 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 1423 буюу 30.0 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 3316 буюу 70 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол мэдээлэл 340 буюу 7.7 хувиар, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 14 буюу 0.4 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 326 буюу 29.7 хувиар тус тус өссөн.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 597 буюу 42.0 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 751 буюу 52.8 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 24 буюу 1.7 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 2863 буюу 86.3 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 391 буюу 11.8 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 39 буюу 1.2 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 550 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 97 буюу 21.4 хувиар өсч, орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 5.0 хувийг эзэлж байна.

Тус аймагт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /сумдаар/.

Д/д	Сум	2021 он		Өсөлт, бууралт		Д/д	Сум	2022 он		Өсөлт, бууралт	
		Тоо	Хувь	Тоо	Хувь			Тоо	Хувь		
1	Баяндалай сум	4	11	7	2.7 дах	8	Ноён сум	1	2	1	2.0 дах
2	Баяновоо сум	13	10	-3	-23.1	9	Номгон сум	3	8	5	2.6 дах
3	Булган сум	8	8	0	0.0	10	Сэврэй сум	1	3	2	3 дах
4	Гурвантэс сум	32	23	-9	-28.1	11	Ханбогд сум	70	106	36	51.4
5	Даланзадгад сум	174	188	14	8.0	12	Ханхонгор сум	12	15	3	25.0
6	Мандаловоо сум	9	5	-4	-44.4	13	Цогтговоо сум	8	13	5	62.5
7	Манлай сум	9	13	4	44.4	14	Цогтцэций сум	109	145	36	33.0

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 425 буюу 77.3 хувь нь хөнгөн, 125 буюу 22.7 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн гэмт хэрэг 11.3 хувиар, хүнд гэмт хэрэг 76.1 хувиар тус тус өссөн байна.

1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	10	9	-10.0	1.6
	Үүнээс: Хүнийг алах	5	5	0.0	0.9

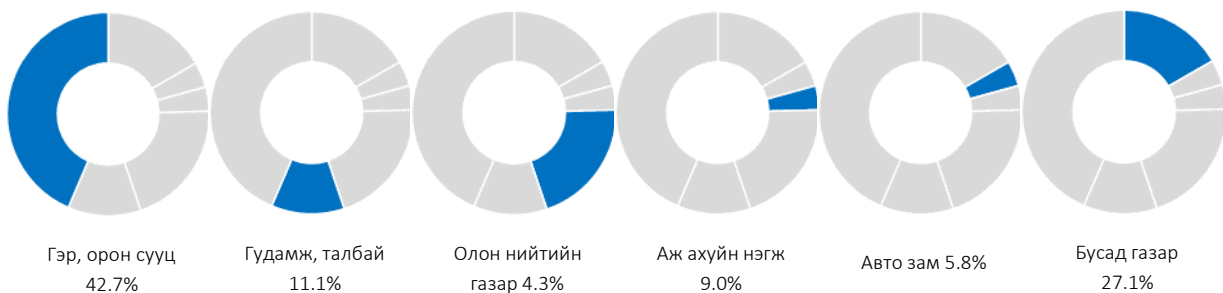
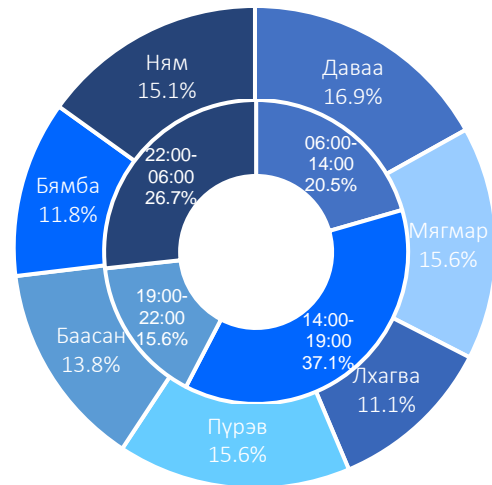

2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	172	173	0.6	31.5
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	4	2	-50.0	0.4
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	19	14	-26.3	2.5
	Үүнээс: Хүчиндэх	13	12	-7.7	2.2
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	7	3	-57.1	0.5
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	194	296	52.6	53.8
	Хулгайлах	84	144	71.4	26.2
5	Үүнээс Дээрэмдэх	1	4	4.0 дах	0.7
	Залилах	87	103	18.4	18.7
	Мал хулгайлах	2	2	0.0	0.4
6	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг		1		0.2
7	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	1	2	2.0 дах	0.4
8	Авлигын гэмт хэрэг	1	2	2.0 дах	0.4
9	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг	7	3	-57.1	0.5
10	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	2	3	50.0	0.5
11	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг	9	5	-44.4	0.9
12	Соёлын өвийн эсрэг гэмт хэрэг		1		0.2
13	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг		1		0.2
	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	30	34	13.3	6.2
14	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	30	34	13.3	6.2
15	Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	1	3	3.0 дах	0.5

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 93 буюу 17.0 хувь нь даваа гарагт, 86 буюу 15.6 хувь нь мягмар гарагт, 61 буюу 11.0 хувь нь лхагва гарагт, 86 буюу 15.6 хувь нь пүрэв гарагт, 76 буюу 13.8 хувь нь баасан гарагт, 65 буюу 11.8 хувь нь бямба гарагт, 83 буюу 15.0 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 113 буюу 20.5 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 204 буюу 37.0 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 86 буюу 15.6 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 147 буюу 26.7 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 235 буюу 42.7 хувь нь гэр орон сууцанд, 61 буюу 11.1 хувь нь гудамж талбайд, 24 буюу 4.3 хувь нь олон нийтийн газарт, 49 буюу 9.0 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 32 буюу 5.8 хувь нь авто замд, 135 буюу 24.5 хувь нь бусад газарт, 5 буюу 0.9 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 8 буюу 1.5 хувь нь төрийн байгууллагад, 1 буюу 0.2 хувь нь нийтийн тээвэрт тус тус бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 158 буюу 28.7 хувь нь согтуугаар, 49 буюу 9 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 19 буюу 3.4 хувь нь бүлэглэн, 14 буюу 2.5 хувь нь хүүхэд оролцож, 28 буюу 5.1 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 850 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 210 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 1060 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 229 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 825 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 6 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 758 буюу 71.5 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

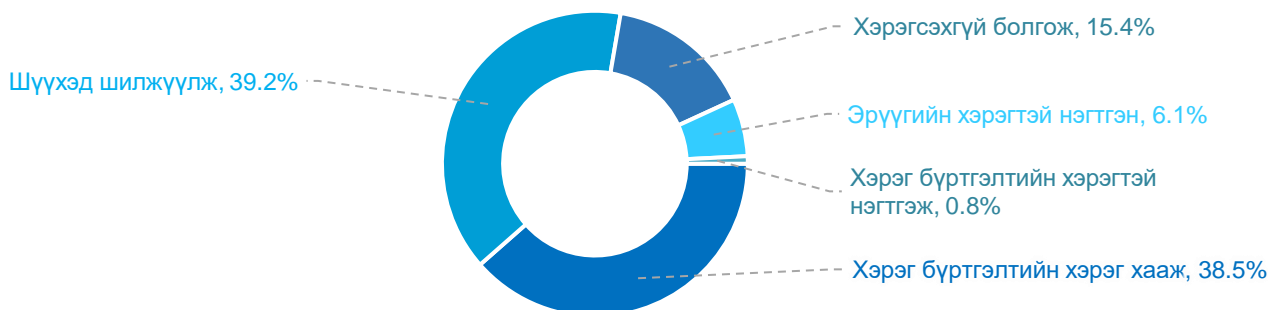
-292 буюу 38.5 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,

-297 буюу 39.2 хувийг шүүхэд шилжүүлж,

-46 буюу 6.1 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,

-117 буюу 15.4 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,

-6 буюу 0.8 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 71.5 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 97.6 хувийг шийдэж, 318 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

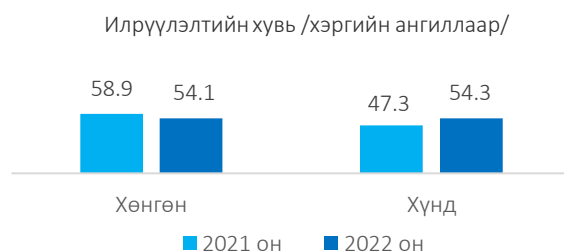

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Өмнөговь аймагт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 229 буюу 41.6 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 54.1 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 3.0 нэгжээр буурсан.

Орон нутгийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 6.4 нэгжээр бага байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 460 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 101 хэрэг буюу 28.1 хувиар, үүнээс 249 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 44 буюу 21.5 хувиар тус тус өссөн байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

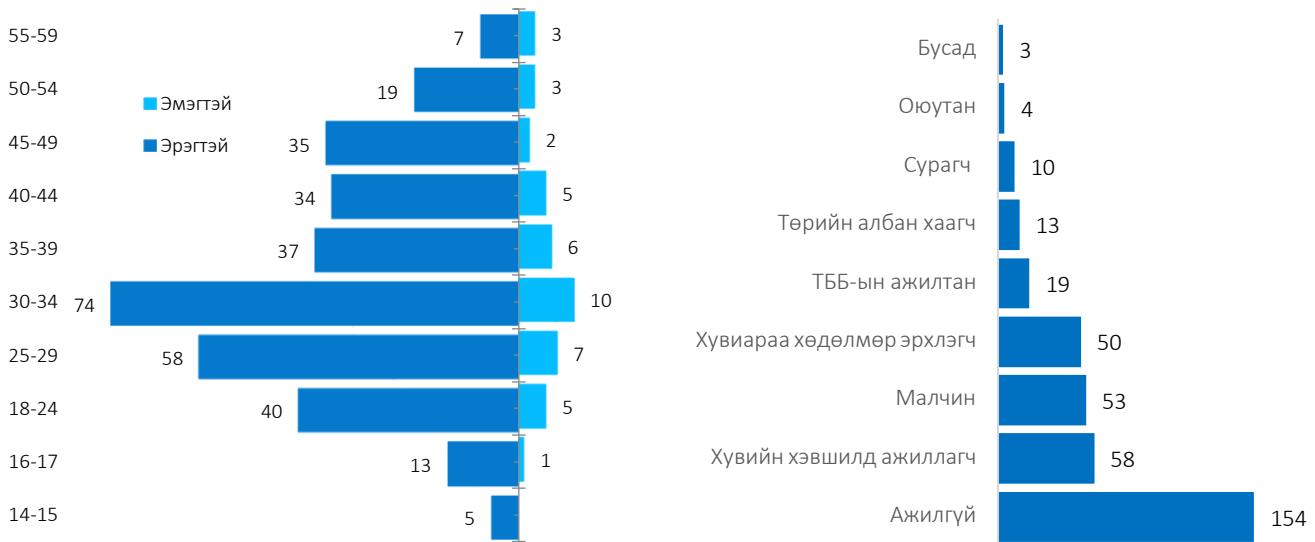
3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 364 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 12.0 хувиар өссөн байна.

Холбогдогчдын 42 буюу 11.5 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 4.5 хувиар буурч, 322 буюу 88.5 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь 14.6 хувиар, 19 буюу 5.2 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 3.8 дахин тус тус өссөн байна.

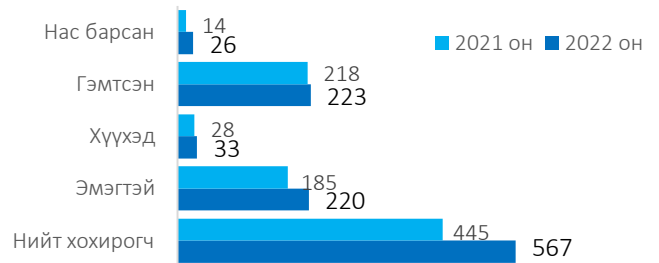
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

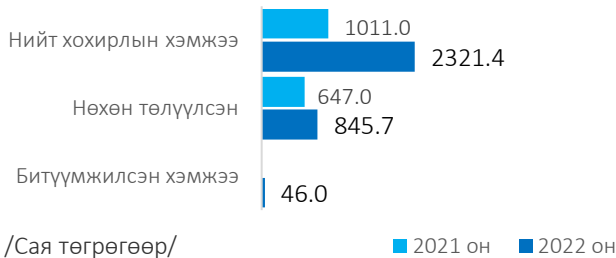
Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон хүн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн үлмаас 567 иргэн, 6 хуулийн этгээд хохирч, үүнээс 26 хүн нас барж, 223 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 122 буюу 27.4 хувиар, гэмтсэн хүн 5 буюу 2.3 хувиар, нас барсан хүн 12 буюу 85.7 хувиар тус тус өссөн байна.

4.2. Учирсан хохирол.

Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 2321.4 сая төгрөгийн хохирлын 845.7 сая төгрөг буюу 36.4 хувийг нөхөн төлүүлж, 46.0 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 1310.3 сая төгрөг буюу 2.2 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 198.7 сая төгрөг буюу 30.7 хувиар тус тус өссөн байна.

Тав. Зөрчил.

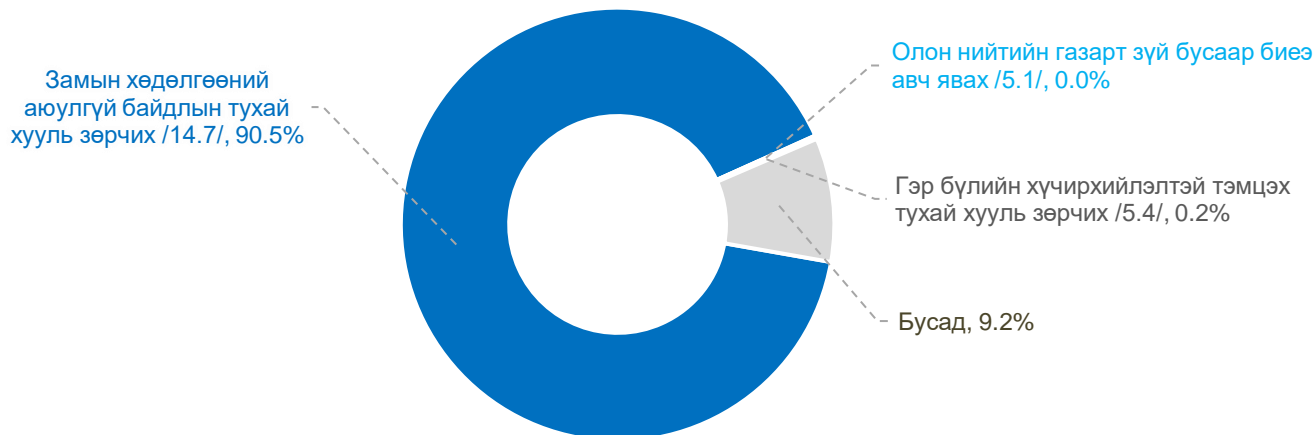
Өмнөговь аймгийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 36048 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 11310 буюу 45.7 хувиар, 35997 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 11197 буюу 45.1 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 32622 буюу 90.5 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 18 буюу 0.04 хувийг олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах, 77 буюу 0.2 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 3331 буюу 9.2 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 34463 иргэн, 22 хуулийн этгээдийг 1619727.3 мянган төгрөгөөр торгох, 336 хүнийг баривчилах, 1176 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл ногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс

иргэнийг торгосон шийтгэл 11063 буюу 47.3 хувиар, баривчилуулсан шийтгэл 35 буюу 11.6 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 98 буюу 9.1 хувиар тус тус өссөн байна.

2022 онд Өмнөговь аймагт нийт 569 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 165 буюу 22.5 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

3.15. СҮХБААТАР АЙМАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

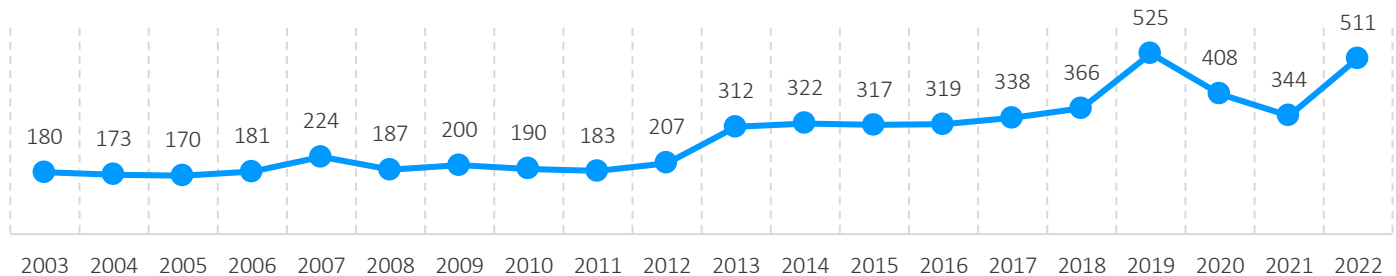
Сүхбаатар аймгийн цагдаагийн газар 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 2731 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 1030 буюу 37.7 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 1701 буюу 62.3 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол мэдээлэл 347 буюу 11.3 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 578 буюу 25.4 хувиар тус тус буурч, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 231 буюу 28.9 хувиар өссөн байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 517 буюу 50.2 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 471 буюу 45.7 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 6 буюу 0.6 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 1556 буюу 91.5 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 105 буюу 6.2 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 13 буюу 0.8 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 511 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 167 буюу 48.5 хувиар өсч, орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 4.6 хувийг эзэлж байна.

Тус аймагт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /сумдаар/.

Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь					Тоо	Хувь
1	Асгат сум	13	20	7	53.8	8	Сүхбаатар сум	24	47	23	95.8
2	Баруун-Уурт сум	146	207	61	41.8	9	Түвшин ширээ сум	15	27	12	80
3	Баяндэлгэр сум	7	8	1	14.3	10	Түмэн цогт сум	19	33	14	73.7
4	Дарьганга сум	15	12	-2	-13.3	11	Уулбаян сум	15	19	4	26.7
5	Мөнх хаан сум	41	52	11	26.8	12	Халзан сум	5	9	4	80
6	Наран сум	6	19	13	3.2 дах	13	Эрдэнэцагаан сум	30	45	15	50
7	Онгон сум	8	13	5	62.5						

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 366 буюу 71.6 хувь нь хөнгөн, 145 буюу 28.4 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн гэмт хэрэг 26.6 хувиар, хүнд гэмт хэрэг 2.6 дахин тус тус өссөн байна.

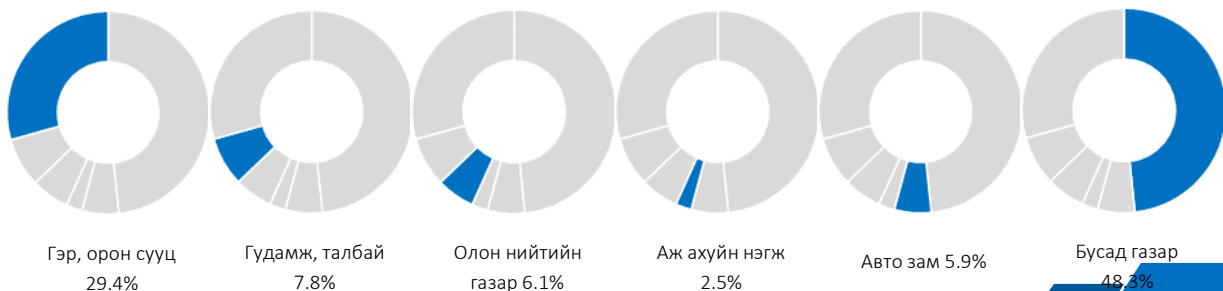
1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	3	7	2.3 дах	1.4
	Үүнээс: Хүнийг алах	2	3	50.0	0.6
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	109	130	19.3	25.4
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	6	2	-66.7	0.4
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	11	23	2.1 дах	4.5
	Үүнээс: Хүчиндэх	9	19	2.1 дах	3.7
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	7	1	-85.7	0.2
5	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг		1		0.2
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	172	298	73.3	58.3
6	Үүнээс				
	Хулгайлах	52	84	61.5	16.4
	Дээрэмдэх	2	2	0.0	0.4
	Залилах	38	74	94.7	14.5
	Мал хулгайлах	48	79	64.6	15.5
7	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг		4		0.8
8	Эдийн засгийн гэмт хэрэг		1		0.2
9	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	4	5	25.0	1.0
10	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	10			0.0
11	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг	8	11	37.5	2.2
12	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	1			0.0
13	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	16	30	87.5	5.9
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	16	30	87.5	5.9
14	Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	3			0.0

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 77 буюу 15.1 хувь нь даваа гарагт, 72 буюу 14.1 хувь нь мягмар гарагт, 75 буюу 14.7 хувь нь лхагва гарагт, 83 буюу 16.2 хувь нь пүрэв гарагт, 73 буюу 14.3 хувь нь баасан гарагт, 67 буюу 13.1 хувь нь бямба гарагт, 64 буюу 12.5 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 104 буюу 20.4 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 154 буюу 30.1 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 80 буюу 15.7 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 173 буюу 33.8 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 150 буюу 29.4 хувь нь гэр орон сууцанд, 40 буюу 7.8 хувь нь гудамж талбайд, 31 буюу 6.1 хувь нь олон нийтийн газарт, 1 буюу 0.2 хувь нь нийтийн тээвэрт, 7 буюу 1.4 хувь нь төрийн байгууллагад, 6 буюу 1.2 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 13 буюу 2.5 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 30 буюу 5.9 хувь нь авто замд, 233 буюу 45.6 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

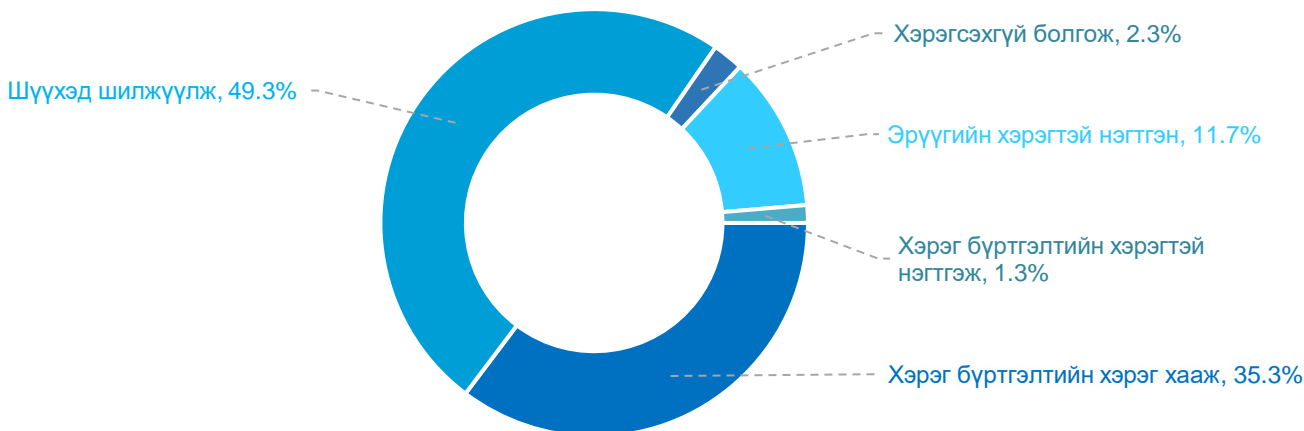
Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 117 буюу 22.9 хувь нь согтуугаар, 41 буюу 8.0 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 46 буюу 9.0 хувь нь бүлэглэн, 8 буюу 1.6 хувь нь хүүхэд оролцож, 40 буюу 7.8 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 691 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 168 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 859 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 253 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 591 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 14 хэрэг, урьд оны түдгэлзүүлсэнээс сэргээсэн 1 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 597 буюу 69.6 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 211 буюу 35.3 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 295 буюу 49.4 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 14 буюу 2.3 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,
- 70 буюу 11.7 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,
- 8 буюу 1.3 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 69.6 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 94.1 хувийг шийдэж, 270 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

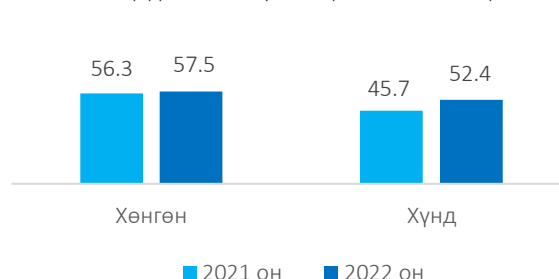
Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Сүхбаатар аймагт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 275 буюу 53.8 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 56.0 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 1.1 нэгжээр өссөн.

Орон нутгийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 4.5 нэгжээр бага байна.

Илрүүлэлтийн хувь /хэргийн ангиллаар/

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 352 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 95 хэрэг буюу 37.0 хувиар, үүнээс 197 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 56 буюу 39.7 хувиар тус тус өссөн байна.

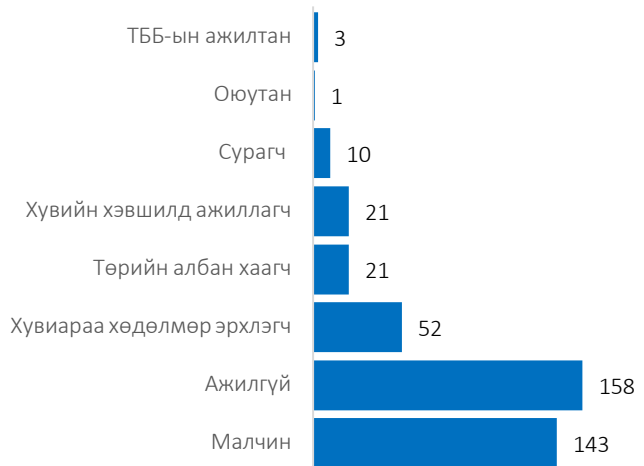
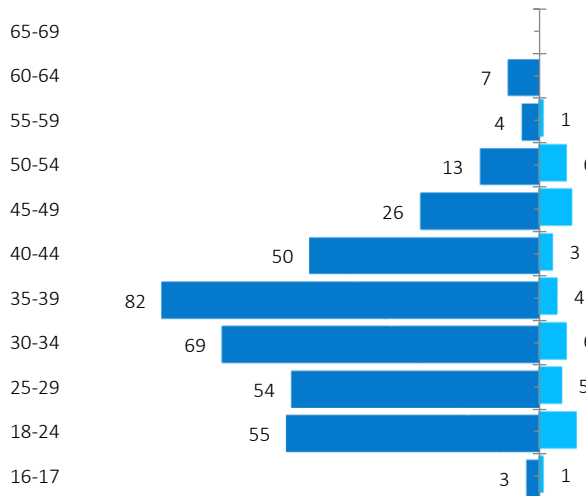

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 409 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 69.0 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 41 буюу 10.0 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 2.0 дахин, 368 буюу 90.0 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь 65.8 хувиар тус тус өсч, 9 буюу 2.2 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 10.0 хувиар буурсан байна.

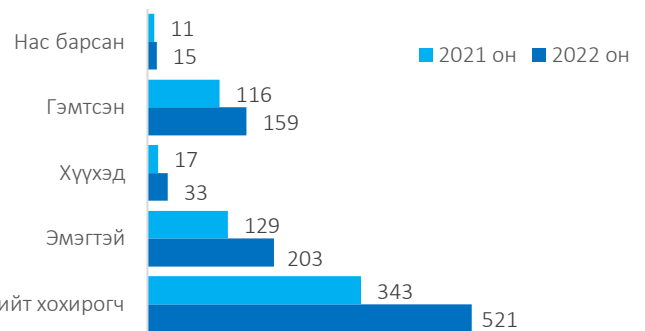
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

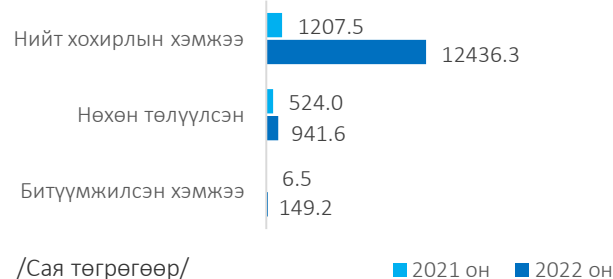
Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон хүн.

Гэмт хэргийн улмаас 521 иргэн хохирч, үүнээс 15 хүн нас барж, 159 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 178 буюу 51.9 хувиар, гэмтсэн хүн 43 буюу 37.1 хувиар, нас барсан хүн 4 буюу 36.4 хувиар тус тус өссөн байна.

4.2. Учирсан хохирол.

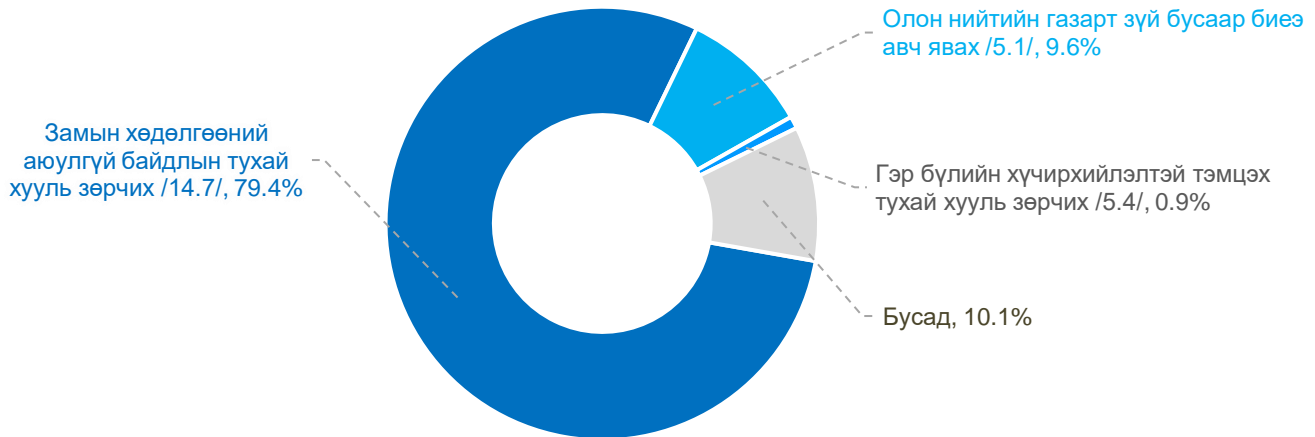
Иргэнд учирсан 12436.3 сая төгрөгийн хохирлын 941.6 сая төгрөг буюу 7.6 хувийг нөхөн төлүүлж, 149.2 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 11228.8 сая төгрөг буюу 10.3 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 417.6 сая төгрөг буюу 79.7 хувиар, битүүмжилсэн хөрөнгө 142.7 сая төгрөг буюу 22.9 дахин тус тус өссөн байна.

Тав. Зөрчил.

Сүхбаатар аймгийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 15849 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 2617 буюу 19.8 хувиар, 15805 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 2697 буюу 20.6 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 12584 буюу 79.4 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 1528 буюу 9.6 хувийг олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах, 144 буюу 0.9 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 1593 буюу 10.1 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 15019 иргэнийг 687920.0 мянган төгрөгөөр торгох, 246 хүнийг баривчилах, 530 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл ногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс иргэнийг торгосон шийтгэл 2770 буюу 22.6 хувиар, баривчилсан шийтгэл 42 буюу 20.6 хувиар тус тус өсч, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 112 буюу 17.4 хувиар буурсан байна.

2022 онд Сүхбаатар аймагт нийт 442 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 9 буюу 2.1 хувиар өссөн байна.

---oooOooo---

3.16. СЭЛЭНГЭ АЙМАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

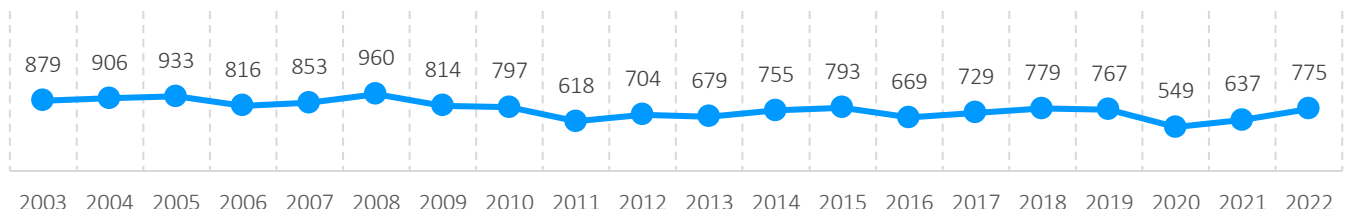
Сэлэнгэ аймгийн цагдаагийн газар 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 4383 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 1585 буюу 36.2 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 2798 буюу 63.8 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол мэдээлэл 734 буюу 20.1 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 282 буюу 21.6 хувиар, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 452 буюу 19.3 хувиар тус тус өссөн.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 778 буюу 49.1 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 709 буюу 44.7 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 41 буюу 2.6 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 1816 буюу 64.9 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 820 буюу 29.3 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 130 буюу 4.6 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 775 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 138 буюу 21.7 хувиар өсч, орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 7.0 хувийг эзэлж байна.

Тус аймагт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /сумдаар/.

Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь					Тоо	Хувь
1	Алтанбулаг	30	36	6	20	10	Сайхан	37	40	3	8.1
2	Баруунбүрэн	14	20	6	42.9	11	Сант	14	14	0	0
3	Баянгол	29	44	15	51.7	12	Сүхбаатар	151	175	24	15.9
4	Ерөө	73	85	12	16.4	13	Түшиг	4	8	4	2.0 дах
5	Жавхлант	5	4	-1	-20	14	Хушаат	9	9	0	0
6	Зүүнбүрэн	10	18	8	80	15	Хүдэр	25	39	14	56
7	Мандал	175	186	11	6.3	16	Цагаан нуур	25	27	2	8
8	Орхон	6	19	13	3.2 дах	17	Шаамар	17	31	14	82.4
9	Орхонтүүл	13	20	7	53.8						

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 672 буюу 86.7 хувь нь хөнгөн, 103 буюу 13.3 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн гэмт хэрэг 20.2 хувиар, хүнд гэмт хэрэг 32.1 хувиар тус тус өссөн байна.

1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	15	9	-40.0	1.2
	Үүнээс: Хүнийг алах	4	5	25.0	0.6

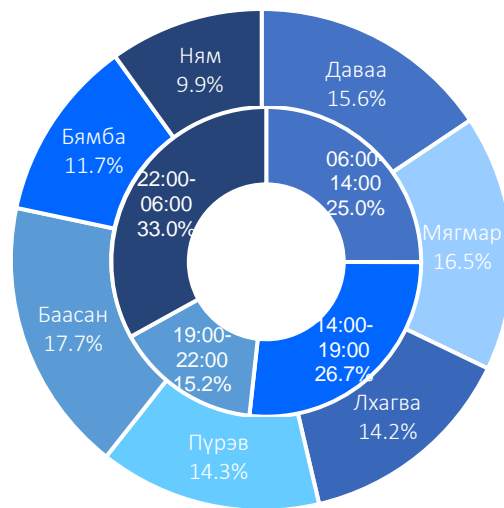

2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	219	232	5.9	29.9
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	5			0.0
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	12	17	41.7	2.2
	Үүнээс: Хүчиндэх	11	17	54.5	2.2
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	7	6	-14.3	0.8
5	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	1			0.0
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	227	333	46.7	43.0
6	Үүнээс				
	Хулгайлах	59	108	83.1	13.9
	Дээрэмдэх	2	1	-50.0	0.1
	Залилах	104	112	7.7	14.5
	Мал хулгайлах	33	55	66.7	7.1
7	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	2	4	2.0 дах	0.5
8	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	2	2	0.0	0.3
9	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг	31	9	-71.0	1.2
10	Авилгын эсрэг гэмт хэрэг	1	2	2.0 дах	0.3
11	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	4	11	2.8 дах	1.4
12	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг	77	99	28.6	12.8
13	Соёлын өвийн эсрэг гэмт хэрэг		1		0.1
14	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	2	8	4.0 дах	1.0
15	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	37	42	13.5	5.4
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	36	41	13.9	5.3

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 121 буюу 15.6 хувь нь даваа гарагт, 128 буюу 16.5 хувь нь мягмар гарагт, 110 буюу 14.1 хувь нь лхагва гарагт, 111 буюу 14.3 хувь нь пүрэв гарагт, 137 буюу 17.6 хувь нь баасан гарагт, 91 буюу 11.7 хувь нь бямба гарагт, 77 буюу 10.0 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 194 буюу 25.0 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 207 буюу 26.7 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 118 буюу 15.3 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 256 буюу 33.0 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 243 буюу 31.3 хувь нь гэр орон сууцанд, 75 буюу 9.7 хувь нь гудамж талбайд, 59 буюу 7.6 хувь нь олон нийтийн газарт, 35 буюу 4.5 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 45 буюу 5.8 хувь нь авто замд, 318 буюу 41.1 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

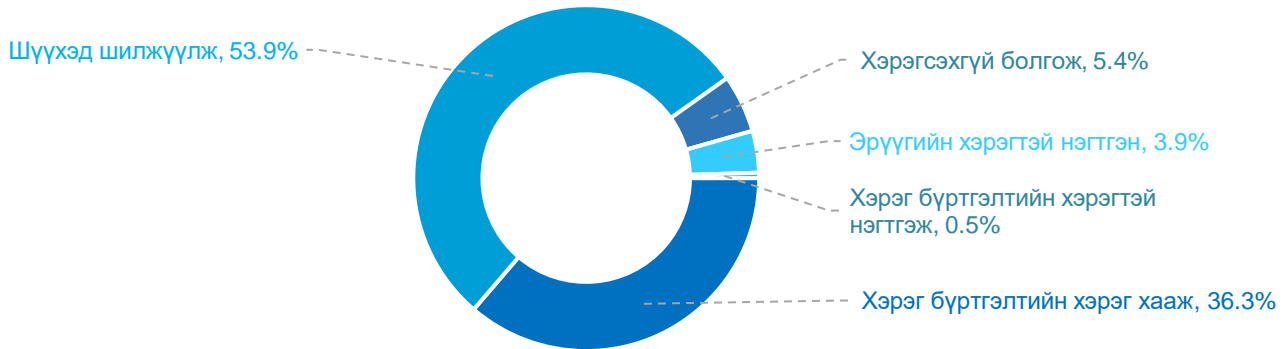
Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 222 буюу 28.6 хувь нь согтуугаар, 86 буюу 11.1 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 41 буюу 5.3 хувь нь бүлэглэн, 37 буюу 4.8 хувь нь хүүхэд оролцож, 57 буюу 7.4 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 1045 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 199 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 1244 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 333 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 902 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 9 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 794 буюу 63.8 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 288 буюу 36.3 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 428 буюу 53.9 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 43 буюу 5.4 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,
- 31 буюу 3.9 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,
- 4 буюу 0.5 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 63.8 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 85.0 хувийг шийдэж, 462 гэмт хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

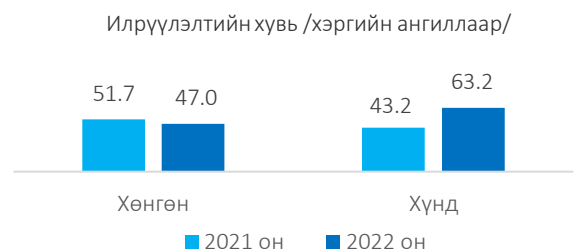

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Сэлэнгэ аймагт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 313 буюу 40.3 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 48.8 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 7.0 нэгжээр буурсан.

Орон нутгийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 11.7 нэгжээр бага байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 609 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 134 хэрэг буюу 28.2 хувиар, үүнээс гэмт хэргийн 297 хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 32 буюу 12.1 хувиар тус тус өссөн байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

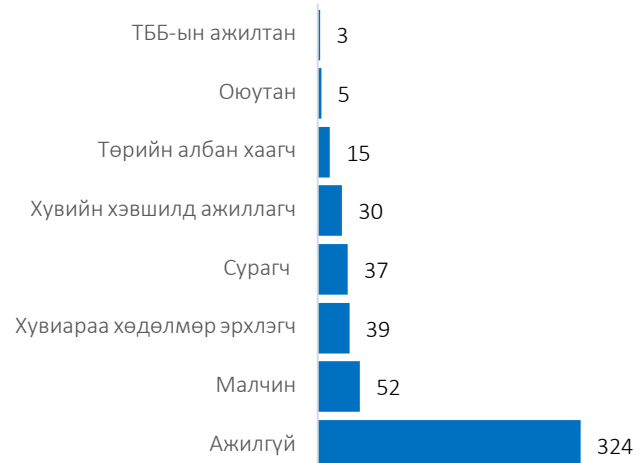
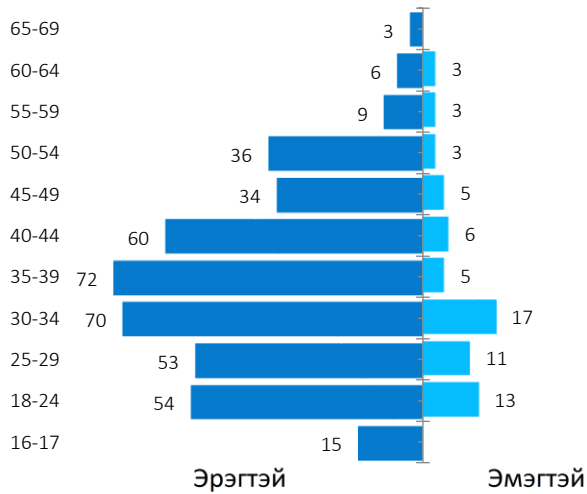
3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 506 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2.4 хувиар өссөн байна.

Холбогдогчдын 69 буюу 13.6 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 27.8 хувиар, 43 буюу 8.5 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа 2.3 дахин тус тус өсч, 437 буюу 86.4 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь 0.7 хувиар буурсан байна.

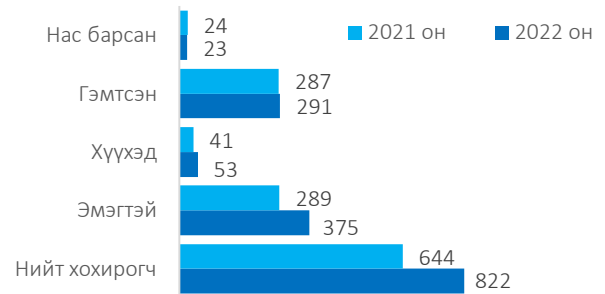
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

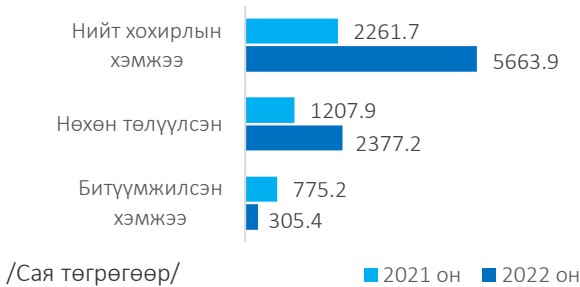
Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон хүн.

Гэмт хэргийн улмаас 822 иргэн, 3 хуулийн этгээд хохирч, үүнээс 23 хүн нас барж, 291 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 178 буюу 27.6 хувь, гэмтсэн хүн 4 буюу 1.4 хувиар өсч, нас барсан хүн 1 буюу 4.2 хувиар буурсан байна.

4.2. Учирсан хохирол.

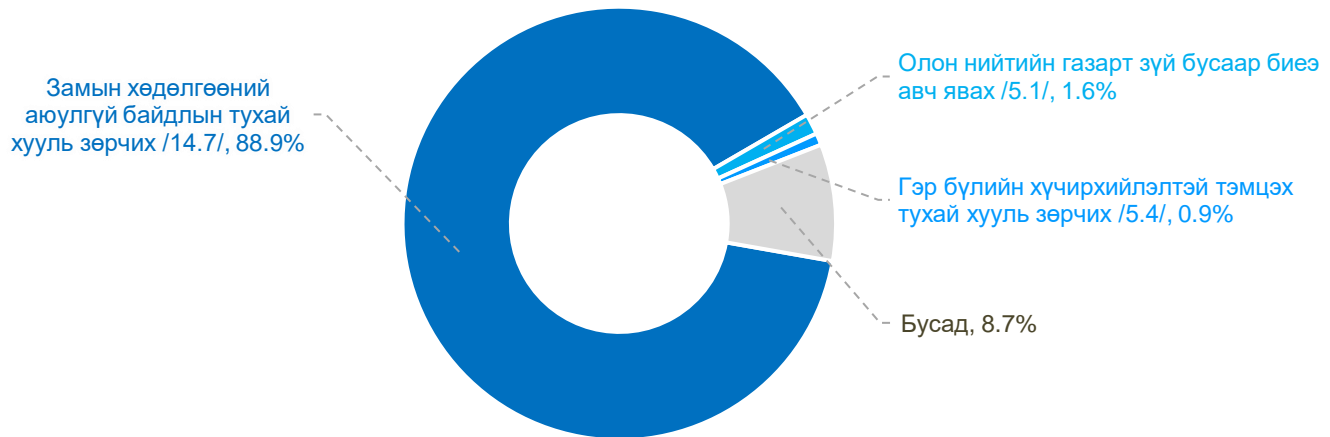
Иргэнд учирсан 5663.9 сая төгрөгийн хохирлын 2377.2 сая төгрөг буюу 42.0 хувийг нөхөн төлүүлж, 305.4 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 3402.2 сая төгрөг буюу 2.5 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 1169.3 сая төгрөг буюу 96.8 хувиар өсч, битүүмжилсэн хөрөнгө 469.8 сая төгрөг буюу 60.6 хувиар буурсан байна.

Тав. Зөрчил.

Сэлэнгэ аймгийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 36150 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 12714 буюу 54.2 хувиар, 36029 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 12770 буюу 54.9 хувиар тус тус өссө байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 32123 буюу 88.9 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 561 буюу 1.6 хувийг олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах, 320 буюу 0.9 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 3146 буюу 8.7 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 34260 иргэнийг 1674484.5 мянган төгрөгөөр торгох, 642 хүнийг баривчилах, 1116 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл ногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс иргэнийг торгосон шийтгэл 12426 буюу 56.9 хувиар, баривчилсан шийтгэл 214 буюу 50.0 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 123 буюу 12.4 хувиар тус тус өссөн байна.

2022 онд Сэлэнгэ аймагт нийт 1071 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 78 буюу 7.9 хувиар өссөн байна.

---oooOooo---

3.17. ТӨВ АЙМАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

Төв аймгийн цагдаагийн газар 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 4519 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 1750 буюу 38.7 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 2769 буюу 61.3 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол мэдээлэл 220 буюу 4.6 хувиар, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 319 буюу 10.3 хувиар тус тус буурч, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 99 буюу 6.0 хувиар өссөн.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 485 буюу 27.7 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 1192 буюу 68.1 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 19 буюу 1.1 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 2594 буюу 93.7 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 101 буюу 3.6 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 52 буюу 1.9 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 754 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 143 буюу 23.4 хувиар өсч, орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 6.8 хувийг эзэлж байна.

Тус аймагт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /сумдаар/.

Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь					Тоо	Хувь
1	Алтанбулаг	21	17	-4	-19.0	15	Дэлгэрхаан	4	5	1	25.0
2	Аргалант	25	33	8	32.0	16	Жаргалант	32	30	-2	-6.3
3	Архуст	7	2	-5	-71.4	17	Заамар	59	69	10	16.9
4	Батсүмбэр	38	54	16	42.1	18	Зуунмод	109	163	54	49.5
5	Баян	15	20	5	33.3	19	Лүн сум	18	29	11	61.1
6	Баяндэлгэр	11	12	1	9.1	20	Мөнгөн-морьт	11	16	5	45.5
7	Баянжаргалан	8	10	2	25.0	21	Өндөрширээт	11	16	5	45.5
8	Баян-өнжүүл	19	12	-7	-36.8	22	Сүмбэр	2	6	4	3.0 дах
9	Баянхангай	6	16	10	2.6 дах	23	Сэргэлэн	32	51	19	59.4
10	Баянцагаан	6	13	7	2.1 дах	24	Угтаалцайдам	4	18	14	4.5 дах
11	Баянцогт	11	12	1	9.1	25	Цээл	11	17	6	54.5
12	Баянчандмань	18	17	-1	-5.6	26	Эрдэнэ	55	62	7	12.7
13	Борнуур	41	27	-14	-34.1	27	Эрдэнэсант	30	21	-9	-30.0
14	Бүрэн	7	6	-1	-14.3						

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 620 буюу 82.2 хувь нь хөнгөн, 134 буюу 17.8 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн гэмт хэрэг 18.3 хувиар, хүнд гэмт хэрэг 54.0 хувиар тус тус өссөн байна.

1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

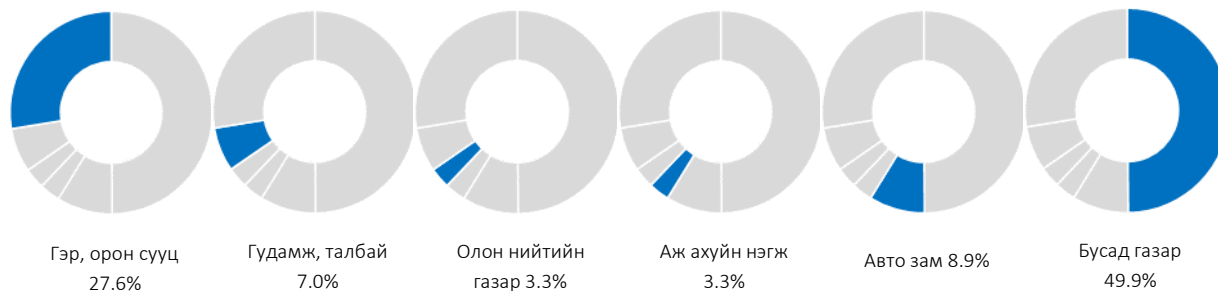
Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	14	26	85.7	3.4
	Үүнээс: Хүнийг алах	5	13	2.6 дах	1.7
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	256	281	9.8	37.3
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	8	2	-75.0	0.3
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	15	18	20.0	2.4
	Үүнээс: Хүчиндэх	11	14	27.3	1.9
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	4	2	-50.0	0.3
5	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	1			0.0
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	188	296	57.4	39.3
6	Хулгайлах	96	138	43.8	18.3
	Дээрэмдэх	1	4	4.0 дах	0.5
	Залилах	22	71	3.2 дах	9.4
	Мал хулгайлах	39	61	56.4	8.1
7	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг		2		0.3
8		2			0.0
9	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	1	5	5.0 дах	0.7
10	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг	15	4	-73.3	0.5
11	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	10	1	-90.0	0.1
12	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг	55	33	-40.0	4.4
13	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг		1		0.1
14	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	50	84	68.0	11.1
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	50	84	68.0	11.1
15	Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг		1		0.1

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 112 буюу 14.9 хувь нь даваа гарагт, 113 буюу 15.0 хувь нь мягмар гарагт, 118 буюу 15.6 хувь нь лхагва гарагт, 80 буюу 10.6 хувь нь пүрэв гарагт, 119 буюу 15.8 хувь нь баасан гарагт, 112 буюу 14.9 хувь нь бямба гарагт, 100 буюу 13.2 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 149 буюу 19.8 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 215 буюу 28.5 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 152 буюу 20.2 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 238 буюу 31.5 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 208 буюу 27.6 хувь нь гэр орон сууцанд, 53 буюу 7.0 хувь нь гудамж талбайд, 25 буюу 3.3 хувь нь олон нийтийн газарт, 25 буюу 3.3 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 67 буюу 8.9 хувь нь авто замд, 376 буюу 49.9 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

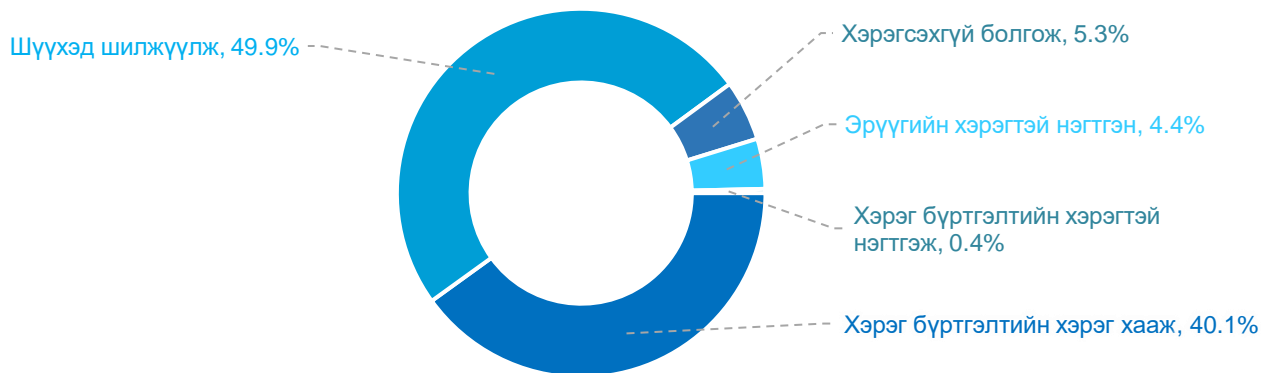
1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 212 буюу 28.1 хувь нь согтуугаар, 74 буюу 9.8 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 29 буюу 3.8 хувь нь бүлэглэн, 10 буюу 1.3 хувь нь хүүхэд оролцож, 54 буюу 7.2 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 1305 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 161 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 1466 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 354 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 1019 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны түдгэлзүүлснээс сэргээсэн 2 хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 91 хэрэг байна. Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 1091 буюу 74.4 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 437 буюу 40.1 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 544 буюу 49.9 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 58 буюу 5.3 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,
- 48 буюу 4.4 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,
- 4 буюу 0.4 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 74.4 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 90.0 хувийг шийдэж, 383 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

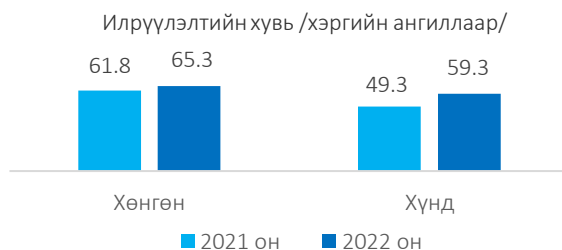

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Төв аймагт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 292 буюу 38.7 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 64.3 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 4.7 нэгжээр өссөн.

Орон нутгийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 3.8 нэгжээр их байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

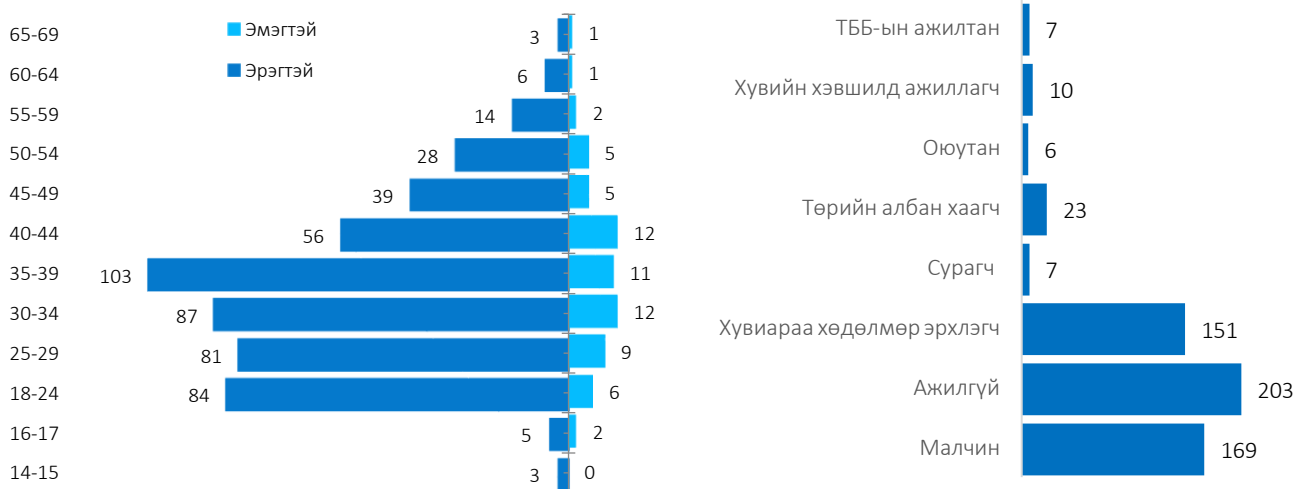
Хэрэг бүртгэлтийн 663 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 280 хэрэг буюу 73.1 хувиар, үүнээс 426 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 198 буюу 86.8 хувиар тус тус өссөн байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 576 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 13.2 хувиар өссөн байна. Холбогдогчдын 66 буюу 11.5 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 46.7 хувь, 510 буюу 88.5 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь 9.9 хувиар тус тус өсч, 10 буюу 1.7 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь өмнөх оны түвшинд байна.

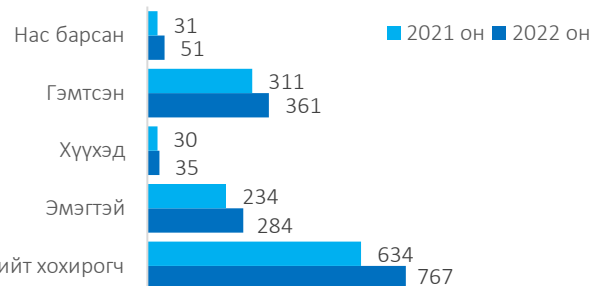
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

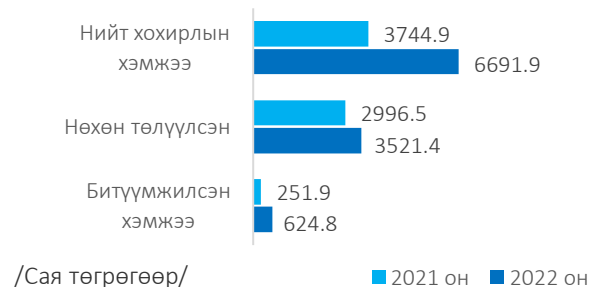
Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон хүн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 767 иргэн, 2 хуулийн этгээд хохирч, үүнээс 51 хүн нас барж, 361 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 143 буюу 22.9 хувиар, гэмтсэн хүн 50 буюу 16.1 хувиар, нас барсан хүн 20 буюу 64.5 хувиар тус тус өссөн байна.

4.2. Учирсан хохирол.

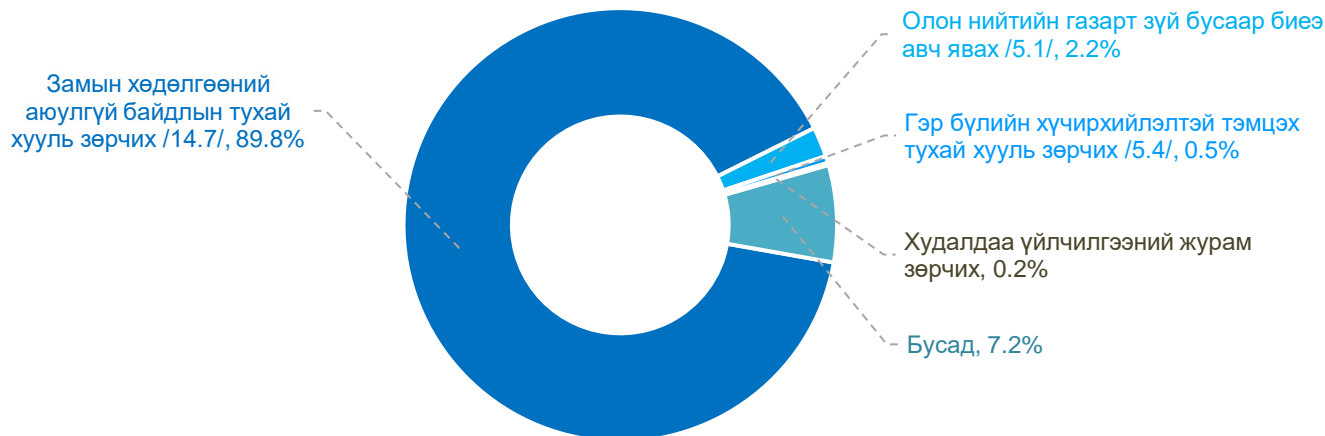
Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 6691.9 сая төгрөгийн хохирлын 3521.4 сая төгрөг буюу 52.6 хувийг нөхөн төлүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 2947.0 сая төгрөг буюу 78.7 хувь, нөхөн төлүүлсэн хохирол 524.9 сая төгрөг буюу 17.5 хувь, битүүмжилсэн хөрөнгө 372.9 сая төгрөг буюу 2.5 дахин тус тус өссөн байна.

Тав. Зөрчил.

Төв аймгийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 57821 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 21664 буюу 59.9 хувиар, 57812 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 21788 буюу 60.5 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 51952 буюу 89.8 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 1289 буюу 2.2 хувийг олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах, 301 буюу 0.5 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 98 буюу 0.2 хувь нь худалдаа үйлчилгээний журам зөрчих, 4181 буюу 7.2 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 56052 иргэн, 3 хуулийн этгээдийг 2096132.7 мянган төгрөгөөр торгох, 567 хүнийг баривчилах, 1190 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл оногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс иргэнийг торгосон шийтгэл 21597 буюу 62.7 хувиар, баривчилсан шийтгэл 92 буюу 19.4 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 97 буюу 8.9 хувиар тус тус өссөн байна.

2022 онд Төв аймагт нийт 156 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 37 буюу 31.1 хувиар өссөн байна.

---oooOooo---

3.18. УВС АЙМАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

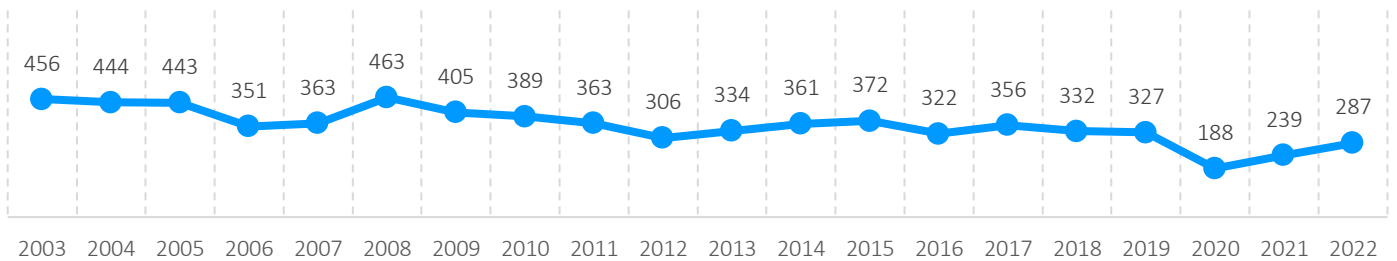
Увс аймгийн цагдаагийн газар нь 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 4005 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 854 буюу 21.3 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 3151 буюу 78.7 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл 552 буюу 16.0 хувиар, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 499 буюу 18.8 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 53 буюу 6.6 хувиар тус тус өссөн.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 312 буюу 36.5 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 509 буюу 59.6 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 14 буюу 1.6 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 2655 буюу 84.3 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 462 буюу 14.7 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 11 буюу 0.3 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 287 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 48 буюу 20.1 хувиар өсч, орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 2.6 хувийг эзэлж байна.

Тус аймагт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /сумдаар/.

Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь					Тоо	Хувь
1	Баруунтуруун	4	13	9	3.2 дах	11	Өндөрхангай	11	10	-1	-9.1
2	Бөхмөрөн	7	8	1	14.3	12	Сагил	14	9	-5	-35.7
3	Давст	6	8	2	33.3	13	Тариалан	8	9	1	12.5
4	Завхан	2	7	5	3.5 дах	14	Түргэн	9	5	-4	-44.4
5	Зүүнговь	6	8	2	33.3	15	Тэс	13	15	2	15.4
6	Зүүнхангай	5	7	2	40	16	Улаангом	93	128	35	37.6
7	Малчин	12	5	-7	-58.3	17	Ховд	6	8	2	33.3
8	Наран булаг	16	10	-6	-37.5	18	Хяргас	5	9	4	80
9	Өлгий	6	2	-4	-66.7	19	Цагаанхайрхан	5	15	10	3.0 дах
10	Өмнөговь	11	11	0	0						

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 225 буюу 78.3 хувь нь хөнгөн, 62 буюу 21.7 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн хэрэг 21.6 хувь, хүнд гэмт хэрэг нь 14.8 хувиар тус тус өссөн байна.

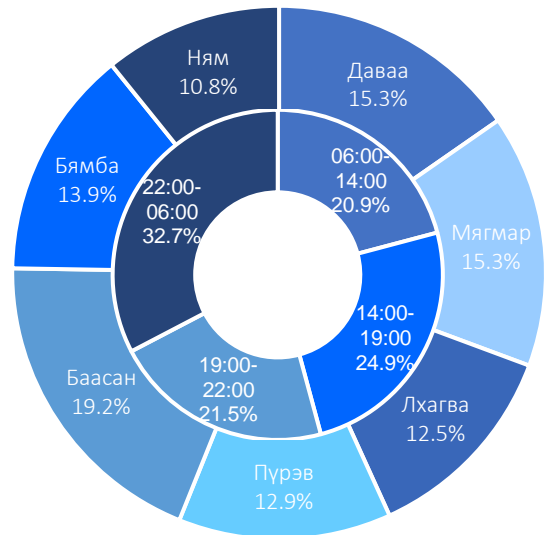

1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

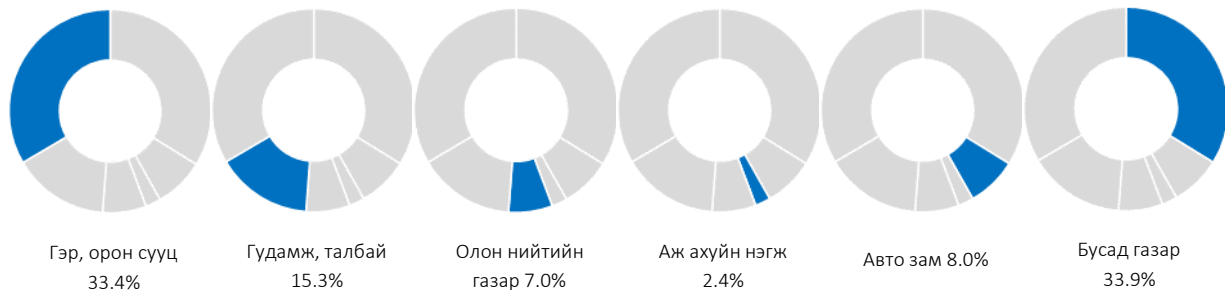
Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бүүрэлтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	3	2	-33.3	0.7
	Үүнээс: Хүнийг алах	2			0.0
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	66	105	59.1	36.6
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	2	4	2.0 дах	1.4
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	7	10	42.9	3.5
	Үүнээс: Хүчиндэх	6	8	33.3	2.8
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	1			0.0
5	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	121	127	5.0	44.3
	Үүнээс: Хулгайлах	39	41	5.1	14.3
	Дээрэмдэх		3		1.0
	Залилах	19	28	47.4	9.8
6	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	3			0.0
7	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	4	15	3.8 дах	5.2
8	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	19	6	-68.4	2.1
	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	14	21	50.0	7.3
9	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	14	21	50.0	7.3
	Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	1	1	0.0	0.3

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 44 буюу 15.3 хувь нь даваа гарагт, 44 буюу 15.3 хувь нь мягмар гарагт, 36 буюу 12.5 хувь нь лхагва гарагт, 37 буюу 12.9 хувь нь пүрэв гарагт, 55 буюу 19.2 хувь нь баасан гарагт, 40 буюу 13.9 хувь нь бямба гарагт, 31 буюу 10.8 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 62 буюу 21.6 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 74 буюу 25.8 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 54 буюу 18.8 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 97 буюу 32.7 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 96 буюу 33.4 хувь нь гэр орон сууцанд, 44 буюу 15.3 хувь нь гудамж талбайд, 20 буюу 7.0 хувь нь олон нийтийн газарт, 2 буюу 0.7 хувь нь төрийн байгууллагад, 1 буюу 0.3 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 7 буюу 2.4 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 23 буюу 8.0 хувь нь авто замд, 94 буюу 32.8 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 129 буюу 44.9 хувь нь согтуугаар, 16 буюу 5.6 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 27 буюу 9.4 хувь нь бүлэглэн, 15 буюу 5.2 хувь нь хүүхэд оролцож, 22 буюу 7.7 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

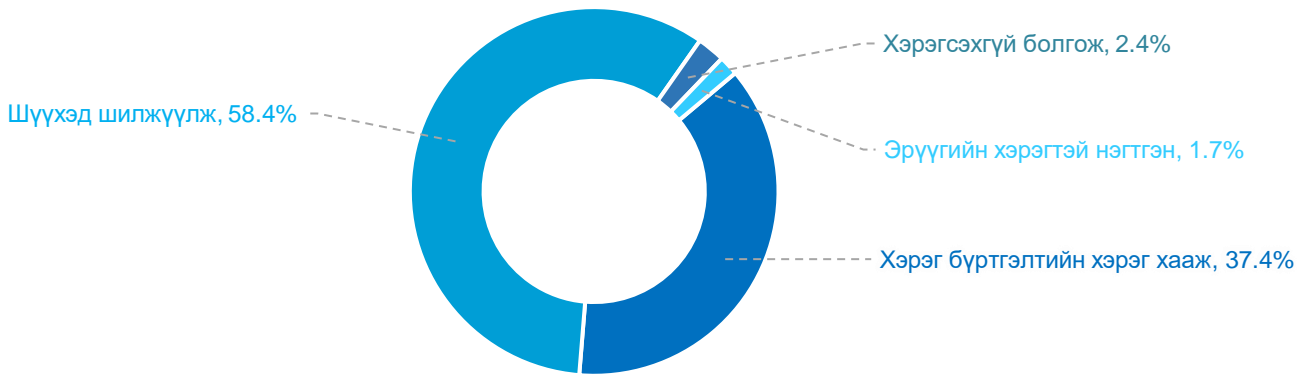
1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 465 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 88 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 553 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 163 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 364 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны түдгэлзүүлснээс сэргээсэн 3, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 23 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 409 буюу 74.0 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 153 буюу 37.4 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 239 буюу 58.4 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 10 буюу 2.4 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,

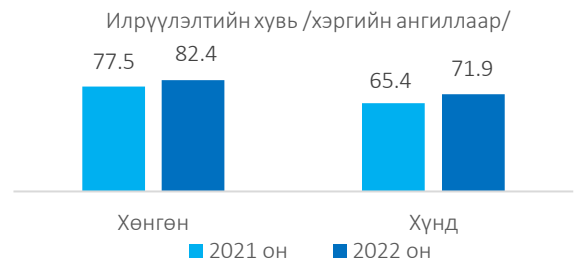
-7 буюу 1.7 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн, нийт шалгасан хэргийн 74.0 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 66.5 хувийг шийдвэрлэж, 4 хүнд холбогдох 147 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Увс аймгийн цагдаагийн газарт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 108 буюу 37.6 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 79.6 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 5.4 нэгжээр өссөн. Орон нутгийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 19.1 нэгжээр их байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 216 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 22 хэрэг буюу 11.3 хувиар, 172 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 28 буюу 19.4 хувиар тус тус өссөн байна.

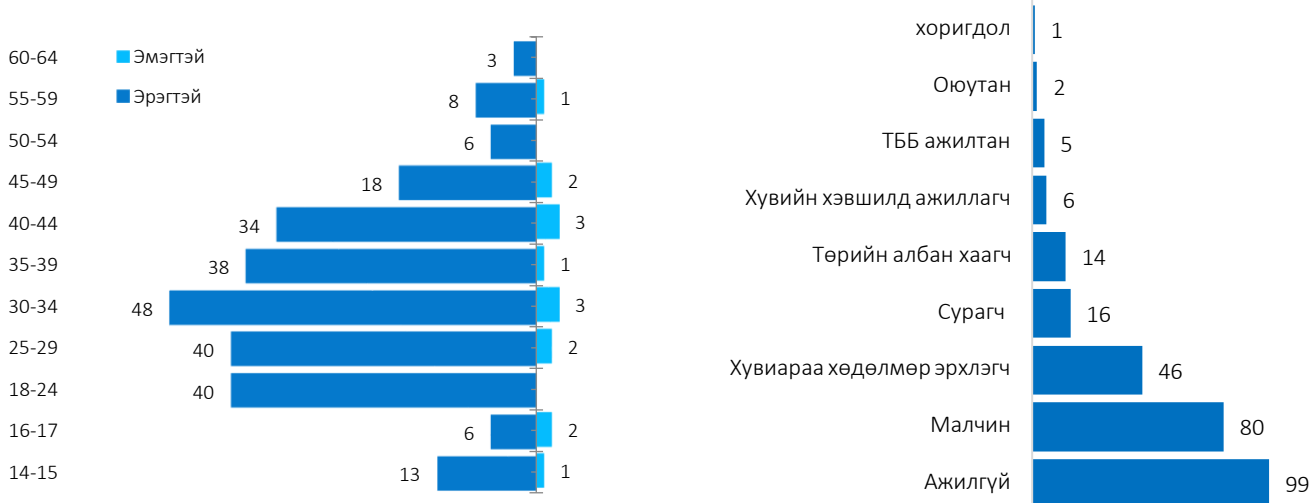
Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 269 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 29.3 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 254 буюу 94.4 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 33.6 хувиар өсч, 15 буюу 5.6 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 16.7 хувиар буурсан, 22 буюу 8.2 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 3.1 дахин өссөн байна.

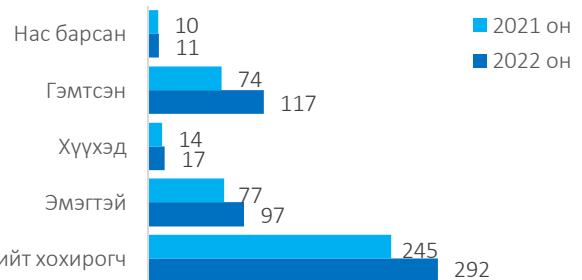
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

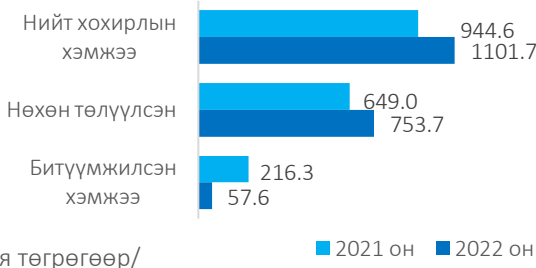
Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон иргэн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 292 иргэн, 1 хуулийн этгээд хохирч, 11 хүн нас барж, 117 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 47 буюу 19.2 хувиар, нас барсан хүн 1 буюу 10.0 хувиар, гэмтсэн хүн 43 буюу 58.1 хувиар тус тус өссөн.

4.2. Учирсан хохирол.

Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 1101.7 сая төгрөгийн хохирлын 753.7 сая төгрөг буюу 68.4 хувийг нөхөн төлүүлж, 57.6 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 157.1 сая төгрөг буюу 16.6 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 104.7 сая төгрөг буюу 16.1 хувиар тус тус өссөн, битүүмжилсэн хөрөнгө 158.7 сая төгрөг буюу 73.4 хувиар буурсан байна.

Тав. Зөрчил.

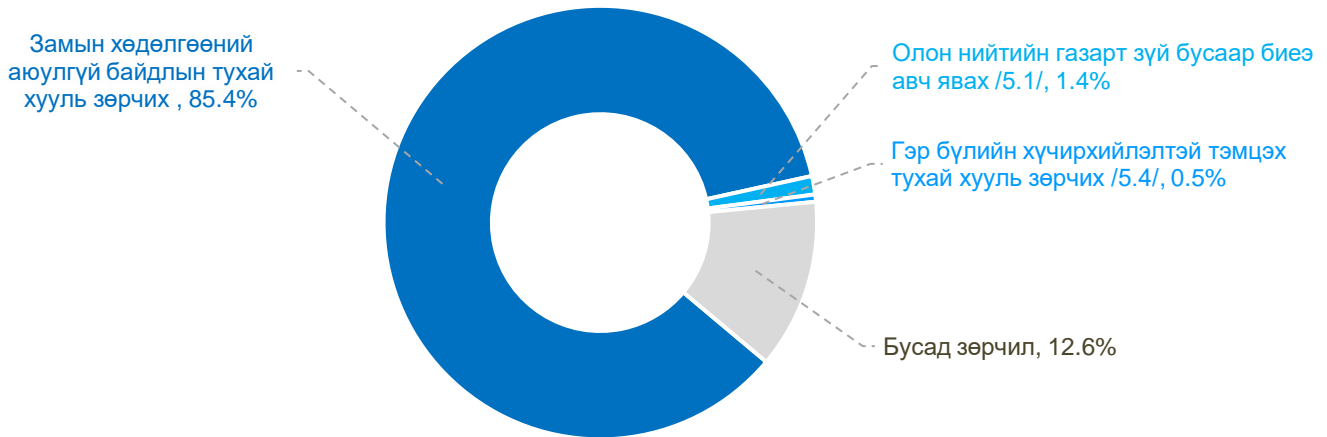
Увс аймгийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 24523 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 5129 буюу 26.4 хувиар, 23514 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 4124 буюу 21.3 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 20952 буюу 85.4 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 337 буюу 1.4 хувийг олон нийтийн газар биеэ зүй бусаар авч явах, 133 буюу 0.5 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 3101 буюу 12.6 хувийг бусад зөрчил эзлэж байна.

Зөрчил гаргасан 23371 иргэн, 16 хуулийн этгээдийг 1070375.5 мянган төгрөгөөр торгох, 739 иргэнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах, 423 хүнийг баривчлуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс торгосон иргэн

5156 буюу 28.3 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 35 буюу 5.0 хувиар тус тус өсч, баривчлуулсан шийтгэл 24 буюу 5.4 хувиар буурсан бүртгэгдсэн байна.

2022 онд Увс аймагт нийт 39 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 332 буюу 89.5 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

3.19. ХОВД АЙМАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

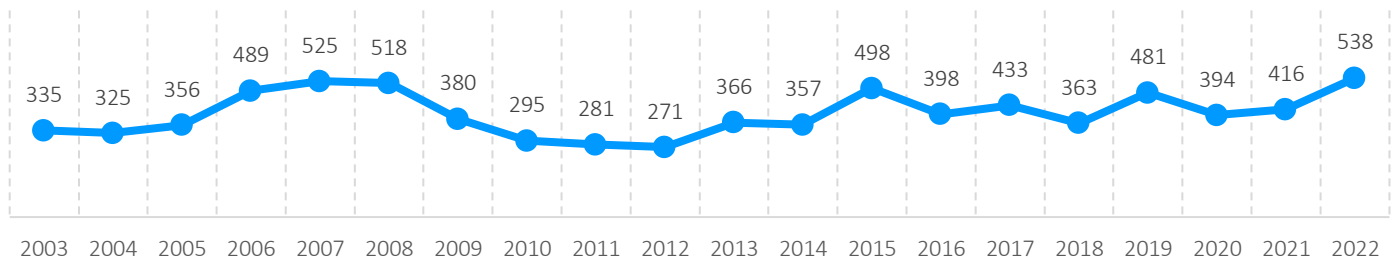
Ховд аймгийн цагдаагийн газар нь 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 4451 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 936 буюу 21.0 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 3515 буюу 79.0 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл 935 буюу 26.6 хувиар, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 781 буюу 28.6 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээлэл 154 буюу 19.7 хувиар тус тус өссөн.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 510 буюу 54.5 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 383 буюу 40.9 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 10 буюу 1.1 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол, мэдээллийн 2863 буюу 81.5 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 620 буюу 17.6 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 24 буюу 0.7 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 538 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 122 буюу 29.3 хувиар өсч, орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 4.9 хувийг эзэлж байна.

Тус аймагт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /сумдаар/.

Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь
1	Алтай сум	15	16	1	6.7
2	Булган сум	26	46	20	76.9
3	Буянт сум	25	29	4	16.0
4	Дарви сум	11	7	-4	-36.4
5	Дөргөн сум	10	10	0	0.0
6	Дуут сум	3	7	4	2.3 дах
7	Жаргалант сум	226	281	55	24.3
8	Зэрэг сум	9	15	6	66.7
9	Манхан сум	12	16	4	33.3
10	Мөнххайрхан сум	4	10	6	2.5 дах
11	Мөст сум	9	9	0	0.0
12	Мянгад сум	14	22	8	57.1
13	Үенч сум	10	8	-2	-20.0
14	Ховд сум	17	18	1	5.9
15	Цэцэг сум	7	20	13	2.9 дах
16	Чандмань сум	9	13	4	44.4
17	Эрдэнэ-бүрэн сум	9	11	2	22.2

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 468 буюу 87.0 хувь нь хөнгөн, 70 буюу 13.0 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн хэрэг 31.8 хувь, хүнд гэмт хэрэг нь 14.8 хувиар тус тус өссөн байна.

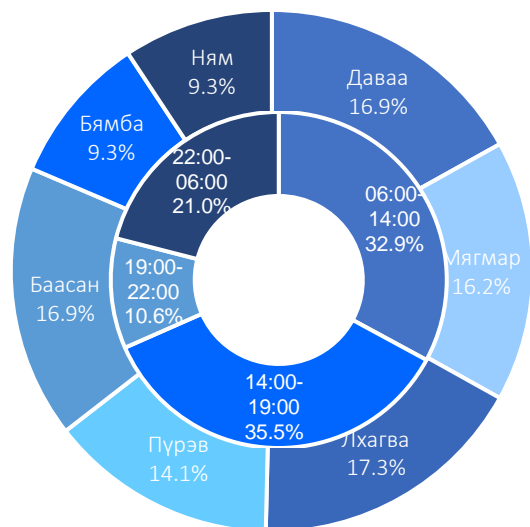
1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

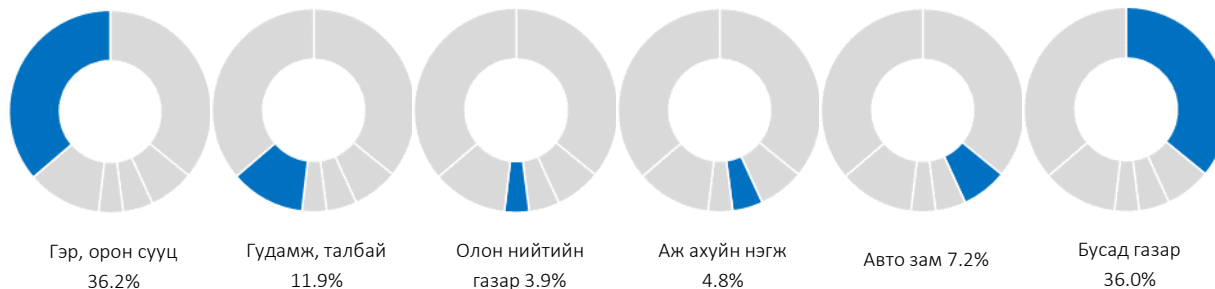
Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	4	6	50.0	1.1
	Үүнээс: Хүнийг алах	1	1	0.0	0.2
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	142	168	18.3	31.2
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	5	2	-60.0	0.4
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	8	15	87.5	2.8
	Үүнээс: Хүчиндэх	5	13	2.6 дах	2.4
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	4	6	50.0	1.1
5	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	1			0.0
6	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг				0.0
7	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	184	263	42.9	48.9
	Үүнээс: Хулгайлах	63	71	12.7	13.2
	Дээрэмдэх	7	4	-42.9	0.7
	Залилах	67	134	2.0 дах	24.9
8	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	4	2	-50.0	0.4
9	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	9	2	-77.8	0.4
10	Авлигын эсрэг гэмт хэрэг	2	2	0.0	0.4
11	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	4	9	2.3 дах	1.7
12	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	22	23	4.5	4.3
13	Соёлын өвийн эсрэг гэмт хэрэг		1		0.2
14	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг		1		0.2
15	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	31	40	29.0	7.4
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	31	39	25.8	7.2
16	Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	1			0.0

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 91 буюу 16.9 хувь нь даваа гарагт, 87 буюу 16.2 хувь нь мягмар гарагт, 93 буюу 17.3 хувь нь лхагва гарагт, 76 буюу 14.1 хувь нь пүрэв гарагт, 91 буюу 16.9 хувь нь баасан гарагт, 50 буюу 9.3 хувь нь бямба гарагт, 50 буюу 9.3 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 177 буюу 32.9 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 191 буюу 35.5 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 57 буюу 10.6 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 113 буюу 21.0 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 195 буюу 36.2 хувь нь гэр орон сууцанд, 64 буюу 11.9 хувь нь гудамж талбайд, 21 буюу 3.9 хувь нь олон нийтийн газарт, 10 буюу 1.9 хувь нь төрийн байгууллагад, 4 буюу 0.7 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 26 буюу 4.8 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 39 буюу 7.2 хувь нь авто замд, 179 буюу 33.3 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

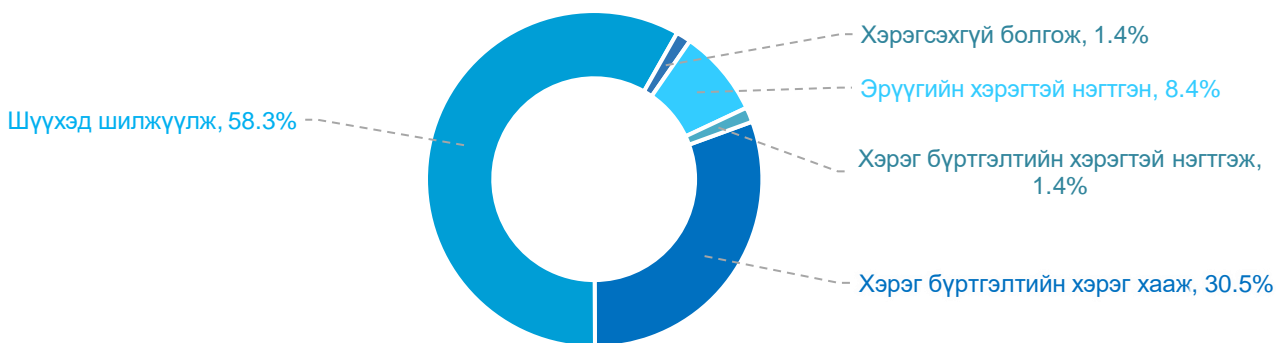
Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 154 буюу 28.6 хувь нь согтуугаар, 80 буюу 14.9 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 27 буюу 5.0 хувь нь бүлэглэн, 21 буюу 3.9 хувь нь хүүхэд оролцож, 56 буюу 10.4 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 649 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 172 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 821 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 212 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 605 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосноос сэргээсэн 4 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 561 буюу 68.3 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

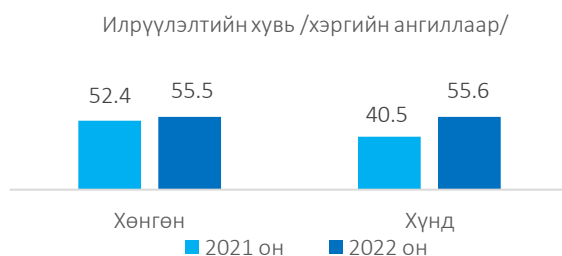
- 171 буюу 30.5 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 327 буюу 58.3 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 8 буюу 1.4 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,
- 47 буюу 8.4 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,
- 8 буюу 1.4 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 68.3 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 97.3 хувийг шийдвэрлэж, 16 хүнд холбогдох, 277 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Ховд аймгийн Цагдаагийн газарт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 211 буюу 39.2 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 55.5 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 5.1 нэгжээр өссөн. Орон нутгийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 5.0 нэгжээр бага байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 380 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 154 хэрэг буюу 68.1 хувиар, 211 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 97 буюу 85.1 хувиар тус тус өссөн байна.

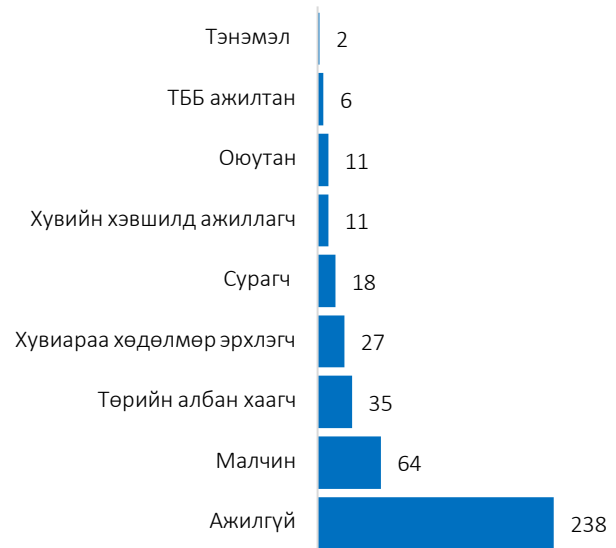
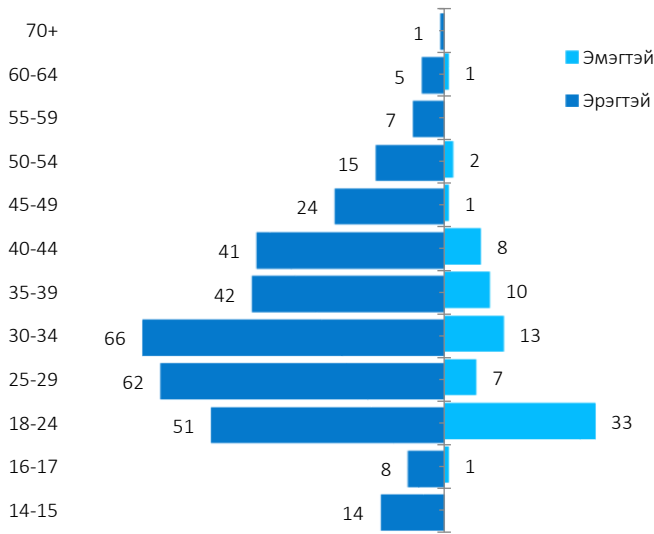
Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 412 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 19.1 хувиар өссөн.

Холбогдогчдын 336 буюу 81.5 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 4.3 хувиар, 76 буюу 18.4 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь 3.2 дахин тус тус өсч, 23 буюу 5.6 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 14.8 хувиар буурсан байна.

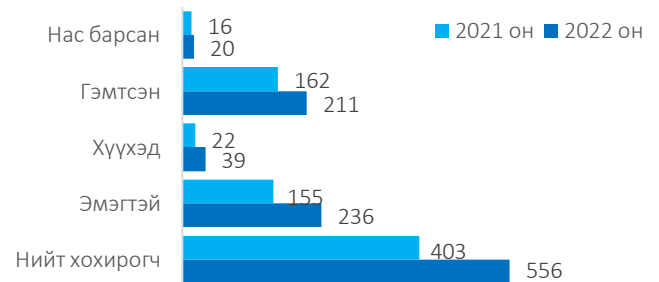
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

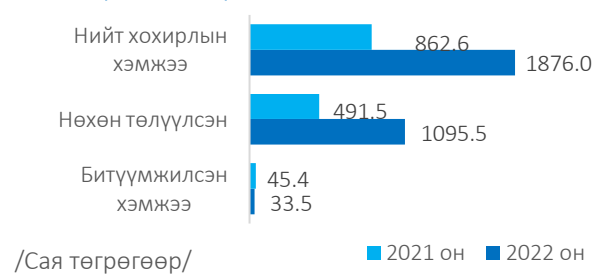
Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон иргэн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 556 иргэн, 1 хуулийн этгээд хохирч, 20 хүн нас барж, 211 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 153 буюу 38.0 хувиар өсч, нас барсан хүн 4 буюу 25.0 хувиар, гэмтсэн хүн 49 буюу 30.2 хувиар тус тус өссөн.

4.2. Учирсан хохирол.

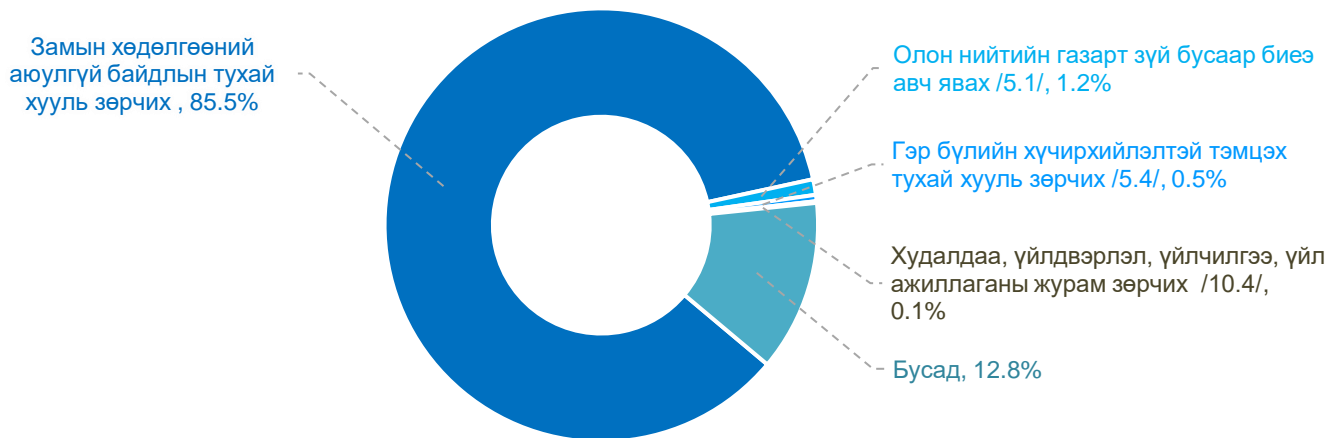
Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 1876.0 сая төгрөгийн хохирлын 1095.5 сая төгрөг буюу 58.4 хувийг нөхөн төлүүлж, 33.5 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 1013.4 сая төгрөг буюу 2.2 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 604.0 сая төгрөг буюу 2.2 дахин тус тус өсч, битүүмжилсэн хөрөнгө 12.0 сая төгрөг буюу 26.3 хувиар буурсан байна.

Тав. Зөрчил.

Ховд аймгийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 27022 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 6205 буюу 29.8 хувиар, 26988 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 6219 буюу 29.9 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 23101 буюу 85.5 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 314 буюу 1.2 хувийг олон нийтийн газар биеэ зүй бусаар авч явах, 127 буюу 0.5 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 34 буюу 0.1 хувийг танхайрах, 3446 буюу 12.7 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 25625 иргэн, 21 хуулийн этгээдийг 1084198.8 мянган төгрөгөөр торгох, 883 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах, 459 хүнийг баривчлуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс торгосон иргэн 6126 буюу 31.4 хувиар, баривчлуулсан шийтгэл 95 буюу 26.1 хувиар тус тус өсч, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 14 буюу 1.6 хувиар буурсан байна.

2022 онд Ховд аймагт нийт 1066 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 350 буюу 24.7 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

3.20. ХӨВСГӨЛ АЙМАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

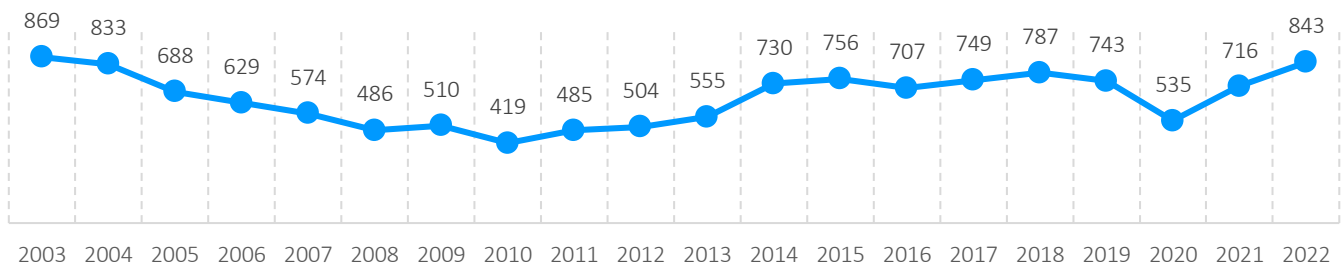
Хөвсгөл аймгийн цагдаагийн газар 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 4126 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 1334 буюу 32.3 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 2792 буюу 67.7 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол мэдээлэл 168 буюу 3.9 хувиар, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 200 буюу 6.7 хувиар тус тус буурч, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 32 буюу 2.5 хувиар өссөн.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 715 буюу 53.6 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 581 буюу 43.6 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 3 буюу 0.2 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 2425 буюу 86.9 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 328 буюу 11.7 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 14 буюу 0.5 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 843 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 127 буюу 17.7 хувиар өсч, орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 7.7 хувийг эзэлж байна.

Тус аймагт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /сумдаар/.

Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь					Тоо	Хувь
1	Алаг-Эрдэнэ сум	254	253	-1	-0.4	13	Төмөрбулаг сум	13	10	-3	-23.1
2	Арбулаг сум	19	13	-6	-31.6	14	Түнэл сум	18	17	-1	-5.6
3	Баянзүрх сум	7	11	4	57.1	15	Улаан сум	12	21	9	75.0
4	Бүрэнтогтох сум	19	18	-1	-5.3	16	Ханх сум	5	10	5	2.0 дах
5	Галт сум	9	13	4	44.4	17	Цагаан-Уул сум	12	16	4	33.3
6	Жаргалант сум	5	10	5	2.0 дах	18	Цагаан нуур сум	4	3	-1	-25.0
7	Их-Уул сум	14	19	5	35.7	19	Цагаан-Үүр сум	2	4	2	2.0 дах
8	Мөрөн сум	225	328	103	45.8	20	Цэцэрлэг сум	4	15	11	3.8 дах
9	Рашаант сум	11	9	-2	-18.2	21	Чандмань-Өндөр сум	8	18	10	2.3 дах
10	Рэнчинлхүмбэ сум	12	5	-7	-58.3	22	Шинэ-Идэр сум	10	10	0	0.0
11	Тариалан сум	23	13	-10	-43.5	23	Эрдэнэбулган сум	5	4	-1	-20.0
12	Тосонцэнгэл сум	25	23	-2	-8.0						

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 714 буюу 84.7 хувь нь хөнгөн, 129 буюу 15.3 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн гэмт хэрэг 14.8 хувиар, хүнд гэмт хэрэг 37.2 хувиар тус тус өссөн байна.

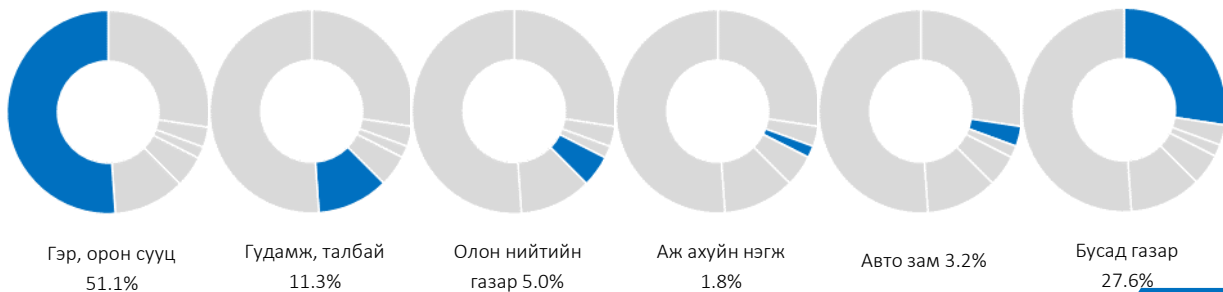
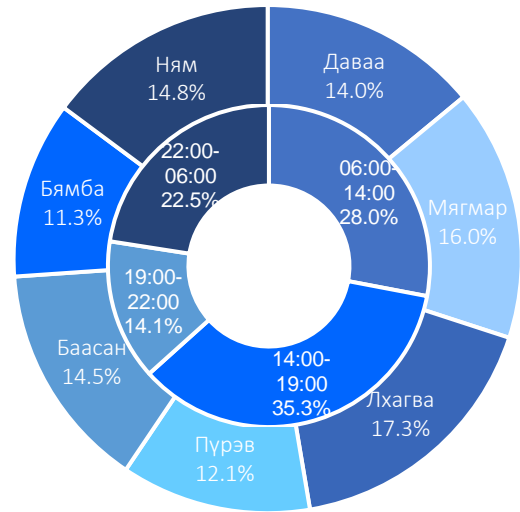
1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	10	18	80.0	2.1
	Үүнээс: Хүнийг алах	5	6	20.0	0.7
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	181	239	32.0	28.4
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	2	3	50.0	0.4
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	14	32	2.3 дах	3.8
	Үүнээс: Хүчиндэх	13	30	2.3 дах	3.6
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	7	4	-42.9	0.5
5	Хүний хувийн, улс төрийн эрх, эрх чөлөөний эсрэг гэмт хэрэг	1	1	0.0	0.1
6	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг		1		0.1
7	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг		1		0.1
8	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	414	475	14.7	56.3
	Үүнээс: Хулгайлах	67	97	44.8	11.5
	Дээрэмдэх	4	5	25.0	0.6
	Залилах	273	323	18.3	38.3
	Мал хулгайлах	45	20	-55.6	2.4
9	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	2	3	50.0	0.4
10	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	3	1	-66.7	0.1
11	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг	12	2	-83.3	0.2
12	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	6	7	16.7	0.8
13	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг	40	28	-30.0	3.3
	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	26	31	19.2	3.7
14	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	26	30	15.4	3.6

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 118 буюу 14.0 хувь нь даваа гарагт, 135 буюу 16.0 хувь нь мягмар гарагт, 146 буюу 17.3 хувь нь лхагва гарагт, 102 буюу 12.0 хувь нь пүрэв гарагт, 122 буюу 14.4 хувь нь баасан гарагт, 95 буюу 11.2 хувь нь бямба гарагт, 125 буюу 14.8 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 236 буюу 28.0 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 298 буюу 35.3 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 119 буюу 14.1 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 190 буюу 22.5 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 431 буюу 51.1 хувь нь гэр орон сууцанд, 96 буюу 11.3 хувь нь гудамж талбайд, 42 буюу 5.0 хувь нь олон нийтийн газарт, 16 буюу 1.8 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 27 буюу 3.2 хувь нь авто замд, 214 буюу 25.3 хувь нь бусад газарт, 5 буюу 0.6 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 12 буюу 1.4 хувь нь төрийн басйгууллагад тус тус бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 225 буюу 26.7 хувь нь согтуугаар, 73 буюу 8.7 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 47 буюу 5.6 хувь нь бүлэглэн, 27 буюу 3.2 хувь нь хүүхэд оролцож, 74 буюу 8.8 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 931 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 438 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 1369 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 459 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 901 энэ оны дугаартай, 9 нь урьд оны хэрэгсэхгүй болгосноос сэргээсэн хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 908 буюу 66.3 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

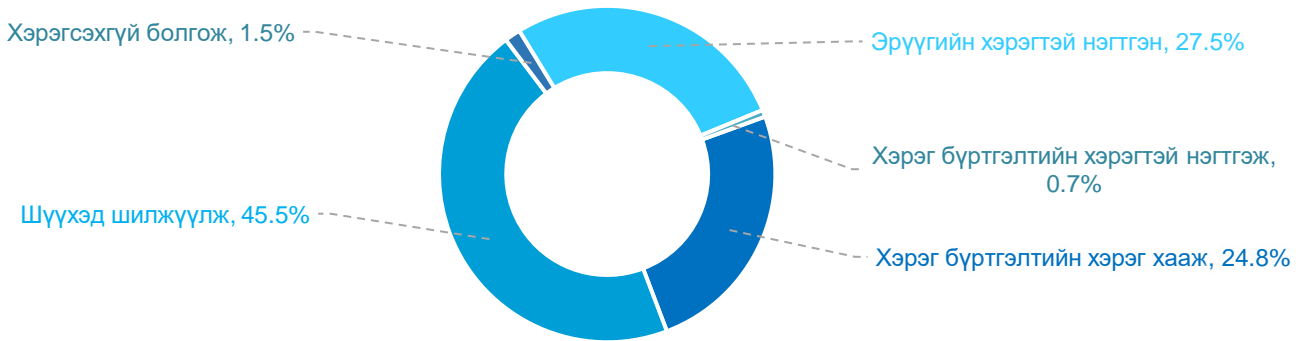
-225 буюу 24.8 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,

-413 буюу 45.5 хувийг шүүхэд шилжүүлж,

-14 буюу 1.5 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,

-250 буюу 27.5 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,

-6 буюу 0.7 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 66.3 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 93.0 хувийг шийдсэн байна.

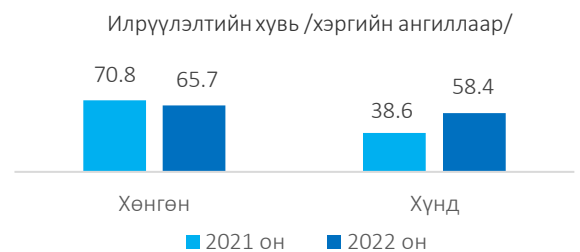

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1 Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Хөвсгөл аймагт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 341 буюу 40.4 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 64.1 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 1.1 нэгжээр буурсан.

Орон нутгийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 3.6 нэгжээр их байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 410 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 154 хэрэг буюу 60.2 хувиар, үүнээс 263 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 96 буюу 57.5 хувиар тус тус өссөн байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

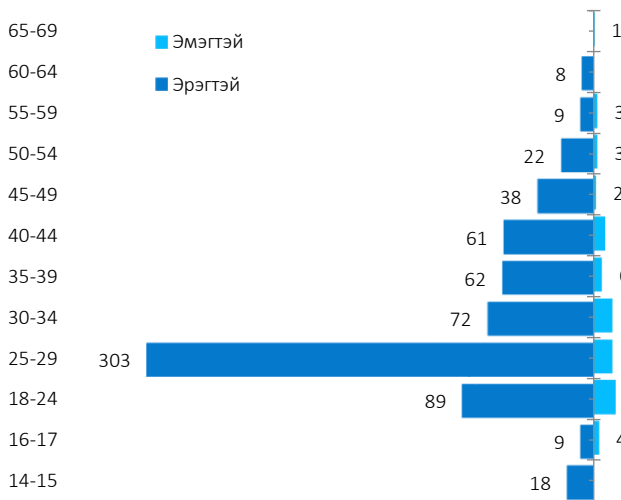
3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 761 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 14.4 хувиар өссөн байна.

Холбогдогчдын 68 буюу 8.9 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 25.9 хувиар, 693 буюу 91.1 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь 13.4 хувиар, 31 буюу 4.1 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 24.0 хувиар тус тус өссөн байна.

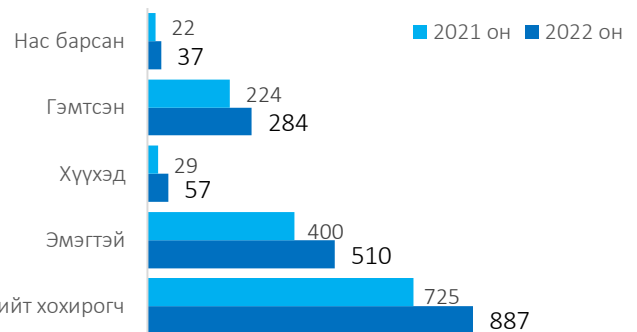
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

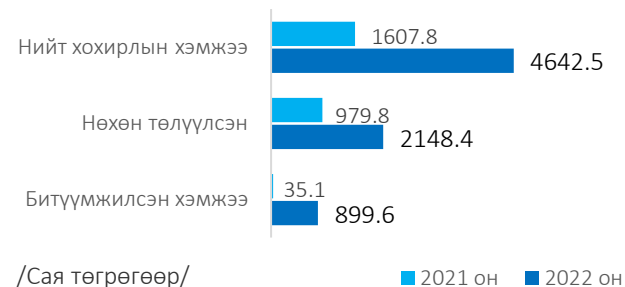
Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон хүн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 887 иргэн, 1 хуулийн этгээд хохирч, үүнээс 37 хүн нас барж, 284 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 162 буюу 22.3 хувиар, гэмтсэн хүн 60 буюу 26.8 хувиар, нас барсан хүн 15 буюу 68.2 хувиар тус тус өссөн байна.

4.2. Учирсан хохирол.

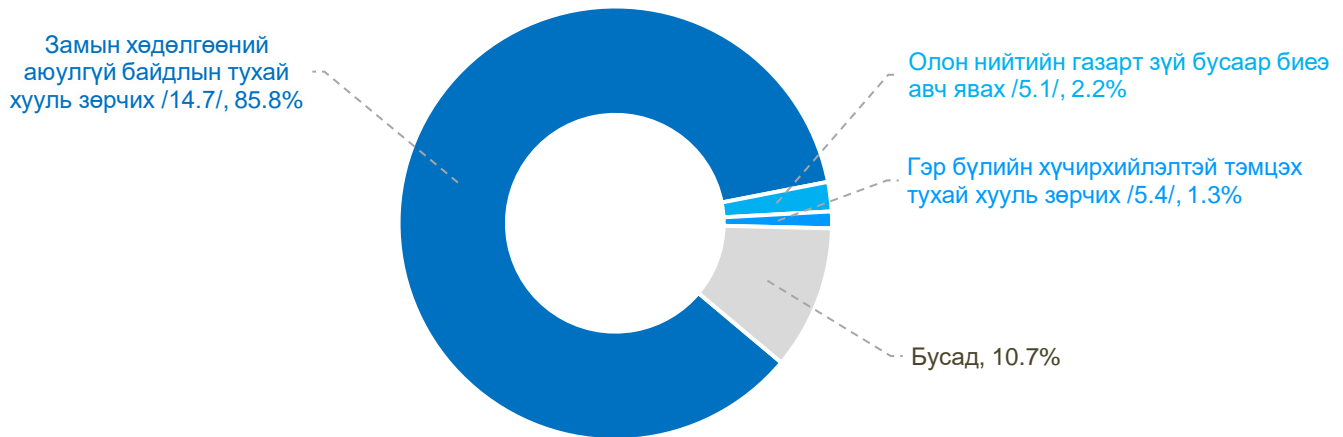
Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 4642.5 сая төгрөгийн хохирлын 2148.4 сая төгрөг буюу 46.3 хувийг нөхөн төлүүлж, 899.6 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 3034.7 сая төгрөг буюу 2.8 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 1168.6 сая төгрөг буюу 2.1 дахин, битүүмжилсэн хөрөнгө 864.5 сая төгрөг буюу 25.6 дахин тус тус өссөн байна.

Тав. Зөрчил.

Хөвсгөл аймгийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 25237 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 719 буюу 2.9 хувиар, 25090 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 678 буюу 2.8 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 21660 буюу 85.8 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 553 буюу 2.2 хувийг олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах, 316 буюу 1.3 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 2708 буюу 10.7 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 23675 иргэнийг 1126451.2 мянган төгрөгөөр торгох, 478 хүнийг баривчлуулах, 937 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл ногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс иргэнийг торгосон шийтгэл 546 буюу 2.4 хувиар, баривчилуулсан шийтгэл 33 буюу 7.4 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 99 буюу 11.8 хувиар тус тус өссөн байна.

2022 онд Хөвсгөл аймагт нийт 417 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 41 буюу 10.9 хувиар өссөн байна.

---oooOooo---

3.21. ХЭНТИЙ АЙМАГТ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧЛИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн гомдол, мэдээлэл.

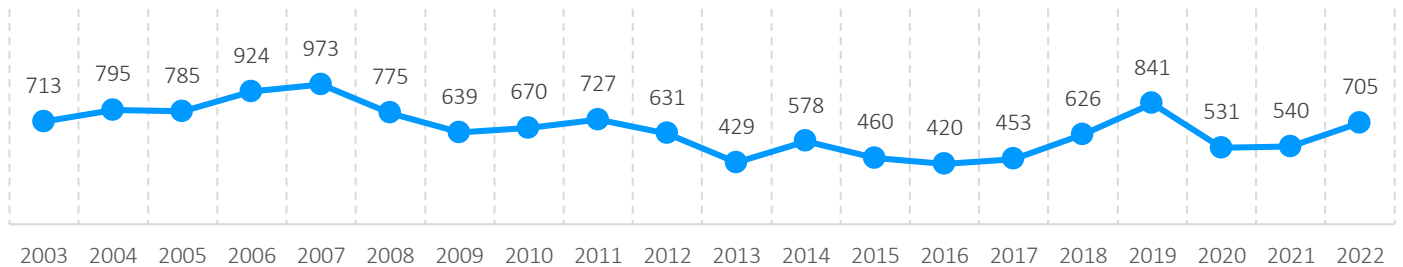
Хэнтий аймгийн цагдаагийн газар 2022 онд иргэн, хуулийн этгээдээс 5737 гомдол, мэдээлэл хүлээн авч шалгаснаас 1724 буюу 30.1 хувь нь гэмт хэргийн шинжтэй, 4013 буюу 69.9 хувь нь зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт бүртгэгдсэн гомдол мэдээлэл 1447 буюу 33.7 хувиар, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 1079 буюу 36.8 хувиар, гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээлэл 368 буюу 27.1 хувиар тус тус өссөн.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 726 буюу 42.1 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээж, 941 буюу 54.6 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 12 буюу 0.7 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж, зөрчлийн шинжтэй гомдол мэдээллийн 2866 буюу 71.4 хувийг зөрчлийн хэрэг нээж, 1015 буюу 25.3 хувийг зөрчлийн хэрэг нээхээс татгалзаж, 99 буюу 2.5 хувийг харьяаллын дагуу шилжүүлж тус тус шийдвэрлэсэн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг.

Нийт 705 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 165 буюу 30.6 хувиар өсч, орон нутагт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 6.4 хувийг эзэлж байна.

Тус аймагт сүүлийн 20 жилд бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:

1.3. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг /сумдаар/.

Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Д/д	Сум	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт	
				Тоо	Хувь					Тоо	Хувь
1	Батноров	32	56	24	75	11	Дадал	15	29	14	93.3
2	Бат-ширээт	13	10	-3	-23.1	12	Дархан	11	13	2	18.2
3	Баянадарга	23	13	-10	-43.5	13	Дэлгэрхаан	15	27	12	80
4	Баянмөнх	8	6	-2	-25	14	Жаргалтхаан	26	27	1	3.8
5	Баян-овоо	24	22	-2	-8.3	15	Мөрөн	12	37	25	3.1 дах
6	Баянхутаг	31	36	5	16.1	16	Норовлин	25	26	1	4
7	Биндэр	27	30	3	11.1	17	Өмнөдэлгэр	21	39	18	85.7
8	Бор-Өндөр	63	69	6	9.5	18	Хэрлэн	164	219	55	33.5
9	Бэрх хот	1	2	1	2.0 дах	19	Цэнхэрмандал	12	21	9	75
10	Галшир	17	23	6	35.3						

1.4. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн ангилал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 510 буюу 72.3 хувь нь хөнгөн, 195 буюу 27.7 хувь нь хүнд ангиллын хэрэг байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хөнгөн гэмт хэрэг 22.9 хувиар, хүнд гэмт хэрэг 56.0 хувиар тус тус өссөн байна.

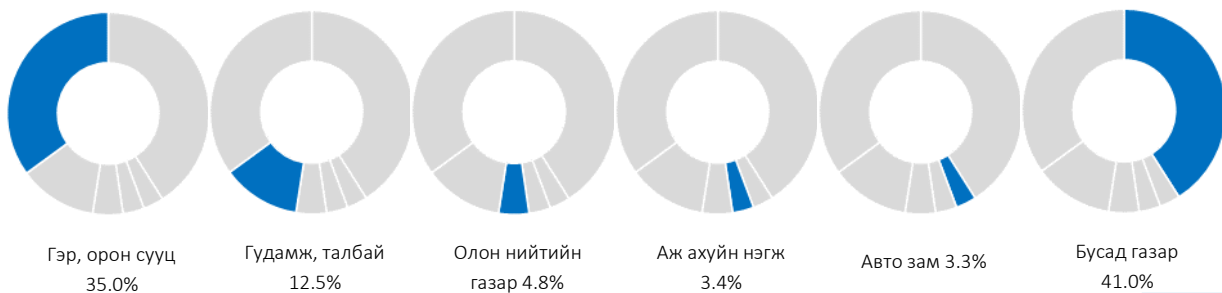
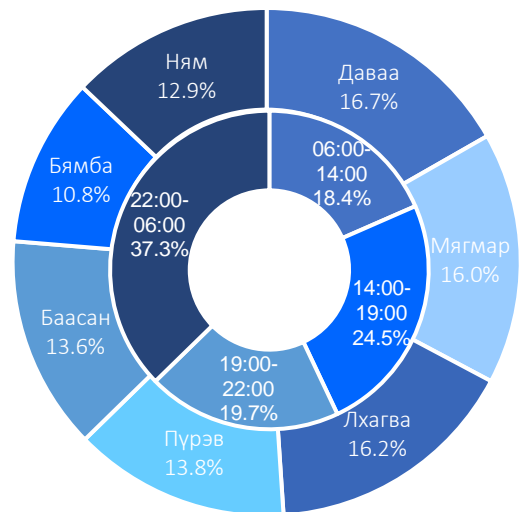
1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	17	24	41.2	3.4
	Үүнээс: Хүнийг алах	7	8	14.3	1.1
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	205	243	18.5	34.5
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	1	5	5.0 дах	0.7
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	14	21	50.0	3.0
	Үүнээс: Хүчиндэх	14	18	28.6	2.6
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	1	2	2.0 дах	0.3
5	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг		1		0.1
6	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг		1		0.1
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	268	360	34.3	51.1
7	Үүнээс Хулгайлах	79	115	45.6	16.3
	Дээрэмдэх	2	5	2.5 дах	0.7
	Залилах	48	76	58.3	10.8
	Мал хулгайлах	117	117	0.0	16.6
8	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг	4	2	-50.0	0.3
9	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	2	6	3.0 дах	0.9
10	Авлигын эсрэг		1		0.1
11	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг	10	9	-10.0	1.3
12	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг		1		0.1
13	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	18	34	88.9	4.8
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	18	34	88.9	4.8

1.6. Гэмт хэргийн үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 118 буюу 16.7 хувь нь даваа гарагт, 113 буюу 16.0 хувь нь мягмар гарагт, 114 буюу 16.2 хувь нь лхагва гарагт, 97 буюу 13.8 хувь нь пүрэв гарагт, 96 буюу 13.6 хувь нь баасан гарагт, 76 буюу 10.8 хувь нь бямба гарагт, 91 буюу 12.9 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 130 буюу 18.4 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 173 буюу 24.5 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 139 буюу 19.7 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 263 буюу 37.4 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 247 буюу 35.0 хувь нь гэр орон сууцанд, 88 буюу 12.5 хувь нь гудамж талбайд, 34 буюу 4.8 хувь нь олон нийтийн газарт, 1 буюу 0.1 хувь нь нийтийн тээвэрт, 5 буюу 0.7 хувь нь төрийн байгууллагад, 6 буюу 0.9 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 24 буюу 3.4 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 23 буюу 3.3 хувь нь авто замд, 277 буюу 39.3 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

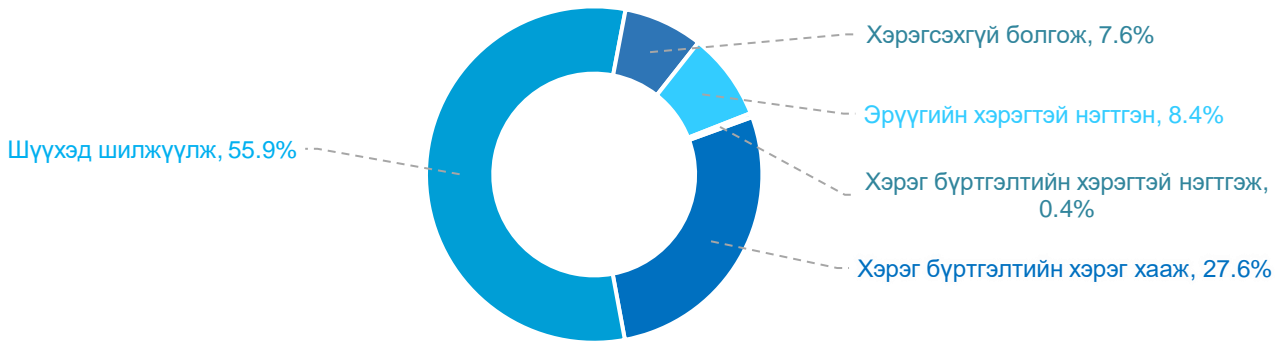
Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 240 буюу 34.0 хувь нь согтуугаар, 65 буюу 9.2 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 74 буюу 10.5 хувь нь бүлэглэн, 16 буюу 2.3 хувь нь хүүхэд оролцож, 46 буюу 6.5 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.8. Гэмт хэргийн хөдөлгөөн.

2022 онд 932 хэрэгт хэрэг бүртгэлт, 239 хэрэгт мөрдөн байцаалт, нийт 1171 хэрэгт ЭХХШТХ-д заасан ажиллагаа явуулсны 321 урьд оны үлдэгдэл хэрэг, 830 энэ оны дугаартай хэрэг, урьд оны хэрэгсэхгүй болгосоноос сэргээсэн 19, урьд оны түдгэлзүүлсэнээс сэргээсэн 1 хэрэг байна.

Энэ хугацаанд нийт шалгасан эрүүгийн хэргийн 760 буюу 69.4 хувийг шийдвэрлэсэн байх бөгөөд шийдвэрлэсэн байдлаар нь авч үзвэл:

- 210 буюу 27.6 хувийг хэрэг бүртгэлтийн хэрэг хааж,
- 425 буюу 55.9 хувийг шүүхэд шилжүүлж,
- 58 буюу 7.6 хувийг хэрэгсэхгүй болгож,
- 64 буюу 8.4 хувийг буюу эрүүгийн хэрэгтэй нэгтгэн,
- 3 буюу 0.5 хувийг бусад хэрэг бүртгэлтийн хэрэгтэй нэгтгэж, нийт шалгасан хэргийн 64.9 хувь, хуулийн анхны хугацаанд 99.2 хувийг шийдэж, 438 хэргийн үлдэгдэлтэй байна.

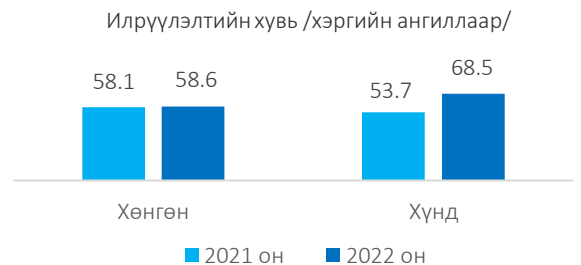

Хоёр. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

2.1. Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь.

Хэнтий аймагт нийт бүртгэгдсэн хэргийн 330 буюу 46.8 хувийг далд аргаар үйлдсэн бөгөөд гэмт хэргийн илрүүлэлт 61.7 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 4.4 нэгжээр өссөн.

Орон нутгийн илрүүлэлттэй харьцуулахад 1.2 нэгжээр их байна.

2.2. Хэрэг бүртгэлтийн хэрэг.

Хэрэг бүртгэлтийн 532 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 207 хэрэг буюу 63.7 хувиар, үүнээс 328 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж ялагдагчаар татсан нь 142 буюу 76.3 хувиар тус тус өссөн байна.

Гурав. Гэмт хэрэгт холбогдогч.

3.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 569 хүн шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 99 буюу 21.1 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 53 буюу 9.3 хувийг эмэгтэй хүн эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 32.5 хувиар, 516 буюу 90.7 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь 20.0 хувиар, 25 буюу 4.4 хувийг хүүхэд эзэлж байгаа нь 56.3 хувиар тус тус өссөн байна.

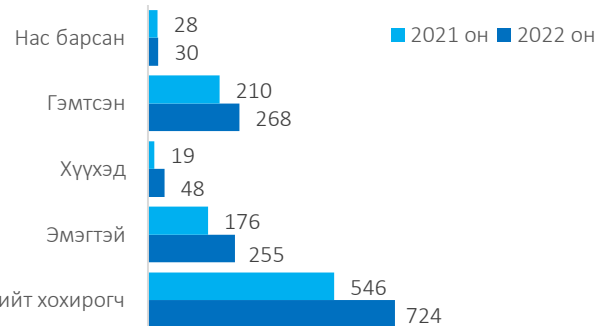
3.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

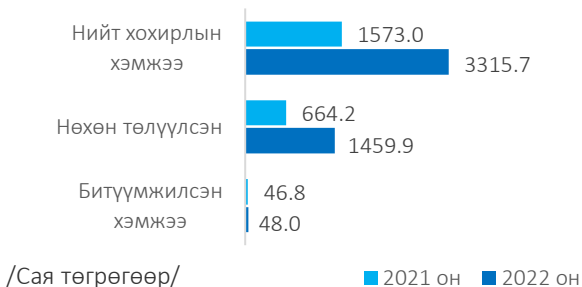
Дөрөв. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

4.1. Хохирсон хүн.

Гэмт хэргийн улмаас 724 иргэн хохирч, үүнээс 30 хүн нас барж, 268 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүн 178 буюу 32.6 хувиар, гэмтсэн хүн 58 буюу 27.6 хувиар, нас барсан хүн 2 буюу 7.1 хувиар тус тус өссөн байна.

4.2. Учирсан хохирол.

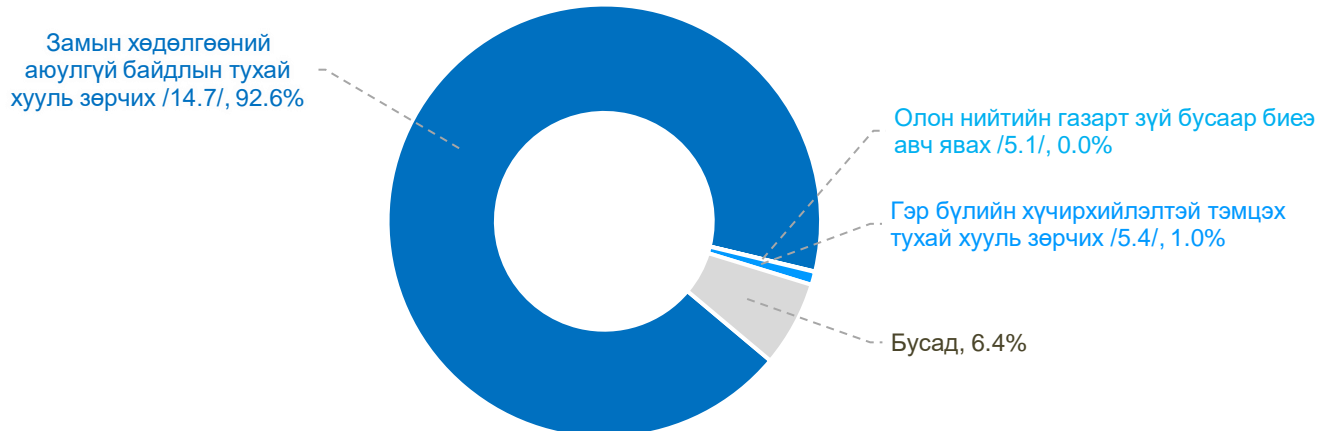

Иргэнд учирсан 3315.7 сая төгрөгийн хохирлын 1549.9 сая төгрөг буюу 44.0 хувийг нөхөн төлүүлж, 48.0 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 1742.8 сая төгрөг буюу 2.1 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 795.7 сая төгрөг буюу 2.2 дахин, битүүмжилсэн хөрөнгө 1.2 сая төгрөг буюу 2.6 хувиар тус тус өссөн байна.

Тав. Зөрчил.

Хэнтий аймгийн цагдаагийн газрын хэмжээнд нийт 30677 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 4297 буюу 16.3 хувиар, 30408 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 4272 буюу 16.3 хувиар тус тус өссөн байна.

Нийт бүртгэгдсэн зөрчлийн 28412 буюу 92.6 хувийг замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль зөрчих, 9 буюу 0.03 хувийг олон нийтийн газарт зүй бусаар биеэ авч явах, 300 буюу 1.0 хувийг гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих, 1956 буюу 6.4 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна.

Зөрчил гаргасан 29006 иргэнийг 1175918.2 мянган төгрөгөөр торгох, 540 хүнийг баривчлуулах, 861 хүнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл оногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеэс иргэнийг торгосон шийтгэл 3930 буюу 15.7 хувиар, баривчлуулсан шийтгэл 130 буюу 31.7 хувиар, торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах шийтгэл 214 буюу 33.1 хувиар тус тус өссөн байна.

2022 онд Хэнтий аймагт нийт 367 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 358 буюу 49.4 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

ДӨРӨВ. ТОДОРХОЙ ТӨРЛИЙН ГЭМТ ХЭРЭГ.

4.1 ХҮНИЙГ АЛАХ ГЭМТ ХЭРЭГ.

Нэг. Бүртгэгдсэн хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

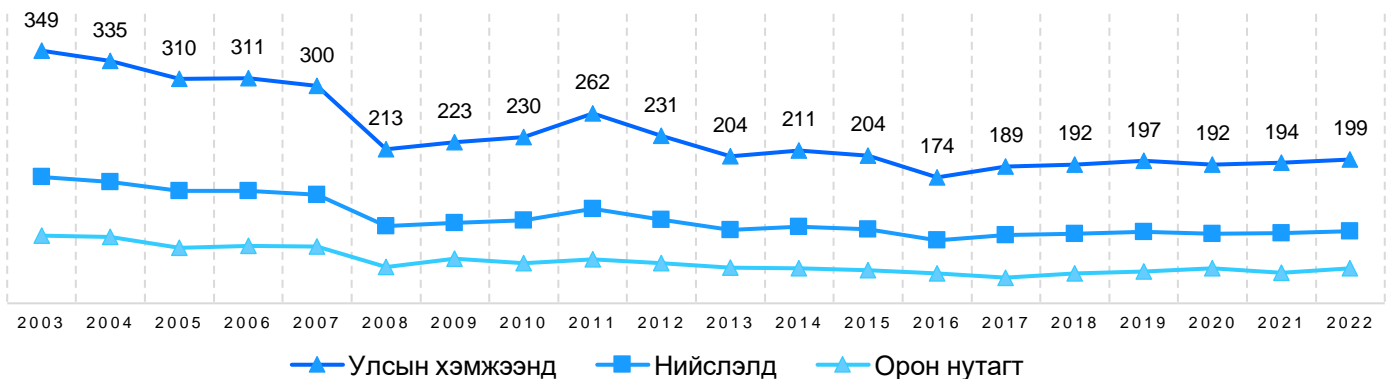
Энэ төрлийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд 2022 онд 199 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 5 буюу 2.6 хувиар өсч, нийслэлийн хэмжээнд 103 бүртгэгдсэн нь 6 буюу 5.5 хувиар буурч, орон нутгийн хэмжээнд 96 бүртгэгдсэн нь 11 гэмт хэргээр буюу 12.9 хувиар өссөн байна.

	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт хэрэгт эзлэх хувь	
	2021 он	2022 он		2021 он	2022 он
Улсын хэмжээнд	194	199	2.6	0.8	0.6
Нийслэлд	109	103	-5.5	0.7	0.4
Орон нутагт	85	96	12.9	1.0	0.9

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралт, нутаг дэвсгэрээр.

1.3. Гэмт хэргийн түвшин /2003-2022 он/.

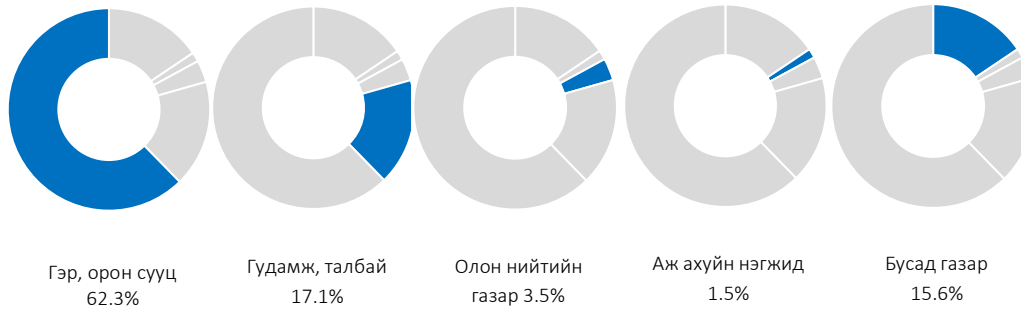
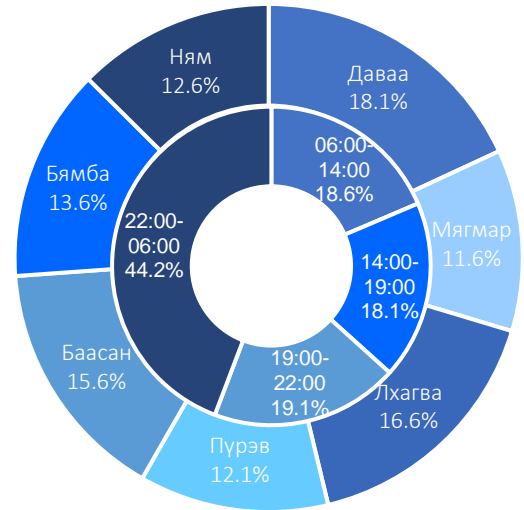

1.4. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 36 буюу 18.1 хувь нь даваа гарагт, 23 буюу 11.6 хувь нь мягмар гарагт, 33 буюу 16.6 хувь нь лхагва гарагт, 24 буюу 12.1 хувь нь пүрэв гарагт, 31 буюу 15.6 хувь нь баасан гарагт, 27 буюу 13.6 хувь нь бямба гарагт, 25 буюу 12.6 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 37 буюу 18.6 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 36 буюу 18.1 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 38 буюу 19.1 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 88 буюу 44.2 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 124 буюу 62.3 хувь нь гэр, орон сууцанд, 34 буюу 17.1 хувь нь гудамж талбайд, 7 буюу 3.5 хувь нь олон нийтийн газарт, 3 буюу 1.5 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 31 буюу 15.6 хувь нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

1.5. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 169 буюу 84.9 хувь нь согтуугаар, 9 буюу 4.5 хувь нь хүүхэд оролцож, 19 буюу 9.5 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 5 буюу 2.6 хувь нь бүлэглэн, 30 буюу 15.1 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.6. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

Хэрэг бүртгэлтийн 94 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 30 хэрэг буюу 46.9 хувиар, үүнээс 91 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 30 буюу 49.2 хувиар тус тус өссөн.

Тухайн гэмт хэргийн илрүүлэлт улсын хэмжээнд 96.8 хувь байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 1.5 нэгжээр, нийслэлийн хэмжээнд 100.0 хувь байгаа нь 2.9 нэгжээр, орон нутгийн хэмжээнд 92.9 хувь байгаа нь 0.2 нэгжээр тус тус өссөн байна.

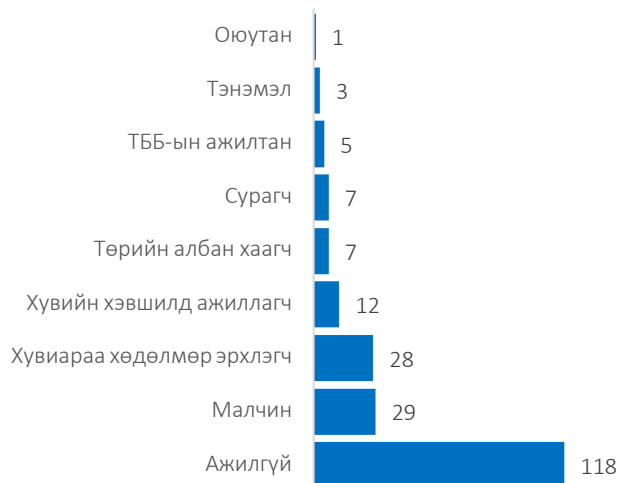
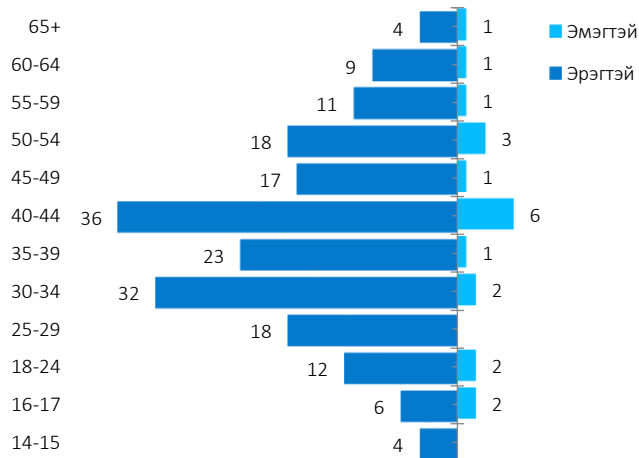
Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 210 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 9 буюу 4.5 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 20 буюу 9.5 хувь нь эмэгтэй, 190 буюу 90.5 хувь нь эрэгтэй, 12 буюу 5.7 хувь нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 11 буюу 6.1 хувиар хувиар, хүүхэд 9 буюу 4.0 дахин тус тус өсч, эмэгтэй хүн 2 буюу 9.1 хувиар буурсан байна.

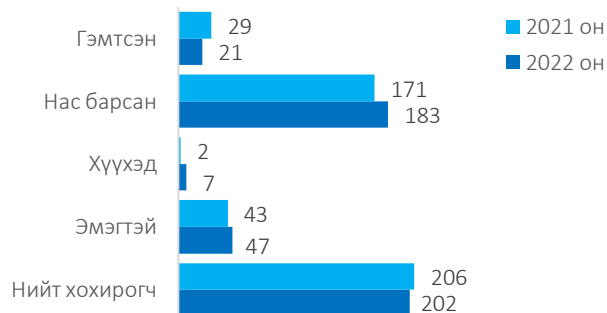
2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

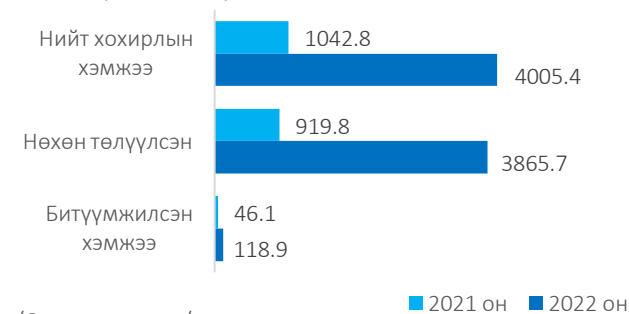
Гурав. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

3.1. Хохирсон хүн.

Гэмт хэргийн улмаас 202 иргэн хохирч, үүнээс 183 хүн нас барж, 21 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 4 буюу 1.9 хувиар, гэмтсэн хүн 8 буюу 27.6 хувиар тус тус буурч, нас барсан хүн 12 буюу 7.0 хувиар өссөн

3.2. Учирсан хохирол.

/Сая төгрөгөөр/

Иргэдэд учирсан 4005.4 сая төгрөгийн хохирлын 3865.7 сая төгрөг буюу 96.5 хувийг нөхөн төлүүлж, 118.9 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс учирсан хохирол 2962.6 сая төгрөг буюу 3.8 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 2945.9 сая төгрөг буюу 4.2 дахин, битүүмжилсэн хөрөнгө 72.8 сая төгрөг буюу 2.6 дахин тус тус өссөн байна.

---oooOooo---

4.2 ХҮНИЙ ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ХАЛДАШГҮЙ БАЙДЛЫН ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРЭГ.

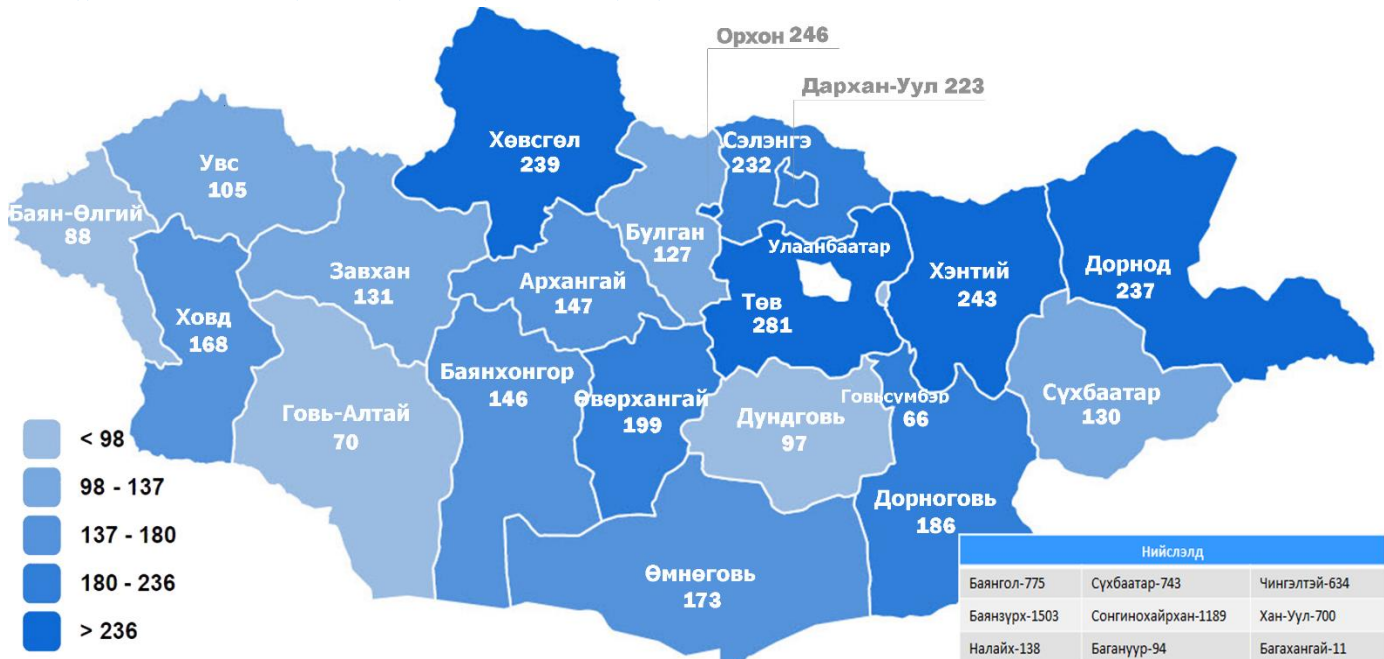
Нэг. Бүртгэгдсэн хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

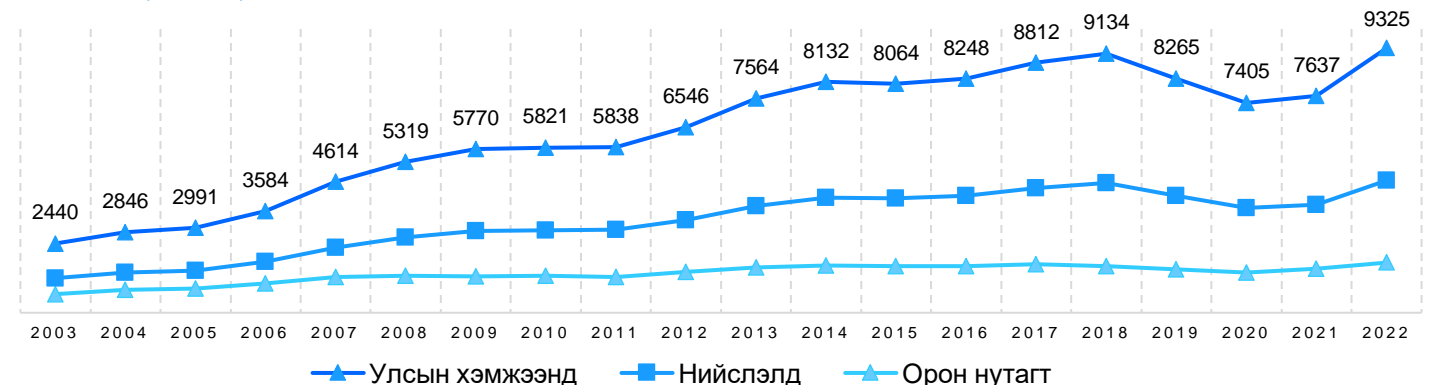
Энэ бүлгийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд 2022 онд 9325 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1688 гэмт хэргээр буюу 22.1 хувиар, нийслэлийн хэмжээнд 5787 бүртгэгдсэн нь 1236 гэмт хэргээр буюу 27.2 хувиар, орон нутгийн хэмжээнд 3534 бүртгэгдсэн нь 449 хэргээр буюу 14.6 хувиар тус тус өссөн байна.

	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт хэрэгт эзлэх хувь	
	2021 он	2022 он		2021 он	2022 он
Улсын хэмжээнд	7637	9325	22.1	30.0	26.4
Нийслэлд	4551	5787	27.2	27.5	23.8
Орон нутагт	3085	3534	14.6	34.7	32.1
Бусад	1	4		6.7	36.4

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралт, нутаг дэвсгэрээр.

1.3. Гэмт хэргийн түвшин /2003-2022 он/.

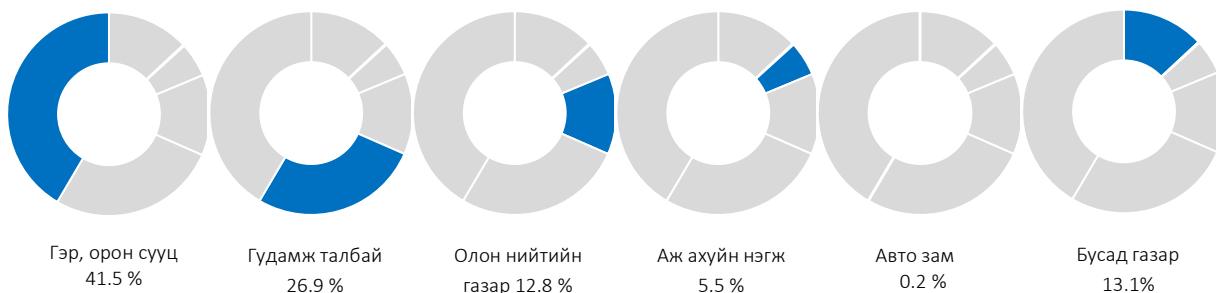
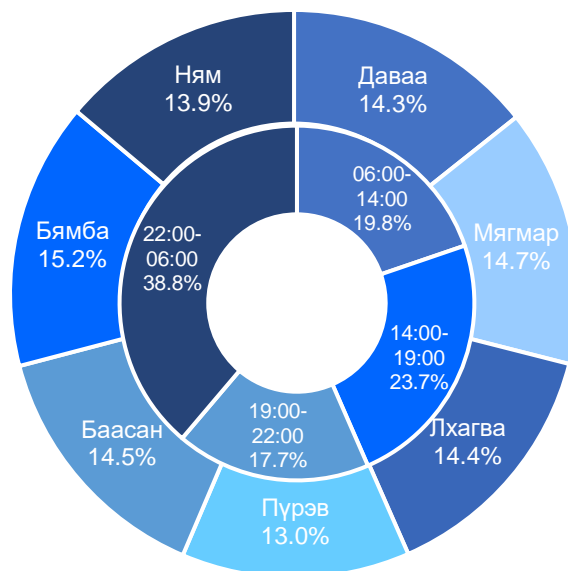
1.4. Гэмт хэргийн төрөл /Эрүүгийн хуулийн зүйл ангиар/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Тухайн хэрэгт эзлэх хувь
				Тоо	Хувь	
1	11.1 дүгээр зүйл.Хүний эрүүл мэндэд хүнд хохирол санаатай учруулах	370	411	41	11.1	4.4
2	11.2 дугаар зүйл.Санаа сэтгэл хүчтэй цочрон давчдаж хүний эрүүл мэндэд хүнд хохирол учруулах	2	1	1	-50.0	0.0
3	11.3 дугаар зүйл.Хүний эрүүл мэндэд хүнд хохирол болгоомжгүйгээр учруулах	40	58	18	45.0	0.6
4	11.4 дүгээр зүйл.Хүний эрүүл мэндэд хүндэвтэр хохирол санаатай учруулах	607	760	153	25.2	8.2
5	11.5 дугаар зүйл.Хүний эрүүл мэндэд хүндэвтэр хохирол болгоомжгүйгээр учруулах	47	74	27	57.4	0.8
6	11.6 дугаар зүйл.Хүний эрүүл мэндэд хөнгөн хохирол санаатай учруулах	6453	7923	1470	22.8	85.0
7	11.7 дугаар зүйл.Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	118	98	-20	-16.9	1.0

1.5. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 1334 буюу 14.3 хувь нь даваа гарагт, 1367 буюу 14.7 хувь нь мягмар гарагт, 1347 буюу 14.4 хувь нь лхагва гарагт, 1212 буюу 13.0 хувь нь пүрэв гарагт, 1353 буюу 14.5 хувь нь баасан гарагт, 1418 буюу 15.2 хувь нь бямба гарагт, 1294 буюу 13.9 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 1842 буюу 19.8 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 2210 буюу 23.7 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 1655 буюу 17.7 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 3618 буюу 38.8 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 3872 буюу 41.5 хувь нь гэр орон сууцанд, 2509 буюу 26.9 хувь нь гудамж, талбайд, 1197 буюу 12.8 хувь нь олон нийтийн газарт, 12 буюу 0.1 хувь нь нийтийн тээвэрт, 47 буюу 0.5 хувь төрийн байгууллагад, 38 буюу 0.4 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 510 буюу 5.5 хувь нь аж ахуй нэгжид, 19 буюу 0.2 хувь нь авто замд, 1121 буюу 12.0 хувь нь бусад газарт үйлдэгджээ.

1.6. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 4379 буюу 47.0 хувь нь согтуугаар, 327 буюу 3.5 хувь нь хүүхэд оролцож, 999 буюу 10.7 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 267 буюу 2.9 хувь нь бүлэглэн, 1551 буюу 16.6 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас тус тус үйлдэгдсэн байна.

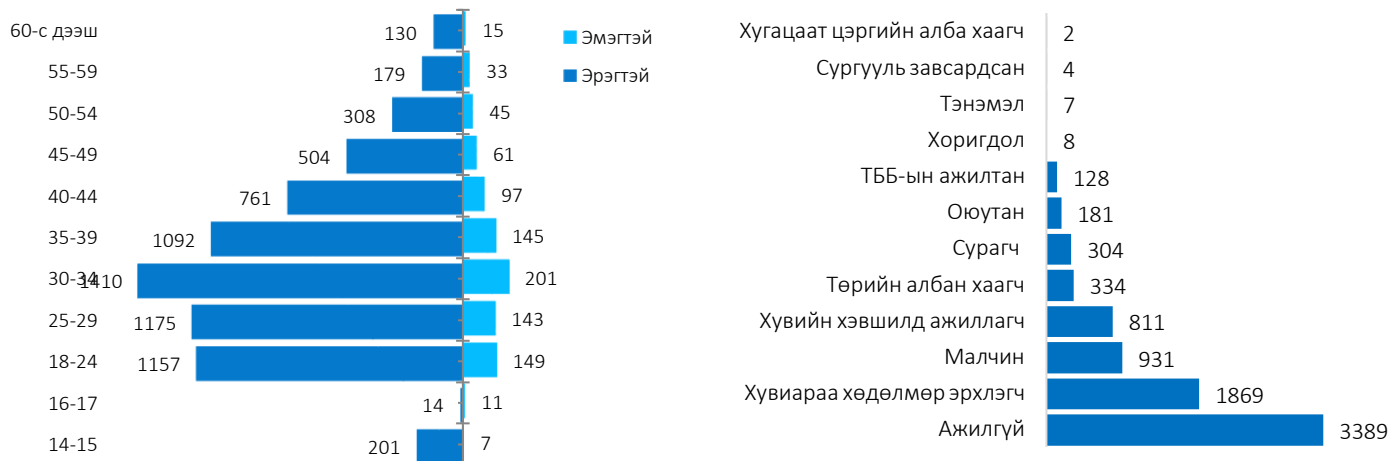
Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 7968 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 969 буюу 13.8 хувиар өссөн.

Холбогдогчдын 907 буюу 11.4 хувь нь эмэгтэй, 7061 буюу 88.6 хувь нь эрэгтэй, 363 буюу 4.6 хувь нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эмэгтэй хүн 143 буюу 18.7 хувиар, эрэгтэй хүн 826 буюу 13.2 хувиар, хүүхэд 93 буюу 34.4 хувиар тус тус өссөн байна.

2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

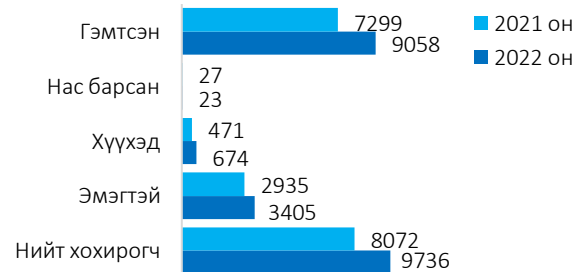

Гурав. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

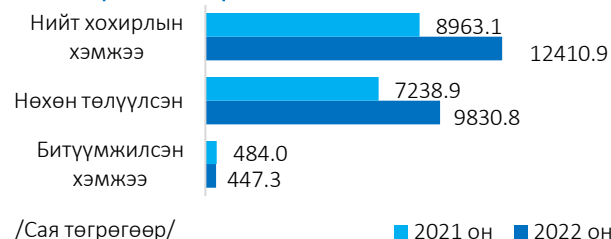
3.1. Хохирсон хүн.

Гэмт хэргийн улмаас 9736 иргэн хохирч, үүнээс 23 нас барж, 9058 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 1664 буюу 20.6, гэмтсэн хүн 1759 буюу 24.1 хувиар өсч, нас барсан хүн 4 буюу 14.8 хувиар буурсан байна.

Гэмтсэн иргэдийн гэмтлийн зэргээр нь авч үзвэл 7799 буюу 86.1 хувь нь хөнгөн, 818 буюу 9.0 хувь нь хүндэвтэр, 441 буюу 4.9 хувь нь хүнд зэргийн гэмтэл учирсан байна.

3.2. Учирсан хохирол.

Хэргийн улмаас иргэдэд учирсан 12410.9 сая төгрөгийн хохирлын 79.2 хувийг нөхөн төлүүлж, 447.3 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс битүүмжилсэн хөрөнгө 36.7 сая төгрөг буюу 7.6 хувиар буурч, учирсан хохирол 3447.8 сая төгрөг буюу 38.5 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 2591.9 сая төгрөг буюу 35.8 хувиар тус тус өссөн байна.

4.3 ХҮЧИНДЭХ ГЭМТ ХЭРЭГ.

Нэг. Бүртгэгдсэн хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

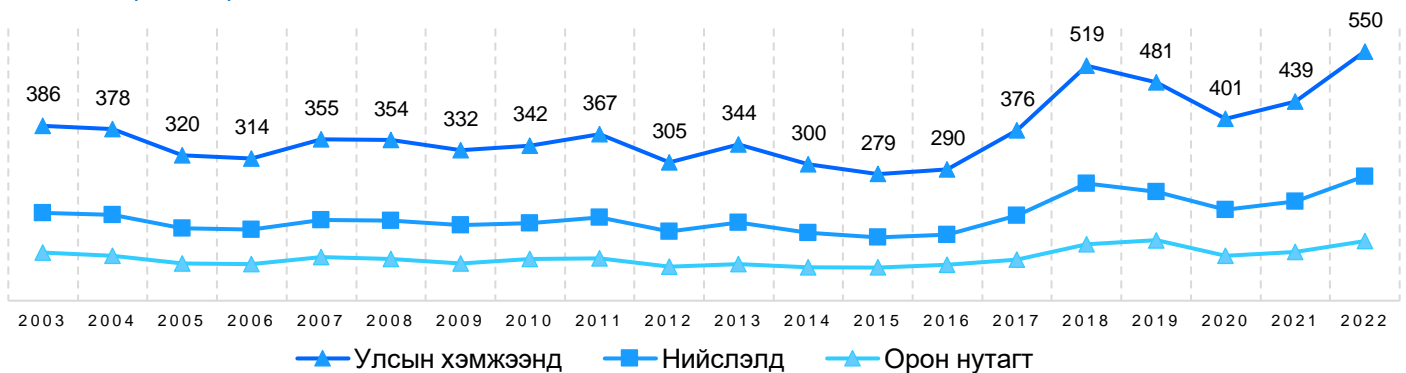
Энэ төрлийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд нийт 550 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 111 буюу 25.3 хувиар, нийслэлийн хэмжээнд 285 бүртгэгдсэн нь 60 буюу 26.7 хувиар, орон нутгийн хэмжээнд 264 бүртгэгдсэн нь 50 буюу 23.4 хувиар тус тус өссөн байна.

	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт хэрэгт эзлэх хувь	
	2021 он	2022 он		2021 он	2022 он
Улсын хэмжээнд	439	550	25.3	1.7	1.6
Нийслэлд	225	285	26.7	1.4	1.2
Орон нутагт	214	264	23.4	2.4	2.4
Бусад		1		0.0	9.1

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралт, нутаг дэвсгэрээр.

1.3. Гэмт хэргийн түвшин /2003-2022 он/.

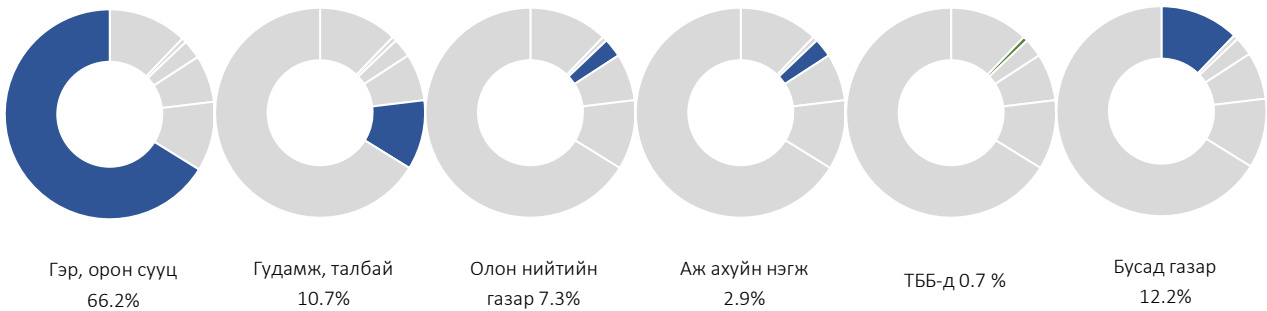
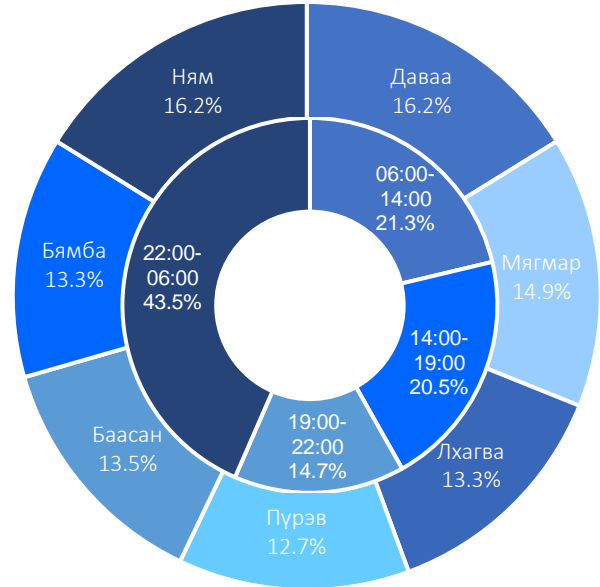

1.4. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 89 буюу 16.2 хувь нь даваа гарагт, 82 буюу 14.9 хувь нь мягмар гарагт, 73 буюу 13.3 хувь нь лхагва гарагт, 70 буюу 12.7 хувь нь пүрэв гарагт, 74 буюу 13.5 хувь нь баасан гарагт, 73 буюу 13.3 хувь нь бямба гарагт, 89 буюу 16.2 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 117 буюу 21.3 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 113 буюу 20.5 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 81 буюу 14.7 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 239 буюу 43.5 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 364 буюу 66.2 хувь нь гэр, орон сууцанд, 59 буюу 10.7 хувь нь гудамж талбайд, 40 буюу 7.3 хувь нь олон нийтийн газарт, 16 буюу 2.9 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 4 буюу 0.7 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 3 буюу 0.5 хувь нь нийтийн тээвэрт, 64 буюу 11.6 хувь нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

1.5. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 135 буюу 24.5 хувь нь согтуугаар, 30 буюу 5.5 хувь нь хүүхэд оролцож, 6 буюу 1.1 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 110 буюу 20.0 хувь нь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас, 19 буюу 3.5 хувь нь бүлэглэн үйлдсэн байна.

1.6. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

Хэрэг бүртгэлтийн 443 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 135 хэрэг буюу 43.8 хувиар, үүнээс 236 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 68 буюу 40.5 хувиар тус тус өссөн.

Тухайн гэмт хэргийн илрүүлэлт улсын хэмжээнд 53.3 хувь байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 1.3 нэгжээр, орон нутгийн хэмжээнд 58.5 хувь байгаа нь 5.1 нэгжээр тус тус буурч, нийслэлийн хэмжээнд 49.0 хувь байгаа нь 0.1 нэгжээр өссөн байна.

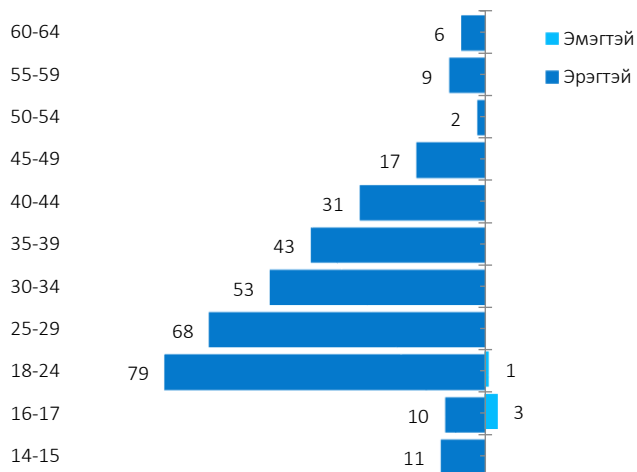
Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 371 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 36 буюу 10.7 хувиар, 36 буюу 9.7 хувь нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь 12 буюу 50.0 хувиар тус тус өссөн байна

2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

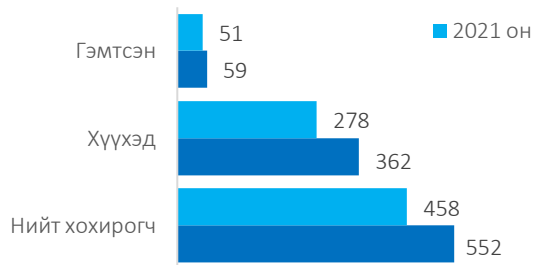
Гурав. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

3.1. Хохирсон хүн.

Гэмт хэргийн улмаас 552 иргэн хохирч, 59 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирсон хүн 94 буюу 20.5 хувиар, гэмтсэн хүн 8 буюу 15.7 хувиар тус тус өссөн.

Хохирсон иргэдийн 362 буюу 65.6 хувь нь 17 хүртэлх насны хүүхэд байгаа нь энэ төрлийн гэмт хэрэгт хохирогч болсон 10 хүний 6 нь хүүхэд байна гэсэн үг юм.

Хохирсон хүүхдийг насаар нь авч үзвэл 25 буюу 4.5 хувь нь 7 хүртэлх, 152 буюу 28.5 хувь нь 8-13 насны, 185 буюу 33.5 хувь нь 14-17 насны хүүхэд байна

---oooOooo---

4.4 ХУЛГАЙЛАХ ГЭМТ ХЭРЭГ.

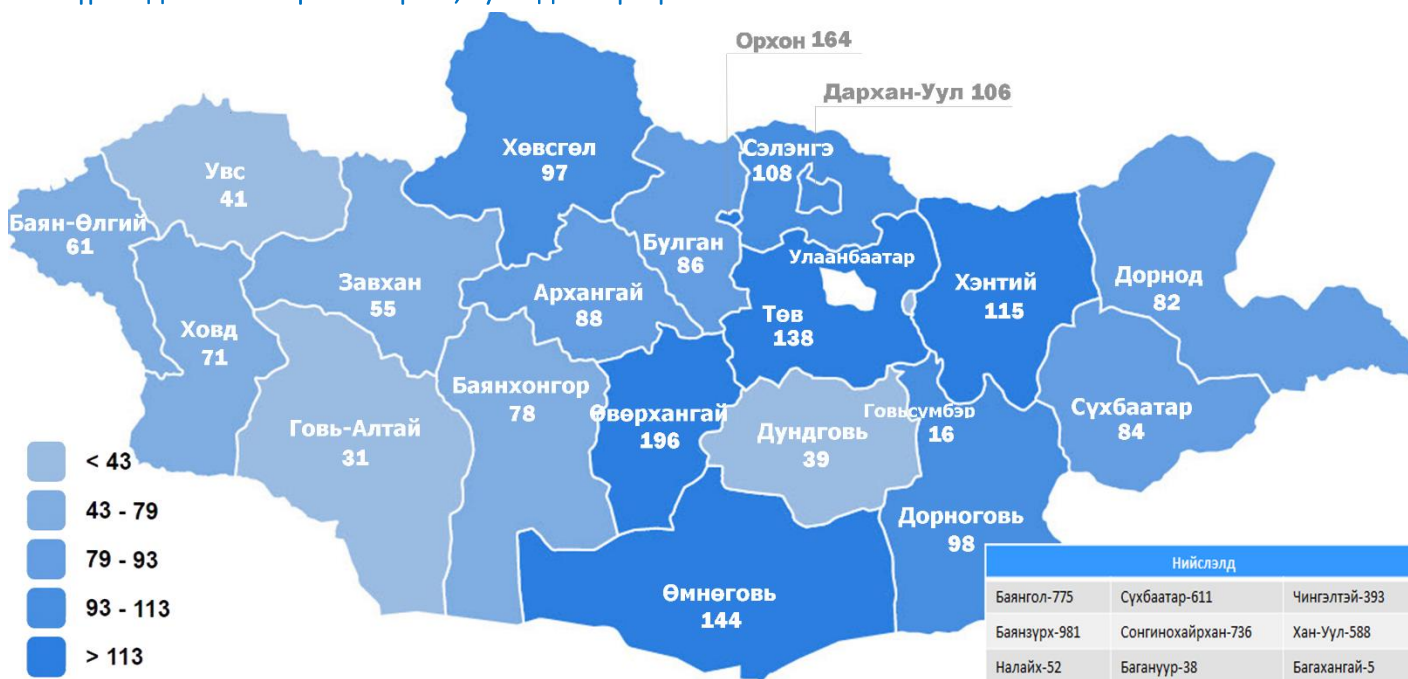
Нэг. Бүртгэгдсэн хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

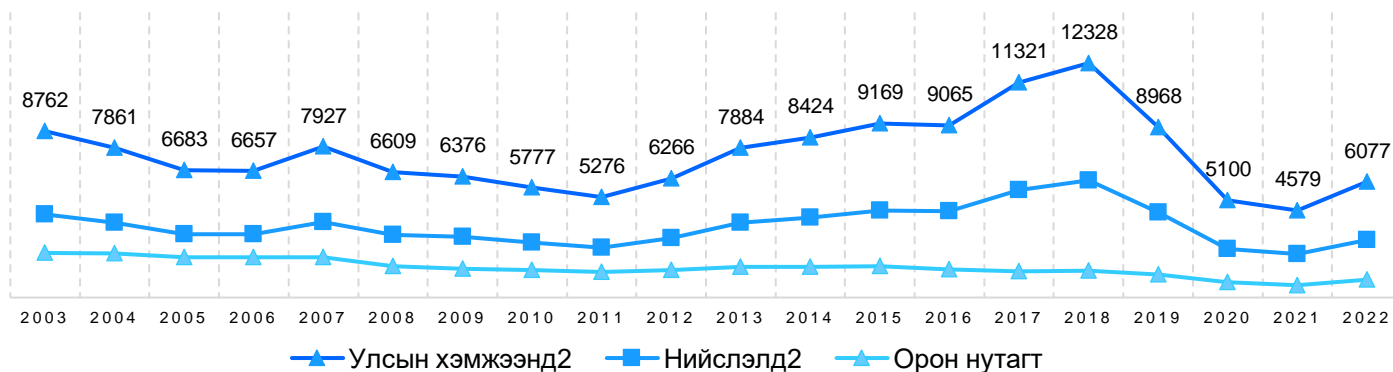
Энэ төрлийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд 2022 онд 6077 бүртгэгдсэн нь өмнөх оныхоос 1498 буюу 32.7 хувиар, нийслэлийн хэмжээнд 4179 бүртгэгдсэн нь 896 буюу 27.3 хувиар, орон нутгийн хэмжээнд 1898 бүртгэгдсэн нь 602 буюу 46.5 хувиар тус тус өссөн байна.

	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт хэрэгт эзлэх хувь	
	2021 он	2022 он		2021 он	2022 он
Улсын хэмжээнд	4579	6077	32.7	18.0	17.2
Нийслэлд	3283	4179	27.3	19.8	17.2
Орон нутагт	1296	1898	46.5	14.6	17.2

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралт, нутаг дэвсгэрээр.

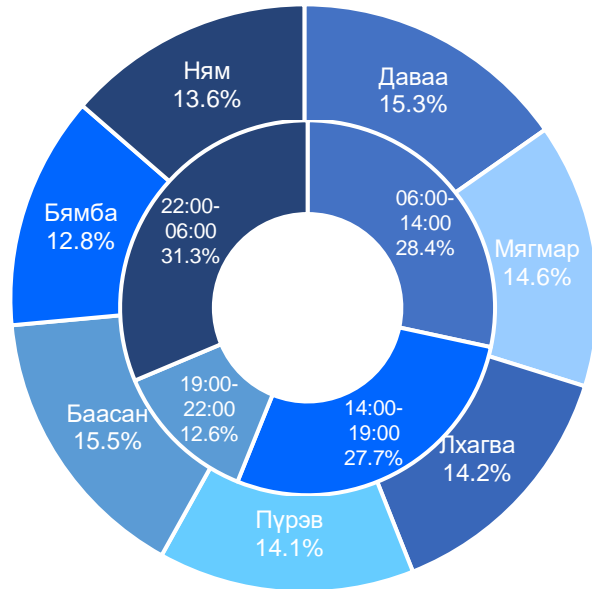
1.3. Гэмт хэргийн түвшин /2003-2022 он/.

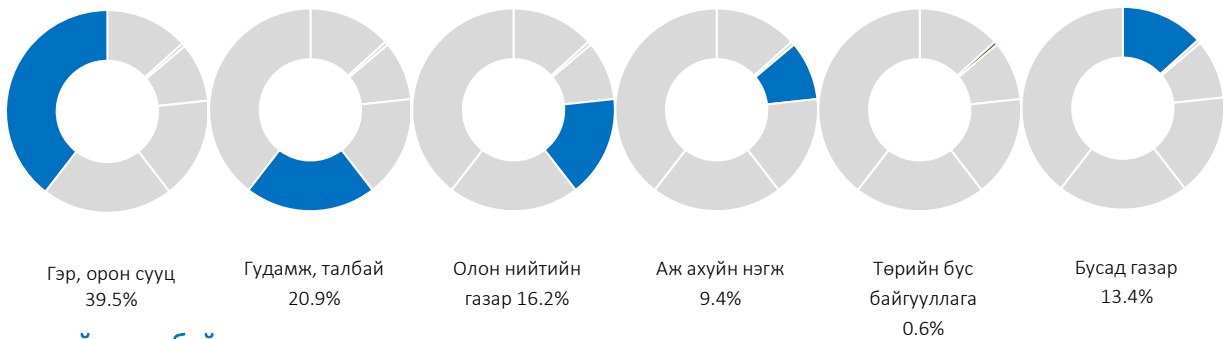

1.4. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 928 буюу 15.3 хувь нь даваа гарагт, 885 буюу 14.6 хувь нь мягмар гарагт, 860 буюу 14.2 хувь нь лхагва гарагт, 856 буюу 14.1 хувь нь пүрэв гарагт, 940 буюу 15.5 хувь нь баасан гарагт, 780 буюу 12.8 хувь нь бямба гарагт, 828 буюу 13.6 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 1724 буюу 28.4 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 1685 буюу 27.7 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 763 буюу 12.6 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 1905 буюу 31.3 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 2402 буюу 39.5 хувь нь гэр, орон сууцанд, 1273 буюу 20.9 хувь нь гудамж талбайд, 986 буюу 16.2 хувь нь олон нийтийн газарт, 82 буюу 1.3 хувь нь нийтийн тээвэрт, 29 буюу 0.5 хувь нь төрийн байгууллагад, 36 буюу 0.6 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 573 буюу 9.4 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 696 буюу 11.4 хувь нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

1.5. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 455 буюу 7.5 хувь нь согтуугаар, 273 буюу 4.5 хувь нь хүүхэд оролцож, 339 буюу 5.6 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 426 буюу 7.0 хувь нь бүлэглэн үйлдсэн байна.

1.6. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

Хэрэг бүртгэлтийн 5723 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 1514 хэрэг буюу 36.0 хувиар, үүнээс 2152 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 649 буюу 43.2 хувиар тус тус өссөн.

Тухайн гэмт хэргийн илрүүлэлт улсын хэмжээнд 37.6 хувь байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 1.9 нэгжээр, орон нутгийн хэмжээнд 49.8 хувь байгаа нь 6.2 нэгжээр тус тус өсч, нийслэлийн хэмжээнд 32.5 хувь байгаа нь 0.4 нэгжээр буурсан байна.

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 3036 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 735 буюу 31.9 хувиар өсч, холбогдогчдын 288 буюу 9.5 хувь нь эмэгтэй, 2748 буюу 90.5 хувь нь эрэгтэй, 421 буюу 13.9 хувь нь 14-

17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 681 буюу 32.9 хувиар, эмэгтэй хүн 54 буюу 23.1 хувиар, хүүхэд 42 буюу 11.1 хувиар тус тус өссөн байна.

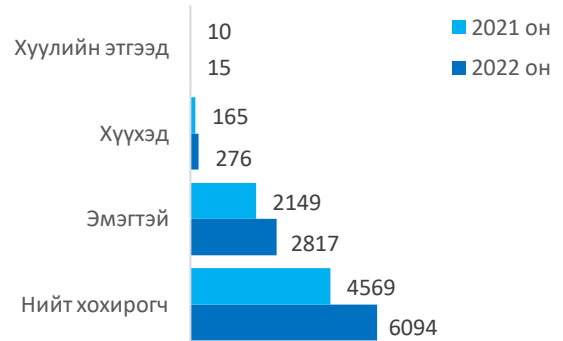
2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

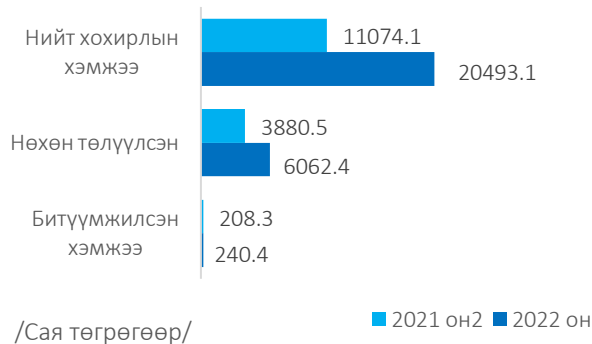
Гурав. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

3.1. Хохирсон хүн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 6094 иргэн, 15 хуулийн этгээд хохирсон нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 1525 буюу 33.4 хувиар, хуулийн этгээд 5 буюу 50.0 хувиар тус тус өссөн.

3.2. Учирсан хохирол.

Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 20493.1 сая төгрөгийн хохирлын 6062.4 сая төгрөг буюу 29.6 хувийг нөхөн төлүүлж, 240.4 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс нийт учирсан хохирол 9419.0 сая төгрөг буюу 85.1 хувиар, битүүмжилсэн хөрөнгө 32.1 сая төгрөг буюу 15.4 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 2181.9 сая төгрөг буюу 56.2 хувиар тус тус өссөн байна.

---oooOooo---

4.5 ХУВИЙН ӨМЧИЙГ ХУЛГАЙЛАХ ГЭМТ ХЭРЭГ.

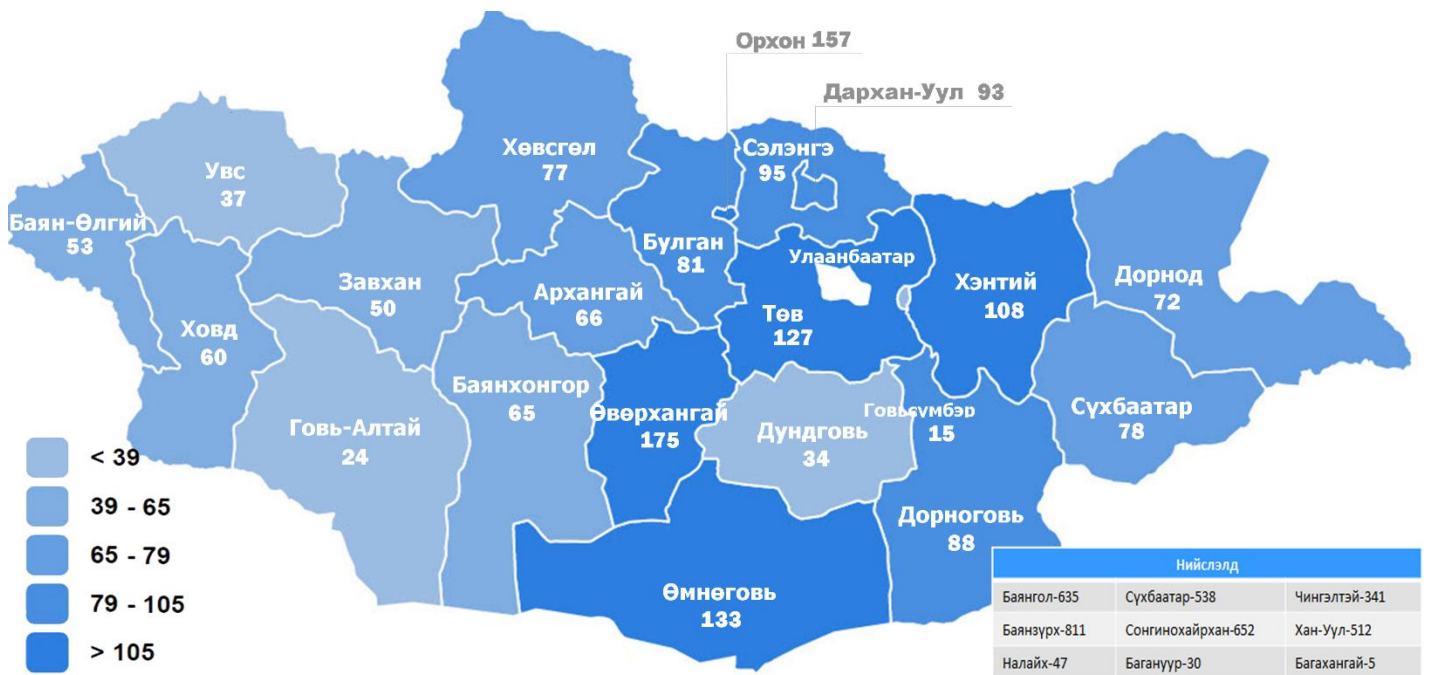
Нэг. Бүртгэгдсэн хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

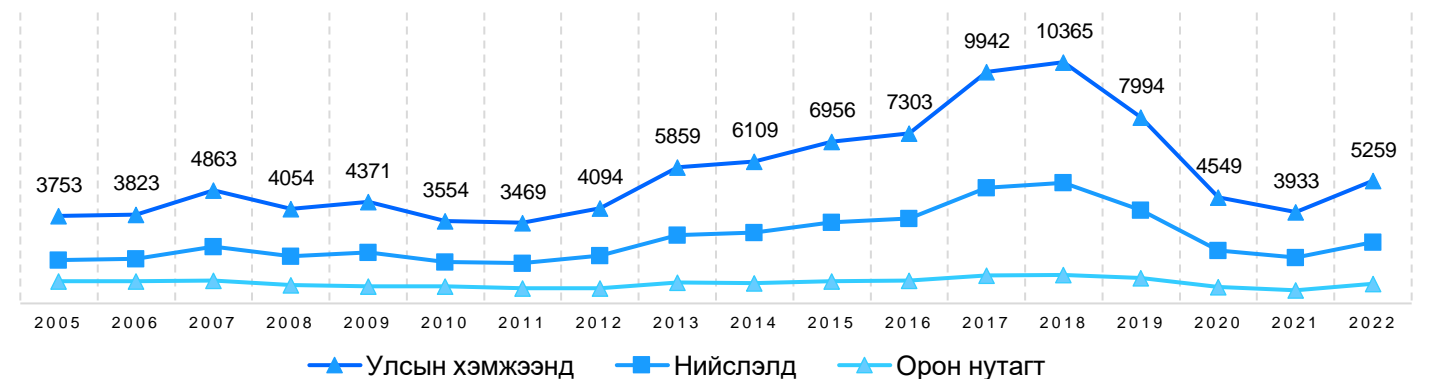
Энэ төрлийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд 5259 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1326 буюу 33.7 хувиар, орон нутгийн хэмжээнд 1699 бүртгэгдсэн нь 558 буюу 49.4 хувиар, нийслэлийн хэмжээнд 3571 бүртгэгдсэн нь 768 буюу 27.4 хувиар тус тус өссөн байна.

	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт хэрэгт эзлэх хувь	
	2021 он	2022 он		2021 он	2022 он
Улсын хэмжээнд	3933	5259	33.7	15.5	14.9
Нийслэлд	2803	3571	27.4	17.0	14.7
Орон нутагт	1130	1688	49.4	12.7	15.3

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралт, нутаг дэвсгэрээр.

1.3. Гэмт хэргийн түвшин /2005-2022 он/.

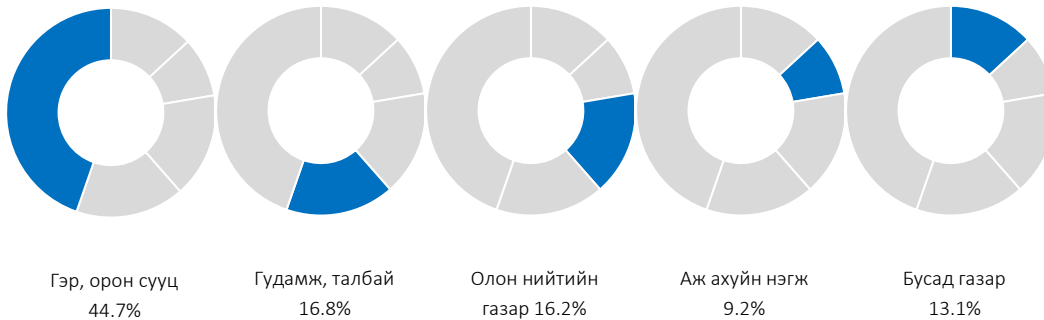

1.4. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 778 буюу 14.8 хувь нь даваа гарагт, 743 буюу 14.1 хувь нь мягмар гарагт, 742 буюу 14.1 хувь нь лхагва гарагт, 751 буюу 14.3 хувь нь пүрэв гарагт, 825 буюу 15.7 хувь нь баасан гарагт, 687 буюу 13.1 хувь нь бямба гарагт, 733 буюу 13.9 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 1494 буюу 28.4 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 1419 буюу 27.0 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 655 буюу 12.5 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 1691 буюу 32.2 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 2349 буюу 44.7 хувь нь гэр, орон сууцанд, 884 буюу 16.8 хувь нь гудамж талбайд, 851 буюу 16.2 хувь нь олон нийтийн газарт, 484 буюу 9.2 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 35 буюу 0.7 хувь нь нийтийн тээвэрт, 23 буюу 0.4 хувь нь төрийн байгууллагад, 30 буюу 0.6 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 603 буюу 11.4 хувь нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

1.5. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 402 буюу 7.6 хувь нь согтуугаар, 237 буюу 4.5 хувь нь хүүхэд оролцож, 293 буюу 5.6 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 363 буюу 6.9 хувь нь бүлэглэн үйлдсэн байна.

1.6. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

Хэрэг бүртгэлтийн 4969 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 1347 хэрэг буюу 37.2 хувиар, үүнээс 1857 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 572 буюу 44.5 хувиар тус тус өссөн.

Тухайн гэмт хэргийн илрүүлэлт улсын хэмжээнд 37.4 хувь байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 1.9 нэгжээр өсч, нийслэлийн хэмжээнд 32.0 хувь байгаа нь 0.9 нэгжээр буурч, орон нутгийн хэмжээнд 49.7 хувь байгаа нь 7.1 нэгжээр өссөн байна.

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

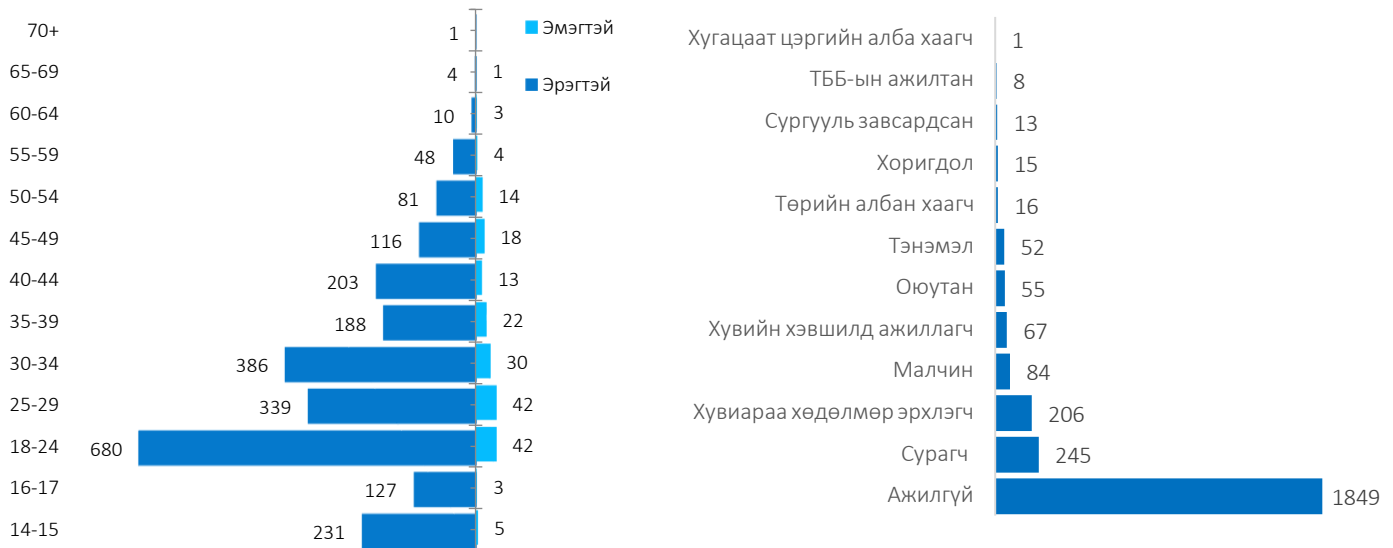
2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 2611 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 673 буюу 34.7 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 247 буюу 9.5 хувь нь эмэгтэй, 2364 буюу 90.5 хувь нь эрэгтэй, 366 буюу 14.0 хувь нь

14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 623 буюу 35.8 хувиар, эмэгтэй хүн 50 буюу 25.4 хувиар, хүүхэд 59 буюу 19.2 хувиар тус тус өссөн байна.

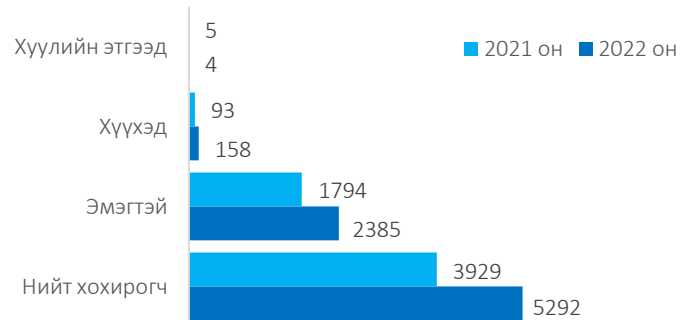
2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

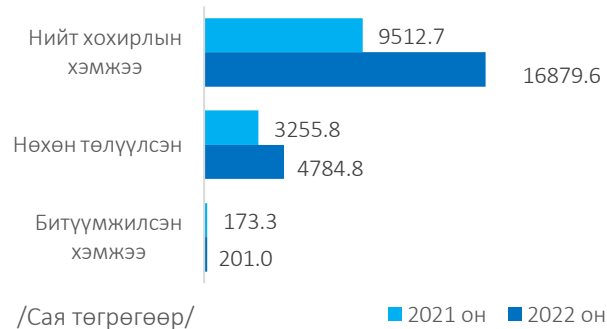
Гурав. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

3.1. Хохирсон хүн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 5292 иргэн, 4 хуулийн этгээд, 2385 эмэгтэй хүн, 158 хүүхэд хохирсон нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 1363 буюу 34.7 хувиар, хүүхэд 65 буюу 69.9 хувиар тус тус өсч, хуулийн этгээд 1 буюу 20.0 хувиар буурсан.

3.2. Учирсан хохирол.

Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 16879.6 сая төгрөгийн хохирлын 4784.8 сая төгрөг буюу 28.3 хувийг нөхөн төлүүлж, 201.0 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс учирсан хохирол 7366.9 сая төгрөг буюу 77.4 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 1529.0 сая төгрөг буюу 47.0 хувиар, битүүмжилсэн хөрөнгө 27.7 сая төгрөгөөр буюу 16.0 хувиар өссөн байна.

---oooOooo---

4.6 ХАЛААСНЫ ХУЛГАЙН ГЭМТ ХЭРЭГ.

Нэг. Бүртгэгдсэн хэрэг.

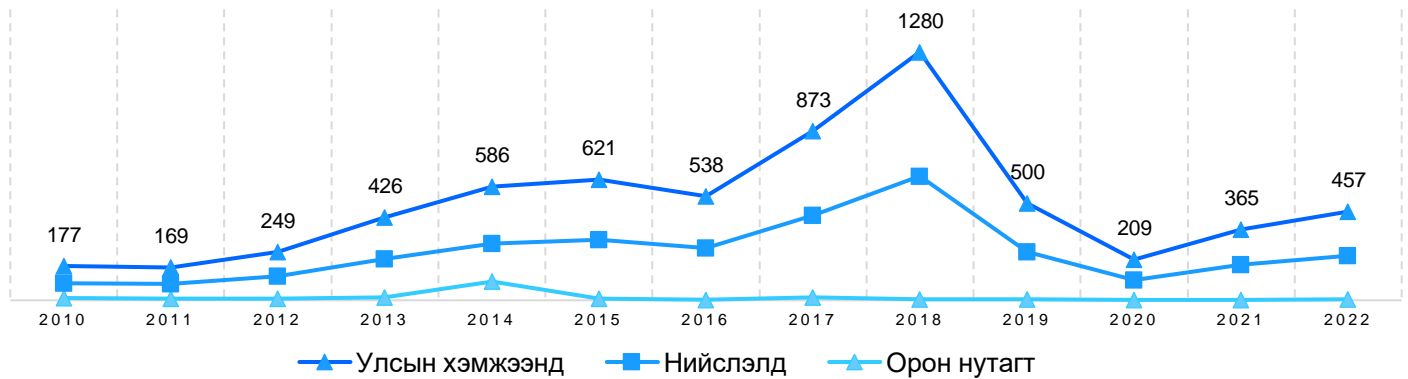
1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

Энэ төрлийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд 457 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 92 буюу 25.2 хувиар, нийслэлийн хэмжээнд 446 бүртгэгдсэн нь 88 хэргээр буюу 24.6 хувиар, орон нутгийн хэмжээнд 11 бүртгэгдсэн нь 4 буюу 57.1 хувиар тус тус өссөн байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралт, нутаг дэвсгэрээр.

	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт хэрэгт эзлэх хувь	
	2021 он	2022 он		2021 он	2022 он
Улсын хэмжээнд	365	457	25.2	1.4	1.3
Нийслэлд	358	446	24.6	2.2	1.8
Орон нутагт	7	11	57.1	0.1	0.1

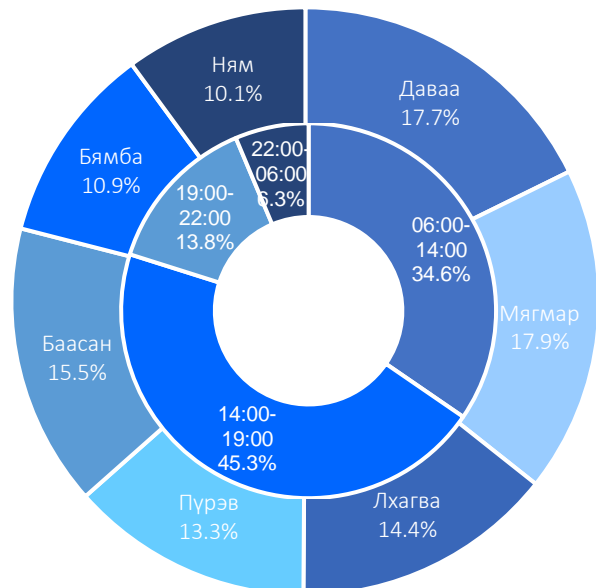
1.3. Гэмт хэргийн түвшин /2010-2022 он/.

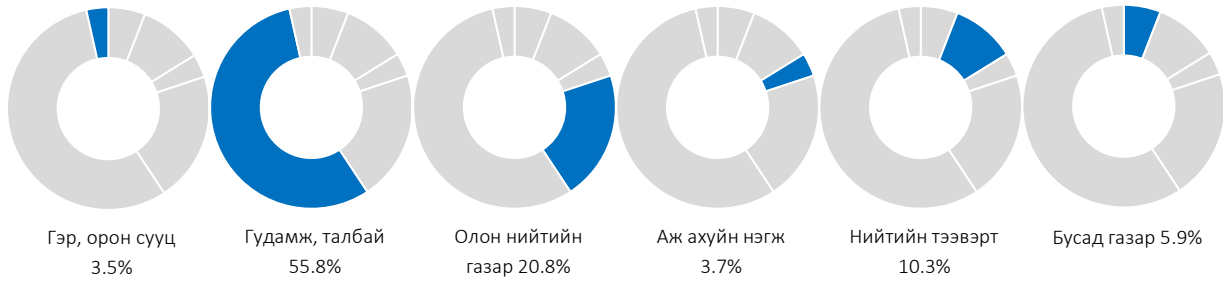

1.4. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 81 буюу 17.7 хувь нь даваа гарагт, 82 буюу 17.9 хувь нь мягмар гарагт, 66 буюу 14.4 хувь нь лхагва гарагт, 61 буюу 13.3 хувь нь пүрэв гарагт, 71 буюу 15.5 хувь нь баасан гарагт, 50 буюу 10.9 хувь нь бямба гарагт, 46 буюу 10.1 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 158 буюу 34.6 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 207 буюу 45.3 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 63 буюу 13.8 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 29 буюу 6.3 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 16 буюу 3.5 хувь нь гэр, орон сууцанд, 255 буюу 55.8 хувь нь гудамж талбайд, 95 буюу 20.8 хувь нь олон нийтийн газарт, 47 буюу 10.3 хувь нь нийтийн тээвэрт, 17 буюу 3.7 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 27 буюу 5.9 хувь нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

1.5. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 17 буюу 3.7 хувь нь согтуугаар, 2 буюу 0.4 хувь нь хүүхэд оролцож, 39 буюу 8.5 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 12 буюу 2.6 хувь нь бүлэглэн үйлдсэн байна.

1.6. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

Хэрэг бүртгэлтийн 438 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 91 хэрэг буюу 26.2 хувиар, үүнээс 146 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 62 буюу 73.8 хувиар тус тус өссөн.

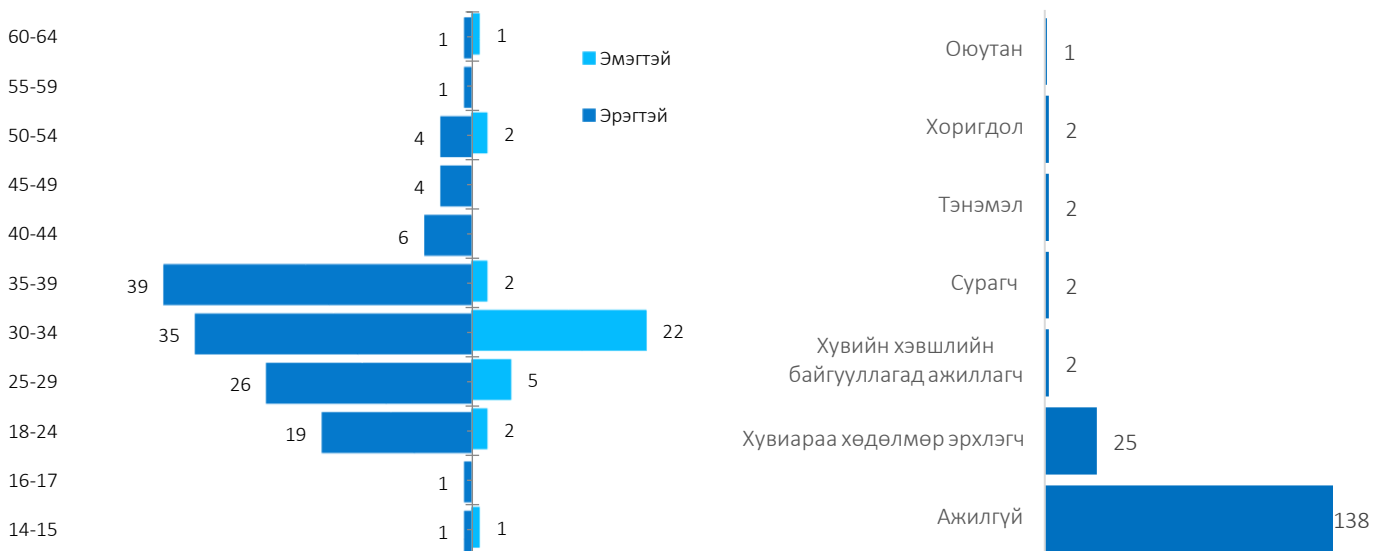
Тухайн гэмт хэргийн илрүүлэлт улсын хэмжээнд 33.3 хувь байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 9.1 нэгжээр, нийслэлийн хэмжээнд 32.6 хувь байгаа нь 8.7 нэгжээр, орон нутгийн хэмжээнд 66.7 хувь байгаа нь 26.7 нэгжээр тус тус өссөн байна.

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 172 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 60 буюу 53.6 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 35 буюу 20.3 хувь нь эмэгтэй, 137 буюу 79.7 хувь нь эрэгтэй, 3 буюу 1.7 хувь нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 43 буюу 45.7 хувиар, эмэгтэй хүн 17 буюу 94.4 хувиар тус тус өсч, хүүхэд өмнөх оны мөн үеийн түвшинд байна.

2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

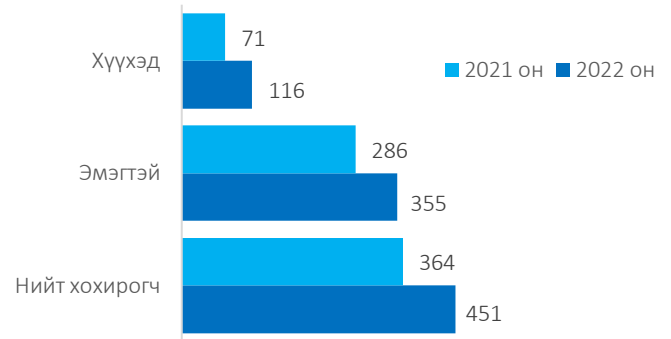

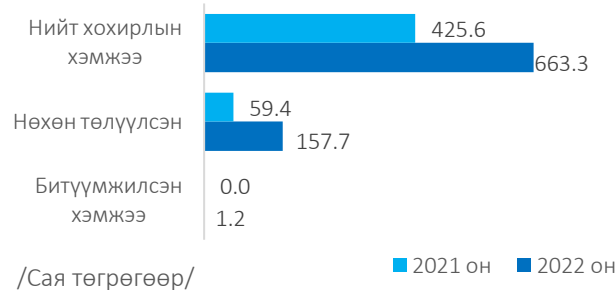
Гурав. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

3.1. Хохирсон хүн.

Гэмт хэргийн улмаас 451 иргэн хохирсон нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 87 буюу 23.9 хувиар өссөн байна. Хохирогчдын 355 буюу 78.7 хувь нь эмэгтэй, 116 буюу 25.7 хувь нь хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс хохирсон хүн 87 буюу 23.9 хувиар, эмэгтэй хүн 69 буюу 24.1 хувиар, хүүхэд 45 буюу 63.4 хувиар тус тус өссөн байна.

3.2. Учирсан хохирол.

Хэргийн улмаас иргэдэд учирсан 663.3 сая төгрөгийн хохирлын 157.7 сая төгрөг буюу 23.8 хувийг нөхөн төлүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс учирсан хохирол 237.7 сая төгрөг буюу 55.8 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 98.3 сая төгрөг буюу 2.6 дахин тус тус өссөн байна.

---oooOooo---

4.7 МАЛ ХУЛГАЙЛАХ ГЭМТ ХЭРЭГ.

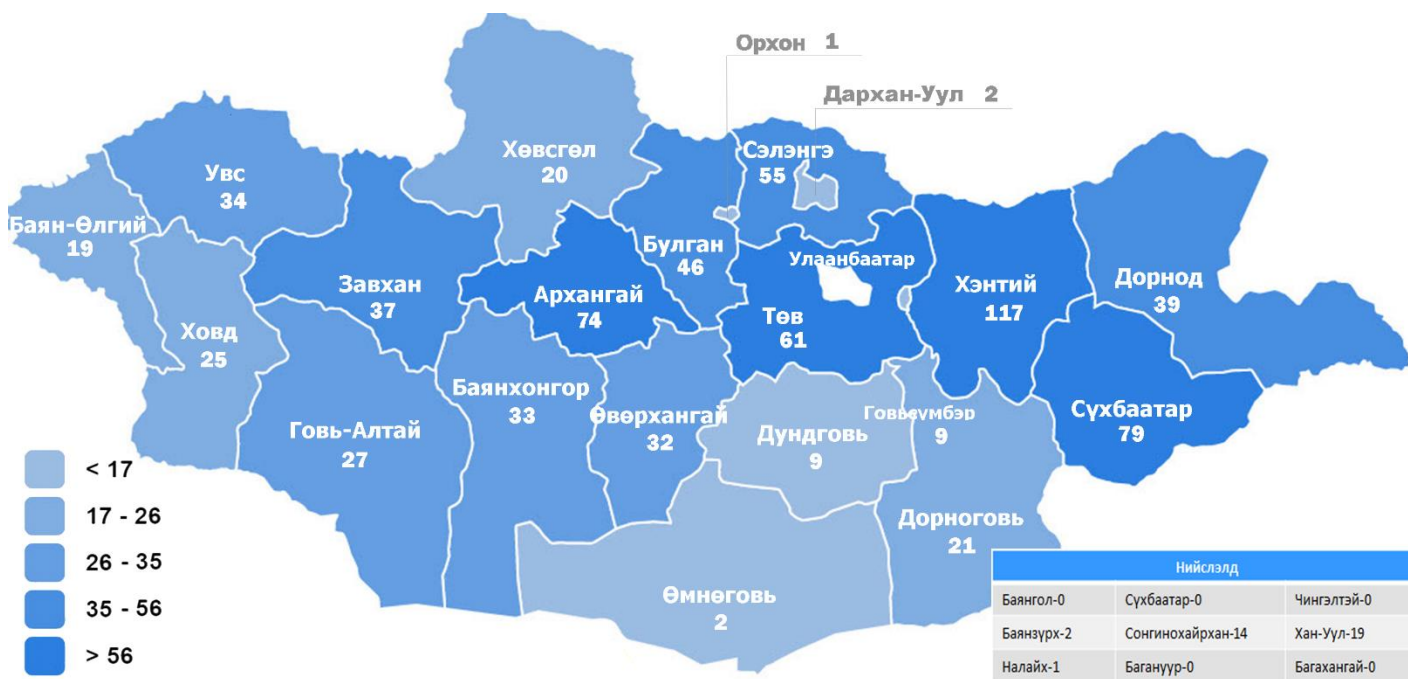
Нэг. Бүртгэгдсэн хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

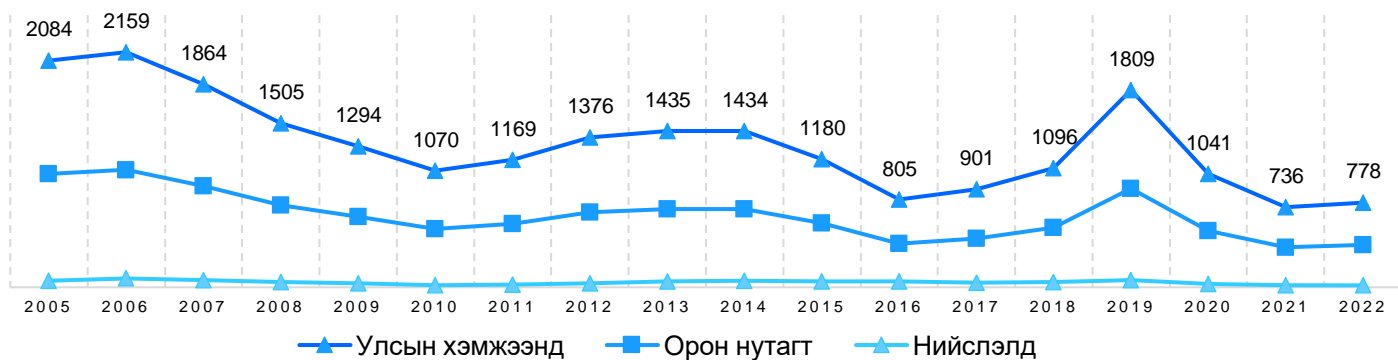
Энэ төрлийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд 778 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 35 буюу 4.7 хувиар, орон нутгийн хэмжээнд 742 бүртгэгдсэн нь 41 буюу 5.8 хувиар тус тус өсч, нийслэлийн хэмжээнд 36 бүртгэгдсэн нь 6 буюу 14.3 хувиар буурсан байна.

	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт хэрэгт эзлэх хувь	
	2021 он	2022 он		2021 он	2022 он
Улсын хэмжээнд	743	778	4.7	2.9	2.2
Нийслэлд	42	36	-14.3	0.3	0.1
Орон нутагт	701	742	5.8	7.9	6.7

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралт, нутаг дэвсгэрээр.

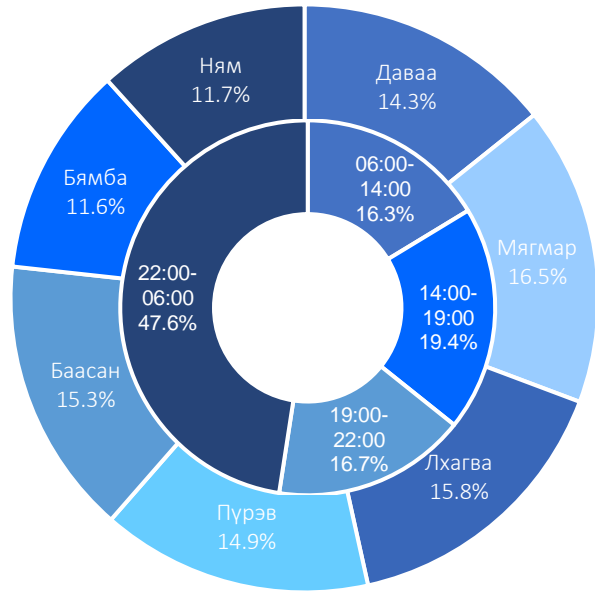
1.3. Гэмт хэргийн түвшин /2005-2022 он/.

1.4. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 111 буюу 14.3 хувь нь даваа гарагт, 128 буюу 16.5 хувь нь мягмар гарагт, 123 буюу 15.8 хувь нь лхагва гарагт, 116 буюу 14.9 хувь нь пүрэв гарагт, 119 буюу 15.3 хувь нь баасан гарагт, 90 буюу 11.6 хувь нь бямба гарагт, 91 буюу 11.7 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 127 буюу 16.3 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 151 буюу 19.4 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 130 буюу 16.7 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 370 буюу 47.6 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

1.5. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 27 буюу 3.5 хувь нь согтуугаар, 16 буюу 2.1 хувь нь хүүхэд оролцож, 14 буюу 1.8 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 200 буюу 25.7 хувь нь бүлэглэн, 514 буюу 66.1 хувь нь тээврийн хэрэгсэл ашиглаж тус тус үйлдсэн байна.

1.6. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

Хэрэг бүртгэлтийн 687 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 52 хэрэг буюу 8.2 хувиар, үүнээс 414 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 24 буюу 6.2 хувиар тус тус өссөн.

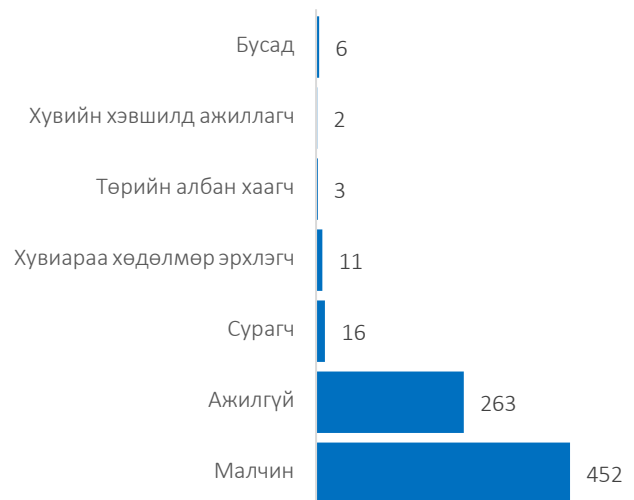
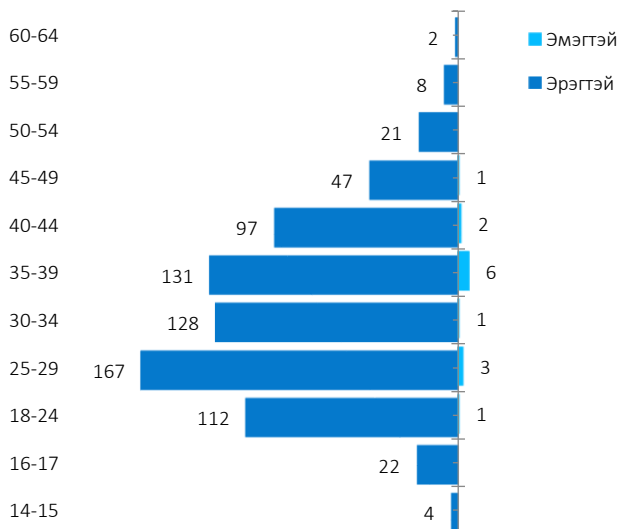
Тухайн гэмт хэргийн илрүүлэлт улсын хэмжээнд 60.3 хувь байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 1.2 нэгжээр, орон нутгийн хэмжээнд 63.5 хувь байгаа нь 0.7 нэгжээр тус тус буурч, нийслэлийн хэмжээнд 0.0 хувь байна.

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 753 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 51 буюу 7.3 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 14 буюу 1.9 хувь нь эмэгтэй, 739 буюу 98.1 хувь нь эрэгтэй, 26 буюу 3.5 хувь нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 46 буюу 6.6 хувиар, эмэгтэй хүн 5 буюу 55.6 хувиар, хүүхэд 7 буюу 36.8 хувиар тус тус өссөн байна.

2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

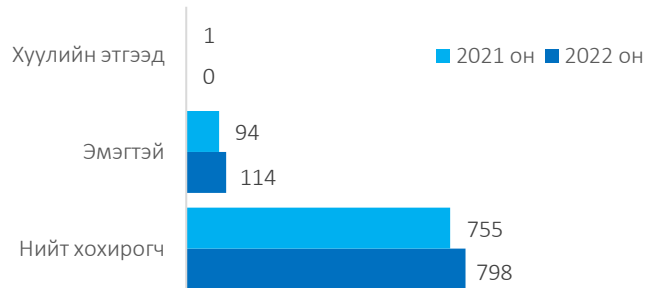

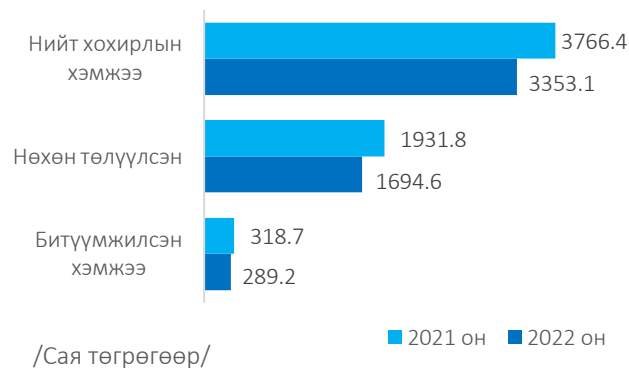
Гурав. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

3.1. Хохирсон хүн.

Гэмт хэргийн улмаас 798 иргэн хохирсон нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 43 буюу 5.7 хувиар өссөн.

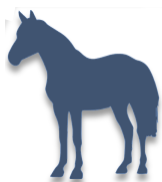

3.2. Учирсан хохирол.

Хэргийн улмаас иргэдэд учирсан 3353.1 сая төгрөгийн хохирлын 1694.6 сая төгрөг буюу 50.5 хувийг нөхөн төлүүлж, 289.2 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс учирсан хохирол 413.4 сая төгрөгөөр буюу 11.0 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 237.2 сая төгрөг буюу 12.3 хувиар, битүүмжилсэн хөрөнгө 29.5 сая төгрөг буюу 9.3 хувиар тус тус буурсан байна.

3.3. Хулгайлагдсан малын тоо.

1171

1587

39

1401

3204

---oooOooo---

5.8. ДЭЭРЭМДЭХ ГЭМТ ХЭРГИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

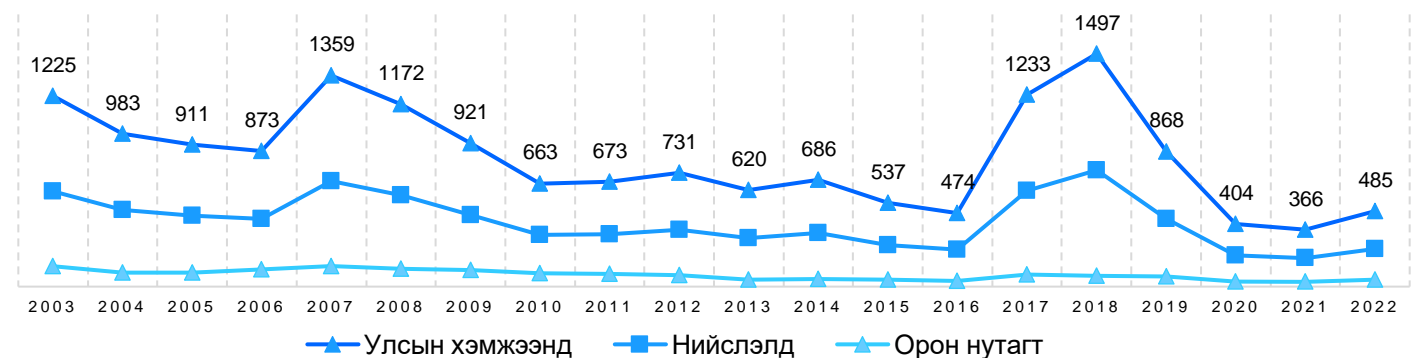
Энэ төрлийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд 2022 онд 485 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 119 гэмт хэргээр буюу 32.5 хувиар, нийслэлийн хэмжээнд 396 бүртгэгдсэн нь 91 буюу 29.8 хувиар, орон нутгийн хэмжээнд 89 бүртгэгдсэн нь 28 буюу 45.9 хувиар тус тус өссөн байна.

	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт хэрэгт эзлэх хувь	
	2021 он	2022 он		2021 он	2022 он
Улсын хэмжээнд	366	485	32.5	1.4	1.4
Нийслэлд	305	396	29.8	1.8	1.6
Орон нутагт	61	89	45.9	0.7	0.8

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр.

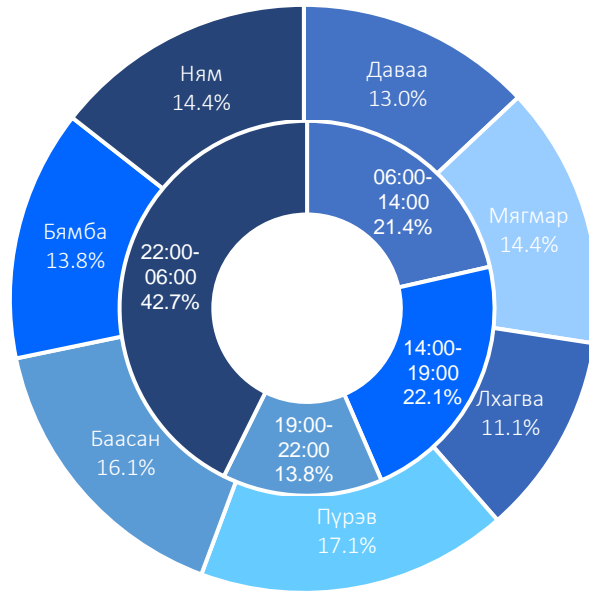
1.3. Гэмт хэргийн түвшин /2003-2022 он/.

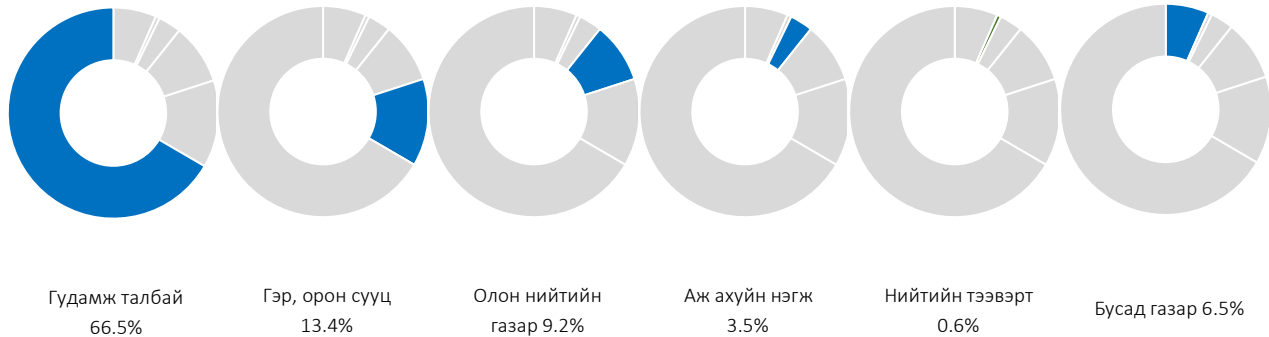

1.4. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 63 буюу 13.0 хувь нь даваа гарагт, 70 буюу 14.4 хувь нь мягмар гарагт, 54 буюу 11.1 хувь нь лхагва гарагт, 83 буюу 17.1 хувь нь пүрэв гарагт, 78 буюу 16.1 хувь нь баасан гарагт, 67 буюу 13.8 хувь нь бямба гарагт, 70 буюу 14.4 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 104 буюу 21.4 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 107 буюу 22.1 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 67 буюу 13.8 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 207 буюу 42.7 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 323 буюу 66.6 хувь нь гудамж, талбайд, 65 буюу 13.4 хувь нь гэр орон сууцанд, 45 буюу 9.3 хувь нь олон нийтийн газарт, 17 буюу 3.5 хувь нь аж ахуй нэгжид, 3 буюу 0.6 хувь нь нийтийн тээвэрт, 32 буюу 6.5 хувь нь бусад газарт үйлдэгджээ.

1.5. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 78 буюу 16.1 хувь нь согтуугаар, 1 буюу 0.2 хувь нь галт зэвсгээр, 56 буюу 11.5 хувь нь хүүхэд оролцож, 23 буюу 4.7 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 100 буюу 20.6 хувь нь бүлэглэн үйлдсэн байна.

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 422 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 134 буюу 46.5 хувиар өссөн.

Холбогдогчдын 22 буюу 5.2 хувь нь эмэгтэй, 400 буюу 94.8 хувь нь эрэгтэй, 99 буюу 23.5 хувь нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 125 буюу 45.5 хувиар, эмэгтэй хүн 9 буюу 69.2 хувиар, хүүхэд 73 буюу 3.8 дахин тус тус өссөн байна.

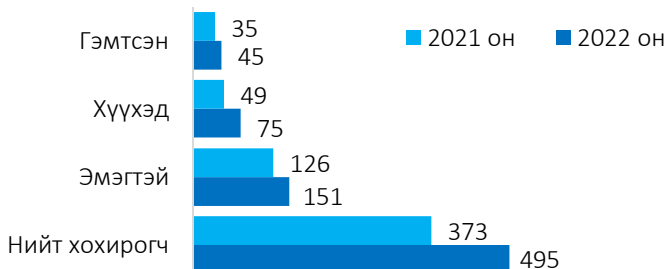
2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

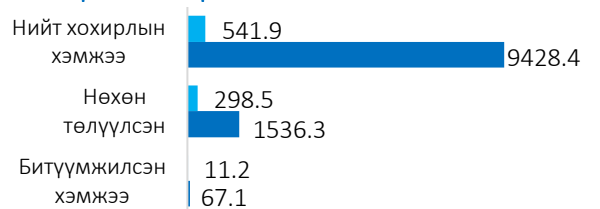
Гурав. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

3.1. Хохирсон хүн.

Гэмт хэргийн улмаас 495 иргэн хохирч үүнээс 45 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 122 буюу 32.7 хувиар, гэмтсэн хүн 10 буюу 28.6 хувиар тус тус өссөн байна.

3.2. Учирсан хохирол.

/Сая төгрөгөөр/

Хэргийн улмаас иргэнд учирсан 9428.4 сая төгрөгийн хохирлын 1536.4 сая төгрөг буюу 16.3 хувийг нөхөн төлүүлж, 67.1 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс учирсан хохирол 8886.5 сая төгрөг буюу 17.4 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 1237.8 сая төгрөг буюу 5.1 дахин, битүүмжилсэн хөрөнгө 56.0 сая төгрөг буюу 6.0 дахин тус тус өссөн байна.

---oooOooo---

4.9. ЗАЛИЛАХ ГЭМТ ХЭРЭГ.

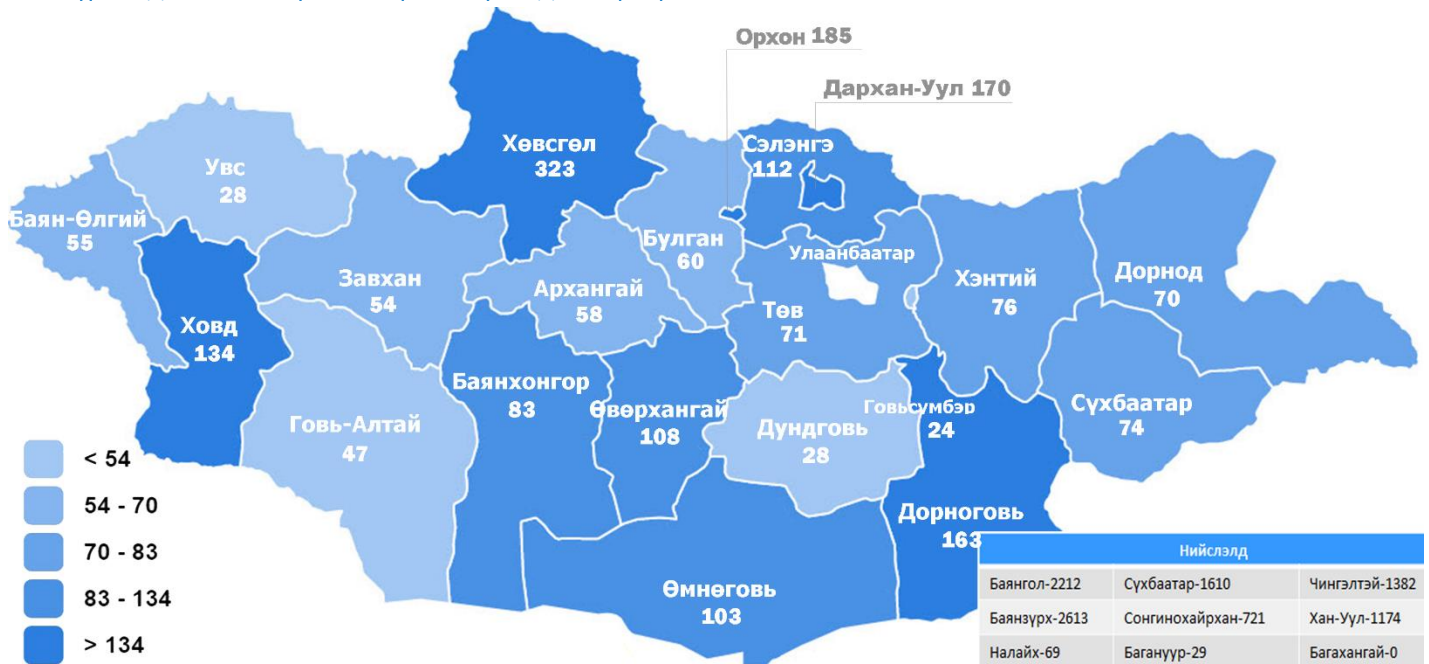
Нэг. Бүртгэгдсэн хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

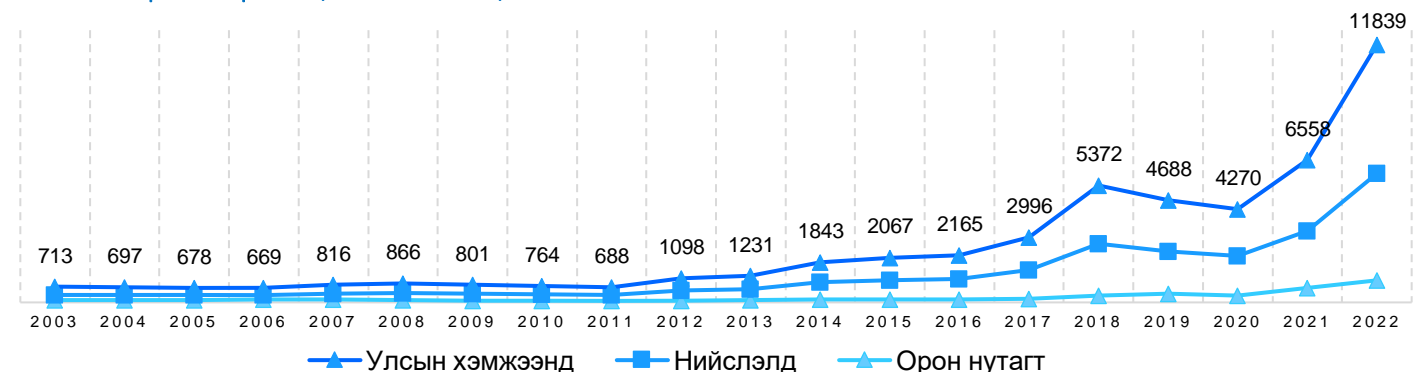
Энэ төрлийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд 2022 онд 11839 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 5281 буюу 80.5 хувиар, нийслэлийн хэмжээнд 9810 бүртгэгдсэн нь 4570 буюу 87.2 хувиар, орон нутгийн хэмжээнд 2026 бүртгэгдсэн нь 720 буюу 55.1 хувиар тус тус өсч, бусад газар /хилийн чандад/-т 3 бүртгэгдсэн нь 9 буюу 75.0 хувиар буурсан байна.

	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт хэрэгт эзлэх хувь	
	2021 он	2022 он		2021 он	2022 он
Улсын хэмжээнд	6558	11839	80.5	25.8	33.5
Нийслэлд	5240	9810	87.2	31.7	40.4
Орон нутагт	1306	2026	55.1	14.7	18.4
Бусад	12	3	-75.0	80.0	27.3

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралт, нутаг дэвсгэрээр.

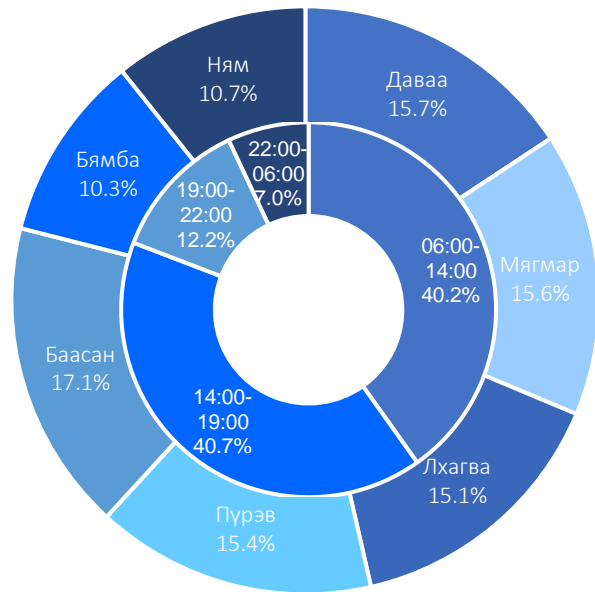
1.3. Гэмт хэргийн түвшин /2003-2022 он/.

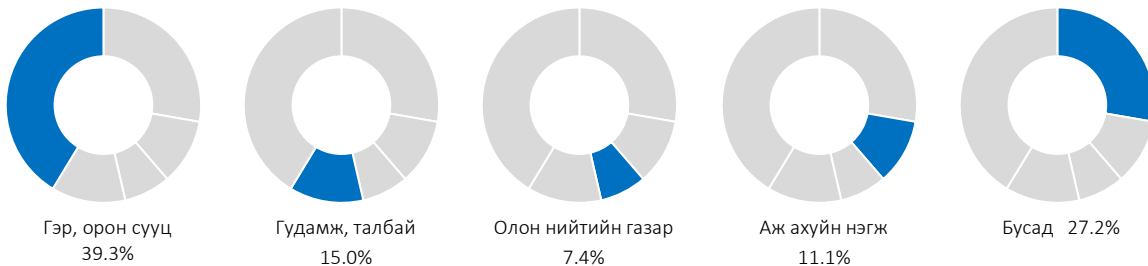

1.4. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 1860 буюу 15.7 хувь нь даваа гарагт, 1848 буюу 15.6 хувь нь мягмар гарагт, 1787 буюу 15.1 хувь нь лхагва гарагт, 1824 буюу 15.4 хувь нь пүрэв гарагт, 2028 буюу 17.1 хувь нь баасан гарагт, 1221 буюу 10.3 хувь нь бямба гарагт, 1271 буюу 10.7 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 4755 буюу 40.2 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 4813 буюу 40.7 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 1442 буюу 12.2 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 829 буюу 7.0 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 4650 буюу 39.3 хувь нь гэр, орон сууцанд, 1773 буюу 15.0 хувь нь гудамж талбайд, 878 буюу 7.4 хувь нь олон нийтийн газарт, 1313 буюу 11.1 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 3225 буюу 27.2 хувь нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

1.5. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 24 буюу 0.2 хувь нь согтуугаар, 398 буюу 3.4 хувь нь хүүхэд оролцож, 2901 буюу 24.5 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 260 буюу 2.2 хувь нь бүлэглэн үйлдсэн байна.

1.6. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

Хэрэг бүртгэлтийн 11014 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 5739 хэрэг буюу 2.1 дахин, үүнээс 6182 гэмт хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 3626 буюу 2.4 дахин тус тус өссөн.

Тухайн гэмт хэргийн илрүүлэлт улсын хэмжээнд 56.1 хувь байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 7.7 нэгжээр, нийслэлийн хэмжээнд 57.7 хувь байгаа нь 7.6 нэгжээр, орон нутгийн хэмжээнд 47.7 хувь байгаа нь 5.9 нэгжээр тус тус өссөн байна.

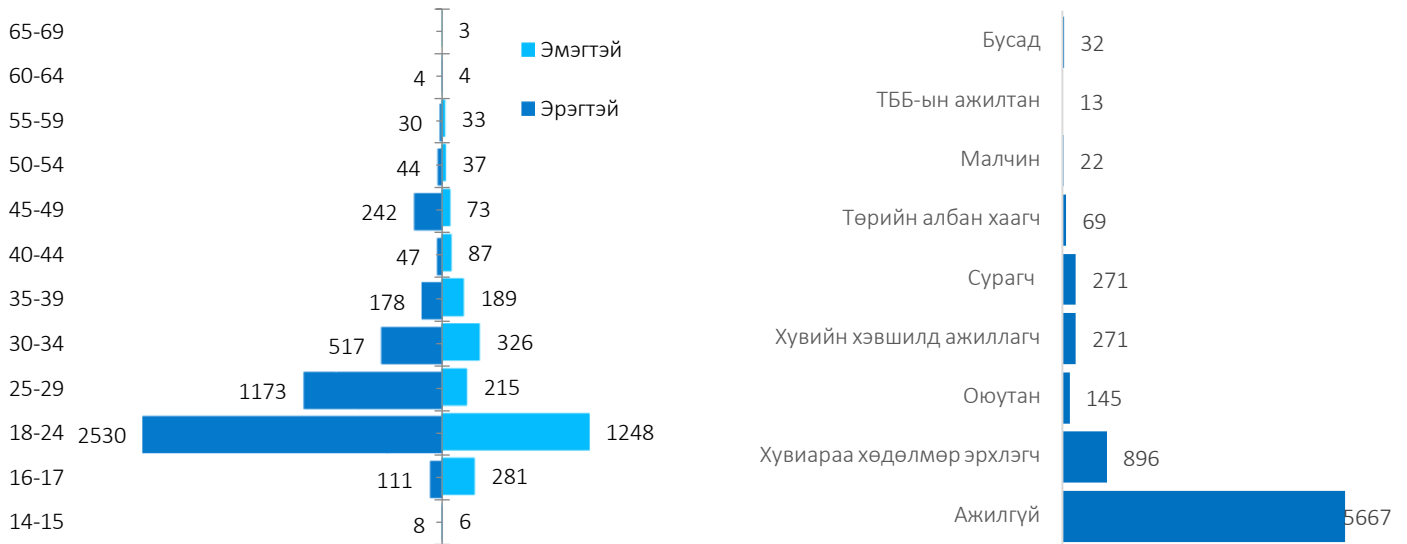
Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 7386 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 3379 буюу 84.3 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 2502 буюу 33.9 хувь нь эмэгтэй, 4884 буюу 66.1 хувь нь эрэгтэй, 406 буюу 5.5 хувь нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 2232 буюу 84.2 хувь, эмэгтэй хүн 1147 буюу 84.6 хувиар, хүүхэд 282 буюу 3.5 дахин тус тус өссөн байна.

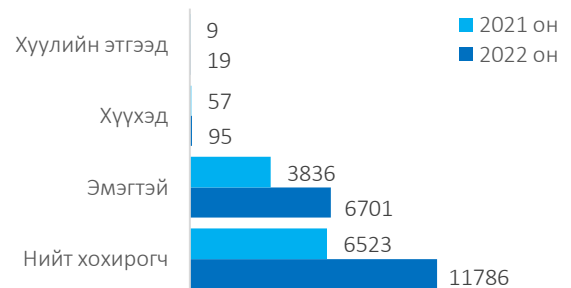
2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

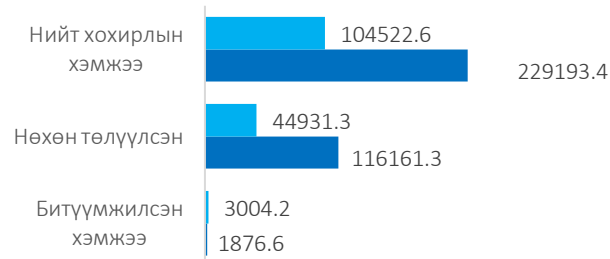
Гурав. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

3.1. Хохирсон хүн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 11786 иргэн, 19 хуулийн этгээд хохирсон нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 5263 буюу 80.7 хувиар, хуулийн этгээд 10 буюу 2.1 дахин тус тус өссөн.

3.2. Учирсан хохирол.

/Сая төгрөгөөр/

■ 2021 он ■ 2022 он

Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 229193.4 сая төгрөгийн хохирлын 116161.3 сая төгрөг буюу 50.7 хувийг нөхөн төлүүлж, 1876.6 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс учирсан хохирол 124670.7 сая төгрөг буюу 2.2 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 71230.1 сая төгрөг буюу 2.6 дахин тус тус өсч, битүүмжилсэн хөрөнгө 1127.6 сая төгрөг буюу 37.5 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

4.10. МАНСУУРУУЛАХ ЭМ, СЭТГЭЦЭД НӨЛӨӨТ БОДИСЫГ ХУУЛЬ БУСААР АШИГЛАХ ГЭМТ ХЭРЭГ.

Нэг. Бүртгэгдсэн хэрэг.

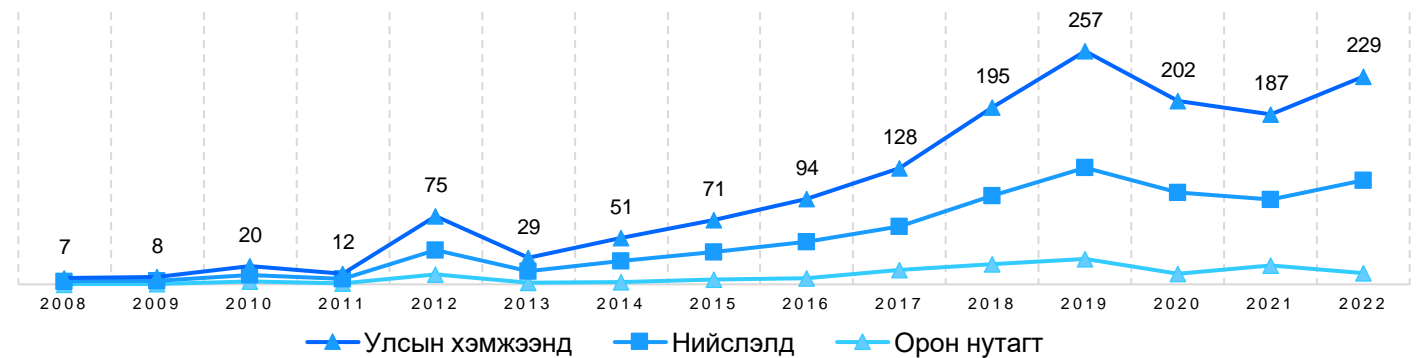
1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

Энэ төрлийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд 2022 онд 229 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 42 буюу 22.5 хувиар, нийслэлийн хэмжээнд 204 бүртгэгдсэн нь 59 буюу 40.7 хувиар тус тус өсч, орон нутгийн хэмжээнд 25 бүртгэгдсэн нь 17 буюу 40.5 хувиар буурсан байна.

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралт, нутаг дэвсгэрээр.

	Хэргийн тоо		Өсөлт, бүүралтын хувь	Нийт хэрэгт эзлэх хувь	
	2021 он	2022 он		2021 он	2022 он
Улсын хэмжээнд	187	229	22.5	0.7	0.6
Нийслэлд	145	204	40.7	0.9	0.8
Орон нутагт	42	25	-40.5	0.5	0.2

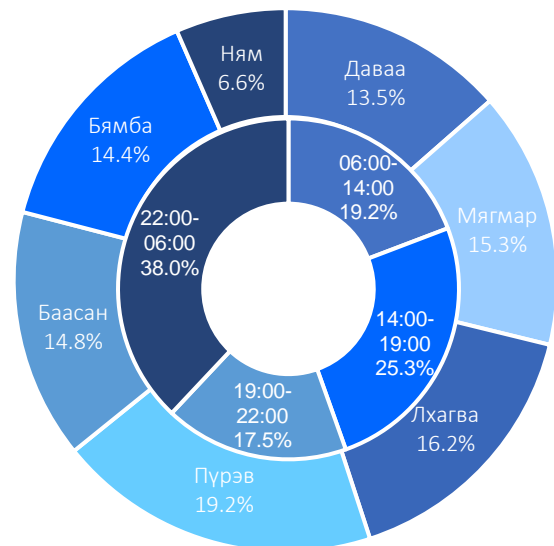
1.3. Гэмт хэргийн түвшин /2008-2022 он/.

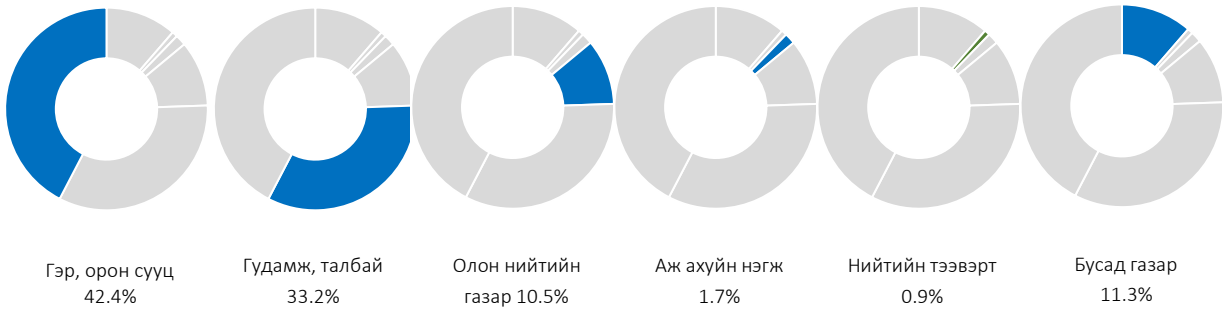

1.4. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 31 буюу 13.5 хувь нь даваа гарагт, 35 буюу 15.3 хувь нь мягмар гарагт, 37 буюу 16.2 хувь нь лхагва гарагт, 44 буюу 19.2 хувь нь пүрэв гарагт, 34 буюу 14.8 хувь нь баасан гарагт, 33 буюу 14.4 хувь нь бямба гарагт, 15 буюу 6.6 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 44 буюу 19.2 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 58 буюу 25.3 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 40 буюу 17.5 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 87 буюу 38.0 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 97 буюу 42.4 хувь нь гэр, орон сууцанд, 76 буюу 33.2 хувь нь гудамж талбайд, 24 буюу 10.5 хувь нь олон нийтийн газарт, 2 буюу 0.9 хувь нь нийтийн тээвэрт, 1 буюу 0.4 хувь нь төрийн байгууллагад, 1 буюу 0.4 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 4 буюу 1.7 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 4 буюу 1.7 хувь нь автозамд, 20 буюу 8.7 хувь нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

1.5. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 1 буюу 0.4 хувь нь согтуугаар, 5 буюу 2.2 хувь нь хүүхэд оролцож, 23 буюу 10.0 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 37 буюу 16.2 хувь нь бүлэглэн, 217 буюу 94.8 хувь нь мансуурсан үедээ тус тус үйлдсэн байна.

1.6. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

Хэрэг бүртгэлтийн 175 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 18 хэрэг буюу 11.5 хувиар өсч, үүнээс 107 хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 11 буюу 9.3 хувиар буурсан.

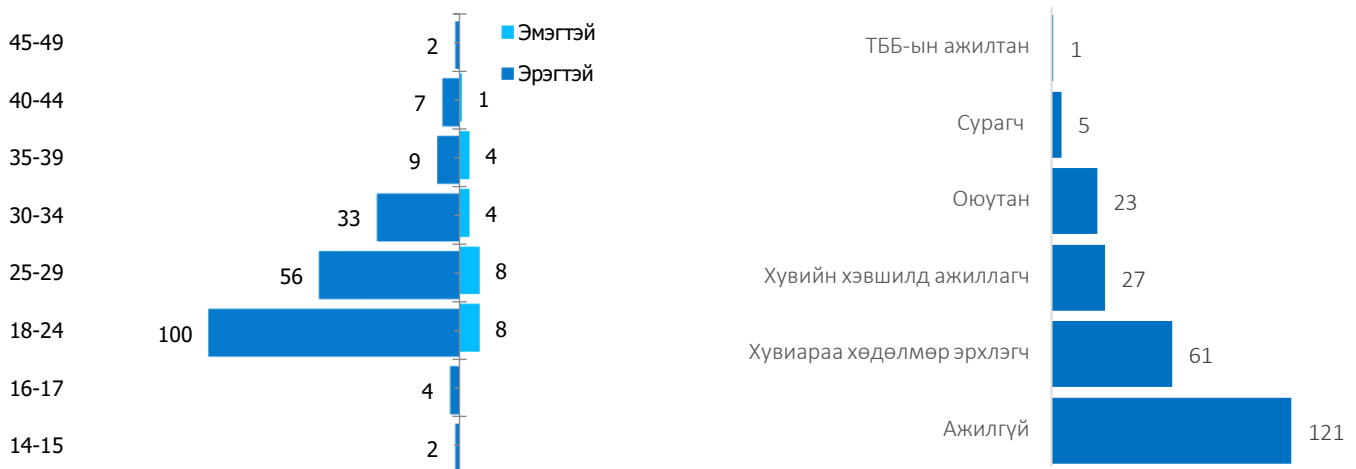
Тухайн гэмт хэргийн илрүүлэлт улсын хэмжээнд 61.1 хувь байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 14.0 нэгжээр, нийслэлийн хэмжээнд 61.9 хувь байгаа нь 10.9 нэгжээр, орон нутгийн хэмжээнд 53.3 хувь байгаа нь 30.0 нэгжээр тус тус буурсан байна.

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 238 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 28 буюу 13.3 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 25 буюу 10.5 хувь нь эмэгтэй, 213 буюу 89.5 хувь нь эрэгтэй, 6 буюу 2.5 хувь нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 9.8 хувиар, эмэгтэй хүн 92.3 хувиар тус тус өсч, хүүхэд 14.3 хувиар буурсан байна.

2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

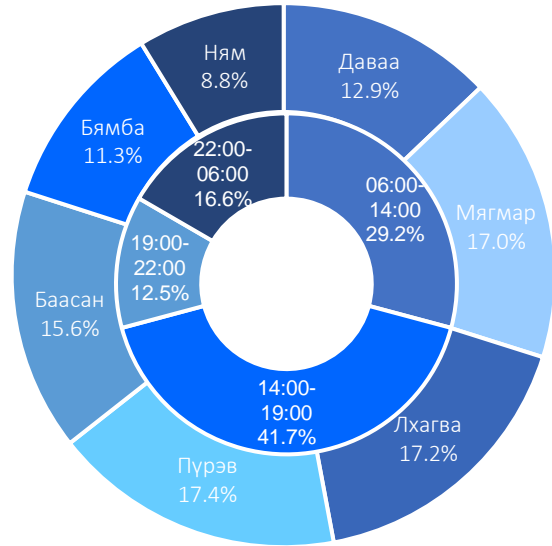

---oooOooo---

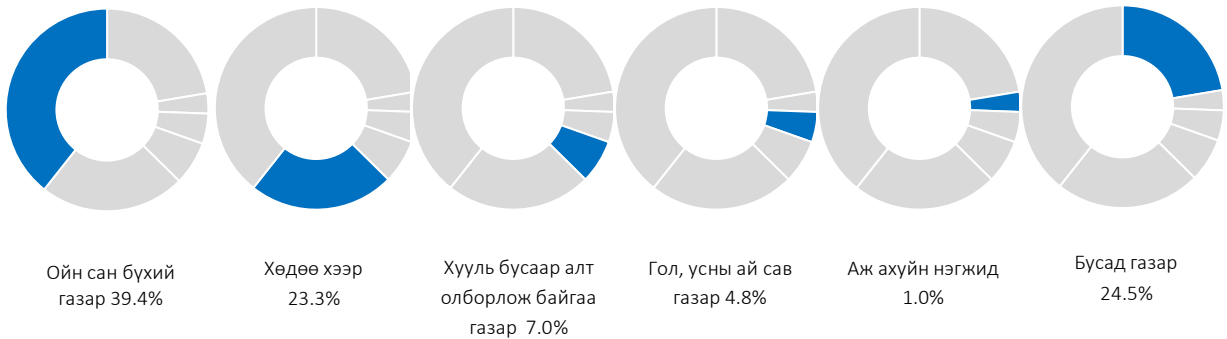

1.4. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 72 буюу 12.9 хувь нь даваа гарагт, 95 буюу 17.0 хувь нь мягмар гарагт, 96 буюу 17.2 хувь нь лхагва гарагт, 97 буюу 17.4 хувь нь пүрэв гарагт, 87 буюу 15.6 хувь нь баасан гарагт, 63 буюу 11.2 хувь нь бямба гарагт, 49 буюу 8.7 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 163 буюу 29.2 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 233 буюу 41.7 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 70 буюу 12.5 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 93 буюу 16.6 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 220 буюу 39.4 хувь нь ойн сав бүхий газар, 39 буюу 7.0 хувь нь хууль бусаар алт олборлож байгаа газар, 130 буюу 23.3 хувь нь хөдөө хээр, 27 буюу 4.8 хувь нь гол, усны ай сав газар, 18 буюу 3.2 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 6 буюу 1.0 хувь нь ашиглаж байгаа уурхайд, 30 буюу 5.3 хувь нь ашигт малтмалын орд газарт, 12 буюу 2.1 хувь нь бэлчээрт, 77 буюу 13.8 хувь нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

1.5. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 1 буюу 0.2 хувь нь согтуугаар, 15 буюу 3.0 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 79 буюу 14.1 хувь нь бүлэглэн, 29 буюу 5.2 хувь нь галт зэвсгээр, 4 буюу 0.4 хувь нь гадаадын иргэн оролцож тус тус үйлдсэн байна.

1.6. Гэмт хэргийн илрүүлэлт.

Хэрэг бүртгэлтийн 423 хэрэг нээн шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 3 хэрэг буюу 0.7 хувиар, үүнээс 220 гэмт хэргийн хэрэгт эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татсан нь 31 буюу 12.4 хувиар тус тус буурсан.

Тухайн гэмт хэргийн илрүүлэлт улсын хэмжээнд 52.0 хувь байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 6.9 нэгжээр, орон нутгийн хэмжээнд 50.2 хувь байгаа нь 12 нэгжээр тус тус буурч, нийслэлийн хэмжээнд 48.9 хувь байгаа нь 5.1 нэгжээр өссөн байна.

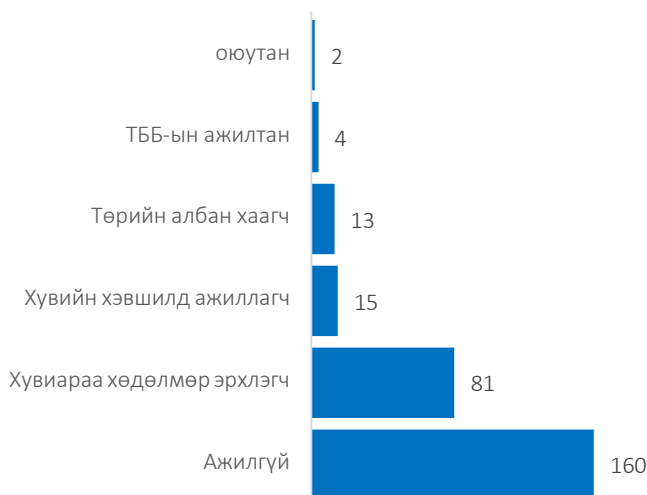
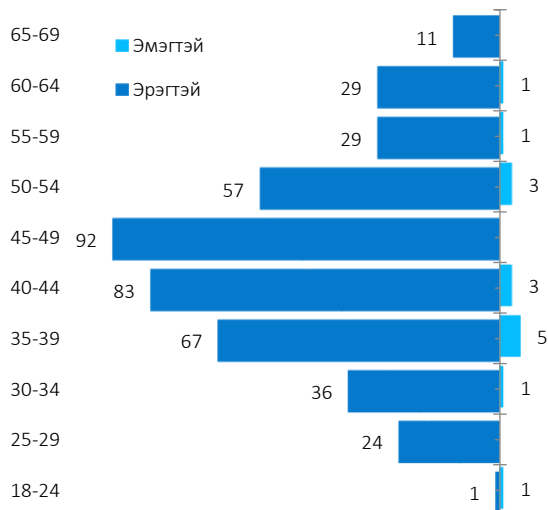
Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 448 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 122 буюу 21.4 хувиар буурсан. Холбогдогчдын 15 буюу 3.3 хувь нь эмэгтэй, 433 буюу 96.7 хувь нь эрэгтэй хүн байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 110 буюу 20.3 хувиар, эмэгтэй хүн 12 буюу 44.4 хувиар тус тус буурсан байна.

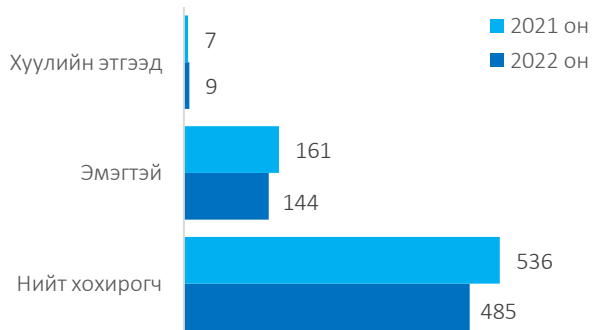
2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

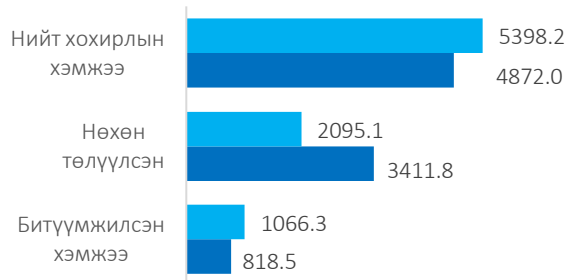
Гурав. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

3.1. Хохирсон хүн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 485 иргэн, 9 хуулийн этгээд хохирсон нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 51 буюу 9.5 хувиар буурч, хуулийн этгээд 2 буюу 22.2 хувиар өссөн.

3.2. Учирсан хохирол.

/Сая төгрөгөөр/

■ 2021 он ■ 2022 он

Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 4872.0 сая төгрөгийн хохирлын 3411.8 сая төгрөг буюу 70.0 хувийг нөхөн төлүүлж, 818.5 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс учирсан хохирол 526.2 сая төгрөг буюу 9.7 хувиар, битүүмжилсэн хөрөнгө 247.8 сая төгрөг буюу 23.2 хувиар тус тус буурч, нөхөн төлүүлсэн хохирол 1316.7 сая төгрөг буюу 62.8 хувиар өссөн байна.

---oooOooo---

4.12. АВТОТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ХӨДӨЛГӨӨНИЙ АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ, АШИГЛАЛТЫН ЖУРАМ ЗӨРЧИХ ГЭМТ ХЭРЭГ.

Нэг. Бүртгэгдсэн хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

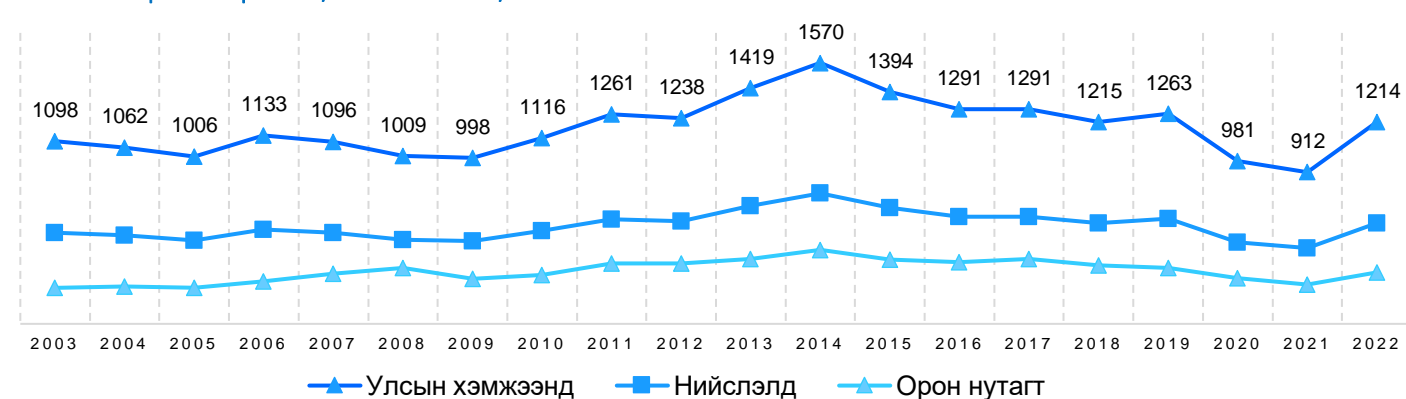
Энэ төрлийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд 2022 онд 1214 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 302 буюу 33.1 хувиар, орон нутгийн хэмжээнд 621 бүртгэгдсэн нь 151 буюу 32.1 хувиар, нийслэлийн хэмжээнд 593 бүртгэгдсэн нь 151 буюу 34.1 хувиар тус тус өссөн байна.

	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт хэрэгт эзлэх хувь	
	2021 он	2022 он		2021 он	2022 он
Улсын хэмжээнд	912	1214	33.1	3.6	3.4
Нийслэлд	442	593	34.2	2.7	2.4
Орон нутагт	470	621	32.1	5.3	5.6

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралт, нутаг дэвсгэрээр.

1.3. Гэмт хэргийн түвшин /2003-2022 он/.

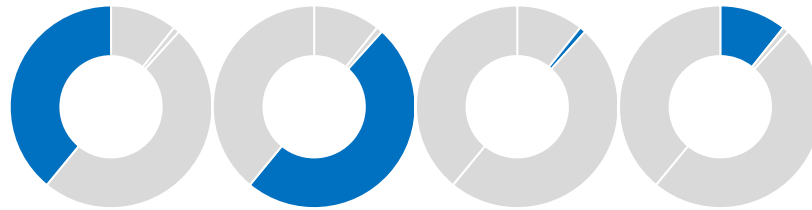
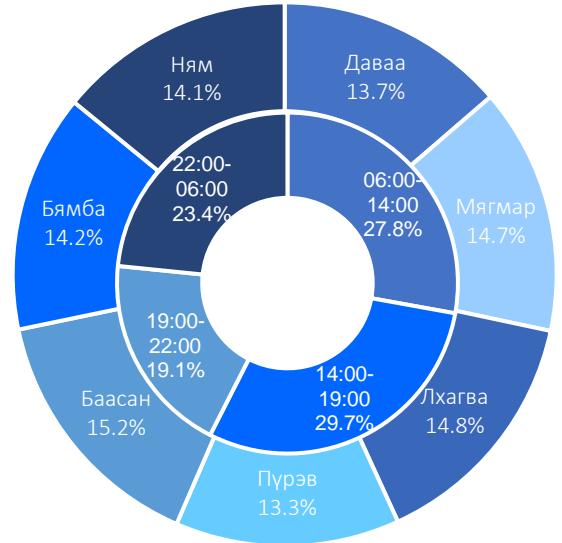

1.4. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 166 буюу 13.7 хувь нь даваа гарагт, 178 буюу 14.7 хувь нь мягмар гарагт, 180 буюу 14.8 хувь нь лхагва гарагт, 162 буюу 13.3 хувь нь пүрэв гарагт, 185 буюу 15.2 хувь нь баасан гарагт, 172 буюу 14.2 хувь нь бямба гарагт, 171 буюу 14.1 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 338 буюу 27.8 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 360 буюу 29.7 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 232 буюу 19.1 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 284 буюу 23.4 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 474 буюу 41.8 хувь нь орон нутгийн замд, 598 буюу 52.7 хувь нь хотын замд, 12 буюу 1.0 хувь нь аж ахуйн нэгжийн замд, 51 буюу 4.5 хувь нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

Орон нутгийн замд 41.8% Хотын замд 52.7% Аж ахуйн нэгжийн зам 1.0% Бусад газар 4.5%

1.5. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

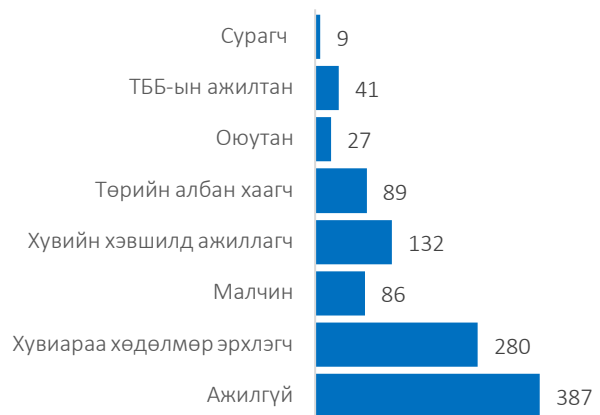
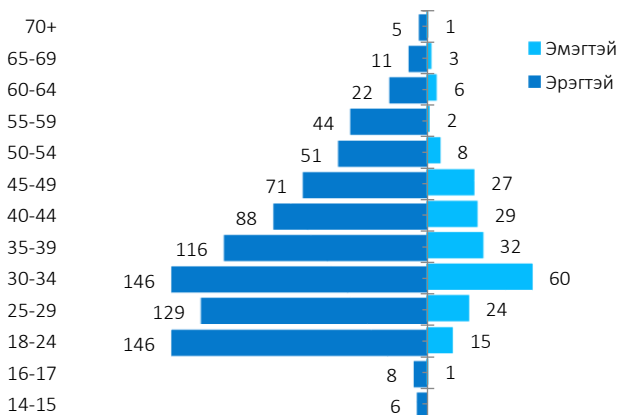
Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 219 буюу 18.0 хувь нь согтуугаар, 220 буюу 18.1 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 15 буюу 1.2 хувь нь хүүхэд оролцож, 10 буюу 0.8 хувь нь гадаадын иргэн үйлдсэн байна.

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 1051 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 251 буюу 31.4 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 208 буюу 19.8 хувь нь эмэгтэй, 843 буюу 80.2 хувь нь эрэгтэй, 15 буюу 1.4 хувь нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 138 буюу 19.6 хувиар, эмэгтэй хүн 113 буюу 2.1 дахин тус тус өсч, хүүхэд 2 буюу 11.8 хувиар буурсан байна.

2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

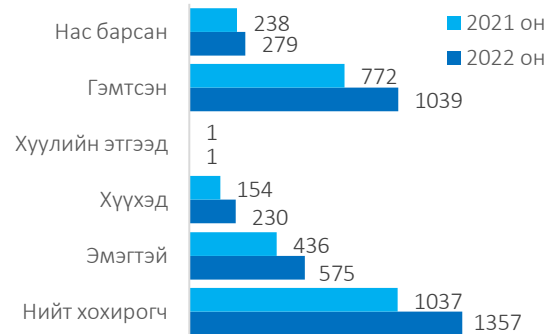

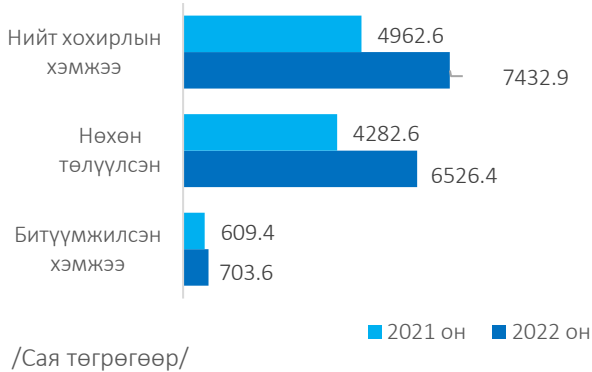
Гурав. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

3.1. Хохирсон хүн.

Гэмт хэргийн улмаас 1357 иргэн хохирч үүнээс 279 хүн нас барж, 1039 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 320 буюу 30.9 хувиар, нас барсан хүн 41 буюу 17.2 хувиар, гэмтсэн хүн 267 буюу 34.6 хувиар тус тус өссөн.

3.2. Учирсан хохирол.

Иргэдэд гэмт хэргийн улмаас учирсан 7432.9 сая төгрөгийн хохирлын 6526.4 сая төгрөг буюу 87.8 хувийг нөхөн төлүүлж, 703.6 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь хохирлын хэмжээ 2470.3 сая төгрөгөөр буюу 49.8 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 2243.8 сая төгрөг буюу 52.4 хувиар, битүүмжилсэн хөрөнгө 94.2 сая төгрөг буюу 15.5 хувиар тус тус өссөн байна.

---oooOooo---

4.13. ЦАХИМ ОРЧИНД ҮЙЛДЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ.

Нэг. Бүртгэгдсэн хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

“Цахим орчинд үйлдэгдсэн” гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд 2022 онд нийт 8563 бүртгэгдсэний 6865 буюу 80.2 хувь нь Улаанбаатар хотод, 1695 буюу 19.6 хувь нь орон нутагт, 3 буюу 0.04 хувь нь бусад газар /хилийн чанадад үйлдэгдсэн/ бүртгэгдсэн байна.

	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт хэрэгт эзлэх хувь		Өсөлт, бууралтын зөрүү
	2021 он	2022 он		2021 он	2022 он	
Улсын хэмжээнд	4825	8563	77.5	19.0	24.2	5.3
Нийслэлд	3516	6865	95.3	21.3	28.2	7.0
Орон нутагт	1305	1695	29.9	14.7	15.4	0.7
Бусад газар	4	3	-25.0	26.7	27.3	0.6

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралт, нутаг дэвсгэрээр.

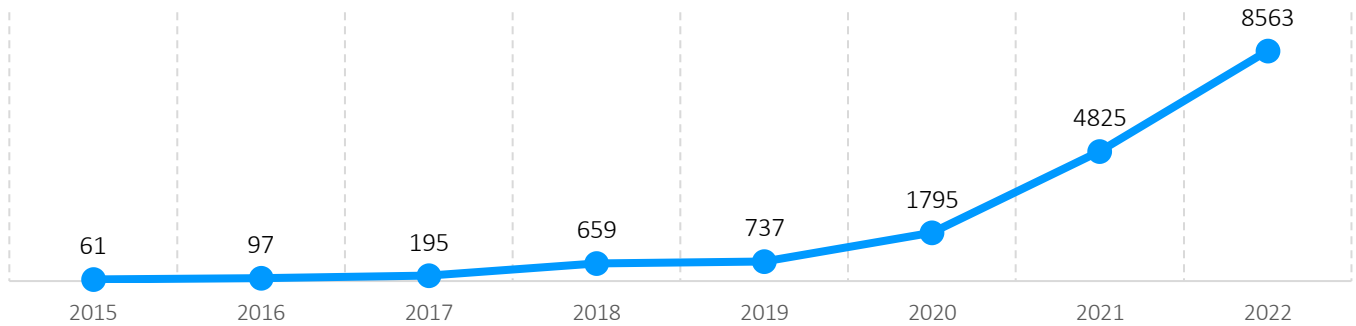
1.3. Гэмт хэргийн төрөл.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	2021 он	2022 он	Өсөлт, бууралт		Тухайн хэрэгт эзлэх хувь
				Тоо	Хувь	
1	Залилах	3858	7708	3850	99.8	90.0
2	Худал мэдээлэл тараах	126	124	-2	-1.6	1.4
3	Кибер орчинд хууль бусаар халдах	150	256	106	70.7	3.0
4	Хулгайлах	92	126	34	37.0	1.5
5	Заналхийлэх	17	40	23	2.4 дах	0.5
6	Мөрийтэй тоглоом зохион байгуулах	487	69	-418	-85.8	0.8

7	Алдаатай гүйлгээ, андуурагдсан илгээмж, гээгдэл эд хөрөнгө, алдуул мал завших	21	41	20	95.2	0.5
8	Хөрөнгө завших	12	29	17	2.4 дах	0.3
9	Хувь хүний нууцад халдах	1	2	1	2.0 дах	0.0
10	Хүчиндэх	5	8	3	60.0	0.1
11	Арван зургаан насанд хүрээгүй хүнтэй бэлгийн харьцаанд орох	2	1	-1	-50.0	0.0
12	Бусдын эд хөрөнгийг авахаар заналхийлэх	7	62	55	8.9 дах	0.7
13	Хүүхдэд садар самууныг сурталчлах, уруу татах	2	37	35	18.5 дах	0.4
14	Хуурамч баримт бичиг үйлдэх, ашиглах	11	3	-8	-72.7	0.0
15	Цахим мэдээллийн сүлжээнд хууль бусаар халдах программ, техник хэрэгсэл бэлтгэх, борлуулах	1		-1		0.0
16	Татвараас зайлсхийх	7	18	11	2.6 дах	0.2
17	Хувь хүний нууцыг задруулах		2	2		0.0
18	Мөнгө угаах	7		-7		0.0
19	Зохиогчийн эрх болон түүнд хамаарах эрхийг зөрчих	1	3	2	3.0 дах	0.0
20	Бэлгийн мөлжлөг	1	1	0	0.0	0.0
21	Хууль бусаар мөрдөж мөшгих		1	1		0.0
22	Бусад	17	32	15	88.2	

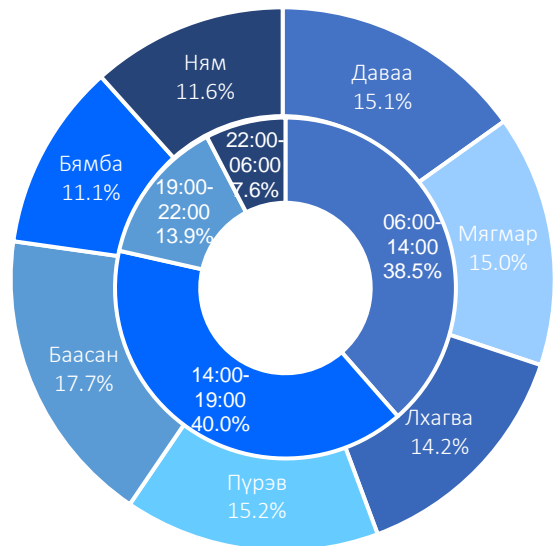
1.4. Гэмт хэргийн түвшин /2015-2022 он/.

1.5. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг.

Хэргийг гарагаар нь авч үзвэл 1296 буюу 15.2 хувь нь даваа гарагт, 1282 буюу 15.0 хувь нь мягмар гарагт, 1217 буюу 14.2 хувь нь лхагва гарагт, 1300 буюу 15.2 хувь нь пүрэв гарагт, 1519 буюу 17.7 хувь нь баасан гарагт, 953 буюу 11.1 хувь нь бямба гарагт, 996 буюу 11.6 хувь нь ням гарагт үйлдэгджээ. Хэргийг цагаар нь авч үзвэл 3301 буюу 38.5 хувь нь 06-14 цагийн хооронд, 3422 буюу 40.0 хувь нь 14-19 цагийн хооронд, 1187 буюу 13.9 хувь нь 19-22 цагийн хооронд, 653 буюу 7.6 хувь нь 22-06 цагийн хооронд үйлдэгдэж байна.

Энэ төрлийн гэмт хэргийн 4120 буюу 48.1 хувь нь гэр орон сууцанд, 1100 буюу 12.8 хувь нь гудамж талбайд, 397 буюу 4.6 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 512 буюу 6.0 хувь нь олон нийтийн газарт, 30 буюу 0.4 хувь нь төрийн байгууллагад, 2404 буюу 28.1 хувь нь бусад газарт тус тус бүртгэгдсэн байна.

1.6. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 12 буюу 0.1 хувь нь согтуугаар, 397 буюу 4.6 хувь нь хүүхэд оролцож, 1966 буюу 22.9 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож үйлдсэн байна.

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 8563 цахим орчинд үйлдэгдсэн гэмт хэрэгт 5664 хүн холбогдон шалгагдаж, тэдний 3798 буюу 67.1 хувь нь эрэгтэй, 1866 буюу 32.9 хувь нь эмэгтэй, 402 буюу 7.1 хувь нь 14-17 насны хүүхэд байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал холбогдон шалгагдсан хүн 2805 буюу 98.1 хувиар, эмэгтэй хүн 1152 буюу 2.6 дахин, хүүхэд 298 буюу 3.9 дахин тус тус өссөн.

2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

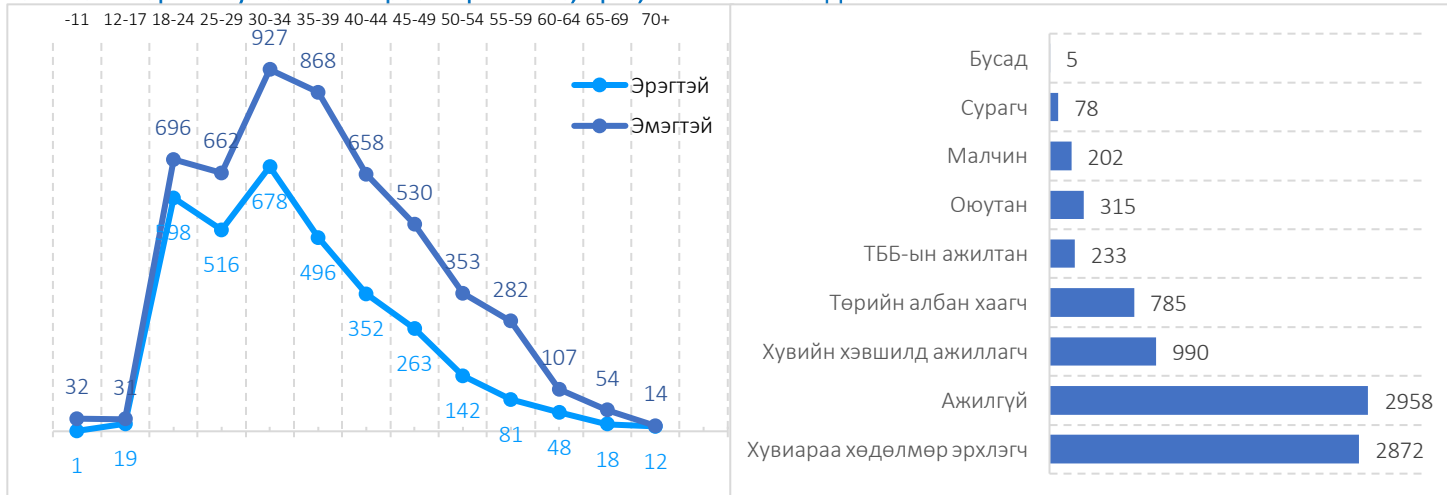

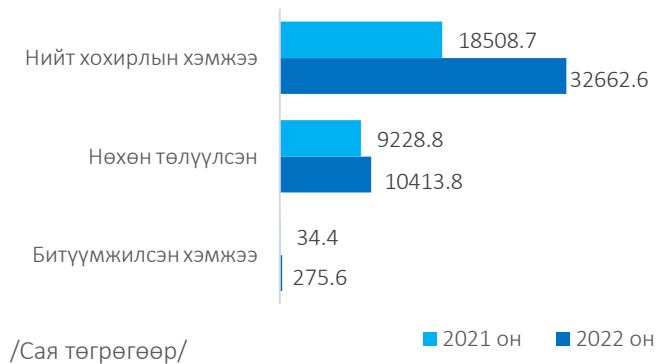
Гурав. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

3.1. Хохирсон хүн.

Гэмт хэргийн улмаас 8438 хүн хохирсны 3224 буюу 38.2 хувь нь эрэгтэй, 5214 буюу 61.8 хувь нь эмэгтэй, 83 буюу 1.0 хувь нь 11-17 насны хүүхэд байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт хохирогч 4103 буюу 94.6 хувь, эрэгтэй хүн 1639 буюу 2.0 дахин, эмэгтэй хүн 2464 буюу 89.6 хувь, хүүхэд 39 буюу 88.6 хувиар тус тус өссөн байна.

3.2. Гэмт хэргийн улмаас хохирсон хүний нас, хүйс, нийгмийн байдал.

Иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 32662.6 сая төгрөгийн хохирлын 10413.8 сая төгрөг буюу 31.9 хувийг нөхөн төлүүлж, 275.6 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс хохирлын хэмжээ 14153.9 сая төгрөг буюу 76.5 хувиар, битүүмжилсэн хөрөнгө 241.3 сая төгрөг буюу 8.0 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 1185.0 сая төгрөг буюу 12.8 хувиар тус тус өссөн байна.

---oooOooo---

5.14. АЛДААТАЙ ГҮЙЛГЭЭ, АНДУУРАГДСАН ИЛГЭЭМЖ, ГЭЭГДЭЛ ЭД ХӨРӨНГӨ, АЛДУУЛ МАЛ ЗАВШИХ ГЭМТ ХЭРГИЙН НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

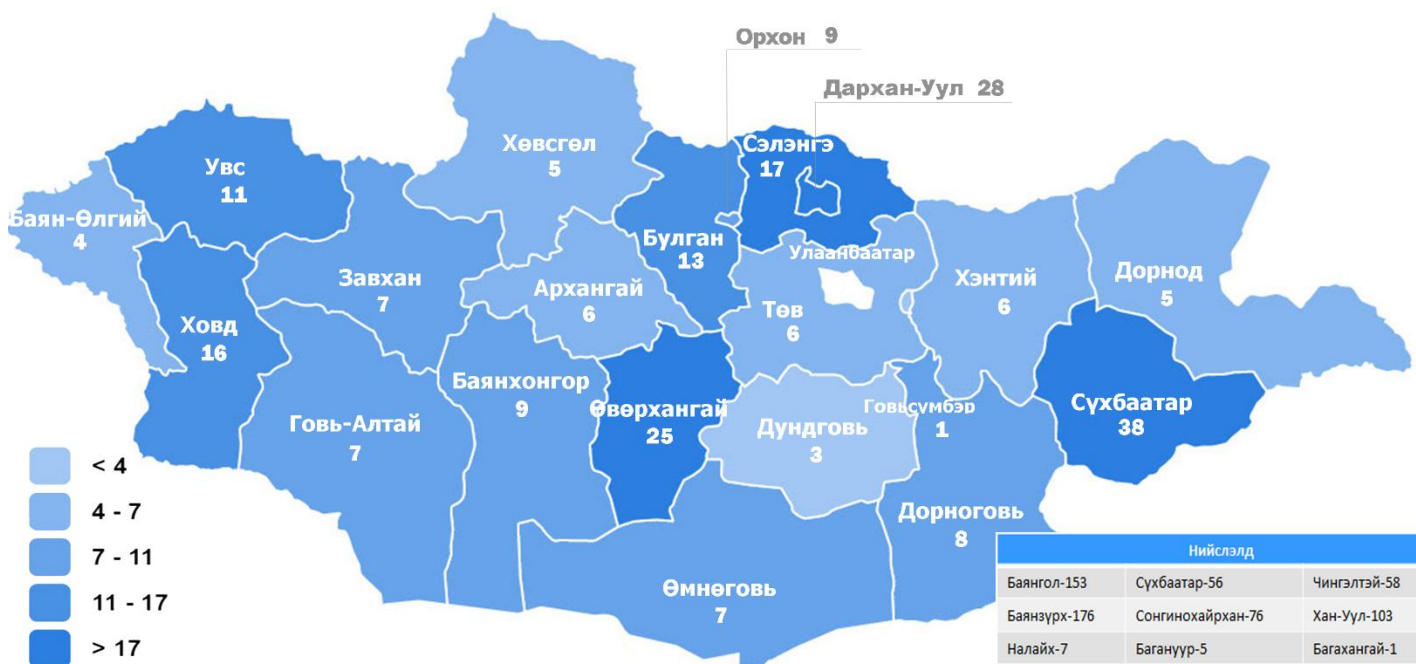
Нэг. Бүртгэгдсэн хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

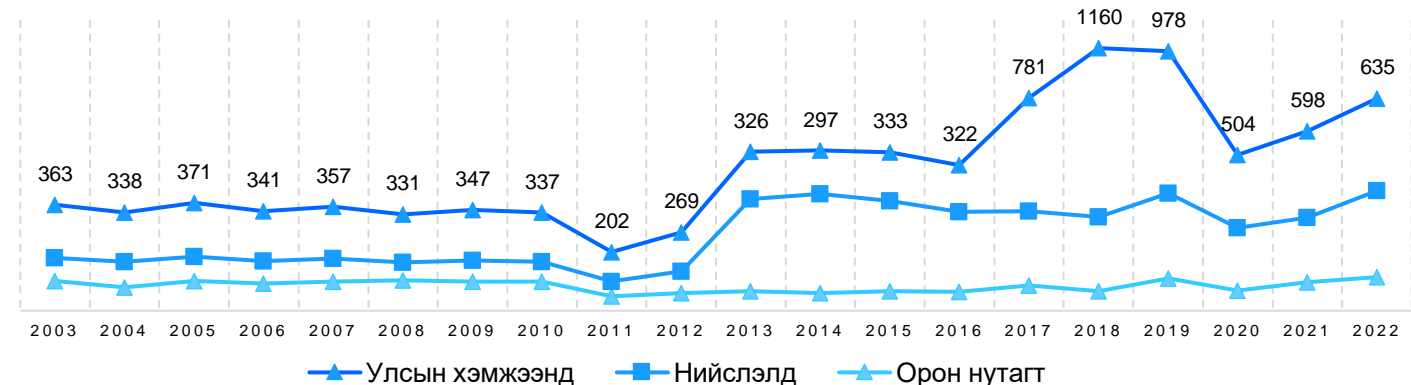
Энэ төрлийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд 866 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 273 буюу 46.0 хувиар, нийслэлийн хэмжээнд 635 бүртгэгдсэн нь 233 буюу 58.0 хувиар, орон нутгийн хэмжээнд 231 бүртгэгдсэн нь 40 буюу 20.9 хувиар тус тус өссөн байна.

	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт хэрэгт эзлэх хувь	
	2021 он	2022 он		2021 он	2022 он
Улсын хэмжээнд	593	866	46.0	2.3	2.5
Нийслэлд	402	635	58.0	2.4	2.6
Орон нутагт	191	231	20.9	2.2	2.1

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралт нутаг дэвсгэрээр.

1.3. Гэмт хэргийн түвшин /2003-2022 он/.

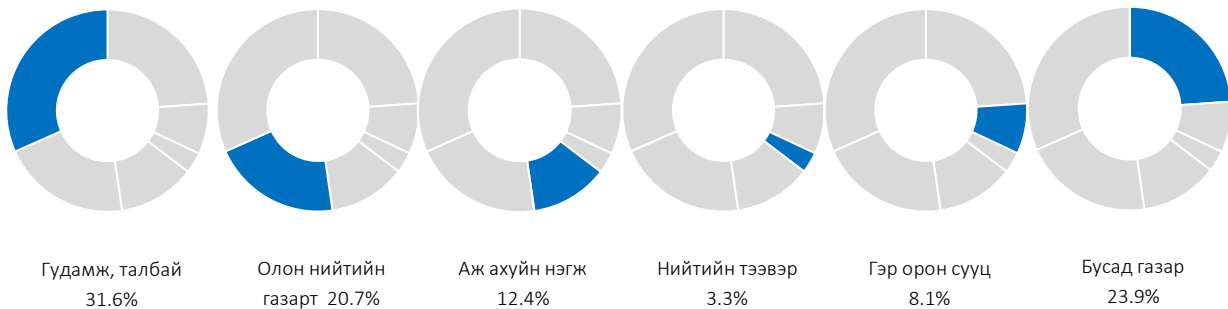
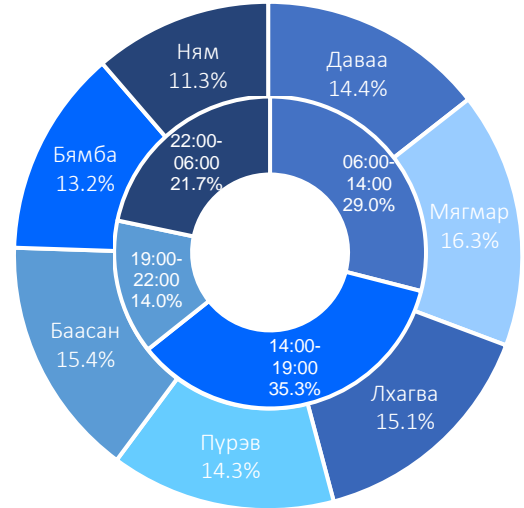

1.4. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 125 буюу 14.4 хувь нь даваа гарагт, 141 буюу 16.3 хувь нь мягмар гарагт, 131 буюу 15.1 хувь нь лхагва гарагт, 124 буюу 14.3 хувь нь пүрэв гарагт, 133 буюу 15.4 хувь нь баасан гарагт, 114 буюу 13.2 хувь нь бямба гарагт, 98 буюу 11.3 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 251 буюу 29.0 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 306 буюу 35.3 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 121 буюу 14.0 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 188 буюу 21.7 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 274 буюу 31.6 хувь нь гудамж, талбайд, 179 буюу 20.7 хувь нь олон нийтийн газарт, 107 буюу 12.4 хувь нь аж ахуй нэгжид, 70 буюу 8.1 хувь нь гэр орон сууцанд, 29 буюу 3.3 хувь нь нийтийн тээвэрт, 6 буюу 0.7 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 5 буюу 0.6 хувь нь төрийн байгууллагад, 196 буюу 22.6 хувь нь бусад газарт үйлдэгджээ.

1.5. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

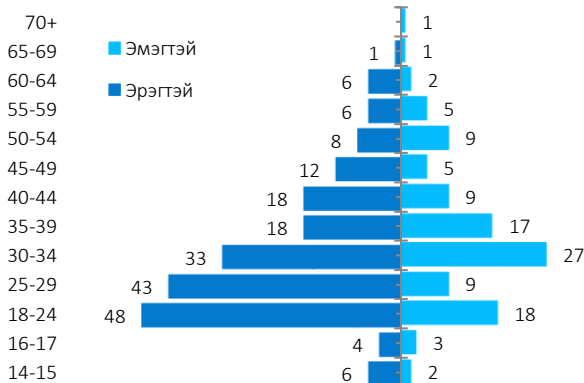
Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 12 буюу 1.4 хувь нь согтуугаар, 14 буюу 1.6 хувь нь хүүхэд оролцож, 116 буюу 13.4 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 13 буюу 1.5 хувь нь бүлэглэн үйлдсэн байна.

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 311 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 21 буюу 7.2 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 108 буюу 34.7 хувь нь эмэгтэй, 203 буюу 65.3 хувь нь эрэгтэй, 15 буюу 4.8 хувь нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 3 буюу 1.5 хувиар буурч, хүүхэд 8 буюу 2.1 дахин, эмэгтэй хүн 24 буюу 28.6 хувиар тус тус өссөн байна.

2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

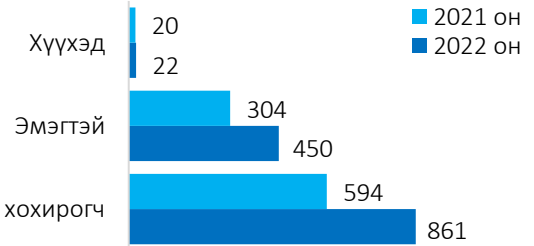

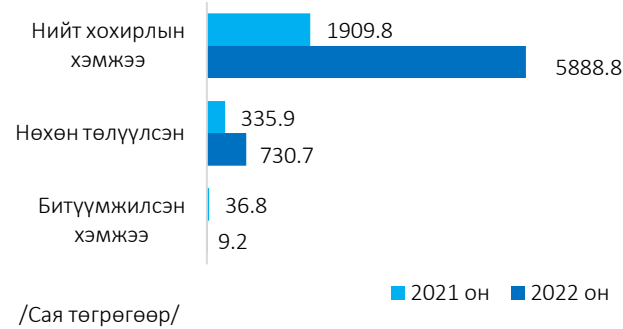
Гурав. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

3.1. Хохирсон хүн.

Гэмт хэргийн улмаас 861 иргэн хохирсон нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 267 буюу 44.9 хувиар өссөн байна.

3.2. Учирсан хохирол.

Хэргийн улмаас иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 5888.8 сая төгрөгийн хохирлын 730.7 сая төгрөг буюу 12.4 хувийг нөхөн төлүүлж, 9.2 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс учирсан хохирол 3979.1 сая төгрөг буюу 3.1 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 394.8 сая төгрөг буюу 2.2 дахин өсч, битүүмжилсэн хөрөнгө 27.6 сая төгрөг буюу 74.9 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

ТАВ. ГЭМТ ХЭРГИЙН ОНЦЛОГ, НӨХЦӨЛ БАЙДАЛ.

5.1. СОГТУУГААР ҮЙЛДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ.

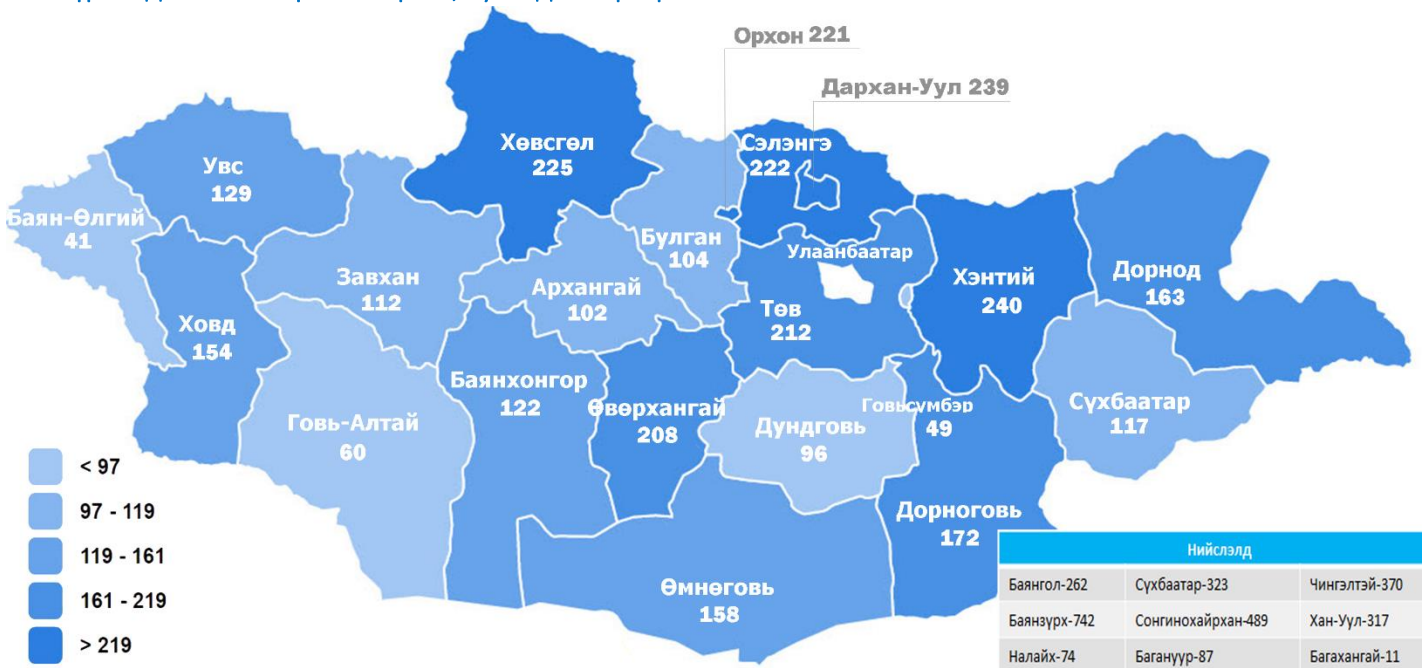
Нэг. Бүртгэгдсэн хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

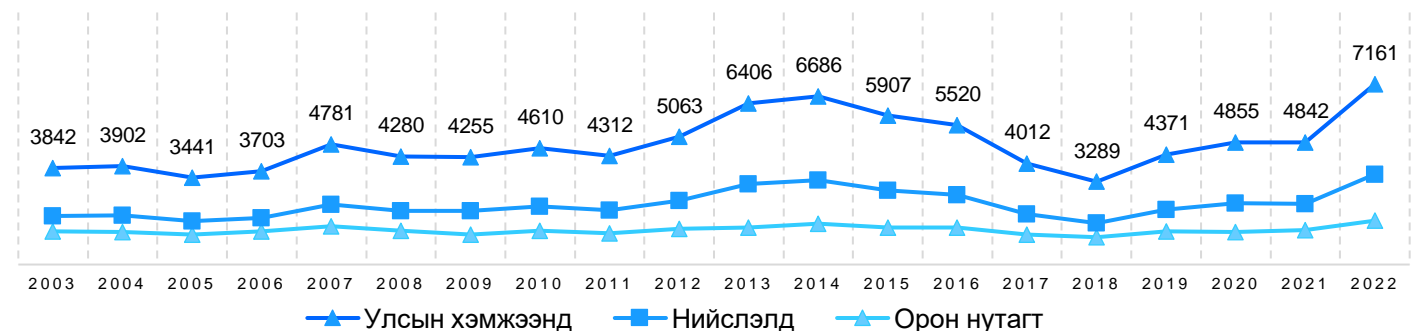
Энэ төрлийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд 2022 онд 7161 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2319 хэргээр буюу 32.0, нийслэлийн хэмжээнд 3680 бүртгэгдсэн нь 1562 гэмт хэргээр буюу 42.0 хувиар, орон нутгийн хэмжээнд 3481 бүртгэгдсэн нь 758 гэмт хэргээр буюу 21.0 хувиар тус тус өссөн.

	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт хэрэгт эзлэх хувь	
	2021 он	2022 он		2021 он	2022 он
Улсын хэмжээнд	4842	5821	20.2	19.0	16.5
Нийслэлд	2118	2675	26.3	12.8	11.0
Орон нутагт	2723	3146	15.5	30.7	28.6
Бусад	1		-100.0	6.7	0.0

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралт, нутаг дэвсгэрээр.

1.3. Гэмт хэргийн түвшин /2003-2022 он/

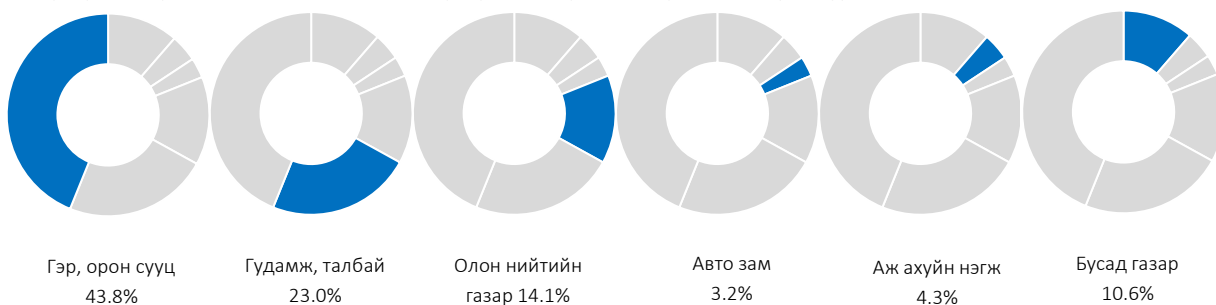
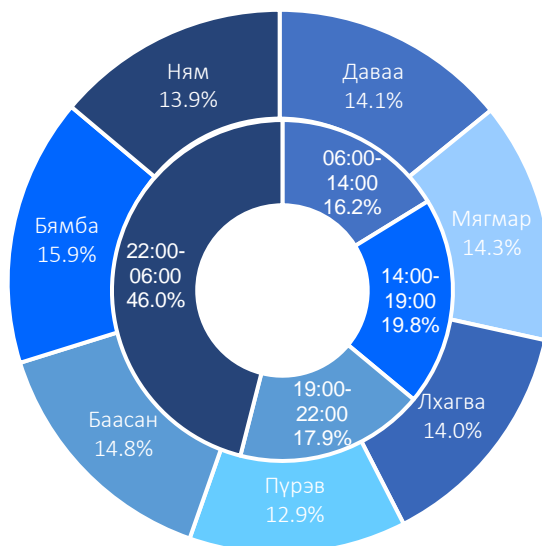
1.4. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Тухайн гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг Үүнээс: Хүнийг алах	156 146	230 170	47.4 16.4	3.2 2.4
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	3646 60	5257 65	44.2 8.3	73.4 0.9
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг Үүнээс: Хүчиндэх	143 130	221 203	54.5 56.2	3.1 2.8
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	11	10	-9.1	0.1
5	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	1	1	0.0	0.0
6	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	4	1	-75.0	0.0
7	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	570	1057	85.4	14.8
8	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	4	8	2.0 дах	0.1
9	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	94	117	24.5	1.6
10	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	3	1	-66.7	0.0
11	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг		2		0.0
12	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	209 209	254 252	21.5 20.6	3.5 3.5
13	Цэргийн албаны эсрэг	1	2	2.0 дах	0.0

1.5. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 1013 буюу 14.1 хувь нь даваа гарагт, 1024 буюу 14.3 хувь нь мягмар гарагт, 1004 буюу 14.0 хувь нь лхагва гарагт, 924 буюу 12.9 хувь нь пүрэв гарагт, 1061 буюу 14.8 хувь нь баасан гарагт, 1141 буюу 15.9 хувь нь бямба гарагт, 994 буюу 13.9 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 1163 буюу 16.2 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 1417 буюу 19.8 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 1285 буюу 17.9 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 3296 буюу 46.0 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 3142 буюу 43.9 хувь нь гэр орон сууцанд, 1654 буюу 23.1 хувь нь гудамж талбайд, 1010 буюу 14.1 хувь нь олон нийтийн газарт, 12 буюу 0.2 хувь нь нийтийн тээвэрт, 37 буюу 0.5 хувь нь төрийн байгууллагад, 5 буюу 0.1 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 310 буюу 4.3 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 230 буюу 3.2 хувь нь авто замд, 761 буюу 10.6 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

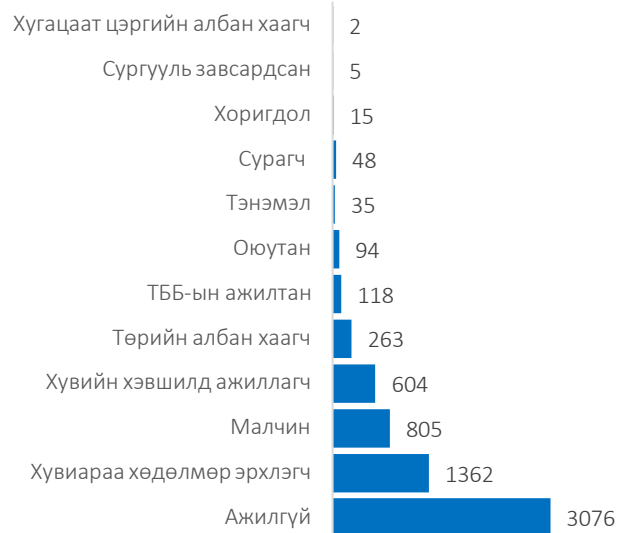
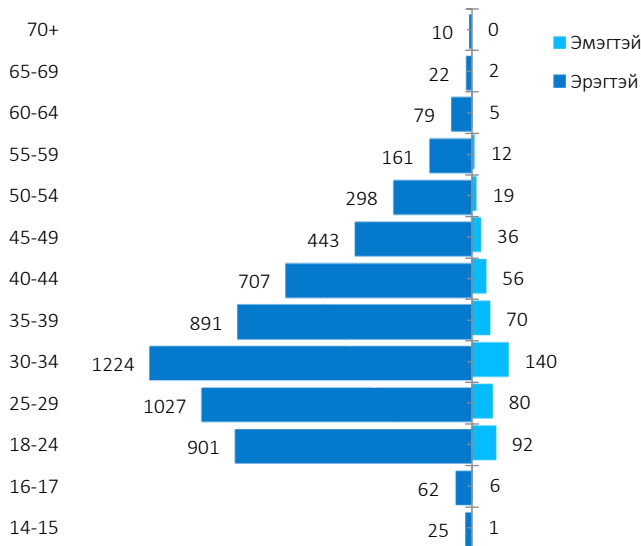

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 6427 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 1096 буюу 20.6 хувиар өссөн, үүнээс 516 буюу 8.0 хувь нь эмэгтэй, 5911 буюу 92.0 хувь нь эрэгтэй, 85 буюу 1.3 хувь нь 14-17 насны хүүхэд эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эмэгтэй хүн 103 буюу 24.9 хувиар, хүүхэд 38 буюу 80.9 хувиар, эрэгтэй хүн 993 буюу 20.2 хувиар тус тус өссөн.

2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

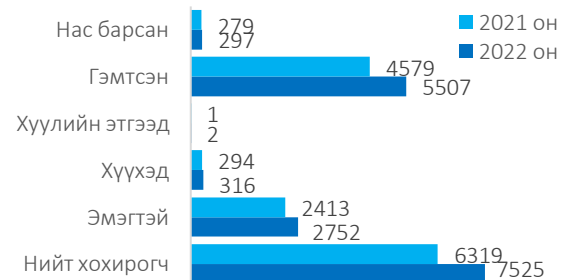
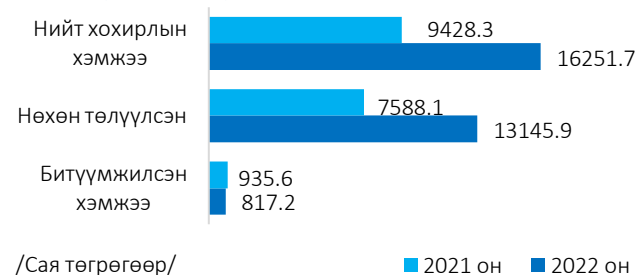

Гурав. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

3.1. Хохирсон хүн.

Согтуугаар үйлдсэн гэмт хэргийн улмаас 7525 хүн хохирч, үүнээс 297 хүн нас барж, 5507 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт хохирогч 1206 буюу 19.1 хувиар, нас барсан хүн 18 буюу 6.5 хувиар, гэмтсэн хүн 928 буюу 20.3 хувиар тус тус өссөн байна.

3.2. Учирсан хохирол.

Гэмт хэргийн улмаас иргэдэд учирсан 16251.7 сая төгрөгийн хохирлын 13145.9 сая төгрөг буюу 80.9 хувийг нөхөн төлүүлж, 817.2 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь учирсан хохирол 6823.5 сая төгрөг буюу 72.4 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 5557.8 сая төгрөг буюу 73.2 хувиар тус тус өсч, битүүмжилсэн хөрөнгө 118.4 сая төгрөг буюу 12.7 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

5.2. ГЭР БҮЛИЙН ХҮЧИРХИЙЛЛИЙН УЛМААС ҮЙЛДЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧИЛ.

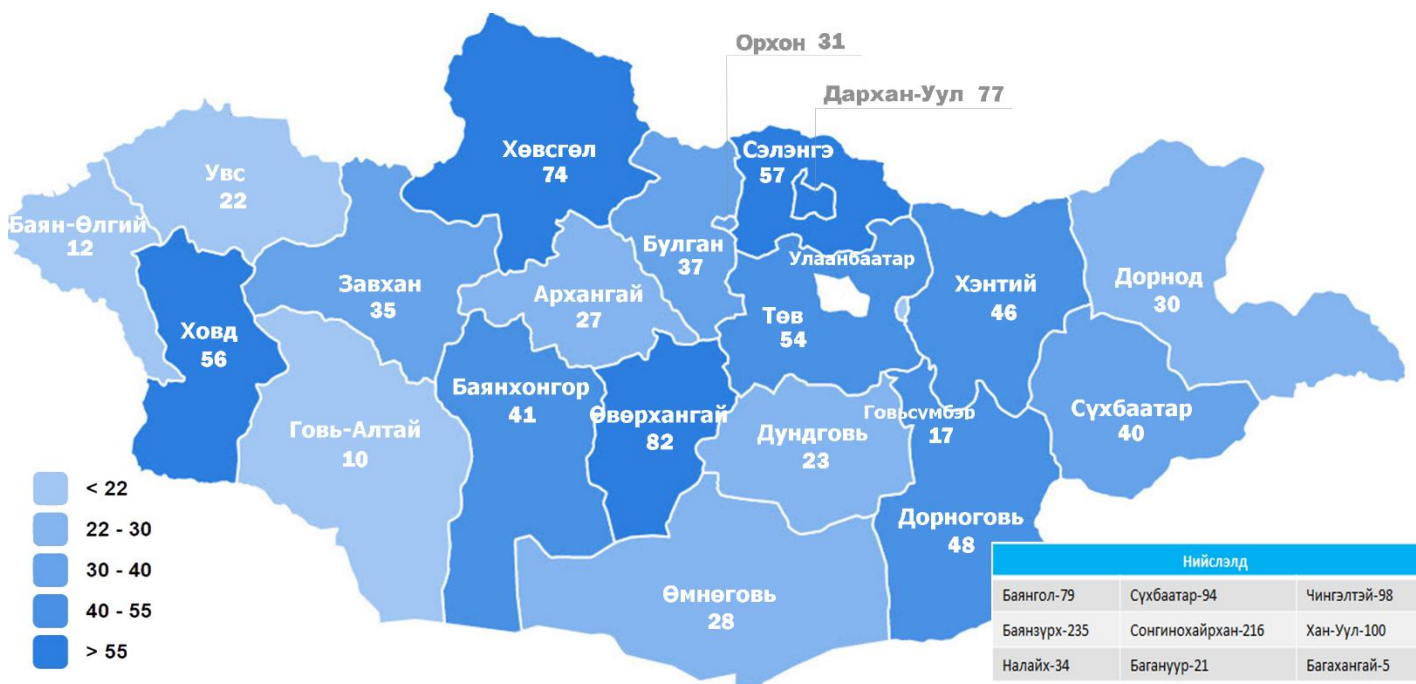
Нэг. Бүртгэгдсэн хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

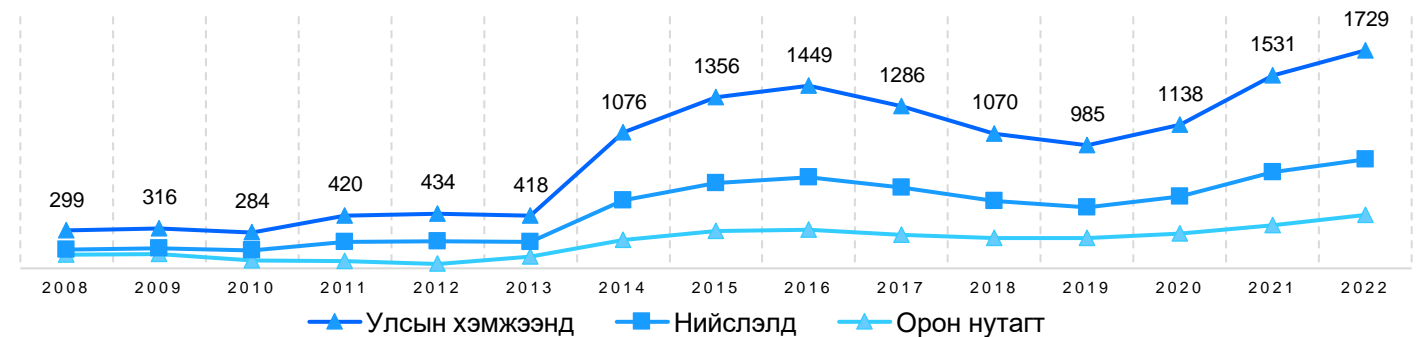
Энэ төрлийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд 2022 онд нийт 1729 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 198 буюу 12.9 хувиар, нийслэлийн хэмжээнд 882 бүртгэгдсэн 30 буюу 3.5 хувиар, орон нутгийн хэмжээнд 847 бүртгэгдсэн нь 168 буюу 24.7 хувиар тус тус өссөн байна.

	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт хэрэгт эзлэх хувь	
	2021 он	2022 он		2021 он	2022 он
Улсын хэмжээнд	1531	1729	12.9	6.0	4.8
Нийслэлд	852	882	3.5	5.2	3.6
Орон нутагт	679	847	24.7	7.6	7.6

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралт, нутаг дэвсгэрээр

1.3. Гэмт хэргийн түвшин /2008-2022 он/.

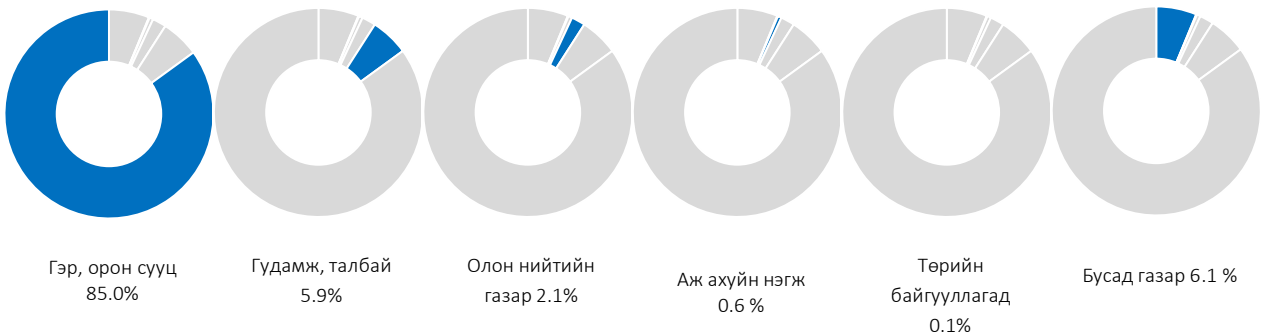
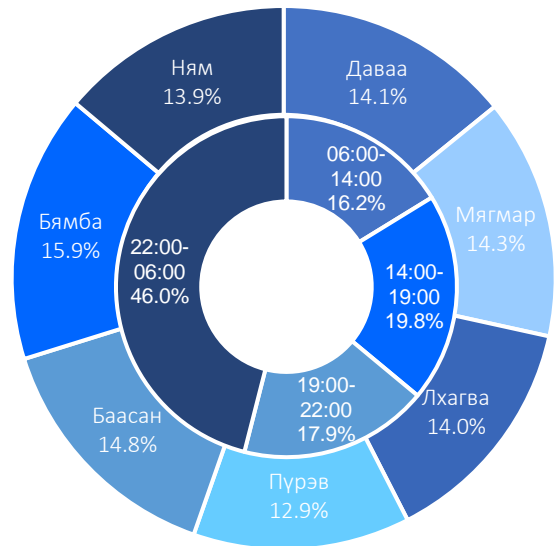
1.4. Гэмт хэргийн төрөл.

Гэмт хэргийн төрөл	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралтын хувь	ГБХ-ийн хэрэгт эзлэх хувь
	2021 он	2022 он		
Хүний амьд явах эрхийн эсрэг	20	32	55.0	1.8
Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	1377	1551	12.6	89.7
Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	118	98	-16.9	5.6
Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг	118	119	0.8	6.9
Үүнээс: Хүчиндэх	110	110	0.0	6.3
Үүнээс: Бэлгийн дур хүслээ ёс бусаар хангах	5	5	0.0	0.3
Хүүхдийн эсрэг	6	7	16.7	0.4
Бусад	10	20	2.0 дах	1.2

1.5. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 267 буюу 15.4 хувь нь даваа гарагт, 251 буюу 14.5 хувь нь мягмар гарагт, 235 буюу 13.6 хувь нь лхагва гарагт, 208 буюу 12.0 хувь нь пүрэв гарагт, 242 буюу 14.0 хувь нь баасан гарагт, 243 буюу 14.1 хувь нь бямба гарагт, 283 буюу 16.4 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 334 буюу 19.3 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 410 буюу 23.7 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 605 буюу 35.0 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 380 буюу 22.0 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 1470 буюу 85.0 хувь нь гэр, орон сууцанд, 102 буюу 5.9 хувь нь гудамж талбайд, 37 буюу 2.1 хувь нь олон нийтийн газарт, 2 буюу 0.1 хувь нь төрийн байгууллагад, 2 буюу 0.1 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 10 буюу 0.6 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 106 буюу 6.1 хувь нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

1.6. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 992 буюу 57.4 хувь нь согтуугаар, 11 буюу 0.6 хувь нь хүүхэд оролцож, 149 буюу 8.6 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 11 буюу 0. хувь бүлэглэн үйлдсэн байна.

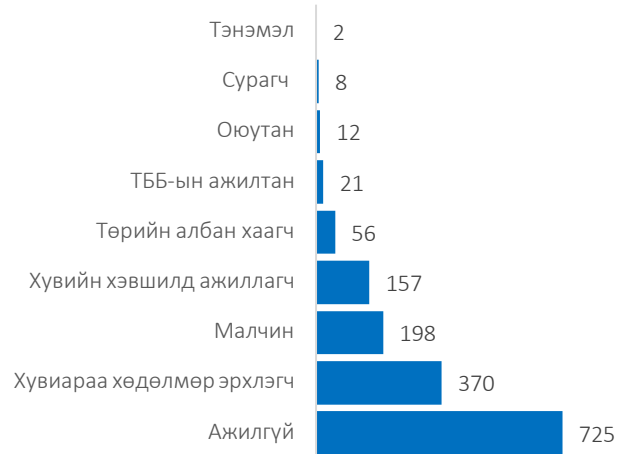
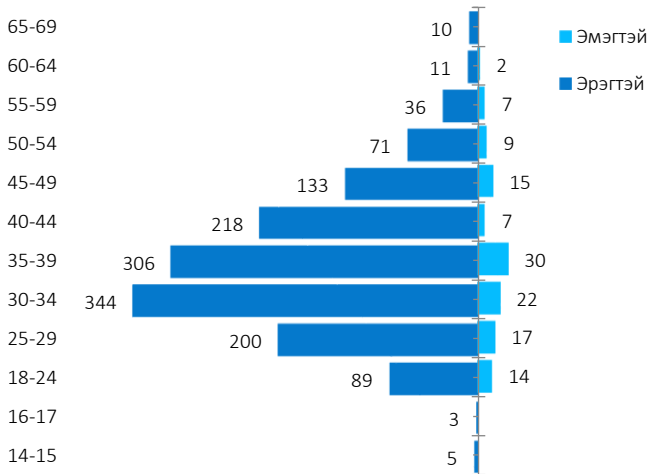

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 1549 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 114 буюу 7.9 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 1426 буюу 92.0 хувь нь эрэгтэй, 123 буюу 8.0 хувь нь эмэгтэй, 8 буюу 0.5 хувь нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 92 буюу 6.8 хувиар, эмэгтэй хүн 22 буюу 21.7 хувиар тус тус өссөн, хүүхэд 2 буюу 20.0 хувиар буурсан байна.

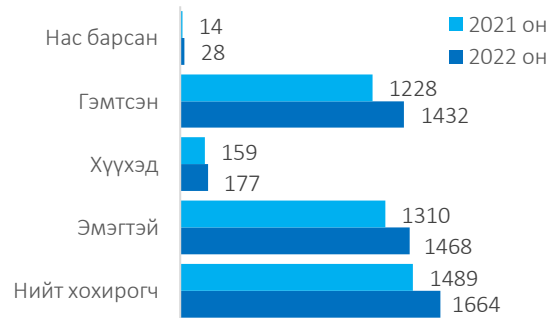
2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

Гурав. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

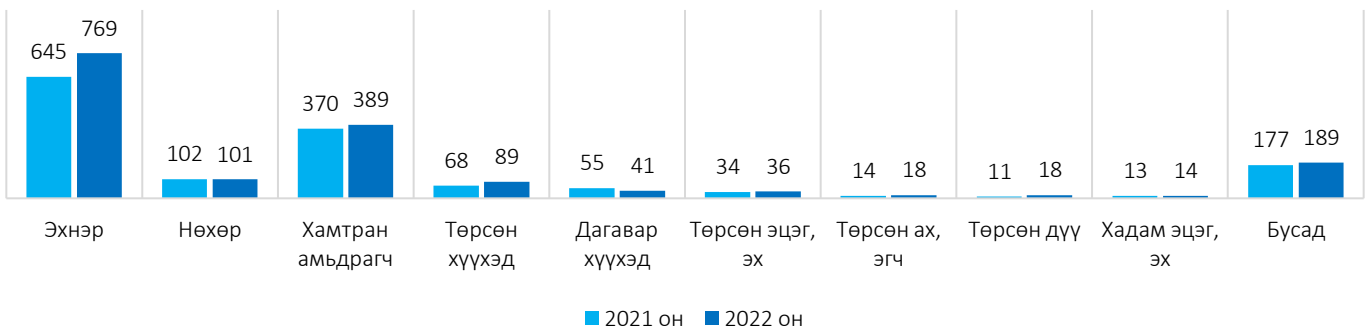
3.1. Хохирсон хүн.

Гэмт хэргийн улмаас 1664 иргэн, үүнээс 1468 буюу 88.2 хувь нь эмэгтэй, 177 буюу 10.6 хувь нь хүүхэд хохирч, 1432 хүн гэмтэж, 28 хүн нас барсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 175 буюу 11.7 хувиар, гэмтсэн хүн 204 буюу 16.6 хувиар, нас барсан хүн 14 буюу 2.0 дахин хувиар тус тус өсч, энэ гэмт хэргийн улмаас 1915.1 сая төгрөгний хохирол учирсан байна.

3.1. Хохирогчдын хамаарал.

Гэр бүлийн хүчирхийлэлд өртөгчдийн дотор эхнэр 769, хамтран амьдрагч 389, нөхөр 101, төрсөн хүүхэд 89, дагавар хүүхэд 41, төрсөн эцэг, эх 36, төрсөн ах, эгч 18, төрсөн дүү 18, хадам эцэг, эх 14, бусад 189 хүн байна.

Дөрөв. Зөрчлийн шийдвэрлэлт.

Цагдаагийн байгууллагад 2022 онд гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас 10094 зөрчил шалгасан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал 568 буюу 6.0 хувиар, 8593 зөрчлийг шийдвэрлэсэн нь 1353 буюу 18.7 хувиар тус тус өссөн байна.

Зөрчил гаргасан 398 иргэнийг 53050.6 мянган төгрөгөөр торгох, 8195 хүнийг баривчлах шийтгэл ногдуулсан нь өмнөх оны мөн үеийнхээс иргэнийг торгосон шийтгэл 29 буюу 7.8 хувь, баривчилсан шийтгэл 1324 буюу 19.3 хувиар тус тус өссөн байна.

5.4. Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хууль зөрчих зөрчлийн заалт	Зөрчлийн тоо		Өсөлт, бууралт		Нийт ГБХ-ийн зөрчилд эзлэх хувь
	2021 он	2022 он	Тоо	Хувь	
5.4.1.	83	46	-37	-44.6	0.5
5.4.2	3				
5.4.3					
5.4.4.	9440	10048	608	6.4	99.5
5.4.4.1	7430	7940	510	6.8	79.0
5.4.4.2	1630	1681	51	3.1	16.7
5.4.4.3	36	41	5	13.8	0.5
5.4.4.4	344	386	42	12.2	3.8

---oooOooo---

5.3. ГЭР, ОРОН СУУЦАНД ҮЙЛДЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ.

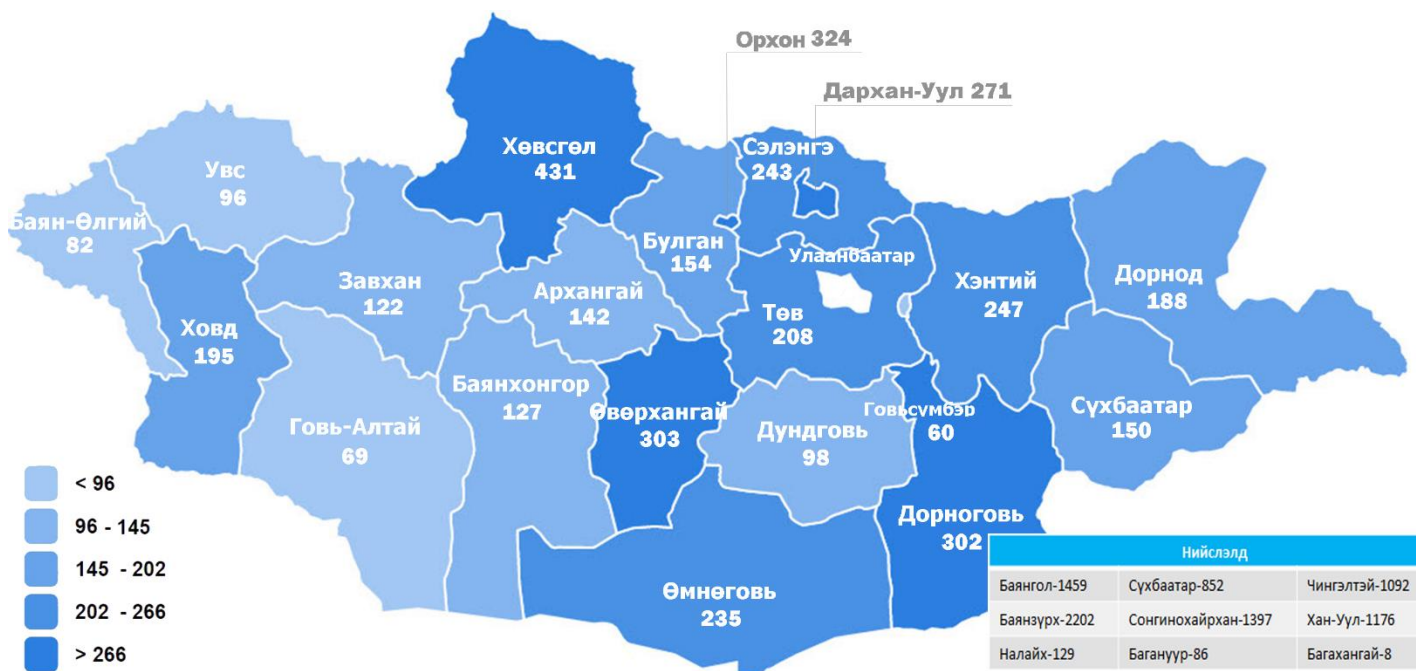
Нэг. Бүртгэгдсэн хэрэг.

1.1 Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

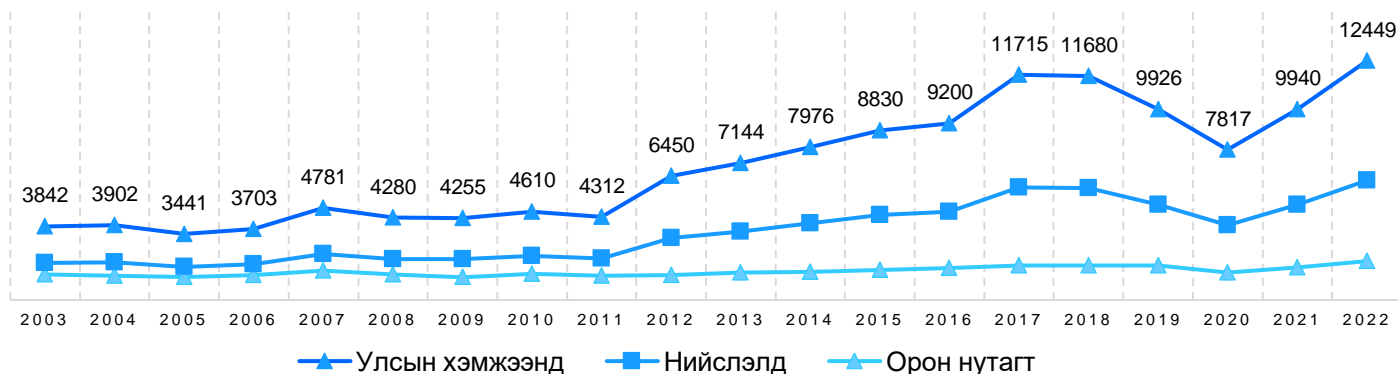
Гэр орон сууцанд үйлдэгдсэн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд 12449 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2509 буюу 25.2 хувиар, нийслэлийн хэмжээнд 8401 бүртгэгдсэн нь 1844 буюу 28.1 хувиар, орон нутгийн хэмжээнд 4047 бүртгэгдсэн нь 666 буюу 19.7 хувиар тус тус өссөн байна.

	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт хэрэгт эзлэх хувь	
	2021 он	2022 он		2021 он	2022 он
Улсын хэмжээнд	9940	12449	25.2	39.1	35.2
Нийслэлд	6557	8401	28.1	39.7	34.6
Орон нутагт	3381	4047	19.7	38.1	36.7
Бусад	2	1	-50.0	13.3	9.1

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралт, нутаг дэвсгэрээр.

1.3. Гэмт хэргийн түвшин /2003-2022 он/.

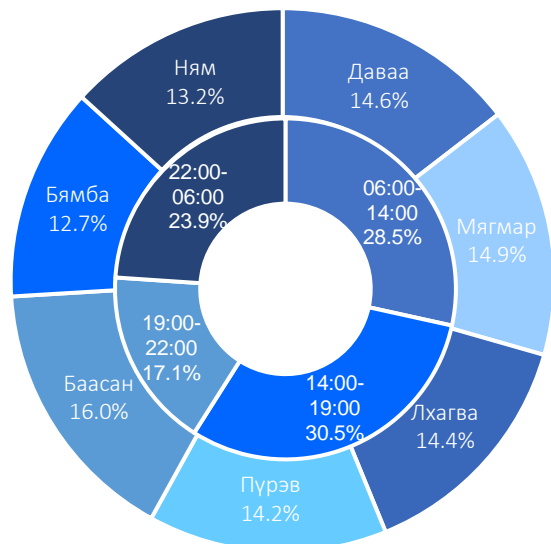
1.4. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

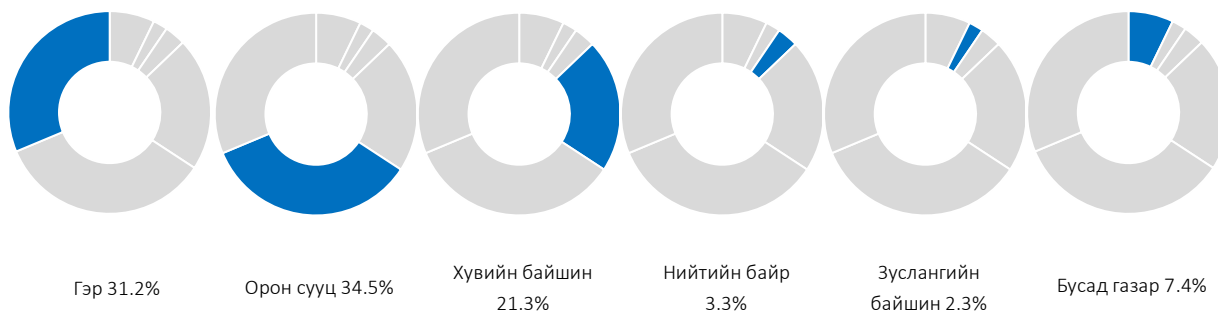
Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Тухайн гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	218	270	23.9	2.2
	Үүнээс: Хүнийг алах	123	124	0.8	1.0
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	3878	3872	-0.2	31.1
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	105	86	-18.1	0.7
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	386	450	16.6	3.6
	Үүнээс: Хүчиндэх	311	364	17.0	2.9
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	76	75	-1.3	0.6
5	Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	3	1	-66.7	0.0
6	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	16	29	81.3	0.2
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	4764	7437	56.1	59.7
7	Үүнээс Хулгайлах	1824	2402	31.7	19.3
	Залилах	2710	4650	71.6	37.4
	Дээрэмдэх	51	65	27.5	0.5
	Мал хулгайлах	5	8	60.0	0.1
8	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	6	6	0.0	0.0
9	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	469	152	-67.6	1.2
10	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	8	12	50.0	0.1
11	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	40	30	-25.0	0.2
12	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	10	10	0.0	0.1
13	Соёлын өвийн эсрэг гэмт хэрэг	2			0.0
14	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	64	102	59.4	0.8
15	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг		2		0.0

1.5. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 1813 буюу 14.5 хувь нь даваа гарагт, 1851 буюу 14.9 хувь нь мягмар гарагт, 1791 буюу 14.3 хувь нь лхагва гарагт, 1769 буюу 14.2 хувь нь пүрэв гарагт, 1994 буюу 16.1 хувь нь баасан гарагт, 1583 буюу 12.8 хувь нь бямба гарагт, 1648 буюу 13.2 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 3542 буюу 28.4 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 3802 буюу 30.5 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 2126 буюу 17.1 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 2979 буюу 24.0 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл 3896 буюу 31.2 гэр, 4293 буюу 34.5 орон сууц, 2659 буюу 21.3 хувийн байшин, 418 буюу 3.3 нийтийн байр, 332 буюу 2.6 бусад, 287 буюу 2.3 хувь нь зуслангийн байшин, 218 буюу 1.8 хувь нь орц, 116 буюу 1.0 ыхувь нь гарааж, 79 буюу 0.7 хувь нь амбаар, 58 буюу 0.5 хувь нь подваль, 55 буюу 0.5 хувь нь агуулах, 38 буюу 0.3 хувь нь хаусд тус тус үйлдэгдсэн байна.

1.6. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

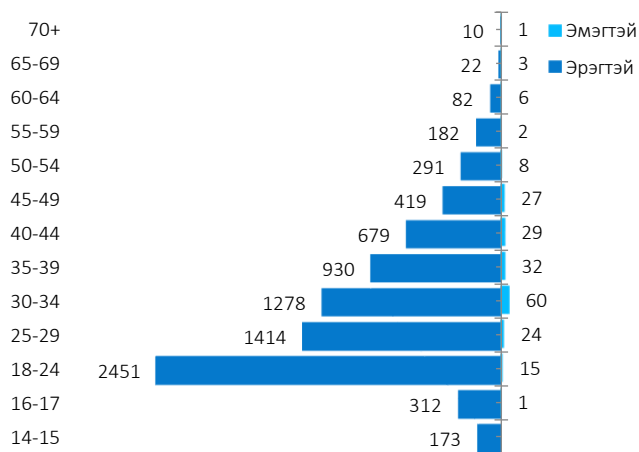
Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 2733 буюу 21.9 хувь нь согтуугаар, 407 буюу 3.2 хувь нь хүүхэд оролцож, 1789 буюу 14.3 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 1470 буюу 11.9 хувь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас, 310 буюу 2.4 хувь нь бүлэглэн үйлдсэн, 3 буюу 0.02 хувь нь галт зэвсгээр үйлдсэн байна.

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 8451 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 1265 буюу 17.6 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 1579 буюу 18.7 хувь нь эмэгтэй, 6872 буюу 81.3 хувь нь эрэгтэй, 486 буюу 5.8 хувь нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 811 буюу 13.4 хувиар, эмэгтэй 454 буюу 40.4 хувиар тус тус өсч, хүүхэд 194 буюу 66.4 хувиар буурсан байна.

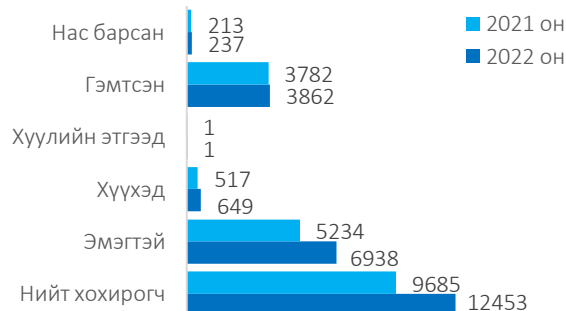
2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

Гурав. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

3.1. Хохирсон хүн, хуулийн этгээд.

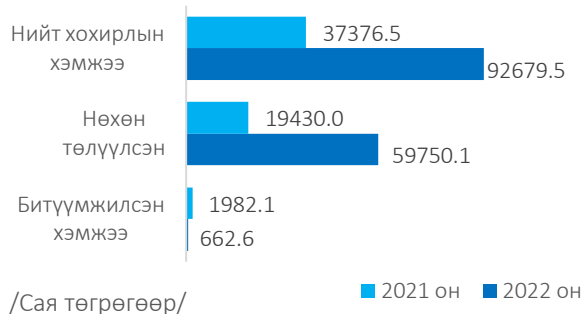
Гэмт хэргийн улмаас 12453 иргэн, 1 хуулийн этгээд хохирч үүнээс 237 нас барж, 3862 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 2768 буюу 28.6 хувиар, нас барсан хүн 24 буюу 11.3 хувиар, гэмтсэн хүн 80 буюу 2.1 хувиар тус тус өссөн байна.

3.2. Учирсан хохирол.

Хэргийн улмаас иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 92679.5 сая төгрөгийн хохирлын 59750.1 сая төгрөг буюу 54.5 хувийг нөхөн төлүүлж, 662.6 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс учирсан хохирол 55303.0 сая төгрөг буюу 2.4 дахин, нөхөн төлүүлсэн хохирол 40320.1 сая төгрөг буюу 3.0 дахин тус тус өсч, битүүмжилсэн хөрөнгө 1319.5 сая төгрөг буюу 66.6 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

5.4. ОЛОН НИЙТИЙН ГАЗАРТ ҮЙЛДЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ.

Нэг. Бүртгэгдсэн хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

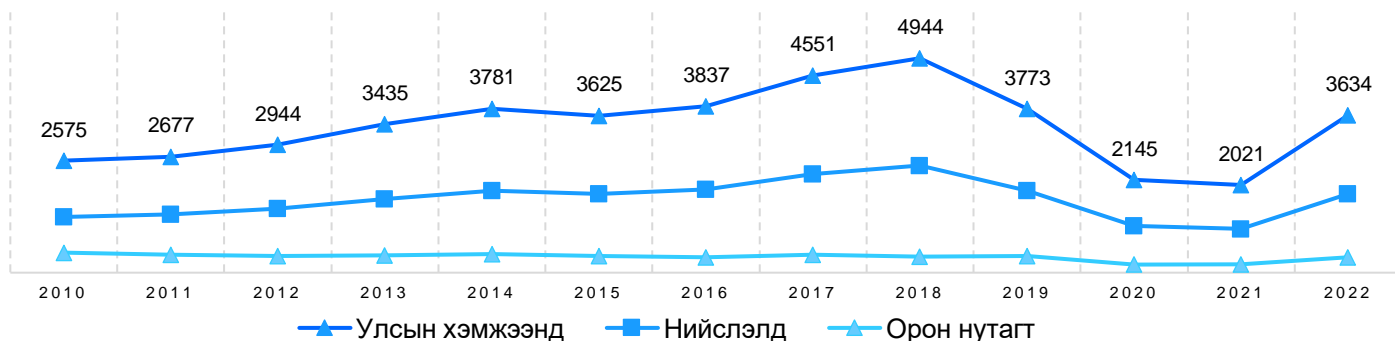
Энэ төрлийн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд 2022 онд 3634 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1613 буюу 79.8 хувиар, нийслэлийн хэмжээнд 2913 бүртгэгдсэн нь 1281 буюу 78.4 хувиар, орон нутгийн хэмжээнд 719 бүртгэгдсэн нь 330 буюу 84.8 хувиар тус тус өссөн байна.

	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт хэрэгт эзлэх хувь	
	2021 он	2022 он		2021 он	2022 он
Улсын хэмжээнд	2021	3634	79.8	7.9	10.3
Нийслэлд	1632	2913	78.5	9.9	12.0
Орон нутагт	389	719	84.8	4.4	6.5
Бусад		2		0.0	18.2

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралт, нутаг дэвсгэрээр.

1.3. Гэмт хэргийн түвшин /2010-2022 он/.

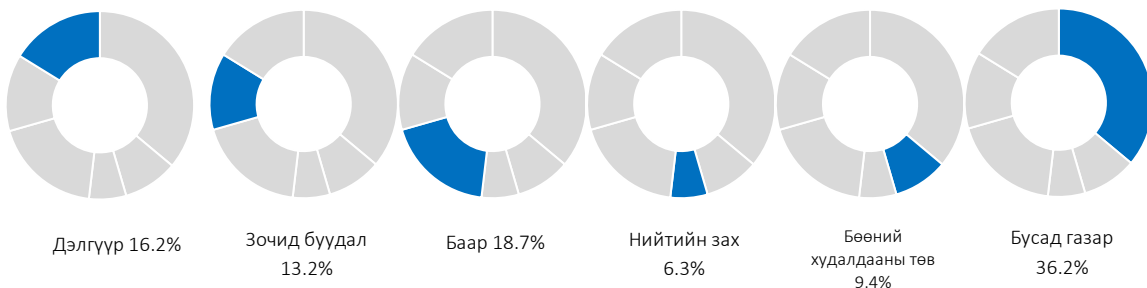
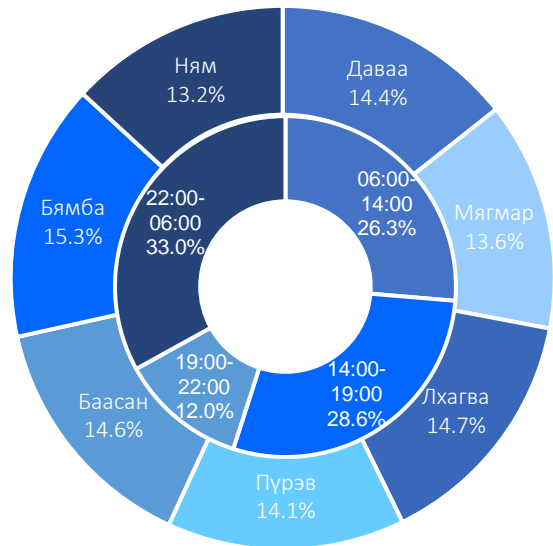
1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Тухайн гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	13	23	76.9	0.6
	Үүнээс: Хүнийг алах	4	7	75.0	0.2
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	519	1197	2.0 дах	32.9
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	1	2	2.0 дах	0.1
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	22	52	2.4 дах	1.4
	Үүнээс: Хүчиндэх	17	40	2.4 дах	1.1
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	7	20	2.9 дах	0.6
5	Хүний хувийн, улс төрийн эрх, эрх чөлөөний эсрэг гэмт хэрэг		3		0.1
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	1412	2270	60.8	62.5
6	Үүнээс Хулгайлах	675	986	46.1	27.1
	Залилах	508	878	72.8	24.2
	Дээрэмдэх	23	45	95.7	1.2
	Мал хулгайлах		1		0.0
7	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	6	10	66.7	0.3
8	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	25	30	20.0	0.8
9	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	1	3	3.0 дах	0.1
10	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	8	17	2.1 дах	0.5
11	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	7	5	-28.6	0.1
12	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	1	4	4.0 дах	0.1

1.6. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 522 буюу 14.3 хувь нь даваа гарагт, 495 буюу 13.7 хувь нь мягмар гарагт, 536 буюу 14.8 хувь нь лхагва гарагт, 514 буюу 14.1 хувь нь пүрэв гарагт, 532 буюу 14.7 хувь нь баасан гарагт, 557 буюу 15.3 хувь нь бямба гарагт, 478 буюу 13.1 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 957 буюу 26.3 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 1040 буюу 28.7 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 437 буюу 12.0 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 1200 буюу 33.0 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл 589 буюу 16.2 дэлгүүр, 480 буюу 13.2 зочид буудалд, 680 буюу 18.7 баар, 232 буюу 6.3 нийтийн зах, 342 буюу 9.4 бөөний худалдааны төв, 164 буюу 4.5 зоогийн газар, 117 буюу 3.2 амралтын газар, 92 буюу 2.5 цайны газар, 33 буюу 0.9 түц, 22 буюу 0.6 барьцаалан зээлдүүлэх газар, 33 буюу 0.9 авто вокзал, 27 буюу 0.7 үзвэрийн газар, 9 буюу 0.2 саун, 10 буюу 0.2 жуулчны бааз, 6 буюу 0.1 сувиллын газар, 7 буюу 0.1 төмөр замын вокзал, 17 буюу 0.4 РС тоглоомын газар, нисэх онгоцны буудал, автомат тоглоомын газар, илгээмжийн үйлчилгээний газарт тус бүр 774 буюу 21.9 бусад газарт тус тус бүртгэгдсэн байна.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

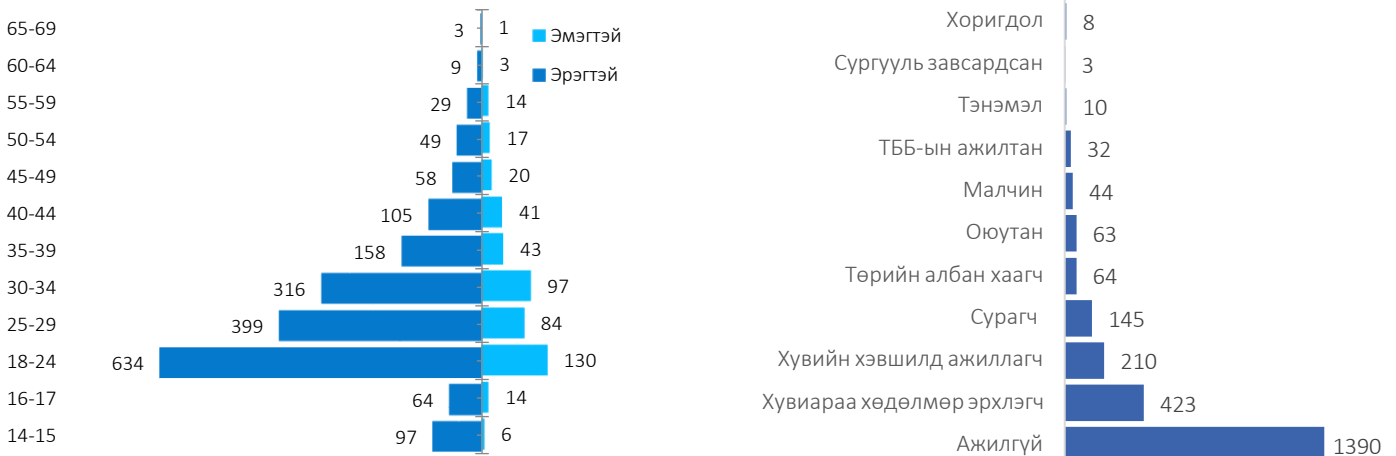
Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 723 буюу 15.6 хувь нь согтуугаар, 126 буюу 3.8 хувь нь хүүхэд оролцож, 575 буюу 18.3 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 37 буюу 1.1 хувь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас, 170 буюу 6.1 хувь нь бүлэглэн үйлдсэн байна.

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 2392 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 1048 буюу 78.0 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 470 буюу 19.6 хувь нь эмэгтэй, 1922 буюу 80.4 хувь нь эрэгтэй, 181 буюу 7.6 хувь нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 918 буюу 91.4, хүүхэд 72 буюу 66.1 хувиар, эмэгтэй хүн 130 буюу 38.2 хувиар тус тус өссөн байна.

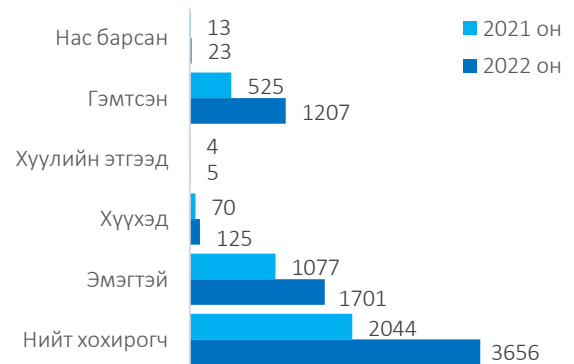
2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

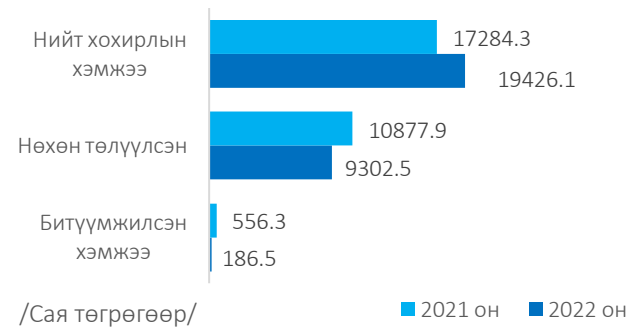
Гурав. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

3.1. Хохирсон хүн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 3656 иргэн, 5 хуулийн этгээд хохирч үүнээс 23 нас барж, 1207 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 1612 буюу 78.9 хувиар, гэмтсэн хүн 682 буюу 2.3 дахин, нас барсан хүн 10 буюу 76.9 хувиар өссөн тус тус өссөн байна.

3.2. Учирсан хохирол.

Хэргийн улмаас иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 19426.1 сая төгрөгийн хохирлын 9302.5 сая төгрөг буюу 47.9 хувийг нөхөн төлүүлж, 186.5 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн өмнөх оны мөн үеэс учирсан хохирол 2141.8 сая төгрөг буюу 12.4 хувиар өсч, нөхөн төлүүлсэн хохирол 1575.3 сая төгрөг буюу 14.5 хувиар, битүүмжилсэн хөрөнгө 369.8 сая төгрөг буюу 66.5 хувиар тус тус буурсан байна.

5.5. ГУДАМЖ ТАЛБАЙД ҮЙЛДЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ.

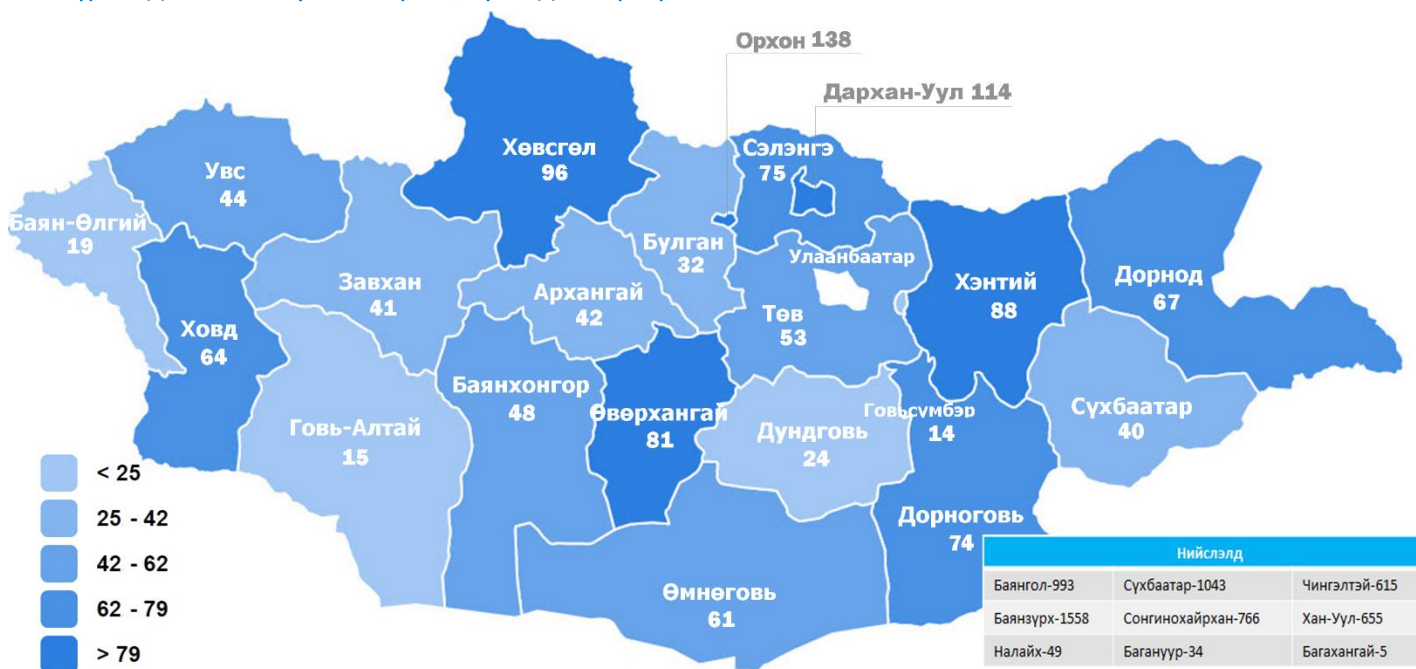
Нэг. Бүртгэгдсэн хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

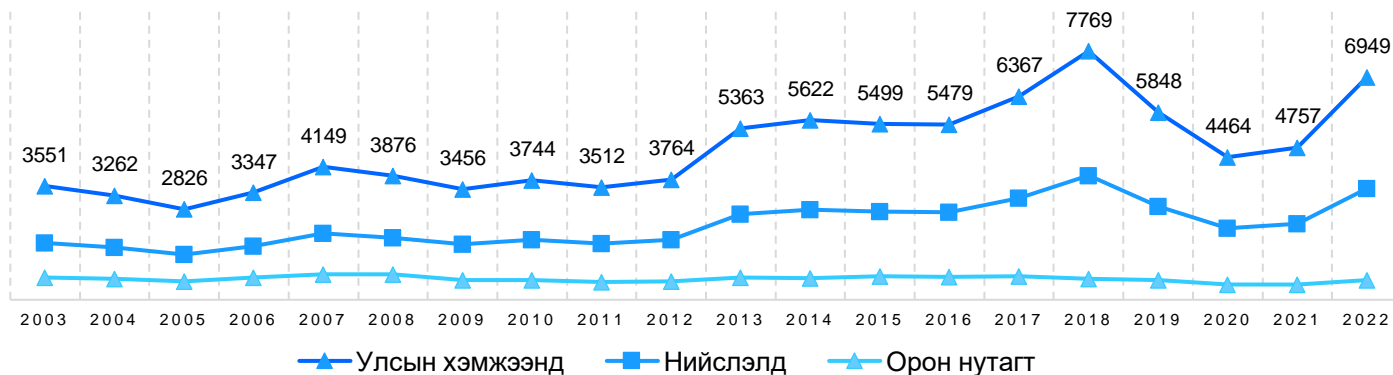
Гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэрэг цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд 2022 онд 6949 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2192 буюу 46.1 хувиар, нийслэлийн хэмжээнд 5718 бүртгэгдсэн нь 1922 буюу 50.6 хувиар, орон нутгийн хэмжээнд 1230 бүртгэгдсэн нь 269 буюу 28.0 хувиар тус тус өссөн байна.

	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт хэрэгт эзлэх хувь	
	2021 он	2022 он		2021 он	2022 он
Улсын хэмжээнд	4757	6949	46.1	18.7	19.7
Нийслэлд	3796	5718	50.6	23.0	23.5
Орон нутагт	961	1230	28.0	10.8	11.2
Бусад		1		0.0	9.1

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралт, нутаг дэвсгэрээр.

1.3. Гэмт хэргийн түвшин /2003-2022 он/

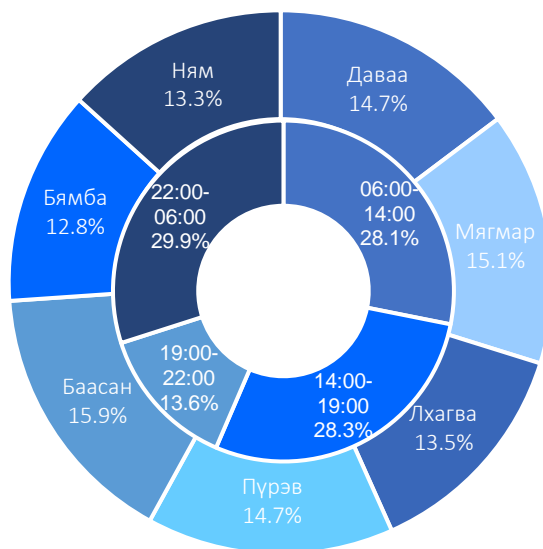
1.5. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

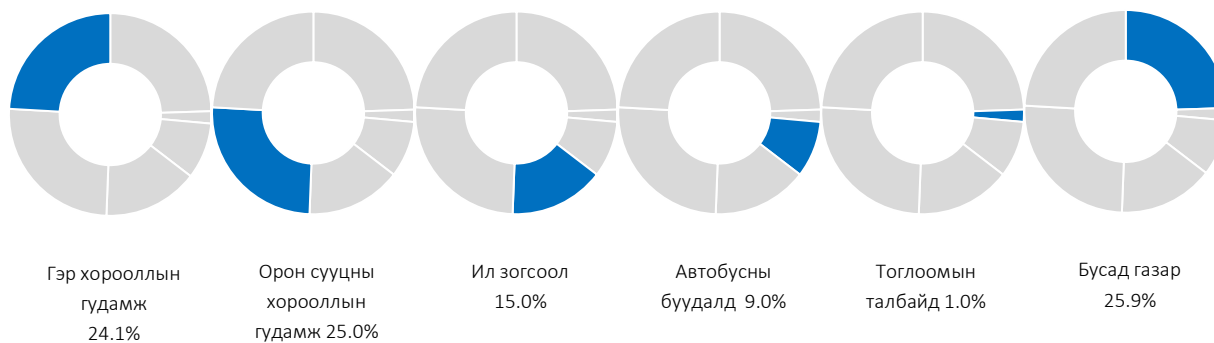
Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Тухайн гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	75	79	5.3	1.1
	Үүнээс: Хүнийг алах	34	34	0.0	0.5
2	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	2022	2509	24.1	36.1
	Үүнээс: Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх	3	3	0.0	0.0
3	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	41	67	63.4	1.0
	Үүнээс: Хүчиндэх	33	59	78.8	0.8
4	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	17	16	-5.9	0.2
5	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг	3	6	2.0 дах	0.1
	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	2427	4051	66.9	58.3
6	Хулгайлах	958	1273	32.9	18.3
	Залилах	805	1773	2.2 дах	25.5
	Дээрэмдэх	247	323	30.8	4.6
	Мал хулгайлах	15	13	-13.3	0.2
7	Эдийн засгийн гэмт хэрэг	3	4	33.3	0.1
8	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	59	94	59.3	1.4
9	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	7	4	-42.9	0.1
10	Авлигын эсрэг гэмт хэрэг	1	2	2.0 дах	0.0
11	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	78	72	-7.7	1.0
12	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	11	16	45.5	0.2
13	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	2	7	3.5 дах	0.1
14	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	11	22	2.0 дах	0.3
15	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	11	22	2.0 дах	0.3

1.6. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 1024 буюу 14.7 хувь нь даваа гарагт, 1048 буюу 15.0 хувь нь мягмар гарагт, 937 буюу 13.5 хувь нь лхагва гарагт, 1021 буюу 14.7 хувь нь пүрэв гарагт, 1106 буюу 15.9 хувь нь баасан гарагт, 889 буюу 12.8 хувь нь бямба гарагт, 924 буюу 13.3 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 1955 буюу 28.1 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 1969 буюу 28.3 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 945 буюу 13.0 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 2080 буюу 29.0 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл 1675 буюу 24.1 гэр хорооллын гудамж, 1757 буюу 25.0 орон сууцны хорооллын гудамж, 136 буюу 1.0 тоглоомын талбайд, 1056 буюу 15.0 ил зогсоолд, 36 буюу 0.5 цэцэрлэгт хүрээлэнд, 624 буюу 9.0 автобусны буудалд, 7 буюу 0.1 төмөр замд, 1658 буюу 23.8 бусад газарт тус тус бүртгэгдсэн байна.

1.7. Гэмт хэрэг үйлдсэн байдал.

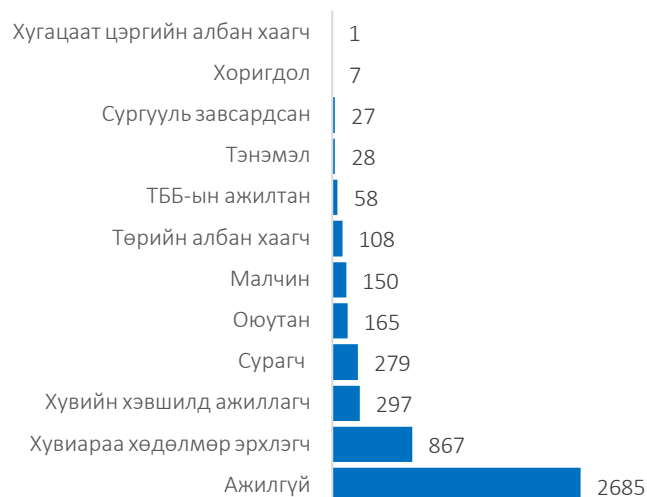
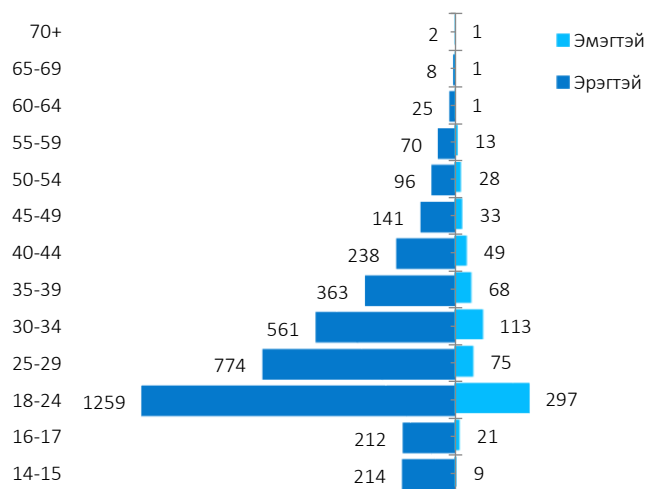
Нийт бүртгэгдсэн хэргийн 1270 буюу 20.9 хувь нь согтуугаар, 355 буюу 5.0 хувь нь хүүхэд оролцож, 799 буюу 9.6 хувь нь эмэгтэй хүн оролцож, 102 буюу 2.1 хувь гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас, 405 буюу 7.4 хувь нь бүлэглэн үйлдсэн байна.

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 4672 хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 1160 буюу 33.0 хувиар өссөн. Холбогдогчдын 709 буюу 15.2 хувь нь эмэгтэй, 3963 буюу 84.8 хувь нь эрэгтэй, 456 буюу 9.8 хувь нь 14-17 насны хүүхэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс эрэгтэй хүн 878 буюу 28.5 хувиар, эмэгтэй хүн 282 буюу 66.0 хувиар, хүүхэд 146 буюу 47.1 хувиар тус тус өссөн байна.

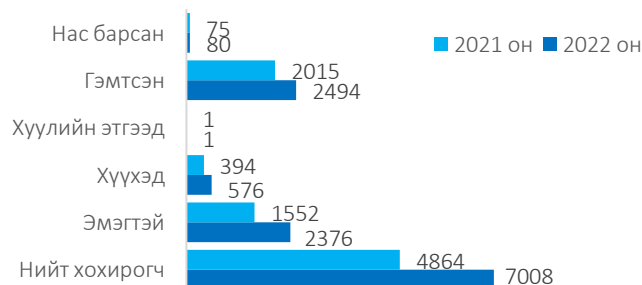
2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

Гурав. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

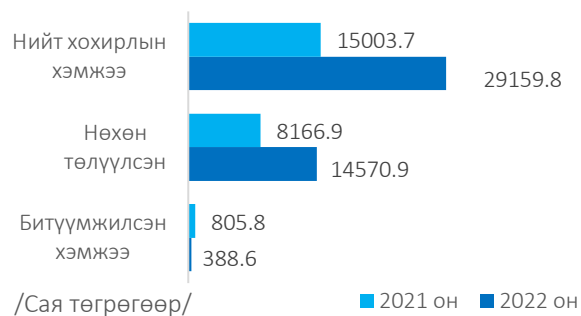
3.1. Хохирсон хүн, хуулийн этгээд.

Гэмт хэргийн улмаас 7008 иргэн, 1 хуулийн этгээд хохирч үүнээс 80 нас барж, 2494 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон хүн 2144 буюу 44.1 хувиар, нас барсан хүн 5 буюу 6.7 хувиар, гэмтсэн хүн 479 буюу 23.8 хувиар тус тус өссөн байна.

3.2. Учирсан хохирол.

Хэргийн улмаас иргэн, хуулийн этгээдэд учирсан 29159.8 сая төгрөгийн хохирлын 14570.9 сая төгрөг буюу 50.0 хувийг нөхөн төлүүлж, 388.6 сая төгрөгийн хөрөнгө битүүмжилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс учирсан хохирол 14153.6 сая төгрөг буюу 94.3 хувиар, нөхөн төлүүлсэн хохирол 6404.0 сая төгрөг буюу 78.4 хувиар тус тус өсч, битүүмжилсэн хөрөнгө 417.2 сая төгрөг буюу 51.8 хувиар буурсан байна.

---oooOooo---

ЗУРГАА. ГЭМТ ХЭРЭГТ ХОЛБОГДСОН ХҮНИЙ ОНЦЛОГ.

6.1. ЭМЭГТЭЙ ХҮН ҮЙЛДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ.

Нэг. Бүртгэгдсэн хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

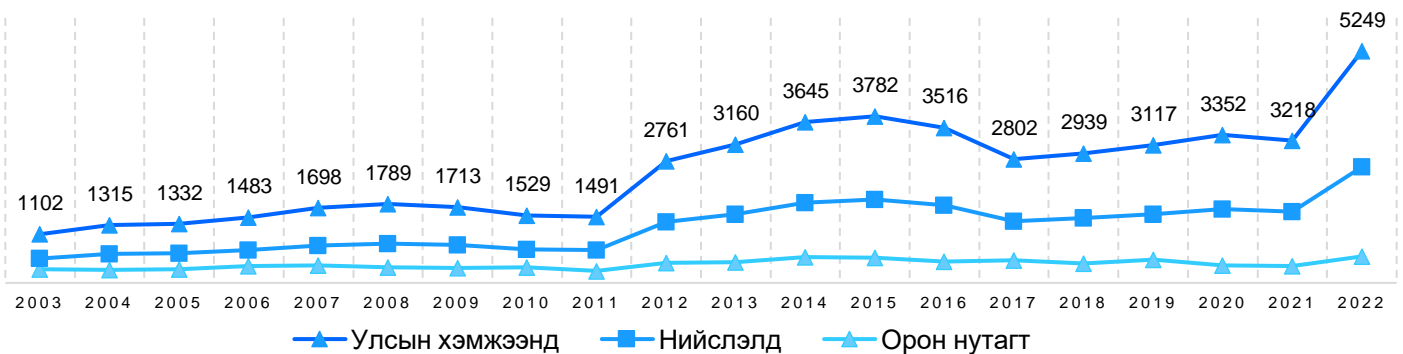
Цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд 2022 онд эмэгтэй хүнээс үйлдсэн 5249 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2031 буюу 6361 хувиар, нийслэлийн хэмжээнд 4048 бүртгэгдсэн нь 1605 буюу 65.7 хувиар, орон нутгийн хэмжээнд 1199 бүртгэгдсэн нь 424 буюу 54.7 хувиар тус тус өссөн.

	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт хэрэгт эзлэх хувь	
	2021 он	2022 он		2021 он	2022 он
Улсын хэмжээнд	3218	5249	63.1	12.7	14.9
Нийслэлд	2443	4048	65.7	14.8	16.7
Орон нутагт	775	1199	54.7	8.7	10.9
Бусад		2		0.0	18.2

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралт, нутаг дэвсгэрээр.

1.3. Гэмт хэргийн түвшин /2003-2022 он/.

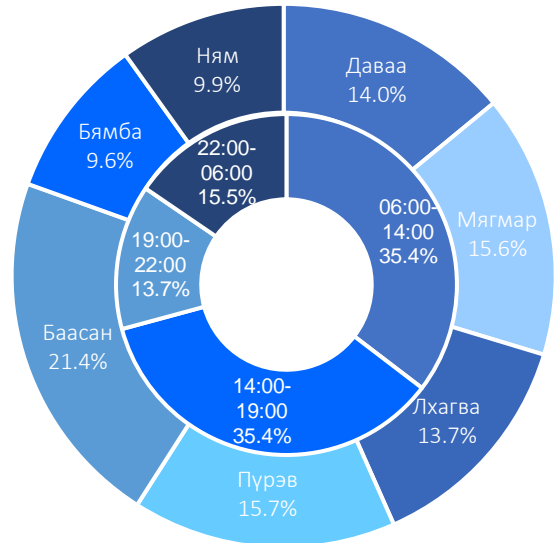

1.4. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

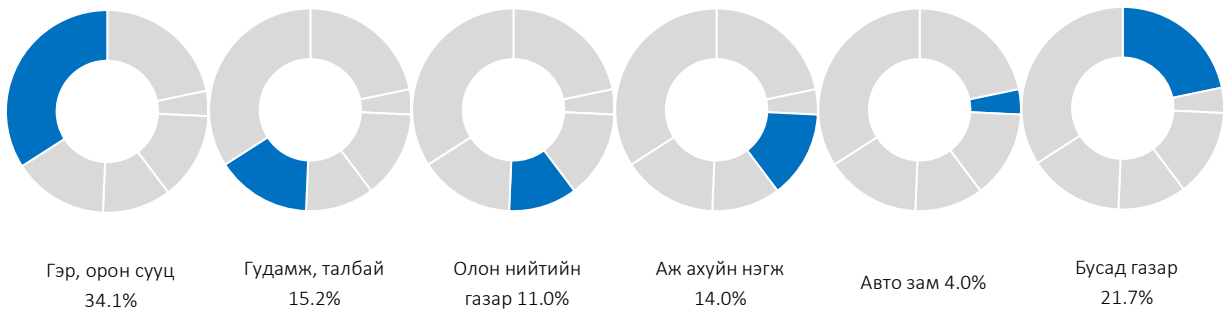
Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	43	44	2.3	0.8
2	Үүнээс: Хүнийг алах	20	19	-5.0	0.4
3	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	775	999	29.0	19.0
4	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	12	30	2.5 дах	0.6
5	Үүнээс: Хүчиндэх	7	6	-14.3	0.1
6	Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	42	80	90.5	1.5
7	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	1994	3668	84.0	69.9
8	Хулгайлах	251	339	35.1	6.4
	Залилах	1526	2901	90.1	55.3
	Дээрэмдэх	16	23	43.7	0.4
	Мал хайлгайлах	6	14	2.3 дах	0.3
9	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	93	33	-64.5	0.6
10	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	104	220	2.1 дах	4.2
11	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	104	220	2.1 дах	4.2
12	Бусад	155	175	12.9	3.4

1.5. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 737 буюу 14.0 хувь нь даваа гарагт, 821 буюу 15.6 хувь нь мягмар гарагт, 718 буюу 13.7 хувь нь лхагва гарагт, 824 буюу 15.7 хувь нь пүрэв гарагт, 1125 буюу 21.4 хувь нь баасан гарагт, 505 буюу 9.6 хувь нь бямба гарагт, 519 буюу 9.9 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 1857 буюу 35.4 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 1859 буюу 35.4 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 721 буюу 13.7 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 812 буюу 15.5 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 1789 буюу 34.1 хувь нь гэр орон сууцанд, 799 буюу 15.2 хувь нь гудамж талбайд, 575 буюу 11.0 хувь нь олон нийтийн газарт, 14 буюу 0.3 хувь нь нийтийн тээвэрт, 70 буюу 1.3 хувь нь төрийн байгууллагад, 36 буюу 0.7 хувь нь төрийн бус байгууллагад, 734 буюу 14.0 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 211 буюу 4.0 хувь нь авто замд, 1021 буюу 19.4 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

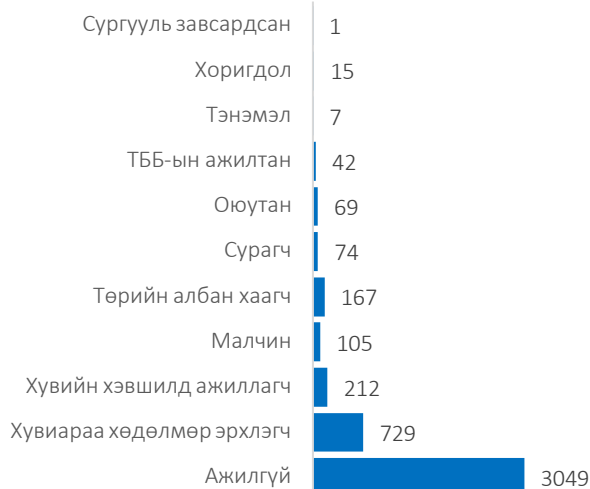
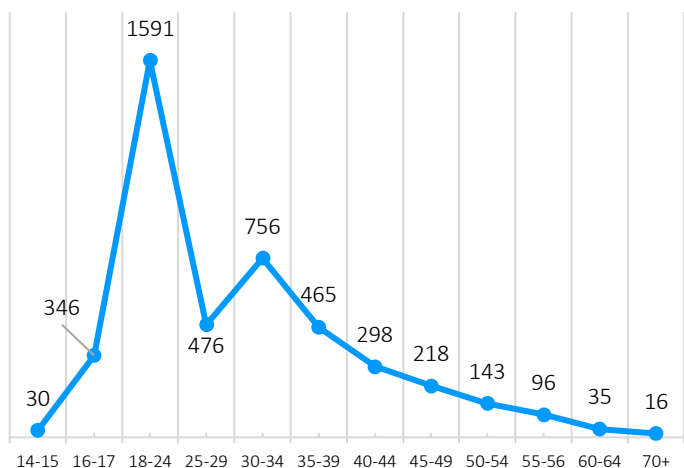

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 4470 эмэгтэй хүн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 1543 буюу 52.7 хувиар өссөн байна. Үүнээс 376 буюу 8.4 хувь нь 14-17 насны хүүхэд эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 312 буюу 5.9 дахин өсчээ.

2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

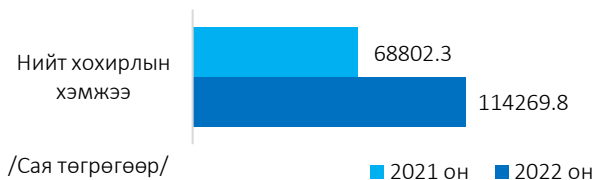
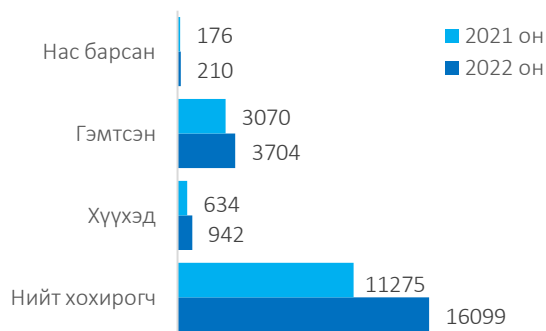

Гурав. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

3.1. Хохирсон хүн.

Гэмт хэргийн улмаас 16099 эмэгтэй хүн хохирч, үүнээс 210 хүн нас барж, 3704 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нас барсан хүн 34 буюу 19.3 хувиар, гэмтсэн хүн 634 буюу 20.7 хувиар, хохирсон хүн 4824 буюу 42.8 хувиар, хүүхэд 308 буюу 48.6 хувиар тус тус өссөн байна.

Гэмт хэргийн улмаас 114269.8 сая төгрөгийн хохирол учирсан нь өмнөх оны мөн үеэс 45467.5 сая төгрөг буюу 66.1 хувиар өссөн байна.

---oooOooo---

6.2. НАСАНД ХҮРЭЭГҮЙ ХҮМҮҮСЭЭС ҮЙЛДЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ.

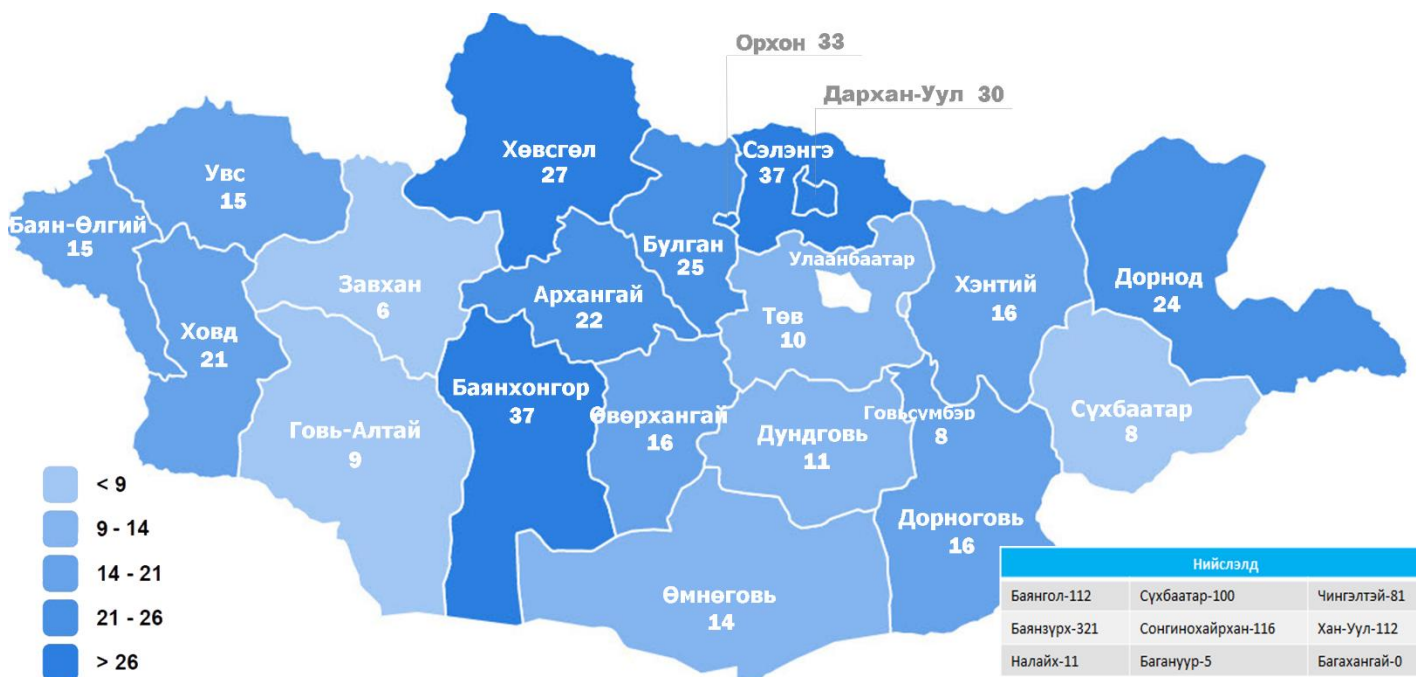
Нэг. Бүртгэгдсэн хэрэг.

1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

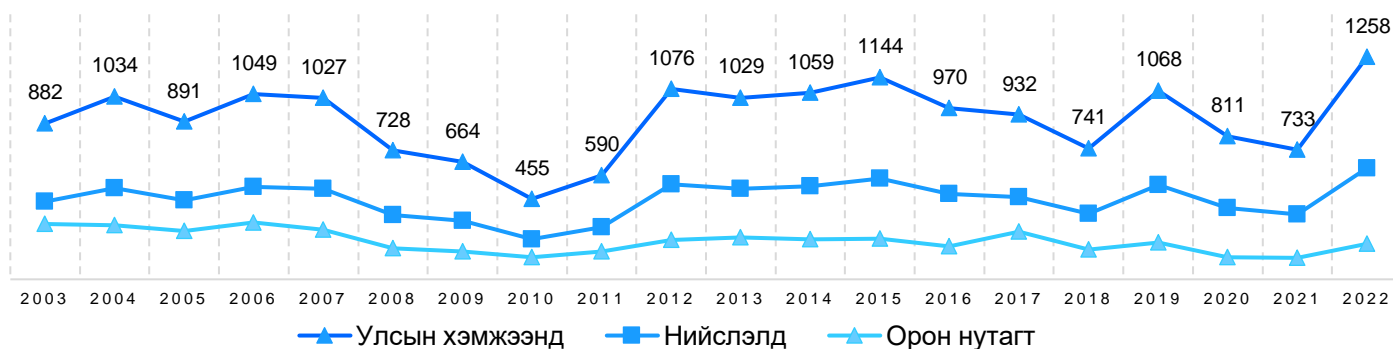
Цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд 2022 онд насанд хүрээгүй хүнээс үйлдсэн 1258 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 525 хэргээр буюу 71.6 хувиар, нийслэлийн хэмжээнд 858 бүртгэгдсэн нь 368 хэргээр буюу 75.1 хувиар, орон нутгийн хэмжээнд 400 бүртгэгдсэн нь 157 хэргээр буюу 64.6 хувиар тус тус өссөн байна.

	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт хэрэгт эзлэх хувь	
	2021 он	2022 он		2021 он	2022 он
Улсын хэмжээнд	733	1258	71.6	2.9	3.6
Нийслэлд	490	858	75.1	3.0	3.5
Орон нутагт	243	400	64.6	2.7	3.6

1.2. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралт, нутаг дэвсгэрээр.

1.3. Гэмт хэргийн түвшин /2003-2022 он/.

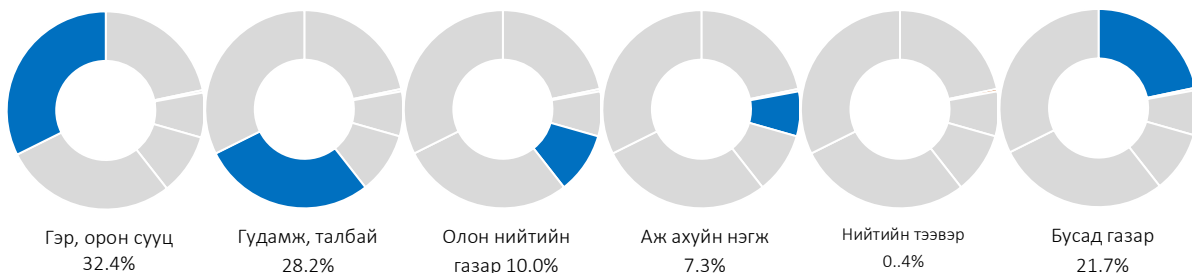
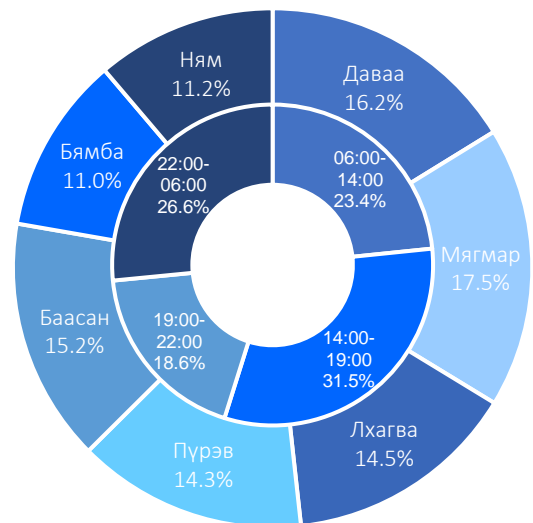
1.4. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	4	10	2.5 дах	0.8
	Үүнээс: Хүнийг алах	3	9	3.0 дах	0.7
3	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	230	327	42.2	26.0
4	Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	22	40	81.8	3.2
	Үүнээс: Хүчиндэх	19	30	57.9	2.4
5	Хүний халдашгүй чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	3	24	8.0 дах	1.9
6	Хүүхдийн эсрэг гэмт хэрэг		2		0.2
7	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	435	817	87.8	64.9
8	Хулгайлах	257	273	6.2	21.7
	Залилах	117	398	3.4 дах	31.6
	Дээрэмдэх	21	56	2.7 дах	4.5
	Мал хулгайлах	12	16	33.3	1.3
9	Хэрэг шалган шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	1	1	0.0	0.1
10	Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	1			0.0
11	Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	1	1	0.0	0.1
12	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	9	10	11.1	0.8
13	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг		1		0.1
14	Кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	10	10	0.0	0.8
15	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	17	15	-11.8	1.2
	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	17	15	-11.8	1.2

1.5. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 204 буюу 16.2 хувь нь даваа гарагт, 220 буюу 17.5 хувь нь мягмар гарагт, 183 буюу 14.5 хувь нь лхагва гарагт, 180 буюу 14.3 хувь нь пүрэв гарагт, 191 буюу 15.2 хувь нь баасан гарагт, 139 буюу 11.0 хувь нь бямба гарагт, 141 буюу 11.2 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 294 буюу 24.4 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 396 буюу 31.5 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 234 буюу 18.6 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 334 буюу 26.6 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 407 буюу 32.4 хувь нь гэр, орон сууцанд, 355 буюу 28.2 хувь нь гудамж талбайд, 126 буюу 10.0 хувь нь олон нийтийн газарт, 92 буюу 7.3 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 15 буюу 1.2 хувь нь төрийн байгууллагад, 263 буюу 20.9 хувь нь бусад газарт үйлдэгдсэн байна.

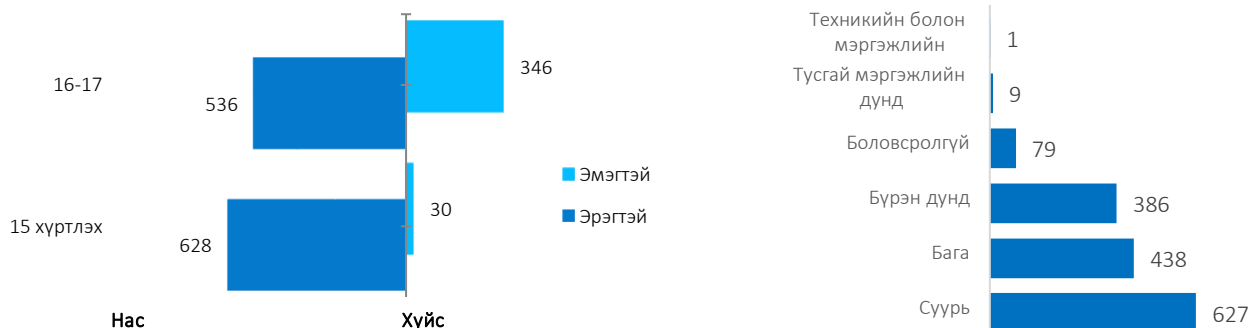

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон хүн.

Нийт 1540 хүүхэд холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 619 буюу 67.2 хувиар өссөн байна. Холбогдогчдын 376 буюу 24.4 хувь нь эмэгтэй, 1164 буюу 75.6 хувь нь эрэгтэй хүүхэд эзэлж байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхээс эмэгтэй хүүхэд 5.9 дахин, эрэгтэй хүүхэд 35.8 хувиар тус тус өссөн байна.

2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, боловсролын түвшин.

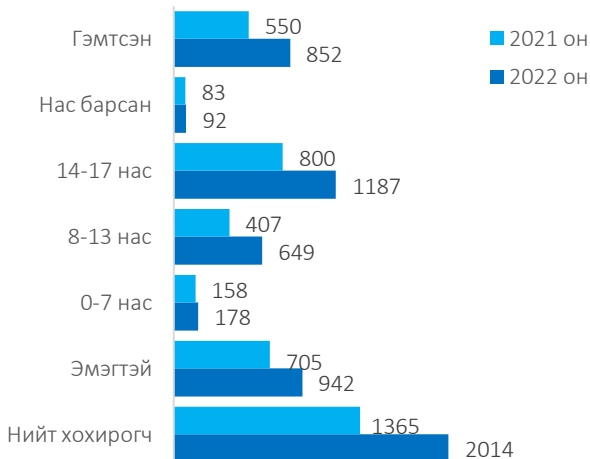
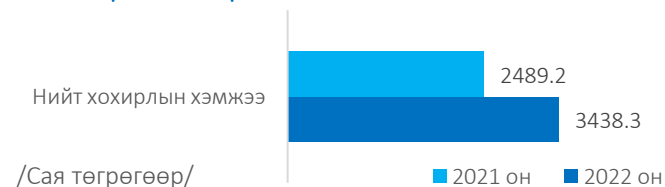

Гурав. Гэмт хэргийн улмаас хохирсон насанд хүрээгүй хүүхэд.

3.1. Хохирсон хүүхэд.

Гэмт хэргийн улмаас 2014 хүүхэд хохирч, үүнээс 92 нас барж, 852 гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал, хохирсон хүүхэд 649 буюу 47.5 хувь, нас барсан хүүхэд 9 буюу 10.8 хувь, гэмтсэн хүүхэд хүн 302 буюу 54.9 хувиар тус тус өссөн байна.

3.2. Учирсан хохирол.

Гэмт хэргийн улмаас насанд хүрээгүй хүнд 3.4 тэрбум төгрөгийн хохирол учирчээ.

---oooOooo---

6.3. ГАДААДЫН ИРГЭНЭЭС ҮЙЛДЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗӨРЧИЛ.

Нэг. Бүртгэгдсэн хэрэг.

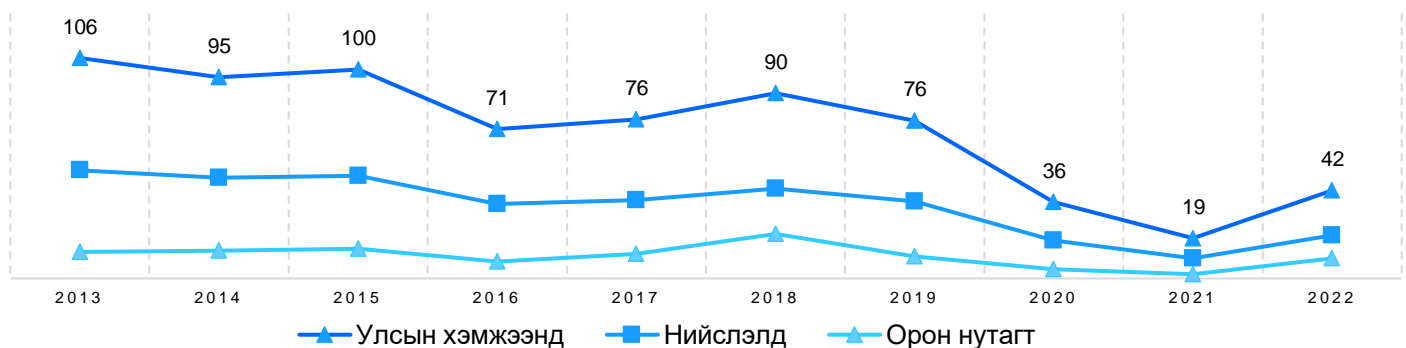
1.1. Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг.

Цагдаагийн байгууллагын хэмжээнд 2022 онд гадаадын иргэнээс үйлдсэн 42 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 23 хэргээр буюу 2.2 дахин, нийслэлийн хэмжээнд 22 бүртгэгдсэн нь 7 буюу 46.7 хувиар, орон нутгийн хэмжээнд 19 бүртгэгдсэн нь 15 буюу 4.8 дахин тус тус өссөн. Бүртгэгдсэн хэргийн 35 буюу 83.3 хувь нь хөнгөн, 7 буюу 16.7 хувь нь хөнгөн гэмт хэрэг эзэлж байна.

1.2 Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн гаралт, нутаг дэвсгэрээр.

	Хэргийн тоо		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт хэрэгт эзлэх хувь	
	2021 он	2022 он		2021 он	2022 он
Улсын хэмжээнд	19	42	2.2 дах	0.1	0.1
Нийслэлд	15	22	46.7	0.1	0.1
Орон нутагт	4	19	4.8 дах	0.0	0.2
Бусад		1		0.0	9.1

1.3. Гэмт хэргийн түвшин /2013-2022 он/.

1.4. Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг /Эрүүгийн хуулийн бүлгээр/.

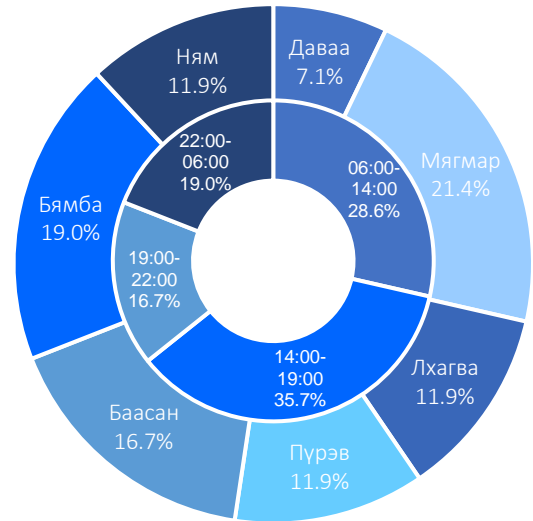
Д/д	Гэмт хэргийн төрөл	Бүртгэгдсэн хэрэг		Өсөлт, бууралтын хувь	Нийт гэмт хэрэгт эзлэх хувь
		2021 он	2022 он		
1	Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	12	16	33.3	38.1
2	Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	5	8	60.0	19.0
3	Хулгайлах	2			0.0
	Залилах	3	6	2.0 дах	14.3
4	Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг		1		2.4
5	Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	1	2	2.0 дах	4.8
6	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг		8		19.0
7	Үүнээс: Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих	1	8	8.0 дах	19.0
8	Бусад	1	7	7.0 дах	16.7

1.5. Гэмт хэрэг үйлдэгдсэн цаг, гараг, газар.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн гарагаар нь авч үзвэл 3 буюу 7.1 хувь нь даваа гарагт, 9 буюу 21.4 хувь нь мягмар гарагт, 5 буюу 11.9 хувь нь лхагва гарагт, 5 буюу 11.9 хувь нь пүрэв гарагт, 7 буюу 16.7 хувь нь баасан гарагт, 8 буюу 19.0 хувь нь бямба гарагт, 5 буюу 11.9 хувь нь ням гарагт тус тус бүртгэгдсэн бол цагаар нь авч үзвэл 12 буюу 28.6 хувь нь 06:00-14:00 цагт, 15 буюу 35.7 хувь нь 14:00-19:00 цагт, 7 буюу 16.7 хувь нь 19:00-22:00 цагт, 8 буюу 19.0 хувь нь 22:00-06:00 цагт тус тус бүртгэгдсэн байна.

Гэмт хэрэг бүртгэгдсэн газрыг авч үзвэл бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 12 буюу 28.6 хувь нь гэр орон сууцанд, 4 буюу 9.5 хувь нь гудамж талбайд, 3 буюу 7.1 хувь нь олон нийтийн газарт, 8 буюу 19.0 хувь нь авто замд, 7 буюу 16.7 хувь нь аж ахуйн нэгжид, 8 буюу 19.1 хувь нь бусад газарт бүртгэгджээ.

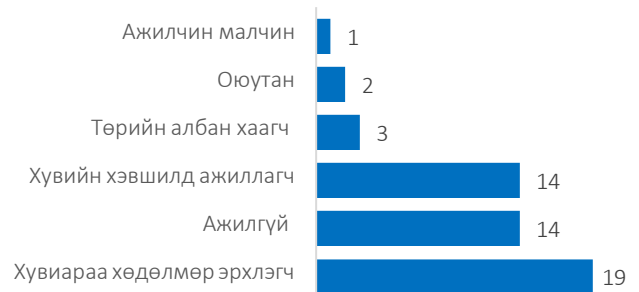
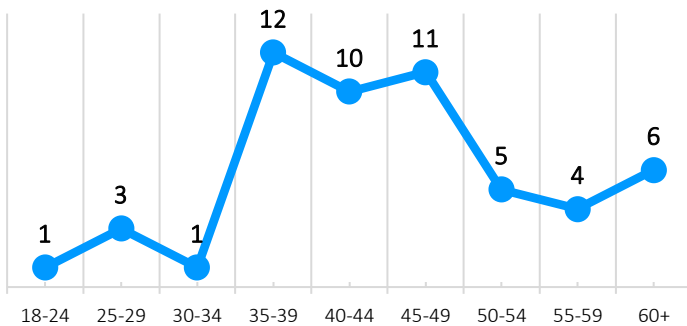

Хоёр. Гэмт хэрэгт холбогдогчид.

2.1. Гэмт хэрэгт холбогдсон гадаадын иргэн.

Нийт 53 гадаадын иргэн гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 34 буюу 2.8 дахин өссөн байна.

2.2. Гэмт хэрэгт холбогдогчдын нас, хүйс, нийгмийн байдал.

2.3. Гадаадын иргэдийн харьяалал, Эрүүгийн хуулийн хууль анги.

Эрүүгийн хуулийн 10.6 дугаар зүйл /Хүний амь насыг болгоомжгүйгээр хохироох/-д заасан гэмт хэрэгт БНХАУ-ын 1,

-11.1 дүгээр зүйл /Хүний эрүүл мэндэд хүнд хохирол санаатай учруулах/-д заасан гэмт хэрэгт БНХАУ-ын 1, ОХУ-ын 4,

-11.4 дүгээр зүйл /Хүний эрүүл мэндэд хүндэвтэр хохирол санаатай учруулах/-д заасан гэмт хэрэгт ОХУ-ын 1,

-11.6 дугаар зүйл /Хүний эрүүл мэндэд хөнгөн хохирол санаатай учруулах/-д заасан гэмт хэрэгт БНХАУ-ын 11, АНУ, Казахстан, БНКУ-ын тус тус 1,

-11.7 дугаар зүйл /Гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдэх/-д заасан гэмт хэрэгт Казахстан Улсын 1,

-12.1 дүгээр зүйл /Хүчиндэх/-д заасан гэмт хэрэгт БНСВУ-ын 1, Бүгд Найрамдах Сингапур Улсын 2, БНСУ-ын 1,

-12.2 дугаар зүйл /Бэлгийн дур хүслээ ёс бусаар хангах/-д заасан гэмт хэрэгт БНСУ-ын 1,

-17.3 дугаар зүйл /Залилах/-д заасан гэмт хэрэгт БНХАУ-ын 6, Казахстан Улсын 1,

-17.4 дүгээр зүйл/Хөрөнгө завших/-д заасан гэмт хэрэгт БНХАУ-ын 1,

- 17.12 дугаар зүйл /Мал хулгайлах/-д заасан гэмт хэрэгт ОХУ-ын 1,
- 18.3 дугаар зүйл /Татвар төлөхөөс зайлсхийх/-д заасан гэмт хэрэгт БНХАУ-ын 1,
- 20.12 дугаар зүйл /Эрүүл ахуйн шаардлага хангаагүй хүнсний бүтээгдэхүүн худалдах, түгээх/-д заасан гэмт хэрэгт БНХАУ-ын 1,
- 24.5 дугаар зүйл анги /Хууль бусаар ан агнах/-д заасан гэмт хэрэгт АНЭУ-ын 6,
- 24.8 дугаар зүйл /Байгалийн ургамлыг хууль бусаар бэлтгэх/-д заасан гэмт хэрэгт БНХАУ-1,
- 27.10.1 дүгээр зүйл /Авто тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих/-д заасан гэмт хэрэгт ОХУ-ын 3, АНУ-ын 1,
- 27.10.3 дугаар зүйл /Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих/-д заасан гэмт хэрэгт БНХАУ-ын 1,
- 27.10.21 дүгээр зүйл /Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих/-д заасан гэмт хэрэгт БНХАУ-ын 2,
- 27.10.41. /Автотээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих/-д заасан гэмт хэрэгт Арабын Бүгд Найрамдах Сири Улсын 1 нийт 53 гадаадын иргэн холбогдон шалгагдсан байна.

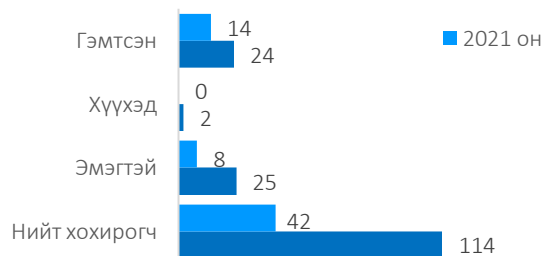
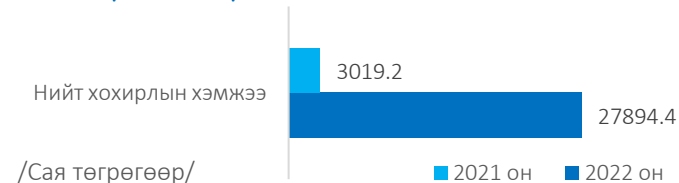
Гэмт хэрэг үйлдсэн нутаг дэвсгэрээр авч үзвэл Нийслэлийн Сүхбаатар дүүрэгт 7, Баянгол дүүрэгт 6, Баянзүрх дүүрэгт 5, Сонгинохайрхан дүүрэгт 4, Хан-Уул дүүрэгт 3, Чингэлтэй дүүрэгт 2, Өмнөговь аймагт 6, Сүхбаатар, Баян-Өлгий, Төв аймаг тус бүр 3, Дархан-Уул, Булган, Сэлэнгэ аймаг тус тус 2, Дорноговь, Увс, Орхон, Өвөрхангай аймгуудад тус бүр 1, хаяг тодорхойгүй буюу хилийн чанадад 1 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн байна.

Гурав. Гэмт хэргийн хохирогч, хохирол.

3.1. Хохирсон гадаадын иргэн.

Гэмт хэргийн улмаас 114 гадаадын иргэн хохирч, үүнээс 24 хүн гэмтсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал хохирсон иргэн 72 буюу 2.7 дахин, гэмтсэн иргэн 10 буюу 71.4 хувиар тус тус өссөн байна.

3.2. Учирсан хохирол.

Гадаадын иргэдэд 27894.4 сая төгрөгийн хохирол учирсан нь өмнөх оны мөн үеэс 24875.2 сая төгрөг буюу 9.2 дахин өссөн байна.

Дөрөв. Зөрчилд холбогдон шалгагдсан болон өртсөн гадаадын иргэд.

Зөрчлийн улмаас гадаадын 57 иргэн хохирсны дотор БНХАУ-ын 20, ОХУ-ын 6, БНСУ-ын 5, Казахстан, Вьетнам улсын тус тус 3, Япон, АНУ, БНАСАУ, Тувалу улсын тус тус 2, Австрали, Азарбежан, Албани, Беларусь, Болгар, Бельги, Герман, Израиль, Иран, Канад, Молдав, Югослав Улсын тус тус 1 иргэн байна.

Зөрчилд гадаад улсын 6140 иргэн холбогдон шалгагдсан бөгөөд 6017 /98.0%/ иргэнийг торгож, 110/1.8/ иргэнийг торгож, тээврийн хэрэгсэл жолоодох эрх хасах, 13/0.2%/ иргэнийг баривчлах шийтгэл тус тус ногдуулжээ.

Торгох шийтгэл ногдуулсан 5802 иргэнийг ердийн зөрчилд, 215 иргэдэд зөрчлийн хэрэг үүсгэн шалгаж торгуулийн арга хэмжээ авсан байна. Нийт зөрчлийн 2521 буюу 41.0 хувь нь Улаанбаатар хотод, 3916 буюу 58.9 хувь нь орон нутагт үйлдэгдсэн гэж бүртгэгджээ.

---oooOooo---